การแปลนวนิยายเรื่อง *Gilead*

โดย

นางสาวเขมลักขณ์ ดีประวัติ

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการแปล ศูนย์การแปลและการล่ามเฉลิมพระเกียรติ

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2550

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)

เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ที่ส่งผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย

The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository(CUIR)

are the thesis authors' files submitted through the Graduate School.

The Translation of *Gilead*

By

Khemaluck Deeprawat

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree Master of Arts

Chalermprakiet Center of Translation and Interpretation

Faculty of Arts, Chulalongkorn University

2007

Abstract

The objectives in conducting this research was to find the best approach and the most suitable translation type for the translation of *Gilead,* a novel by Marilynne Robinson, which is challenging to translators, as the novel is remarkable for its literary value and its content which involves stories and complicated concepts in Christianity.

The principles and theories applied in this research as an analytical framework were discourse analysis theories, general translation theories, literature translation theories as well as basic principles of theology. These principles and theories were used as guidance during the process of analyzing the source text, planning translation, identifying problems, and seeking solutions.

The results of the study show that, in order to produce a high-quality translation of *Gilead,* the above-mentioned principles and theories are necessary and so is the most suitable translation type, which is the combination between semantic and communicative translation. Furthermore, consulting an expert who is academically keen in the language of the Bible also contributes to the success in the translation of this novel in terms of accuracy in meaning.

บทคัดย่อ

สารนิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อหาแนวทางและรูปแบบที่เหมาะสมสำหรับการแปลนวนิยายเรื่อง *Gilead* ของมาริลีน โรบินสัน ซึ่งเป็นนวนิยายที่มีความท้าทายในการแปล เนื่องจากมีทั้งความงามในเชิงวรรณศิลป์และเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับปรัชญาคริสตศาสนาที่สลับซับซ้อน

แนวคิดและทฤษฎีที่นำมาใช้เป็นกรอบในการศึกษาวิจัยได้แก่ทฤษฎีวาทกรรมวิเคราะห์ ทฤษฎีการแปลทั่วไป ทฤษฎีการแปลวรรณกรรม และหลักการพื้นฐานทางคริสตศาสนศาสตร์ โดยนำแนวคิดและทฤษฎีเหล่านี้มาปรับใช้ในขั้นตอนการวิเคราะห์ต้นฉบับ การวางแผนการแปล ตลอดจนการวิเคราะห์ปัญหาที่พบระหว่างการแปลและหาทางแก้ไข

ผลการวิจัยพบว่า นอกจากการนำหลักการและทฤษฎีดังกล่าวข้างต้นมาใช้เป็นแนวทางในการแปลแล้ว การแปลนวนิยายเรื่อง *Gilead* ยังต้องอาศัยรูปแบบการแปลที่เหมาะสม ซึ่งได้แก่การแปลแบบครบความผสมผสานกับการแปลแบบสื่อความ ประกอบกับการปรึกษาผู้รู้ที่มีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับพระคัมภีร์ไบเบิ้ล ซึ่งจะส่งผลให้คุณภาพงานแปลดียิ่งขึ้นในด้านความถูกต้องชัดเจนของเนื้อหา

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความช่วยเหลือจากบุคคลหลายท่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ขอขอบพระคุณรศ. สุรภีพรรณ ฉัตราภรณ์ อาจารย์ที่ปรึกษา ที่กรุณาสละเวลาช่วยตรวจแก้ ตลอดจนให้ความรู้และคำแนะนำที่เป็นประโยชน์ตลอดการทำสารนิพนธ์ฉบับนี้

ขอขอบพระคุณผศ. สารภี แกสตันและอาจารย์ท่านอื่นๆในวิชาสัมมนาการแปลที่ให้คำแนะนำและข้อคิดต่างๆในการทำโครงร่างสารนิพนธ์

ขอขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านแห่งศูนย์การแปลและการล่ามเฉลิมพระเกียรติที่ให้ความรู้ซึ่งเป็นพื้นฐานในการทำสารนิพนธ์ฉบับนี้

ขอขอบพระคุณอาจารย์แจนิซ วงศ์สุรวัฒน์ แห่งมหาวิทยาลัยศิลปากร ที่กรุณาสละเวลาให้ความช่วยเหลือและตอบข้อสงสัยในการตีความเนื้อหาส่วนที่เป็นปรัชญาศาสนา

และสุดท้ายนี้ ขอขอบพระคุณพ่อ แม่ น้องสาว และเพื่อนๆทุกคนที่ช่วยสนับสนุนและให้กำลังใจจนสารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ข
สารบัญ	ค-ง
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 หลักการและเหตุผล	1
1.2 วัตถุประสงค์	3
1.3 สมมุติฐาน	3
1.4 ขอบเขตการวิจัย	3
1.5 ขั้นตอนการศึกษาวิจัย	4
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
บทที่ 2 ทฤษฎีและหลักการที่เกี่ยวข้อง	
2.1 หลักการวาทกรรมวิเคราะห์	6
2.1.1 ทฤษฎีของคริสติอาเน่ นอร์ด (Christiane Nord)	6
2.1.2 ทฤษฎีของปีเตอร์ นิวมาร์ค (Peter Newmark)	8
2.2 หลักการแปลพื้นฐาน	9
2.2.1 ทฤษฎีการแปลโดยยึดความหมาย (Interpretative Theory)	9
2.2.2 ทฤษฎีวัจนกรรม (Speech Act Theory)	12
2.3 หลักการแปลงานวรรณกรรมของรศ.ดร.วัลยา วิวัฒน์ศร	13
2.4 หลักการพื้นฐานทางคริสตศาสนศาสตร์	15
2.4.1 การมีอยู่ของพระผู้เป็นเจ้า (Existence of God)	15
2.4.2 พระผู้สร้างและสิ่งทรงสร้าง (Creator and Creation)	17
2.4.3 บาปและการบูชารูปเคารพ (Sin and Idolatry)	18
2.4.4 พระคุณและความรอด (Grace and Salvation)	19
2.4.5 นิรันดรกาลและสวรรค์ (Eternity and Heaven)	21
2.4.6 หลักการอื่นๆที่เกี่ยวข้อง	21
2.5 หลักการของนักปรัชญาทางศาสนา	
2.5.1 คาร์ล บาร์ธ (Karl Barth)	23
2.5.2 ลุดวิก อันดรีอัส ฟอยเออบาค (Ludwig Andreas Feuerbach)	23
บทที่ 3 การวิเคราะห์ต้นฉบับ	
3.1 องค์ประกอบภายนอกตัวบท	25
3.1.1 ผู้ส่งสงสาร	25
3.1.2 วัตถุประสงค์ในการสื่อสาร	27

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3.1.3 ผู้รับสาร	28
3.1.4 ประเภทและหน้าที่ของตัวบท	29
3.2 องค์ประกอบภายในตัวบท	29
3.2.1 การวิเคราะห์องค์ประกอบของนวนิยาย	29
3.2.2 การวิเคราะห์ภาษาและวัจนลีลา	43
3.2.3 การวิเคราะห์บริบททางวัฒนธรรม	51
บทที่ 4 รูปแบบการแปลและปัญหาในการแปล	
4.1 การกำหนดรูปแบบการแปล	58
4.2 ปัญหาในการแปลและแนวทางแก้ไข	61
บทที่ 5 ตัวบทต้นฉบับและบทแปล	79
บทที่ 6 บทสรุป: ทบทวนสมมุติฐานและสรุปผลการวิจัย	130
บรรณานุกรม	

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

ในยุคปัจจุบัน ชีวิตของคนเราเต็มไปด้วยความเร่งรีบ เวลาส่วนใหญ่หมดไปกับภาระการงานต่างๆจนแทบไม่มีโอกาสหยุดคิดถึงความหมายของวันเวลาหรือความงดงามที่มีอยู่ในชีวิตแต่ละวัน ดังนั้นผู้วิจัยจึงเห็นว่าหากมีงานวรรณกรรมดีๆสักเรื่องหนึ่งที่สามารถกระตุ้นเตือนให้ผู้อ่านระลึกถึงแง่มุมเหล่านั้นของชีวิตได้ ก็สมควรจะนำมาถ่ายทอดแบ่งปันให้ได้อ่านโดยทั่วกัน และนั่นก็คือเหตุผลแรกที่ผู้วิจัยเลือกที่จะศึกษาและแปลวรรณกรรมเรื่องนี้

นวนิยายเรื่อง Gilead เป็นผลงานของ Marilynne Robinson นักเขียนหญิงชาวอเมริกันซึ่งปัจจุบันอายุ 60 ปี เธอแต่งนวนิยายทั้งหมดสองเรื่องในชีวิต เรื่องแรกคือ Housekeeping ซึ่งได้รับรางวัล PEN/Hemingway Award ในปี 1981 จากนั้นเธอก็ใช้เวลาสะสมประสบการณ์ชีวิตอีก 24 ปี จึงแต่งเรื่องที่สองคือ Gilead ซึ่งได้รับรางวัล Pulitzer Prize for Fiction และ National Book Critics Circle Award ในปี 2005 นวนิยายเรื่องนี้เป็นที่ยอมรับกันอย่างกว้างขวางในวงการวรรณกรรมระดับโลกว่าเป็นบทประพันธ์ที่มีคุณค่า เป็นหนังสือที่เขียนได้อย่างงดงามและมีเนื้อหาที่ถ่ายทอดความหมายด้านจิตวิญญาณอันลึกซึ้งให้กับผู้อ่าน

เรื่องราวในนวนิยายเรื่อง Gilead คือบันทึกของท่านสาธุคุณจอห์น เอมส์ นักบวชวัยชราที่อาศัยอยู่ในเมืองเล็กๆแห่งหนึ่งในมลรัฐไอโอวามาตลอดชีวิต ท่านแต่งงานกับหญิงที่ท่านรักเมื่ออายุมากแล้ว และเมื่อถึงวัย 76 ปี สาธุคุณเอมส์ก็รู้ดีว่าตนเองคงไม่มีชีวิตอยู่ถึงวันที่ลูกชายวัยเจ็ดขวบเติบโตเป็นผู้ใหญ่ และไม่มีโอกาสได้สอนสิ่งต่างๆให้กับลูก ท่านจึงเขียนบันทึกทิ้งไว้เพื่อว่าเมื่อลูกโตเป็นผู้ใหญ่จะได้อ่านและได้รู้จักตัวตนที่แท้จริงของผู้เป็นพ่อ ในบันทึกนี้สาธุคุณเอมส์ได้บรรยายความคิดความรู้สึกที่ท่านมีต่อผู้คน ทุกสิ่งทุกอย่างรอบตัว และเหตุการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้นในชีวิต ท่านยอมรับตัวตนของท่านเองในฐานะมนุษย์ปุถุชนคนหนึ่งที่ต้องผจญกับความรู้สึกรักโลภโกรธหลงเช่นเดียวกับมนุษย์คนอื่นๆ แม้ว่าท่านจะมีอาชีพเป็นนักบวชที่ใครๆต่างก็เคารพนับถือก็ตาม แต่ในขณะเดียวกันสาธุคุณเอมส์ก็มีศรัทธาที่แท้จริงต่อศาสนา และในบันทึกนี้ท่านก็ได้อธิบายความหมายของคำว่าศรัทธาในมุมมองของท่านเอง รวมถึงความหมายของคำสอนต่างๆตามที่ท่านได้ใช้เวลาทั้งชีวิตคิดวิเคราะห์พิจารณา และในช่วงไม่กี่เดือนก่อนที่ท่านจะจากโลกนี้ สาธุคุณเอมส์ก็ได้พบกับประสบการณ์ที่ช่วยให้ท่านตระหนักถึงความหมายของคำว่าความรักและการให้อภัยที่แท้จริง และได้มองเห็นว่าชีวิตคือสิ่งที่งดงามและมีคุณค่ามากมายเพียงใด

นวนิยายเรื่องนี้มีลักษณะสำคัญสองประการที่ผู้แปลควรคำนึงถึง ประการแรกก็คือเรื่องของจุดเด่นด้านการใช้ภาษา วรรณกรรมเรื่อง Gilead มีวิธีการเล่าเรื่องที่ทำให้ผู้อ่านต้องค่อยๆ

ซึมซับสิ่งที่ผู้ประพันธ์สื่อออกมาทีละเล็กละน้อย ผ่านทางจังหวะการเล่าเรื่องที่เป็นไปอย่างช้าๆ นักวิจารณ์จากหนังสือพิมพ์ Independent ได้กล่าวถึงการใช้ภาษาของหนังสือเล่มนี้ไว้ว่า “The slow pulse of Robinson’s writing slows the reader’s eyes and mind, and creates…a literary version of the narrator’s spiritual experience.” นอกจากนี้ยังมีการใช้สำนวนภาษาและวัจนลีลาที่สละสลวย ใช้พรรณนาโวหารอธิบายบรรยากาศของฉากและอารมณ์ความรู้สึกของตัวละครเอกอยู่เป็นระยะ ภาษาที่ใช้โดยรวมสุภาพและไพเราะ ใช้คำไม่ฟุ่มเฟือย บ่อยครั้งมักใช้คำพูดที่สั้นแต่กินความลึก บางบทสนทนาใช้คำพูดเรียบๆเพียงไม่กี่คำแต่สามารถแสดงให้เห็นถึงความรู้สึกและเจตนาที่แฝงเร้นของตัวละครได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ น้ำเสียงของตัวละครเอกซึ่งเป็นผู้เล่าเรื่องก็มีความโดดเด่น เนื่องจากเป็นน้ำเสียงที่มีความสุขุมละเมียดละไม สะท้อนให้เห็นว่าผู้พูดเป็นคนสูงวัยที่มีผ่านโลกมามาก ผู้ประพันธ์สามารถทำให้น้ำเสียงเช่นนี้ปรากฏอยู่อย่างสม่ำเสมอตลอดทั้งเรื่อง ทำให้ผู้อ่านรู้สึกว่าได้ฟังคนๆเดิมเล่าเรื่องราวตั้งแต่ต้นจนจบ

ลักษณะสำคัญประการที่สองก็คือ นวนิยายเรื่อง Gilead มีการสอดแทรกเนื้อหาซึ่งอภิปรายแนวคิดหลักคำสอนทางศาสนาคริสต์ รวมทั้งปรัชญาของนักคิดต่างๆที่เกี่ยวข้องอยู่เป็นจำนวนมาก โดยกล่าวถึงอย่างค่อนข้างเจาะลึก มีคำศัพท์ทางศาสนาจำนวนมากที่มีความหมายกว้างและไม่อาจอธิบายออกมาได้ด้วยคำภาษาไทยเพียงคำเดียว เช่น Sacredness, Mortality, Being, Divine Providence, Impermanence, Grace, Creation, Preservation หรือ incorruptibility นอกจากนี้ เนื้อหาส่วนที่เป็นหลักการทางคริสต์ศาสนาซึ่งปรากฏอยู่ในนวนิยายเรื่องนี้กล่าวถึงสิ่งที่เป็นนามธรรมล้วนๆ ซึ่งยากต่อการทำความเข้าใจและถ่ายทอด โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากจะต้องสื่อสารให้กับผู้อ่านชาวไทยซึ่งมีวัฒนธรรมและศาสนาที่แตกต่างไปจากผู้อ่านต้นฉบับ

จะเห็นได้ว่าผู้แปลจำเป็นต้องถ่ายทอดความหมายของปรัชญาแนวคิดเหล่านี้ออกมาให้ถูกต้องและชัดเจน เนื่องจากมีความสำคัญต่อแนวคิดหลักของเรื่อง หากผู้แปลเข้าใจผิดเพี้ยนไปหรือใช้ภาษาที่สื่อไม่ชัดเจนก็อาจทำให้ผู้อ่านฉบับแปลไม่ได้รับแง่คิดจากนวนิยายเรื่องนี้อย่างเต็มที่ แต่ในขณะเดียวกันหนังสือเล่มนี้จัดอยู่ในตัวบทประเภทวรรณกรรม ดังนั้นผู้แปลก็จะต้องไม่ละเลยความงามในเชิงวรรณศิลป์ด้วยเช่นกัน และจะต้องหาทางถ่ายทอดเนื้อหาทั้งหมดให้ผู้อ่านเข้าใจโดยคงรักษาสำนวนภาษาและวัจนลีลาต่างๆไว้ได้มากที่สุด รวมทั้งพยายามทำให้น้ำเสียงของผู้เล่าเรื่องในฉบับแปลมีความใกล้เคียงกับในต้นฉบับมากที่สุดด้วย เพื่อให้ผู้อ่านได้รับอรรถรสที่เทียบเคียงกันได้

ดังนั้น ปัญหาหลักในการแปลนวนิยายเรื่อง Gilead ก็คือจะทำอย่างไรให้สามารถถ่ายทอดวรรณกรรมเรื่องนี้จากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยได้โดยสามารถทำให้ผู้อ่านฉบับแปล

เข้าใจประเด็นแนวคิดที่เป็นนามธรรมซึ่งค่อนข้างซับซ้อน และในขณะเดียวกันก็สามารถรักษาน้ำเสียงและวัจนลีลาต่างๆที่ปรากฏอยู่ในต้นฉบับไว้ได้ด้วย ผู้วิจัยเห็นว่าปัญหานี้ถือเป็นความท้าทายที่น่าสนใจสำหรับนักแปลและเหมาะที่จะนำมาศึกษาค้นคว้าเป็นสารนิพนธ์

1.2 วัตถุประสงค์

1.2.1 เพื่อวิเคราะห์หาแนวทางการแปลที่เหมาะสมสำหรับงานวรรณกรรมที่มีทั้งความงามทางภาษาและเนื้อหาที่จรรโลงจิตใจ

1.2.2 เพื่อวิเคราะห์อุปสรรคปัญหาในการแปลตัวบทประเภทนวนิยายที่มีการอภิปรายแนวคิดทางปรัชญาศาสนาอย่างลึกซึ้ง และเสนอแนวทางแก้ไข

1.2.3 เพื่อถ่ายทอดงานวรรณกรรมร่วมสมัยที่ทรงคุณค่ามาสู่ผู้อ่านชาวไทยได้อย่างมีคุณภาพ

1.3 สมมุติฐาน

นอกเหนือจากทฤษฎีวาทกรรมวิเคราะห์และหลักการแปลพื้นฐานแล้ว การแปลนวนิยายเรื่อง Gilead จะต้องอาศัยทฤษฎีการแปลงานวรรณกรรมควบคู่ไปกับการศึกษาหลักการด้านคริสตศาสนศาสตร์ (Christian Theology) เพื่อให้ผู้แปลถ่ายทอดเนื้อหาส่วนที่เป็นแนวคิดซับซ้อนได้ถูกต้องและคงรักษาความงามทางวรรณศิลป์ของต้นฉบับได้มากที่สุด

1.4 ขอบเขตการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตขอบเขตของการศึกษาวิจัยโดยเลือกแปลและวิเคราะห์เนื้อหาจำนวน 50 หน้า จากทั้งหมด 282 หน้า ดังต่อไปนี้

หน้า 3 - 9
หน้า 64 - 65
หน้า 126 - 127
หน้า 131 - 142
หน้า 150 - 167
หน้า 189 - 197
หน้า 203 - 204
หน้า 279 – 282

ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตการวิจัยในลักษณะนี้เนื่องจากนวนิยายเรื่อง Gilead ไม่ได้แบ่งออกเป็นบท เนื้อหาทั้งหมดต่อเนื่องกันไปเรื่อยๆ ผู้แปลจึงต้องเลือกส่วนที่เห็นว่าเหมาะสมสำหรับการวิจัยออกมาเป็นช่วงๆ โดยเลือกเฉพาะส่วนที่:

- สะท้อนให้เห็นถึงปัญหาหลักในการแปลอย่างเด่นชัด เช่น มีแนวคิดทางปรัชญาศาสนาที่ซับซ้อนหรือมีการใช้วัจนลีลาที่ไพเราะสละสลวยอย่างโดดเด่นเป็นพิเศษ

- มีความสำคัญต่อเนื้อเรื่อง เช่น เป็นส่วนเปิดเรื่อง ส่วนบทสรุปจบของเรื่อง หรือเป็นส่วนที่สะท้อนแนวคิดสำคัญ (Theme) ของเรื่อง

1.5 ขั้นตอนการศึกษาวิจัย

1.5.1 ค้นคว้าและทบทวนทฤษฎีการแปลต่างๆ

1.5.2 วิเคราะห์ตัวบทต้นฉบับโดยละเอียด

1.5.3 ศึกษาหาข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อใช้ประกอบการแปล ทั้งจากหนังสือ ตำรา และแหล่งข้อมูลอื่นๆ เช่น จากอินเตอร์เน็ทหรือการสัมภาษณ์

1.5.4 กำหนดแนวทางการแปลและวางแผนการแปล

1.5.5 ลงมือแปล โดยมีการวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นขณะแปล และหาแนวทางแก้ไข

1.5.6 ตรวจแก้ฉบับแปล

1.5.7 สรุปการวิจัย ทบทวนสมมุติฐานและให้ข้อเสนอแนะ

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.6.1 ได้เห็นแนวทางที่เหมาะสมสำหรับการแปลงานวรรณกรรมที่มีคุณค่าทั้งในด้านความงามของภาษาและเนื้อหาที่จรรโลงจิตใจ

1.6.2 ได้เห็นปัญหาอุปสรรคในการแปลตัวบทประเภทวรรณกรรมที่มีมีการอภิปรายแนวคิดทางปรัชญาศาสนาอย่างลึกซึ้ง และค้นพบแนวทางที่ใช้แก้ปัญหา

1.6.3 ได้ถ่ายทอดงานวรรณกรรมที่มีคุณค่าระดับสากล โดยสามารถทำให้ผู้อ่านฉบับแปลได้รับทั้งอรรถรสและข้อคิดสอนใจเช่นเดียวกับผู้อ่านต้นฉบับ

บทที่ 2
ทฤษฎีและหลักการที่เกี่ยวข้อง

ในบทนี้จะกล่าวถึงทฤษฎีและหลักการต่างๆที่สามารถยึดเป็นแนวทางในการแปลนิยายเรื่อง Gilead โดยจะแยกออกเป็นสี่กลุ่มหลักๆคือ ทฤษฎีวาทกรรมวิเคราะห์ ทฤษฎีหลักการแปลพื้นฐาน ปรัชญาคริสต์ศาสนาพื้นฐาน และหลักการด้านคริสตศาสนศาสตร์ (Theology) ของนักคิดบางท่านที่ปรากฏอยู่ในเนื้อหาของนวนิยาย

2.1 หลักการวาทกรรมวิเคราะห์

ในการแปลสิ่งหนึ่งสิ่งใดนั้น ผู้แปลจำต้องมีความรู้ความเข้าใจต้นฉบับอย่างถ่องแท้ก่อนที่จะลงมือแปล ต้นฉบับนั้นคือสารที่ผู้ประพันธ์ต้องการส่งให้ผู้อ่าน ถือเป็นการสื่อสารอย่างหนึ่ง ดังนั้นการทำวาทกรรมวิเคราะห์จึงเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ในหากจะสร้างงานแปลที่มีคุณภาพอย่างแท้จริง เพราะวาทกรรมวิเคราะห์ก็คือการวิเคราะห์ภาษาในขณะที่ภาษานั้นกำลังถูกนำไปใช้ในการสื่อสาร ดังที่กิลเลียด บราว์น (1989: 1) ได้กล่าวไว้ว่า “The analysis of discourse is, necessarily, the analysis of language in use. ในที่นี้จะขอยกตัวอย่างทฤษฎีวาทกรรมวิเคราะห์บางทฤษฎีที่สามารถนำหลักสำคัญไปปรับใช้ในการการวิเคราะห์ต้นฉบับนวนิยายเรื่อง Gilead โดยจะกล่าวถึงเฉพาะบางส่วนของทฤษฎีเหล่านั้นเท่าที่จำเป็นและเหมาะสม

2.1.1 ทฤษฎีของคริสติอาเน่ นอ์ด (Christiane Nord)

ในความคิดเห็นของนอร์ด สถานการณ์การสื่อสารคือสิ่งที่มีความสำคัญกับการแปล เนื่องจากผู้รับสารของต้นฉบับกับผู้รับสารของฉบับแปลนั้นมีความแตกต่างกันทั้งในด้านสถานที่และเวลา และทั้งตัวบทต้นฉบับและฉบับแปลต่างก็ถือเป็น “Culture-bound linguistic signs” (Nord, 2005: 7)เมื่อผู้ส่งสารต้องการจะส่งสารให้ผู้รับ เขาก็จะเลือกลักษณะของรูปแบบภาษาโดยดูจากหน้าที่ในการสื่อสารเป็นสำคัญ หรืออาจกล่าวได้ว่า หน้าที่ในการสื่อสารคือตัวตัดสินว่าตัวบทนั้นควรมีกลวิธีในการสื่อสารอย่างไร “Communicative function…determines the strategies of text production.” (Nord, 2005: 21) ในทางการแปล ผู้แปลก็ควรอาศัยหลักการนี้พิจารณาด้วยว่าหน้าที่ของสารและสถานการณ์การสื่อสารของต้นฉบับและฉบับแปลมีความเหมือนหรือต่างกันอย่างไร และถ้าหากต่างมาก ก็อาจต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบภาษาของฉบับแปลให้เหมาะสมกับหน้าที่ที่สารนั้นมีต่อผู้รับสารปลายทาง

แต่ถึงแม้หน้าที่ของสารจะมีความสำคัญ หากต้นฉบับแปลยังคงมีชื่อว่าผู้ประพันธ์คือผู้ส่งสาร นักแปลก็ต้องมีความซื่อสัตย์ (Loyalty) ต่อต้นฉบับด้วย นอร์ด (2005: 16) กล่าวว่า “The translator is…responsible to both the sender and TT recipient” ผู้แปลไม่ใช่ผู้ส่งสาร แต่เป็น

ผู้ผลิตสารตามเจตนาของผู้ส่งสาร ให้เหมาะสมที่จะสื่อกับผู้รับสารในอีกวัฒนธรรมหนึ่ง เปรียบเหมือนกับเป็นนักเขียนว่าจ้างของผู้ประพันธ์อีกทอดหนึ่ง

"…the translator may be compared with a ghost writer who produces a text at the request, and, for the use, of somebody else." (Nord, 2005: 8)

ดังนั้น Nord จึงมองว่าเวลาที่ผู้แปลรับสารมาจากผู้ส่งสาร จึงต้องมีการวิเคราะห์ในลักษณะที่พิเศษแตกต่างออกไป ไม่เหมือนกับผู้อ่านหรือผู้รับสารทั่วไป เพื่อที่จะตัดสินได้ว่าจะต้องคงส่วนใดและดัดแปลงส่วนใดของสารเพื่อสื่อความให้เข้าใจตรงกันในอีกวัฒนธรรมหนึ่ง

หลักการที่สำคัญในการทำวาทกรรมวิเคราะห์ของ Nord ก็คือ ให้วิเคราะห์ทั้งองค์ประกอบภายในและภายนอกตัวบทอย่างละเอียด โดยเริ่มจากการวิเคราะห์ภายนอกก่อนแล้วจึงค่อยพิจารณาองค์ประกอบภายใน

องค์ประกอบภายนอกได้แก่

- ใครเป็นผู้ส่งสาร
- อะไรคือวัตถุประสงค์ของการสื่อสาร
- ใครเป็นผู้รับสาร
- ใช้สื่อใดในการส่งสาร
- สารนั้นจะถูกนำไปใช้ที่ใด
- ใช้เมื่อใด
- ใช้เพราะเหตุใด

องค์ประกอบภายในได้แก่

- สารนั้นเกี่ยวกับเรื่องอะไร หรือหัวข้ออะไร
- สารนั้นพูดถึงอะไร หรือมีเนื้อหาว่าอย่างไร
- สารนั้นไม่ได้พูดถึงอะไร โดยละไว้ในฐานที่เข้าใจ
- สารนั้นมีการเรียงลำดับหรือจัดโครงสร้างอย่างไร
- สารนั้นมีองค์ประกอบด้านวัจนภาษาหรือไม่ อะไรบ้าง
- สารนั้นใช้คำศัพท์แบบใด
- สารนั้นใช้ประโยคแบบใด
- น้ำเสียงของสารนั้นเป็นอย่างไร

ทฤษฎีนี้สามารถนำมาใช้วิเคราะห์นวนิยายเรื่อง Gilead ได้ เนื่องจากตัวบทมีลักษณะเนื้อหาที่มีแนวคิดทางปรัชญาศาสนาคริสต์ค่อนข้างมาก เราควรวิเคราะห์ว่าผู้ส่งสารหรือผู้ประพันธ์นั้นต้องการสื่อให้กับผู้อ่านกลุ่มใดและเพื่อเจตนาใด และการจะนำสารนี้มาให้ผู้อ่านชาวไทยซึ่งเป็นชาวพุทธส่วนใหญ่นั้นจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนมากน้อยแค่ไหน ฉบับแปลจะยังคง

ทำหน้าที่เดิมเหมือนต้นฉบับได้หรือไม่ ส่วนการวิเคราะห์องค์ประกอบภายในก็เหมาะที่จะนำมาใช้วิเคราะห์รูปแบบภาษาและวัจนลีลาของต้นฉบับ เนื่องจากนวนิยายเรื่องนี้ก็มีความโดดเด่นในแง่ของการใช้ภาษาด้วย

2.1.2 ทฤษฎีของปีเตอร์ นิวมาร์ค (Peter Newmark)

ทฤษฎีการวิเคราะห์ต้นฉบับของนิวมาร์คเป็นอีกหนึ่งทฤษฎีที่ผู้วิจัยใช้เป็นแนวทางในการทำวาทกรรมวิเคราะห์นวนิยายเรื่อง *Gilead* โดยนิวมาร์คกล่าวไว้ว่า นักแปลจะต้องอ่านตัวบทต้นฉบับด้วยวิธีที่แตกต่างจากนักภาษาศาสตร์หรือนักวิจารณ์ คืออ่านเพื่อทำความเข้าใจเนื้อหาของงานเขียนนั้นและวิเคราะห์องค์ประกอบต่างๆในมุมมองของนักแปล (Newmark, 1988: 11) โดยจะแบ่งการอ่านออกเป็นสองครั้ง คือ

1. อ่านโดยรวม (General Reading)
   หมายถึงอ่านเพื่อทำความเข้าใจต้นฉบับโดยรวม เพื่อจะได้เลือกรูปแบบการแปลที่เหมาะสม โดยจะพิจารณาปัจจัยต่างๆต่อไปนี้
   - เจตนาของต้นฉบับ หรือวัตถุประสงค์ที่ผู้ประพันธ์ต้องการให้ต้นฉบับนั้นบรรลุ
   - เจตนาของผู้แปล ซึ่งโดยทั่วไปแล้วจะเหมือนกับเจตนาของผู้ประพันธ์ แต่อาจมีบางกรณีที่เจตนาของผู้แปลต่างออกไป เช่น ผู้แปลอาจจงใจอธิบายเนื้อหาต่างๆในฉบับแปลให้เข้าใจง่ายเป็นพิเศษเนื่องจากผู้อ่านฉบับแปลมีระดับการศึกษาต่ำกว่าผู้อ่านต้นฉบับ
   - ระดับภาษา หรือระดับความเป็นทางการของภาษา
   - ทัศนคติ โดยดูว่าผู้ประพันธ์มีมุมมองต่อสิ่งที่ตนเขียนอย่างไร เช่น แง่บวก แง่ลบ หรือเป็นกลาง
   - สถานการณ์ คืองานเขียนนั้นได้รับการตีพิมพ์ที่ไหน เมื่อใด ผู้อ่านฉบับแปลมีความคุ้นเคยกับวัฒนธรรมของต้นฉบับหรือไม่
   - ลักษณะของผู้อ่าน กล่าวคือเพศ อายุ ระดับทางสังคม และระดับการศึกษาของผู้อ่าน
   - รูปแบบของต้นฉบับ คือมีลักษณะเป็นการเล่าเรื่อง บรรยาย อภิปราย หรือบทสนทนา
   - คุณภาพของงานเขียน (Quality of writing) และความมีอำนาจของตัวบท (Authority of the text) งานเขียนที่มีคุณภาพด้านภาษา คือใช้ภาษาได้ไพเราะงดงามและถูกต้อง โดยเฉพาะงานเขียนที่แสดงอารมณ์ความรู้สึก ยิ่งทำให้นักแปลต้องระมัดระวังและถ่ายทอดงานนั้นออกมาให้ละเอียดและมีคุณภาพเหมือนต้นฉบับ
   - ความหมายแฝงเร้นของคำหรือข้อความ รวมทั้งสัญลักษณ์ต่างๆที่ผู้ประพันธ์อาจต้องการให้สื่อความหมายพิเศษ

2. อ่านเพื่อหาปัญหาในการแปล (Close Reading)
   หลังจากอ่านโดยรวมแล้ว ผู้แปลก็ต้องวิเคราะห์รายละเอียดของงานเขียนนั้นเพื่อหาประเด็นปัญหาที่เป็นอุปสรรคสำคัญในการแปล เช่น ประเด็นด้านวัฒนธรรมที่ยากต่อการสื่อสารให้ผู้อ่านปลายทางเข้าใจ ชื่อเฉพาะหรือคำศัพท์เฉพาะวงการ คำที่ไม่อาจแปลได้ (Untranslatable) คือไม่อาจหาสิ่งที่มาเทียบเคียงในภาษาปลายทาง โดยเน้นดูเฉพาะส่วนของเนื้อหาที่มีความยากหรือมีปัญหาในการแปล แต่ไม่จำเป็นต้องวิเคราะห์เช่นนี้กับเนื้อหาทั้งหมด

สาเหตุที่ผู้แปลเลือกที่จะนำทฤษฎีส่วนนี้ของนิวมาร์ค เสริมเข้ามาก็เพราะเห็นว่าแนวทางการอ่านวิเคราะห์แบบสองครั้งนี้เหมาะสมกับต้นฉบับนวนิยายเรื่อง Gilead ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยการดูทั้งภาพรวมและรายละเอียดปลีกย่อยเพื่อวิเคราะห์ปัญหาการแปล เนื่องจากวรรณกรรมเรื่องนี้มีคำศัพท์และเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับปรัชญาศาสนาค่อนข้างมาก ทำให้เกิดประเด็นปัญหาในด้านของคำศัพท์และด้านของวัฒนธรรมที่ผู้แปลควรนำมาพิจารณา นอกจากนี้ในส่วนของการอ่านเพื่อดูภาพรวมงานเขียนนั้นนิวมาร์ค ได้ครอบคลุมบางประเด็นที่ทฤษฎีของนอร์ดไม่ได้กล่าวถึง เช่น เรื่องของระดับภาษา ทัศนคติของผู้เขียน คุณภาพของงานเขียน ซึ่งสิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นสิ่งสำคัญที่ควรพิจารณาในการวิเคราะห์งานวรรณกรรม

2.2 หลักการแปลพื้นฐาน

ทฤษฎีการแปลนั้นมีอยู่มากมายหลากหลาย และส่วนใหญ่ก็มีมุมมองที่เชื่อมโยงสอดคล้องกันในประเด็นที่กล่าวว่าการแปลคืออะไร งานแปลที่ดีนั้นคืออะไร และผู้แปลควรมีกระบวนการขั้นตอนอย่างไร หากแต่ต่างกันไปในข้อปลีกย่อยและสิ่งที่มุ่งเน้น ในที่นี้จะขอยกขึ้นมากล่าวถึงเพียงสองทฤษฎีที่ผู้วิจัยเห็นว่าเหมาะสมที่สุดที่จะยึดเป็นหลักในการแปลนวนิยายเรื่อง *Gilead*

2.2.1 ทฤษฎีการแปลโดยยึดความหมาย (Interpretative Theory)

ผู้ที่คิดค้นทฤษฎีนี้คือดานิกา เซเลสโควิช (Danika Seleskovitch) จากสถาบัน ESIT (Ecole Superieure d'Interpretes et de Traducteurs) ซึ่งเป็นสถาบันวิชาการแปลที่เก่าแก่ที่สุด และผู้ที่นำแนวคิดนี้มาปรับปรุงพัฒนาก็คือชอง เดลีย์ (Jean Delisle) นักวิชาการจากมหาวิทยาลัยออตตาวา (University of Ottawa) ผู้ซึ่งเคยได้รับการศึกษาจากสถาบันดังกล่าว

ประเด็นสำคัญประการหนึ่งของทฤษฎีนี้ก็คือ การระบุว่าการแปลนั้นคืออะไร เดลีย์(1989: 52) ได้กล่าวเอาไว้ว่า …transcoding is not translating, for the overall meaning of an utterance cannot be communicated merely by transposing verbal signification ซึ่งแสดงให้เห็นว่า การแปลไม่ใช่กระบวนการถ่ายโอนภาษาโดยตรง เนื่องจากการทำเช่นนั้นไม่

อาจถ่ายทอดความหมายทั้งหมดที่ปรากฏอยู่ในภาษานั้นได้ เพราะภาษาคือสัญลักษณ์ที่มีความหมายสองระดับคือ

(1) ความหมายประจำทางภาษา – หมายถึงความหมายของแต่ละหน่วยคำหรือหน่วยประโยคที่ปรากฏอยู่ในพจนานุกรม ซึ่งหน่วยหนึ่งอาจมีได้หลายความหมาย

(2) ความหมายในระดับวาทกรรม – หมายถึงความหมายที่เกิดจากการวิเคราะห์หน่วยคำหรือหน่วยประโยคโดยดูจากความเชื่อมโยงกับบริบทต่างๆ ความหมายที่ได้จะเฉพาะเจาะจง (Delisle, 1989: 54)

ดังนั้น ทฤษฎีนี้จึงมองว่าจริงๆแล้วการแปลคือการถ่ายทอดความหมายทั้งหมดที่มีอยู่ในตัวบทต้นฉบับภาษาหนึ่งออกมาเป็นอีกภาษาหนึ่ง ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยกระบวนการที่มีหลายขั้นตอน เพราะต้องตีความเพื่อหาความหมายทั้งในส่วนที่เป็นความหมายประจำของภาษาและความหมายระดับวาทกรรม แล้วนำความหมายทั้งหมดที่ได้มาเก็บไว้ที่ตัวผู้แปล จากนั้นผู้แปลก็ถ่ายทอดความหมายเหล่านั้นออกไปด้วยการเลือกใช้ภาษาปลายทางได้อย่างอิสระ โดยไม่ติดยึดกับรูปแบบของภาษาจากตัวบทต้นฉบับ

ในบทที่สองของหนังสือ Translation: An Interpretative Approach เดลีย์ได้นำเสนอขั้นตอนในการแปลทั้งหมด 3 ขั้นตอน ดังที่ได้สรุปไว้ต่อไปนี้

1. การทำความเข้าใจต้นฉบับ (Comprehension)

ในขั้นตอนนี้ ผู้แปลจะต้องวิเคราะห์ทำความเข้าใจความหมายทั้งหมดของตัวบทต้นฉบับ โดยเริ่มตั้งแต่ความหมายประจำของภาษาไปจนถึงความหมายระดับวาทกรรม โดยจะแบ่งออกเป็นขั้นตอนย่อยๆสองขั้นตอน ขั้นตอนที่หนึ่งคือสกัดเอาความหมายระดับคำออกมา หรือที่เรียกว่าการถอดรหัส (Decoding Signs) เพื่อดูว่าถ้อยคำเหล่านั้นน่าจะมีความหมายใดได้บ้าง และขั้นตอนที่สองคือทำความเข้าใจความหมาย (Understanding Meaning) เพื่อหาว่าจริงๆแล้วสิ่งที่ตัวบทต้องการจะสื่อสารคืออะไร ในขั้นตอนนี้ผู้แปลจะต้องหาความเชื่อมโยงระหว่างภาษาที่ปรากฏในตัวบทกับองค์ประกอบอื่นๆที่เกี่ยวข้อง (Non-linguistic elements) เพื่อให้เข้าใจความหมายที่แท้จริงของตัวบท ไม่ว่าจะเป็นความหมายแฝงหรือความหมายตรง ในส่วนนี้จะต้องนำภาษาในตัวบทมาเชื่อมโยงกับหลายสิ่ง ทั้งในเรื่องของความรู้ทั่วไป ประสบการณ์ต่างๆ รวมทั้งความรู้เชิงวรรณศิลป์ จนกว่านักแปลจะเข้าใจความหมายที่แท้จริงที่ผู้เขียนต้องการจะสื่อผ่านตัวบทนั้น

Deslisle ได้ยกตัวอย่างประโยคภาษาอังกฤษ “The icy grip tightens” ซึ่งแสดงให้เห็นว่าในขั้นตอนการถอดรหัส เราอาจจะหาความหมายของแต่ละคำคือ “icy”, “grip”, และ “tighten” โดยการใช้พจนานุกรม และดูความเชื่อมโยงกันทางไวยากรณ์ แต่สิ่งนี้ยังไม่ใช่การแปลที่แท้จริง เป็นเพียงการถ่ายโอนภาษาเท่านั้น และยังมีความผิดพลาดคลาดเคลื่อนอยู่มาก เมื่อมาถึงขั้นตอนการทำความเข้าใจความหมาย ผู้แปลก็จะทำความเข้าใจว่าข้อความนี้มีความหมายใน

เชิงเปรียบเทียบหรือไม่ เช่น icy grip อาจสื่อถึงความตายก็ได้ และถ้าได้ทำความเข้าใจบริบทและสถานการณ์การสื่อสารของตัวบทต้นฉบับก็จะพบว่าจริงๆแล้วข้อความนี้เป็นหัวข้อบทความที่กล่าวถึงฤดูหนาวที่ยาวนานและโหดร้ายในทางเหนือของประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งจะทำให้สามารถตีความประโยคนี้ได้อย่างลึกซึ้งในอีกทางหนึ่ง ว่า Icy grip นั้นน่าจะหมายถึงความโหดร้ายของฤดูหนาวที่มีต่อมนุษย์นั่นเอง ส่วน tighten ก็ต้องการจะสื่อว่าความโหดร้ายนั้นหนักหนาสาหัสขึ้นกว่าเดิม แต่ในขณะเดียวกันความหมายในเชิงเปรียบเทียบที่มองไว้ในตอนแรกว่าน่าจะหมายถึงอุ้งมืออำมหิตที่ทำร้ายคนก็ถือเป็นความหมายหนึ่งที่ผู้เขียนจงใจจะสื่อด้วยเช่นกัน

2.การถ่ายทอดความหมายโดยเรียบเรียงขึ้นใหม่ในภาษาปลายทาง (Reformation)

หลังจากที่เข้าใจความหมายของสารในตัวบทต้นฉบับอย่างลึกซึ้งแล้ว ขั้นต่อไปก็คือการถ่ายทอดความคิดหรือความหมายนั้นผ่านภาษาปลายทาง โดยเริ่มจากเก็บความหมายที่ได้จากการตีความวิเคราะห์ตัวบทไว้กับตัวผู้แปล แล้วจึงคิดหาภาษาปลายทางที่เหมาะสมเพื่อที่จะได้สื่อความหมายนั้นออกมาอีกครั้ง โดยการใช้เหตุผลเทียบเคียง (Analogical Thinking) คิดกลับไปกลับมาระหว่างความหมายที่ได้มาจากตัวบทต้นฉบับกับภาษาปลายทางที่เหมาะสม ซึ่งถ้าหากยังไม่พอใจก็สามารถเลือกเฟ้นถ้อยคำใหม่ที่เหมาะสมกว่าได้ จากนั้นจึงถ่ายทอดความหมายนั้นออกมา (Reverbalization) โดยนำถ้อยคำที่ได้เลือกไว้มาเชื่อมโยงกันด้วยรูปแบบและโครงสร้างไวยากรณ์ที่ถูกต้องของภาษาปลายทางให้เกิดความสละสลวยและเป็นธรรมชาติ

3. การตรวจสอบความหมาย (Verification)

คือผู้แปลตรวจสอบบทแปลด้วยการอ่านทบทวนและวิเคราะห์ความหมายของสิ่งที่ตนได้นำเสนอออกไปในภาษาปลายทาง เพื่อดูว่าสิ่งที่บทแปลถ่ายทอดออกมายังคงเป็นความหมายเดิมที่ผู้เขียนต้นฉบับต้องการจะสื่อหรือไม่ (Delisle, 1989: 66-68)

ทฤษฎีการแปลแบบยึดความหมายนี้เหมาะสมอย่างยิ่งที่จะนำมาใช้เป็นแนวทางในการแปลนวนิยายเรื่อง *Gilead* เนื่องจากเนื้อหาหลายส่วนกล่าวถึงสิ่งที่เป็นนามธรรมและจำเป็นต้องอาศัยการตีความอย่างลึกซึ้ง การแปลตรงตัวตามความหมายของแต่ละคำไม่อาจช่วยให้ถ่ายทอดความหมายที่แท้จริงได้ อีกทั้งโครงสร้างของภาษาในต้นฉบับยังมีลักษณะที่ไม่อาจถ่ายทอดออกมาเป็นภาษาไทยโดยคงรูปแบบเดิม ดังนั้นการยึดทฤษฎีนี้จะช่วยให้ผู้แปลมีอิสระในการถ่ายทอด คือสามารถเลือกเฟ้นถ้อยคำและโครงสร้างประโยคได้เองโดยไม่ต้องยึดติดกับรูปแบบของภาษาต้นฉบับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อมาถึงจุดที่มีปัญหาในการแปล นอกจากนี้กระบวนการการแปลทั้งสามขั้นตอนที่ Delisle เสนอมาก็น่าจะเหมาะกับการแปลนวนิยายเรื่องนี้ เนื่องจากการตรวจสอบความหมายทั้งในส่วนของต้นฉบับและฉบับแปลจะช่วยให้เกิดความถี่ถ้วนและละเอียดในการผลิตผลงานแปล

2.2.2 ทฤษฎีวัจนกรรม (Speech Act Theory)

ทฤษฎีนี้มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญคือต้องการศึกษาหน้าที่ของคำพูดและเจตนาของผู้พูดที่มีอยู่คำพูดนั้นๆ โดยมองคำพูดหรือคำกล่าวในฐานะที่เป็นการกระทำอย่างหนึ่ง การที่ผู้พูดกล่าวถ้อยคำนั้นออกไปก็เพราะมีเจตนาบางอย่างต่อผู้ฟัง

ทุกครั้งที่มีการเปล่งถ้อยคำออกมา จะมีการกระทำ 3 สิ่งเกิดขึ้น ซึ่งเราเรียกโดยรวมว่าวัจนกรรม หรือ Speech Act ได้แก่

(1) เนื้อความของสิ่งที่กล่าว (Locutionary Act)

(2) เจตนาของผู้พูดในการกล่าวสิ่งนั้น (Illocutionary Act)

(3) ผลจากการกล่าวถ้อยคำที่ผู้พูดคาดหวังจะให้เกิดกับผู้ฟัง (Perlocutionary Act)

ในทางการแปลนั้น ปัญหาหลักอย่างหนึ่งที่มักเกิดขึ้นก็คือผู้แปลไม่เข้าใจเจตนาของคำกล่าวหรือถ้อยคำที่ตนแปล ทำให้ตีความผิดและถ่ายทอดความหมายผิด ที่จริงแล้วผู้แปลควรจะมองหาคำบ่งเจตนาในตัวบทให้ได้ก่อน คำบ่งเจตนาเหล่านี้อาจเป็นคำวิเศษณ์ที่ใช้ขยายความหรือคำกริยาที่บอกเจตนา ซึ่งบางครั้งก็อาจเห็นได้โดยชัดเจน (เช่น ถามว่า, ขอร้องว่า, อ้างว่า) หรือบางครั้งก็อาจต้องสังเกตให้ละเอียดขึ้น เช่น ประโยค You will have more time to spend กับ I wish you had more time to spend เนื้อความในประโยคเหมือนกัน แต่มีเจตนาการพูดที่ต่างออกไป โดยเห็นได้จากคำบ่งเจตนาที่ขีดเส้นใต้ไว้นั้น นอกจากนี้ ปัญหาที่สำคัญอีกประการก็คือวัจนกรรมแบบอ้อม (Indirect Speech) ซึ่งก็คือเจตนาที่แฝงอยู่ในคำพูดที่ผู้พูดไม่ได้แสดงออกมาโดยตรง คือผู้พูดอาจใช้รูปภาษาอีกแบบหนึ่ง ซึ่งต่างออกไปจากเจตนาของตน (วรรณา แสงอร่ามเรือง, 2545) ตัวอย่างเช่น

นาย ก - Can you turn the TV volume down?

นาย ข - No, I can't. (ยังคงนั่งดูโทรทัศน์ต่อไป)

จะเห็นได้ว่าทั้งสองประโยคเป็นวัจนกรรมแบบอ้อมทั้งสิ้น ถึงประโยคที่นาย ก พูดจะขึ้นต้นว่า Can you แต่จริงๆแล้วเขาไม่ได้ต้องการจะถามอีกฝ่ายว่าสามารถทำได้หรือไม่ แต่เป็นการบอกหรือขอให้ทำ ส่วนนาย ข นั้น คำตอบของเขาก็ไม่ใช่การบอกเล่าว่าเขาทำไม่ได้ แต่เจตนาที่แท้จริงก็คือ ต้องการปฏิเสธคำขอของนาย ก

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าสิ่งเหล่านี้อาจเป็นปัญหาในขั้นตอนการทำความเข้าใจตัวบทต้นฉบับ ผู้แปลจึงต้องตีความเจตนาและผลของถ้อยคำนั้นให้ถูกต้องก่อน จึงจะสามารถถ่ายทอดความเป็นภาษาปลายทางได้อย่างถูกต้อง

นอกจากนี้ ผู้แปลยังอาจมีปัญหาในการหาคำบ่งชี้เจตนาในภาษาปลายทางมาใช้ให้ตรงกับคำในภาษาต้นฉบับ เนื่องจากระบบของภาษาทั้งสองแตกต่างกัน จึงต้องใช้วิธีวิเคราะห์หาสิ่งที่สามารถเทียบเคียงได้มาใช้แทน (วรรณา แสงอร่ามเรือง, 2545)

ผู้วิจัยเลือกที่จะนำทฤษฎีวัจนกรรมมาเป็นหลักการส่วนหนึ่งในการแปลนวนิยายเรื่อง Gilead เนื่องจากบ่อยครั้งผู้ประพันธ์ใช้คำพูดหรือถ้อยคำที่สั้นๆ แต่คำพูดเหล่านั้นไม่อาจตีความได้อย่างตรงไปตรงมา เพราะมีเจตนาอื่นแฝงเร้นไว้ ซึ่งทำให้ผู้แปลต้องวิเคราะห์อย่างถี่ถ้วน

2.3 หลักการแปลงานวรรณกรรมของรศ.ดร วัลยา วิวัฒน์ศร

เนื่องจากตัวบทต้นฉบับที่ทำการวิจัยในสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นงานเขียนประเภทนวนิยาย ซึ่งจัดเป็นงานวรรณกรรมประเภทหนึ่ง จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องอาศัยหลักการแปลที่เฉพาะเจาะจงสำหรับตัวบทประเภทนี้โดยเฉพาะ เนื่องจากการแปลงานวรรณกรรมต้องอาศัยความละเอียดอ่อนในการถ่ายทอดและต้องพิจารณาปัจจัยปลีกย่อยมากมาย เช่น ประเด็นด้านวัฒนธรรม วัจนลีลาที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะของผู้แต่ง เป็นต้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้อาจไม่จำเป็นในการแปลตัวบทประเภทอื่น แต่สำคัญมากในการแปลวรรณกรรมและตัวบทประเภทแสดงความรู้สึก

ในที่นี้ผู้วิจัยขอยกทฤษฎีการแปลงานวรรณกรรมมาอ้างถึงเพียงทฤษฎีเดียว ซึ่งก็คือหลักการของวัลยา วิวัฒน์ศร เนื่องจากเป็นหลักการที่ครอบคลุมปัจจัยสำคัญต่างๆครบถ้วนอยู่แล้ว ทั้งยังมีได้ให้ขั้นตอนกระบวนการแปลที่มีรายละเอียดชัดเจน นำไปปรับใช้ได้จริงกับการแปลวรรณกรรมทุกประเภท

วัลยา วิวัฒน์ศร มองว่า “การแปลวรรณกรรมคือการถ่ายทอดความหมายและวรรณศิลป์จากตัวบทภาษาหนึ่งไปยังตัวบทอีกภาษาหนึ่ง...โดยยังรักษาบริบททางวัฒนธรรมในต้นฉบับภาษาเดิมและคำนึงถึงผู้อ่านฉบับแปลโดยเสมอกัน” (วัลยา วิวัฒน์ศร, 2545: 2) และได้ให้แนวคิดไว้ว่าการแปลงานวรรณกรรมควรผ่านกระบวนการที่แบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

(1.) *การทำความเข้าใจต้นฉบับ*

ในขั้นตอนนี้ ผู้แปลควรทำความรู้จักกับข้อมูลเกี่ยวกับนักประพันธ์ในทุกๆด้าน ไม่ว่าจะเป็นประวัติชีวิตและผลงานอื่นๆ ลักษณะลีลาการประพันธ์ บริบททางสังคมและวัฒนธรรม ทัศนคติและโลกทัศน์ รวมทั้งกลวิธีในการนำเสนอเรื่อง เช่น ลักษณะของฉากและสมัยของเรื่อง การวางโครงเรื่องและแก่นเรื่อง การสร้างบุคลิกลักษณะของตัวละคร การใช้มุมมอง รวมถึงเรื่องของมิติด้านเวลาและสถานที่ตามท้องเรื่อง

การศึกษาข้อมูลเหล่านี้ ผู้แปลสามารถทำได้โดยอ่านวรรณกรรมเล่มนั้นหลายๆรอบ และศึกษาทำความเข้าใจเนื้อหาส่วนที่ใช้ภาษายาก โดยอาจปรึกษาเจ้าของภาษาถ้าจำเป็น นอกจากนี้ยังต้องทำความเข้าใจความหมายในทุกระดับ ทั้งความหมายโดยรวม ความหมายแฝง ความหมายเชิงเปรียบเทียบ หรือความหมายเชิงสัญลักษณ์

(2) *การถ่ายทอดความหมาย / การแปล*

ผู้แปลต้องเลือกภาษาที่จะใช้ถ่ายทอดให้เหมาะสมและมีความเทียบเคียงกับภาษาของต้นฉบับ พิจารณาความเก่า-ใหม่ของภาษา ผู้แปลก็ไม่ควรใช้ภาษาที่เก่าเกินไปในฉบับแปล เนื่องจากผู้อ่านเป็นคนยุคปัจจุบัน นอกจากนี้ยังต้องสังเกตน้ำเสียงของผู้บรรยายและความสั้น-ยาวของประโยคที่ใช้ในการบรรยาย ส่วนภาษาพูดของตัวละครก็ต้องสอดคล้องกับเพศ วัย บุคลิกลักษณะและอารมณ์ของตัวละคร รวมทั้งสถานการณ์และจุดประสงค์ในการพูด

นอกจากนั้นแล้ว ผู้แปลยังต้องรักษาบริบททางวัฒนธรรมในวรรณกรรมต่างประเทศนั้นๆ หากจำเป็นอาจต้องทำเชิงอรรถหรือแปลแบบขยายความสั้นๆ และในขณะเดียวกันก็ต้องคำนึงถึงผู้อ่าน โดยใช้ภาษาปลายทางที่ถูกต้องตามโครงสร้างหลักไวยากรณ์ในการถ่ายทอด เพื่อให้ภาษาในฉบับแปลมีความเป็นธรรมชาติ ไม่ติดโครงสร้างภาษาต่างประเทศ และผู้อ่านจะได้อรรถรสในการอ่านอย่างเต็มที่

(3) *การตรวจสอบและแก้ไขโดยผู้แปล*

หลังจากที่แปลเสร็จแล้ว ผู้แปลควรเว้นระยะและกลับมาอ่านทบทวนเพื่อตรวจสอบว่าฉบับแปลสื่อความหมายถูกต้องหรือไม่ โดยนำมาเทียบเคียงกับต้นฉบับ ตรวจสอบการใช้คำและรูปประโยค และขัดเกลาสำนวนภาษา

(4) *การตรวจแก้โดยบรรณาธิการต้นฉบับแปล*

คือการตรวจสอบแก้ไขอีกครั้งโดยผู้เป็นบรรณาธิการ ก่อนที่ฉบับแปลจะเสร็จสมบูรณ์ไปถึงมือผู้อ่าน

หลักการของวัลยา วิวัฒน์ศร สามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการแปลนวนิยายเรื่อง *Gilead* ได้เป็นอย่างดี เพราะถึงแม้ว่าหนังสือเล่มนี้จะมีหลายส่วนที่เป็นแนวคิดเชิงปรัชญาที่ซับซ้อน แต่โดยรวมแล้วก็ยังจัดอยู่ในประเภทนวนิยาย ซึ่งผู้แปลจะต้องคำนึงถึงองค์ประกอบด้านวรรณกรรม เช่น โครงเรื่อง แก่นเรื่อง ตัวละคร ฉาก ฯลฯ รวมทั้งต้องให้ความสำคัญกับความงามในเชิงวรรณศิลป์ที่มาจากลวิธีการแต่งและวัจนลีลาของผู้ประพันธ์ จึงจะสามารถถ่ายทอดคุณค่าของต้นฉบับออกมาได้อย่างครบถ้วน หลักการนี้จึงเหมาะสมที่จะนำมาเป็น

หลักการเสริมในการวิเคราะห์ต้นฉบับและกำหนดกระบวนการที่ใช้ในการแปล ควบคู่ไปกับทฤษฎีอื่นๆที่ได้กล่าวถึงในสารนิพนธ์เล่มนี้

2.4 หลักการพื้นฐานทางคริสตศาสนศาสตร์

นวนิยายเรื่อง *Gilead* มีเนื้อหาหลายตอนที่เป็นการวิเคราะห์เจาะลึกแนวคิดทางปรัชญาศาสนาคริสตร์โดยที่ไม่ได้ให้พื้นฐานไว้แก่ผู้อ่าน ดังนั้นผู้แปลซึ่งจำเป็นต้องหาความรู้เพิ่มเติมในเรื่องของหลักการต่างๆที่สำคัญ เพื่อทำความเข้าใจกับภาพรวมของปรัชญาคริสต์ศาสนา จะได้เข้าใจต้นฉบับได้อย่างถ่องแท้และสามารถสื่อสารถ่ายทอดแนวคิดสำคัญที่ผู้ประพันธ์นำเสนอไว้ได้อย่างไม่ผิดพลาด

ผู้วิจัยเห็นว่าหลักการสำคัญทางคริสตศาสนศาสตร์ต่อไปนี้ เป็นสิ่งที่ผู้แปลนวนิยายเรื่อง *Gilead* จำเป็นต้องมีความเข้าใจ เพื่อนำมาใช้ในการตีความเนื้อหาที่เป็นแนวคิดทางปรัชญาศาสนาในต้นฉบับ

2.4.1 การมีอยู่ของพระผู้เป็นเจ้า (Existence of God)

ในทางศาสนศาสตร์ มีทฤษฎีที่อภิปรายเกี่ยวกับการมีอยู่ของพระผู้เป็นเจ้าอยู่หลายทฤษฎี ส่วนใหญ่แล้วมักจะถกเถียงกันว่าการมีอยู่ของพระผู้เป็นเจ้านั้นเป็นสิ่งที่พิสูจน์ได้หรือไม่ และการพิสูจน์นั้นมีน่าเชื่อถือเพียงพอสำหรับผู้ที่ไม่เชื่อในพระผู้เป็นเจ้าหรือไม่ ในทฤษฎี “Ontological Argument” ของ Anselm พระผู้เป็นเจ้าหรือ God หมายถึง “that than which nothing greater can be conceived” (McGrath, 1994: 130) หรือเป็นสิ่งที่สูงส่งยิ่งกว่าสิ่งสูงสุดที่มนุษย์สามารถจินตนาการได้ กล่าวคือ เป็นสิ่งที่มีอยู่จริง แต่สภาพที่เป็นอยู่จริงนั้นเหนือกว่าที่มนุษย์จะจินตนาการได้ทั้งหมด และ Anselm กล่าวด้วยว่า ความคิดหรือภาพของสิ่งที่เราเรียกว่า God นั้นเป็นสิ่งที่มีอยู่เพราะจำเป็นต้องมีอยู่ เราไม่อาจจินตนาการว่าสรรพสิ่งทั้งมวลมีอยู่ได้โดยปราศจากพระผู้เป็นเจ้า “God not only exists but exists necessarily…exists in such a way that he cannot be thought not to exist.” และการดำรงอยู่ของท่านนั้นเป็นลักษณะของ self-existence กล่าวคือ ไม่ต้องพึ่งพาการมีอยู่ของสิ่งอื่นใดเลย (Bowden& Richardson, 1983: 39) ซึ่งแตกต่างจากสรรพสิ่งต่างๆในโลกที่เป็น contingent beings กล่าวคือมีอยู่เพราะเป็นผลสืบเนื่องจากสิ่งอื่น และต้องพึ่งพาสิ่งอื่นในการดำรงอยู่

ส่วน Thomas Aquinas ก็ได้ให้แนวคิด 5 ประการที่เป็นข้อพิสูจน์การมีอยู่ของพระผู้เป็นเจ้า โดยได้ให้ข้อสังเกตว่าสรรพสิ่งต่างๆล้วนแต่มีลักษณะที่เป็นเหมือนตราประทับว่าได้ถูกสร้างขึ้นโดยพระผู้เป็นเจ้า “God has stamped a divine signature upon the creation” (McGrath, 1994: 132) ซึ่งจะขอกล่าวถึงแนวคิดเกี่ยวกับลักษณะเหล่านั้นโดยสรุปดังนี้

ประการที่ 1 - 3 – สรรพสิ่งต่างๆในโลกเคลื่อนไหวและเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ โดยที่สิ่งหนึ่งเป็นสาเหตุให้เกิดอีกสิ่งหนึ่ง สืบเนื่องต่อกันไปเรื่อยๆ เช่น ปากกาที่ถืออยู่ในมือเกิดขึ้นจากโรงงานทำปากกา โรงงานทำปากกาก็เกิดขึ้นจากการที่มนุษย์รวบรวมวัตถุดิบและนำมาสร้างเป็นปากกา วัตถุดิบเหล่านั้นก็มีที่มาอีกเช่นกัน ดังนั้นเมื่อไล่ตามเหตุและผลในลักษณะเช่นนี้ ก็จะเห็นถึงความจำเป็นที่ว่าต้องต้องมีอะไรบางอย่างที่เป็นจุดเริ่มต้นของกระบวนการทั้งหมด เป็นจุดกำเนิดของความเป็นเหตุเป็นผลทั้งหมดทั้งปวงในจักรวาล ซึ่งสิ่งนั้นก็คือ God ซึ่งเป็นสิ่งที่มีอยู่โดยตัวของตัวเอง ไม่ได้ก่อกำเนิดจากสิ่งใด เพราะหากไม่มี God แล้ว ก็เท่ากับว่าทุกอย่างเกิดขึ้นสืบเนื่องกันโดยไม่มีจุดเริ่มต้นและจุดสิ้นสุด ไม่มีที่มาที่ไป มนุษย์และสรรพสิ่งเกิดขึ้นโดยไม่มีความหมาย

ประการที่ 4 – มนุษย์มีคุณธรรมและความสูงส่งของจิตใจ เช่น สัจจะ ความดีงาม และถูกต้องยุติธรรม Aquinas กล่าวว่าสิ่งเหล่านี้จะมาจากที่ใดได้หากไม่มีต้นกำเนิดเป็น God ซึ่งโดยเนื้อแท้ของพระองค์เองแล้วคือสัจจะ ความดีงาม และความยุติธรรม และได้สร้างให้มนุษย์มีสิ่งหนึ่งนี้อยู่ในตัวตนด้วย

ประการที่ 5 - มนุษย์และสรรพสิ่งต่างๆมีลักษณะที่บ่งบอกว่าเป็นสิ่งที่ได้รับการออกแบบทุกอย่างในธรรมชาติ รวมทั้งมนุษย์ ล้วนดำรงอยู่โดยมีวัตถุประสงค์ในตัวของมันเอง อีกทั้งมีระบบที่สลับซับซ้อน เช่น ระบบของการมองเห็น ดังนั้นจึงแสดงให้เห็นว่าสรรพสิ่งถูกออกแบบโดยพระผู้เป็นเจ้า เพราะคงเป็นไปไม่ได้ที่จะมองว่าสิ่งเหล่านี้เกิดขึ้นจากความบังเอิญ หรือมองว่าสิ่งต่างๆออกแบบตัวเอง

นอกจากนี้ก็ยังมีทฤษฎีปลีกย่อยอื่นๆที่กล่าวถึงการมีอยู่ของพระผู้เป็นเจ้า เช่น วิทเกนสไตน์ (McGrath, 1994: 134) กล่าวว่ามนุษย์ไม่อาจอธิบายการมีอยู่ของพระผู้เป็นเจ้าได้เพราะมนุษย์มีข้อจำกัดด้านภาษา แม้เพียงสิ่งเรียบง่ายอย่างความหอมของเมล็ดกาแฟ ก็ยังยากที่จะอธิบายให้ผู้ที่ไม่เคยดื่มเข้าใจว่าเป็นเช่นไร ดังนั้น มนุษย์ย่อมไม่อาจจะอธิบายสิ่งที่ลึกซึ้งและซับซ้อนอย่างพระผู้เป็นเจ้าได้อย่างแน่นอน (McGrath, 1994: 199) ส่วนนักบุญ ออกุสติน ก็กล่าวว่าพระผู้เป็นเจ้าได้สร้างมนุษย์นั้นให้มีความปรารถนาผู้ทรงสร้างอยู่ในส่วนลึกของตน และความปรารถนานั้นไม่อาจมีสิ่งอื่นมาเติมเต็มได้นอกจากพระองค์เท่านั้น ความปรารถนาดังกล่าวจึงถือเป็นข้อพิสูจน์อย่างหนึ่งว่าพระผู้เป็นเจ้านั้นมีอยู่จริง นอกจากนี้ยังมีทฤษฎีของคาร์ล บาร์ธ และฟอยเออบาค ซึ่งถือเป็นทฤษฎีที่มีความสำคัญ แต่จะขอยกไปอธิบายในรายละเอียดในข้อ 2.5

2.4.2 พระผู้สร้างและสิ่งทรงสร้าง (Creator and Creation)

ในพระคัมภีร์ไบเบิ้ลมีข้อความที่ระบุไว้อย่างชัดเจนว่าพระผู้เป็นเจ้าคือต้นกำเนิดของจักรวาลและเป็นผู้สร้างสรรพสิ่งทั้งปวง ไม่ว่าจะเป็นมนุษย์ สัตว์ พืช หรือแม้กระทั่งท้องฟ้าและทะเล เช่น “The God who made the world and everything in it, being Lord of Heaven and Earth. (Act 17: 24) “For thou didst create all things, and by thy will they existed and were created” (Revelation 10:6) ส่วนใน Genesis 1 และ 2 ซึ่งเป็นส่วนต้นของพันธะสัญญาเก่า (The Old Testament) ก็มีบทบรรยายการสร้างสรรค์สิ่งต่างๆบนโลกโดยละเอียด

ในทางคริสตศาสนศาสตร์ พระผู้สร้าง (Creator) กับสิ่งที่ทรงสร้าง (Creation) เป็นสิ่งที่มีความแตกต่างกันโดยสิ้นเชิง พระเจ้าสร้างสิ่งต่างๆขึ้นมาจากความว่างเปล่า หรือที่เรียกในภาษาละตินว่า Ex nihilo (Out of nothing) (Bowden& Richardson, 1983: 37) สิ่งที่ทรงสร้างทั้งปวงนั้นอยู่ใต้อำนาจของพระองค์และต้องพึ่งพาพระองค์ ในขณะที่พระผู้เป็นเจ้าเองนั้นไม่ต้องพึ่งพาสิ่งใดเลย นอกจากนี้ สิ่งที่ถูกสร้างขึ้นมาทั้งหลายมีลักษณะถูกจำกัดด้วยเวลาและพื้นที่ จึงต้องมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ในขณะที่พระผู้เป็นเจ้าอยู่เหนือกาลเวลา ไม่มีจุดเริ่มต้นหรือสิ้นสุด จึงมีความคงเดิมอยู่เป็นนิรันดร์

นักปรัชญาทางศาสนารุ่นหลังๆมองว่าการสร้างนั้นไม่ใช่สิ่งที่เกิดขึ้นเพียงครั้งเดียว แต่เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง กล่าวคือ การที่พระองค์ดำรงรักษาสรรพสิ่ง (Preservation) ให้ดำเนินอยู่ต่อไป โดยให้อีกสิ่งหนึ่งพึ่งพาอีกสิ่งหนึ่ง ก็ถือเป็นการสร้างด้วยเช่นกัน เพราะว่าสรรพสิ่งนั้นไม่มีความสามารถในตัวมันเองในการดำรงอยู่ ฉะนั้นหากพระเจ้าไม่ประสงค์ให้ต้นแอบเปิ้ลต้นหนึ่งเติบโตออกดอกออกผล ต้นแอบเปิ้ลนั้นก็ไม่อาจคงอยู่ได้ เพราะตัวของมันเองนั้นขึ้นอยู่กับสิ่งอื่นในการอยู่รอด ดังนั้นจึงมีนักคิดทางศาสนาหลายคนมองว่า Preservation ก็เป็น Creation แบบหนึ่ง เป็นกระบวนการสร้างที่ดำเนินอยู่จนทุกวันนี้ (Edwards, J. Continuous Creation [online]. แหล่งที่มา: http://www.apuritansmind.com/)

นอกจากนั้น ในพระคัมภีร์ยังระบุด้วยว่า สรรพสิ่งที่พระผู้เป็นเจ้าได้สร้างไว้นั้นดีงามอยู่แล้ว “And God saw that it was good” (Genesis 1:10, 18, 21, 25, 31) ทุกสิ่งล้วนสะท้อนให้เห็นถึงองค์พระผู้สร้างทั้งสิ้น เพียงแต่ในภายหลังมนุษย์ได้ตกลงไปในบาป จึงทำให้คุณสมบัติที่มีมาแต่แรกนั้นบิดเบือนไปและทำให้เกิดมีความชั่วร้าย (Evil) ขึ้นในโลก แต่ถึงกระนั้นก็ยังถือว่ามนุษย์คือสิ่งทรงสร้างที่ดีงามและสามารถกู้คืน (Redeem) ให้กลับสู่สภาพเดิมได้

ประเด็นสำคัญอีกประการหนึ่งคือ ในบรรดาสรรพสิ่งที่ทรงสร้างนั้น พระองค์ได้ให้ความสำคัญกับมนุษย์มากที่สุด เห็นได้จากในพันธะสัญญาเก่าที่บอกว่าพระเจ้าได้สร้างมนุษย์ขึ้นก่อนแล้วจึงค่อยสร้างสิ่งแวดล้อมอื่นๆตามหลัง อีกทั้งยังได้มอบหมายมนุษย์ให้เป็นผู้ดูแลสิ่ง

ต่างๆบนโลก …subdue it, and have dominion over the fish of the sea, and over the birds of the air, and over everything that moves upon the Earth (Genesis 1:28) ดังนั้นในทางคริสต์ศาสนา มนุษย์จึงเป็น Steward of Creation (Weaver, 1998: 213) มีหน้าที่ดูแลปกครองทุกสิ่งในโลก แต่ไม่ใช่เจ้าของโลกและสรรพสิ่ง นอกจากนี้พระเจ้ายังสร้างมนุษย์ให้เป็นเหมือนภาพสะท้อนของพระองค์เอง (imago Dei) เห็นได้จากการที่มนุษย์เป็นสิ่งมีชีวิตประเภทเดียวที่สามารถใช้สมองแยกแยะเหตุผลได้ว่าสิ่งใดควรทำหรือไม่ควรทำ ไม่ได้ใช้เพียงสัญชาติญาณ มนุษย์สามารถสร้างสรรค์สิ่งต่างๆได้โดยอิสระ อีกทั้งยังมีหนทางที่จะติดต่อสื่อสารกับพระผู้สร้างได้ (ผ่านทางความรอดที่มาจากพระเยซูคริสต์ ซึ่งจะกล่าวถึงในส่วนต่อๆไป) และที่สำคัญมนุษย์เป็นสิ่งมีชีวิตเดียวที่มี “Existence” กล่าวคือ มีความรับรู้ถึงการดำรงอยู่ของตนเอง “…he is not only is, but is aware that he is, and aware too, in some degree, of what he is” (Weaver, 1998: 60) ดังนั้นมนุษย์จึงต้องรับผิดชอบต่อการกระทำของตนเอง

นอกจากนั้นแล้ว การดำรงอยู่และตัวตนของมนุษย์แต่ละคนนั้นมีความเป็นเอกลักษณ์และแตกต่างกัน ต่างคนก็มองโลกผ่านสายตาและประสบการณ์ของตนเอง ดังนั้นจึงเหมือนมีกำแพงกั้นระหว่างมนุษย์แต่ละคน ซึ่งอาจก่อให้เกิดความไม่เข้าใจซึ่งกันและกัน แม้ว่ามนุษย์จะเป็นสัตว์สังคมที่จะเป็นต้องอาศัยอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่มก็ตาม

2.4.3 บาปและการบูชารูปเคารพ (Sin and Idolatry)

Paul ได้กล่าวไว้ในพระคัมภีร์ไบเบิ้ลว่า “All have sinned and fall short of the glory of God” (Roman 3: 23) ซึ่งหมายความว่ามนุษย์ทุกคนมีบาปและไม่อาจเข้าถึงพระสิริขององค์พระผู้เป็นเจ้าได้ ดังนั้นในทางคริสต์ศาสนา คำว่า “บาป” (Sin) จึงหมายถึงการถูกแยกออกจากพระผู้เป็นเจ้า นับตั้งแต่อดัมตัดสินใจกินแอบเปิ้ลจากต้นไม้ต้องห้าม มนุษย์ทั้งมวลก็อยู่ในสภาพตกอยู่ในความบาป สภาวะอันดีงามดั้งเดิมที่พระผู้เป็นเจ้าได้สร้างเอาไว้ก็มีอันต้องบิดเบือนเสื่อมเสียไป มนุษย์ไม่อาจมีชีวิตเป็นอมตะและไม่อาจสื่อสารกับพระผู้เป็นเจ้าได้โดยตรงเหมือนที่เคย เห็นได้จากการที่อดัมและอีฟไม่อาจอยู่ในสวนอีเดนบนสวรรค์ได้อีกต่อไป เหตุการณ์ครั้งนั้นในทางคริสต์ศาสนาเรียกว่า The Fall of Adam และบาปแรกของมนุษย์ก็เรียกว่า The Original Sin

นักศาสนศาสตร์จากอ็อกซ์ฟอร์ดนามว่า N.D. Kelly ได้สรุปเอาไว้ว่า ในมุมมองของคริสต์ศาสนา มนุษย์ทุกคนบนโลกมีส่วนในการกระทำของอดัมและถือว่ามีความผิดร่วมกัน เนื่องจากแท้ที่จริงแล้วมนุษย์ทั้งปวงนั้นมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน (Mystical unity of all humanity) และต้องรับผลแห่งบาปนั้น การกระทำของอดัมได้ส่งผลสืบเนื่องต่อไปยังมนุษยชาติทั้งหมด และทำให้เกิดคุณสมบัติที่ไม่ดีงามขึ้นในมนุษย์ เช่น ความอยาก ความโลภ ทำให้มนุษย์อดไม่ได้ที่จะเผลอกระทำบาปอีกเรื่อยๆ (McGrath, 1994: 235) หรืออาจกล่าวว่ามนุษย์มี

ธรรมชาติของความบาป (Sinfulness) มาตั้งแต่กำเนิด เนื่องจากบาปของมนุษยชาติทุกคนเมื่อรวมกันแล้วก็กลายเป็นพลังที่มีอำนาจฉุดรั้งมนุษย์ทุกคนให้ตกต่ำ ทำให้การกระทำดีเป็นไปได้ยากยิ่งขึ้นอีก ดังนั้น คำว่า “บาป” ในคริสต์ศาสนาจึงไม่ได้หมายถึงการกระทำของมนุษย์แต่ละบุคคลเพียงอย่างเดียว แต่หมายถึง “Massive disorientation and perversion of human society as a whole” (Weaver, 1998: 262) และนี่เองคือสาเหตุที่พระผู้เป็นเจ้าจึงต้องส่งพระเยซูคริสต์มาช่วยให้มนุษย์หลุดพ้นจากอำนาจบาปที่เป็นพลังรวมดังกล่าวนั้น และสามารถเริ่มต้นใช้ชีวิตใหม่ได้อย่างถูกต้องดีงาม

สิ่งหนึ่งที่ทางคริสต์ศาสนาถือว่าเป็นพื้นฐานของความบาปทั้งหลายก็คือ Idolatry หรือการมีพระเจ้าอื่นใดที่นอกเหนือไปจากองค์พระผู้เป็นเจ้า (Halverson, 1958: 180) ซึ่งเป็นสิ่งที่พระองค์ได้ทรงสั่งห้ามไว้ในบัญญัติ 10 ประการว่า “You shall have no other gods before me.” (Exodus 20:3) หลายคนเข้าใจผิดว่าคำสั่งข้อนี้หมายถึงการห้ามไม่ให้มนุษย์บูชาสิ่งศักดิ์สิทธิ์หรือรูปปั้นวัตถุมงคลใดๆเท่านั้น แต่จริงๆแล้วคำว่า “other gods” อาจหมายถึงสิ่งอื่นๆได้อีกมากมาย เช่น ทรัพย์สินเงินทอง เทคโนโลยี ความรู้ สิ่งใดก็ตามในโลกที่มนุษย์ไปยึดถือเอาไว้เป็นหลักแห่งชีวิตและทุ่มเทให้ความสนใจมากกว่าพระเจ้า ก็ถือว่าเป็น Idolatry (Bowden& Richardson, 1983: 280) และจะนำมาพามนุษย์ไปสู่ความบาปอื่นๆต่อไป เนื่องจากสรรพสิ่งทั้งหลายนั้นเป็นสิ่งที่ไม่อาจยึดไว้ได้ หากมนุษย์พยายามไขว่คว้าหรือฝากชีวิตตนเองไว้ก็จะติดอยู่ในปัญหาที่ไม่รู้จบสิ้น แท้ที่จริงแล้วมนุษย์จะต้องทุ่มเทชีวิตของตนให้กับการเชื่อฟังและทำตามน้ำพระทัยของพระผู้สร้างเท่านั้น มนุษย์จึงจะบรรลุวัตถุประสงค์ของตนเองอย่างแท้จริงได้ ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่าระดับศีลธรรมในจิตใจของมนุษย์นั้นจะสูงต่ำเพียงใดก็ขึ้นอยู่กับว่ามนุษย์ผู้นั้นเห็นสิ่งใดเป็นพระเจ้าของตน (Halverson, 1958: 181)

2.4.4 พระคุณและความรอด (Grace and Salvation)

ในมุมมองของออกุสตินพระคุณของพระเจ้า (Grace) นั้นหมายถึงน้ำพระทัยอันประเสริฐของพระองค์ที่ทรงดูแลเอาใจใส่และให้ความช่วยเหลือแก่มนุษย์ถึงแม้มนุษย์จะไม่สมควรได้รับความช่วยเหลือนั้นเลย พระผู้เป็นเจ้าทรงเห็นว่ามนุษย์ไม่อาจนำพาตนเองให้รอดจากอำนาจบาปที่มีพลังมหาศาลได้ มนุษย์ซึ่งตกอยู่ในบาป ก็เปรียบเหมือนการที่จิตวิญญาณของเขาป่วย เขาไม่อาจวินิจฉัยหรือเยียวยารักษาตนเองได้ พระองค์จึงเสนอทางเลือกที่จะช่วยให้มนุษย์รอดพ้นจากอำนาจดังกล่าวและกลับไปใช้ชีวิตบนหนทางที่ดีงามได้ ด้วยความตายและการฟื้นคืนชีพของพระเยซูคริสต์ ซึ่งเปรียบเสมือนยารักษาความเจ็บป่วยของจิตวิญญาณมนุษย์นั่นเอง หรือกล่าวโดยสรุปได้ว่า Grace คือการที่พระผู้เป็นเจ้าได้ให้สิ่งดีงามที่มนุษย์ไม่สมควรได้รับ (Salvation) แทนที่จะให้การลงโทษ (Condemnation) ทั้งที่ความจริงแล้วมนุษย์เองก็สมควรได้รับโทษนั้น (McGrath, 1994: 373-374)

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าประเด็นสำคัญอย่างหนึ่งในทางคริสตศาสนาก็คือ พระคุณของพระเจ้าไม่ใช่สิ่งที่มนุษย์สามารถได้มาด้วยการกระทำความดีหรือทำสิ่งใดๆที่พระเจ้าพอพระทัย แต่ความรอดที่พระองค์ได้มอบให้นั้นเป็นเหมือนของขวัญ ที่พระผู้เป็นเจ้ามอบให้มนุษย์เนื่องจากพระองค์รักมนุษย์ ไม่ใช่เพราะว่ามนุษย์ดีพอหรือสมควรจะได้รับ“Man cannot deserve or earn God's approval. It can only come to him as a gift.” (Halverson, 1958: 142)

ในทางคริตศาสนศาสตร์ พระคุณของพระเจ้านั้นจำแนกได้หลายประเภท ตัวอย่างเช่น เมื่อมนุษย์ยังเป็นคนบาป พระองค์นำพาให้มนุษย์นั้นมีความกลับใจเพื่อที่จะได้รับความรอด (Prevenient Grace) จากนั้นก็ทรงมอบความรอดและการให้อภัยแก่เขา (Operative Grace) และทรงช่วยชี้นำและมอบความเข้มแข็งให้เขาดำเนินชีวิตต่อไปในทางที่ถูกต้องดีงาม (Cooperative grace) เป็นต้น (McGrath, 1994: 375)

ในพระคัมภีร์ไบเบิ้ลภาคพันธะสัญญาใหม่ พระผู้เป็นเจ้านั้นมีลักษณะเป็น God of Love (Davis, 2006: 104) และความรักของพระองค์ที่มีต่อมนุษย์แสดงออกอย่างชัดเจนที่สุดผ่านทางการที่พระองค์ได้ทรงกระทำผ่านทางพระเยซูคริสต์ “God shows His love for us in that while we were yet sinners Christ died for us” (Roman 5:8) ในทางคริสตศาสนาแล้ว พระเยซูคริสต์มิใช่หนึ่งในสรรพสิ่งบนโลกที่พระเจ้าทรงสร้าง แต่เป็นตัวตนส่วนหนึ่งของพระผู้เป็นเจ้าเองที่ลงมารับสภาพการอยู่ภายใต้ข้อจำกัดเฉกเช่นเดียวกับสรรพสิ่งบนโลก “…(Jesus) is not the creation…but God in one of his ways of being” (Weaver, 1998: 220) พระเยซูถูกยั่วยุให้กระทำบาปเช่นเดียวกับมนุษย์คนอื่นๆ แต่พระองค์ไม่กระทำบาปใดๆเลย ยิ่งไปกว่านั้นพระองค์ยอมทรมานเพื่อชดใช้แทนบาปทั้งหมดของมนุษย์ การกระทำของพระเยซูคริสต์นั้น ไม่ว่าในขณะที่ทรงมีชีวิตอยู่หรือในการที่พระองค์ยอมถูกตรึงกางเขนเพื่อเปิดทางให้มนุษย์กลับคืนสู่พระผู้เป็นเจ้าได้อีกครั้ง ล้วนแต่สะท้อนให้เห็นถึงความรักอันมหาศาลของพระผู้เป็นเจ้าพระองค์ต้องการแสดงให้เห็นเป็นตัวอย่าง เพื่อที่มนุษย์จะได้มอบความรักและการให้อภัยนั้นแก่กันและกันต่อไป ซึ่งสิ่งนี้เป็นหลักคำสอนสำคัญในคริสต์ศาสนาที่สืบเนื่องต่อมาเรื่อยๆจนถึงปัจจุบัน

นอกเหนือจากความรอดทางพระเยซูคริสต์แล้ว พระคุณของพระเจ้ายังแสดงออกผ่านการดูแลช่วยเหลือสรรพสิ่งของพระองค์ในการดำรงชีวิตอยู่ในโลก (Providence) ในพระคัมภีร์ไบเบิ้ลได้มีตัวอย่างในเรื่องนี้ทั้งในภาคพันธะสัญญาเก่าและใหม่ เช่น การที่พระองค์นำชาวอิสราเอลหนีจากอียิปต์และข้ามทะเลไปสู่ดินแดนใหม่ หรือในคำสอนของพระเยซูคริสต์ที่ทรงกล่าวว่าพระผู้เป็นเจ้าทรงใส่ใจและรับรู้แม้กระทั่งความเป็นอยู่ของนกกระจอกแต่ละตัว แม้มันจะเป็นสิ่งมีชีวิตที่สำคัญเพียงน้อยนิด (Matthew 10:29) นอกจากนี้ในคำอธิษฐานที่พระเยซูได้สอนสาวก (The Lord's Prayer) ก็มีท่อนที่บอกว่า “Give us this day our daily bread” (Luke 11:3)

ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความเชื่อที่ว่าพระผู้เป็นเจ้าจะช่วยจัดหาสิ่งต่างๆเพื่อให้เรามีชีวิตอยู่รอด ดังนั้นความเชื่อนี้จึงเป็นแนวทางคำสอนที่บอกว่า มนุษย์ไม่ควรดิ้นรนตะเกียกตะกายเพื่อหาเงินทองให้มากมาย เพราะพระผู้เป็นเจ้าจะจัดหามาให้อย่างพอเพียง ไม่มากหรือน้อยเกินไปอยู่แล้ว

2.4.5 นิรันดรกาลและสวรรค์ (Eternity and Heaven)

หลายคนเข้าใจว่านิรันดรกาล (Eternity) คือการคงอยู่ตลอดไปตราบนานเท่านาน แต่ออกุสติน of Hippo ได้กล่าวว่านิรันดรกาลคือสภาวะของการคงอยู่ในปัจจุบันขณะเสมอ ซึ่งอยู่นอกเหนือกาลเวลาและเป็นสภาวะขององค์พระผู้เป็นเจ้า (Eternity. Wikipedia [online] แหล่งที่มา : http://en.wikipedia.org/wiki/Eternity) ส่วนมนุษย์และสรรพสิ่งในจักรวาลที่พระองค์สร้างขึ้นนั้นดำเนินขึ้นต่อเนื่องอยู่ภายในกาลเวลา อย่างไรก็ตาม Robert Mcafee Brown นักศาสนศาสตร์ชาวอเมริกันและอดีตศาสตราจารย์แห่งมหาวิทยาลัยสแตนฟอร์ดกล่าวว่า หลังจากที่มนุษย์ได้คืนสู่ความสัมพันธ์กับพระผู้เป็นเจ้าผ่านทางองค์พระเยซูคริสต์ พระผู้เป็นเจ้าก็จะเตรียมจิตวิญญาณของเขาให้พร้อมสำหรับการเข้าสู่ชีวิตนิรันดร์ด้วยบทเรียนทางจิตวิญญาณต่างๆที่เหมาะสม แต่ก็ไม่ได้หมายความว่ามนุษย์จะพบกับสภาวะความเป็นนิรันดร์ได้เฉพาะในโลกหลังความตายเท่านั้น ในพระคัมภีร์ระบุไว้ว่าพระผู้เป็นเจ้าได้ใส่ความเป็นนิรันดร์ไว้ในหัวใจของมนุษย์ “He has set eternity in the hearts of men” (Ecclesiastes 3: 11) ดังนั้นมนุษย์ก็มีโอกาสที่จะค้นพบความเป็นนิรันดร์หรือสภาวะความคงอยู่ในปัจจุบันขณะได้แม้กระทั่งในเวลามีชีวิตอยู่ ซึ่งเป็นเหมือนการลิ้มลองสิ่งที่กำลังจะตามมาหลังจากชีวิตมนุษย์บนโลกสิ้นสุดลง (Halverson, 1958: 111)

ในคริสต์ศาสนานิกายโปรเตสแตนท์ “Heaven” หมายถึงสถานที่ที่มนุษย์จะได้ใช้ชีวิตนิรันดร์หลังจากสิ้นสุดชีวิตบนโลก ซึ่งใน Revelation ซึ่งเป็นบทสุดท้ายของพระคัมภีร์ได้กล่าวถึงรายละเอียดของสวรรค์เอาไว้เป็นสถานที่ที่มนุษย์จะได้อยู่กับพระผู้เป็นเจ้าโดยไม่แยกจากกันอีกต่อไป และจะได้อยู่ในร่างที่ไม่มีวันเสื่อมสลาย (Incorruptible) ไม่มีความเจ็บป่วย ความตาย หรือความเสียใจ มนุษย์จะได้กลับมาอยู่ร่วมกันอีกครั้งโดยมีแต่ความสุข ปราศจากด้านลบของชีวิตบนโลกมนุษย์ อย่างไรก็ตามรายละเอียดความเชื่อเกี่ยวกับสวรรค์นั้นแตกต่างกันไปในคริสตศาสนาแต่ละนิกาย

2.4.6 หลักการอื่นๆที่เกี่ยวข้อง

นอกเหนือจากคำสอนพื้นฐานในคริสตศาสนาที่ได้กล่าวมาข้างต้นแล้ว การแปลนวนิยายเรื่อง Gilead ยังจำเป็นต้องอาศัยความรู้ในประเด็นปลีกย่อยทางคริสตศาสนาบางประการ เช่น ความรู้เกี่ยวกับแนวทางของ Congregational Church เนื่องจากตัวละครหลักของเรื่องเป็นบาทหลวงในนิกายดังกล่าว ผู้แปลจึงจำเป็นต้องเข้าใจแนวทางหรือหลักปฏิบัติที่ยึดถือ

นอกจากนี้ก็ยังมีเรื่องของบัญญัติ 10 ประการ ซึ่งมีการกล่าวถึงโดยเจาะลึกในบางส่วนของต้นฉบับที่เลือกมาแปลด้วย

Congregational Church

เป็นสาขาหนึ่งของนิกายโปรเตสแตนท์ที่แยกตัวออกมาตั้งแต่ศตวรรษที่ 17 มีความโดดเด่นในเรื่องการปกครอง โดยแยกออกเป็น Congregation ต่างๆที่มีพันธะกิจของตนเองและเป็นอิสระต่อกันและกัน Congregational Church มีอยู่ในหลายประเทศ แต่ที่สหรัฐเมริกามีจำนวนมากที่สุด (Halverson, 1958: 64-65)

โดยรวมแล้วคำสอนของ Congregational Church ไม่แตกต่างจากโบสถ์คริสเตียนทั่วไป แต่มุ่งเน้นก็คือการมีผู้นำหรือผู้ปกครองเป็นพระผู้เป็นเจ้า กล่าวคือมีความเชื่อว่าชุมชนโบสถ์แห่งหนึ่งนั้นเกิดขึ้นได้ก็ด้วยมีพระวิญญาณบริสุทธิ์ของพระผู้เป็นเจ้าเป็นผู้ชี้นำ แม้แต่ความคิดเห็นของบาทหลวงหรือผู้นำโบสถ์ระดับสูงก็ไม่อาจเข้ามาแทรกแซงการชี้นำนั้นได้ และการตัดสินใจทุกอย่างของโบสถ์ก็เป็นการดลใจจากองค์พระผู้เป็นเจ้า แนวคำสอนของ Congregational Church ค่อนข้างมีความเปิดกว้างและเห็นด้วยกับ Universal Salvation กล่าวคือมองว่ามนุษย์ทุกคนในท้ายที่สุดแล้วก็จะได้รับความรอดเหมือนกันหมด อีกทั้งยังมีความเปิดกว้างต่อมุมมองหรือปรัชญาศาสนาอื่นด้วย โดยเน้นความสำคัญของพระคัมภีร์และความเป็นอิสระของพระวิญญาณบริสุทธิ์ (Halverson, 1958: 64-65) Congregational Church มีแนวคิดบางส่วนคล้ายคลึงกับ Calvinism และเป็นจุดเริ่มต้นของ Unitarian Church

บัญญัติ 10 ประการ (The Ten Commandment)

หมายถึงบทบัญญัติที่โมเสสได้รับจากพระผู้เป็นเจ้าบนภูเขาซีนาย หลังจากที่ได้นำพาชนชาติอิสราเอลหลบหนีจากอียิปต์มายังดินแดนแห่งใหม่ บัญญัติเป็นที่เคารพนับถือของ 3 ศาสนาคือ ยิว คริสต์ และอิสลาม โดยมีบันทึกไว้ในคัมภีร์พันธะสัญญาเก่า 2 บท ได้แก่ Exodus และ Deuteronomy ซึ่งจริงๆรวมกันแล้วมีอยู่มากกว่า 10 ข้อ แต่หลายส่วนก็ไม่อาจนำไปปรับใช้ได้แล้วเนื่องจากสังคมวัฒนธรรมได้เปลี่ยนแปลงไป ต่อมาคริสตศาสนจักรได้กลั่นกรองเรียบเรียงใหม่บทบัญญัติเหล่านี้ใหม่โดยนักบุญ ออกุสติน จนได้ออกมาเป็น 10 ข้อ ซึ่งอาจมองแยกเป็น 2 กลุ่มคือ สิ่งที่ควรปฏิบัติต่อพระผู้เป็นเจ้า และสิ่งที่ควรปฏิบัติต่อผู้อื่น

บัญญัติทั้ง 10 ประการสามารถสรุปได้คร่าวๆดังนี้

1. ห้ามเคารพนับถือพระเจ้าอื่นใด
2. ห้ามบูชารูปเคารพ
3. ห้ามเอ่ยนามพระผู้เป็นเจ้าโดยปราศจากความเคารพ
4. จงรักษาวันซับบาธ
5. จงเคารพเชื่อฟังบิดามารดา

6. ห้ามฆ่าผู้อื่น
7. ห้ามประพฤติผิดในกาม
8. ห้ามลักทรัพย์ของผู้อื่น
9. ห้ามเป็นพยานเท็จ
10. ห้ามปรารถนาสิ่งที่เป็นของผู้อื่น

2.5 หลักการของนักปรัชญาทางศาสนา

ในเนื้อหาของนวนิยายเรื่อง Gilead มีการยกหลักการและความคิดของนักปรัชญาด้านศาสนาบางท่านมากล่าวอ้างถึง และบางหลักการก็มีความสำคัญต่อแก่นความคิดของเรื่องด้วย จึงจำเป็นต้องแปลให้ถูกต้องไม่คลาดเคลื่อน เนื่องจากแนวความคิดเหล่านี้เป็นศาสตร์เฉพาะวงการ การอ่านต้นฉบับนิยายอย่างเดียวนั้นย่อมไม่อาจทำให้เข้าใจได้หมด ผู้แปลจำเป็นต้องศึกษาค้นคว้าทำความเข้าใจทฤษฎีหลักๆของนักปรัชญาเหล่านั้น อย่างน้อยก็ในประเด็นที่มีการกล่าวถึงในนวนิยาย

2.5.1 คาร์ล บาร์ธ (Karl Barth)

นักเทววิทยาชาวสวิสศตวรรษที่ 20 แนวคิดทางศาสนศาตร์ของเขามีอิทธิพลมาก โดยหลักๆแล้วเขามองว่ามนุษย์ไม่อาจรู้จักพระเจ้าได้ผ่านทางการกระทำของมนุษย์เอง ไม่ว่าจะเป็นทางการคิดวิเคราะห์ด้วยปรัชญา ตรรกะ จิตสำนึก หรือแม้แต่พระคัมภีร์ เพราะพระวจนะของพระเจ้าไม่ได้เป็นของมนุษย์หรือสถาบันของมนุษย์ และไม่อาจรับรู้ได้ผ่านทางความพยายามด้วยวิธีการแบบมนุษย์ หนทางเดียวที่มนุษย์จะรู้จักกับพระเจ้าได้ก็คือการที่พระองค์เปิดเผยตัวตนให้เรารู้จัก ตัวอย่างเช่น หากเราอ่านคัมภีร์ไบเบิ้ลเฉยๆ โดยใช้เหตุและผลทำความเข้าใจ เราก็จะยังไม่สามารถได้ยินพระวจนะของพระเจ้าได้จริง แต่ถ้าหากในขณะที่เราอ่านพระองค์ตรัสบางสิ่งผ่านทางพระคัมภีร์ให้เราเข้าใจ เราก็จะรู้สึกว่าถ้อยคำเหล่านั้นมีชีวิตและสอดคล้องกับเหตุการณ์ที่เป็นอยู่ในขณะนั้น Barth มองว่าพระผู้เป็นเจ้าไม่ได้สื่อสารกับมนุษยชาติในยุคสมัยเดียวเท่านั้น พระองค์เจาะจงสื่อสารกับใครก็ได้และสิ่งที่พระองค์ตรัสกับคนผู้นั้นก็จะมีความหมายเฉพาะกับเขาและเฉพาะสถานการณ์นั้นๆ ดังนั้นมนุษย์จึงไม่ควรใช้เหตุผลคิดคาดเดาล่วงหน้าว่าพระเจ้าจะสื่อสารกับเขาด้วยวิธีใด ต่อเมื่อพระเจ้าได้สื่อสารกับเขาผ่านประสบการณ์ทางใดทางหนึ่งแล้ว จึงจะสามารถคิดย้อนทวนเพื่อเข้าใจสิ่งที่เกิดขึ้น

2.5.2 ลุดวิก อันดรีอัส ฟอยเออบาค (Ludwig Andreas Feuerbach)

เป็นนักปรัชญาและนักมานุษยวิทยาชาวเยอรมันที่มีแนวคิดจัดอยู่ในกลุ่มอเทวนิยม กล่าวคือไม่เชื่อว่าพระผู้เป็นเจ้ามีอยู่จริง หลักการของเขาได้กลายเป็นรากฐานให้กับ Karl Marx และนักปรัชญาอื่นๆบางคนในยุคสมัยนั้น ฟอยเออบาค (1994: 199) มองว่าอุดมคติที่มีอยู่ในศาสนาต่างๆคือการหลอกลวงตนเองของมนุษย์ อีกทั้งยังได้วิพากษ์วิจารณ์คริสต์ศาสนาไว้ใน

หนังสือเรื่อง “The Essence of Christianity” ซึ่งทำให้เขามีชื่อเสียงเป็นที่รู้จัก โดยมีหลักการที่พอกล่าวโดยสรุปได้ว่า ความคิดเรื่องพระผู้เป็นเจ้าและความเชื่อต่างๆทางศาสนามีที่มาจากจินตนาการและความความรู้สึกของมนุษย์ พระผู้เป็นเจ้าคือ “outward projection of man’s inward nature” (McGrath, 1994: 199) เป็นเพียงการที่มนุษย์นำคุณสมบัติที่มีอยู่แล้วในตนเองไปจินตนาการสร้างเป็นภาพที่ยิ่งใหญ่ขึ้น ดังนั้นคริสตศาสนาแท้จริงแล้วจึงเป็นเพียงการแสดงออกทางความรู้สึกและความใฝ่ฝันปรารถนาของมนุษย์เท่านั้นเอง

จะเห็นได้ว่า การแปลนวนิยายเรื่อง *Gilead* ต้องอาศัยทฤษฎีและหลักการต่างๆอยู่จำนวนไม่น้อย แต่ทั้งนี้ผู้วิจัยเห็นว่าทฤษฎีที่กล่าวมาทั้งหมดในบทนี้ล้วนมีความสำคัญ เพราะจะช่วยให้ผู้แปลมีหลักการที่ชัดเจนว่าจะกำหนดแนวทางการแปลอย่างไร มีกระบวนการอย่างไร อีกทั้งยังช่วยให้ผู้แปลเข้าใจเนื้อหาส่วนที่เป็นแนวคิดสลับซับซ้อนในต้นฉบับได้อย่างชัดเจน หลักการต่างๆทั้งหมดนี้ ผู้แปลควรอ่านและทำความเข้าใจให้เสร็จสิ้นทั้งหมดก่อนลงมือวิเคราะห์ต้นฉบับและทำการแปล

บทที่ 3
การวิเคราะห์ต้นฉบับ

หลังจากทบทวนหลักการและทฤษฎีต่างๆที่เกี่ยวข้องแล้ว ในบทนี้จะเป็นการวิเคราะห์ต้นฉบับของนวนิยายเรื่อง *Gilead* โดยละเอียด เพื่อทำความเข้าใจกับองค์ประกอบต่างๆของงานเขียนชิ้นนี้ ทั้งภายในและภายนอก เพื่อให้สามารถเลือกแนวทางการแปลและวางแผนการแปลได้อย่างเหมาะสม

3.1 องค์ประกอบภายนอกตัวบท

ในการสร้างผลงานแปลที่มีคุณภาพ นอกเหนือจากการทำความเข้าใจเนื้อหาและรูปแบบของสิ่งที่จะแปลแล้ว ผู้แปลจะต้องทราบข้อมูลโดยทั่วไปเกี่ยวกับงานเขียนนั้นอย่างละเอียด ต้องทราบประเภทและหน้าที่ของตัวบท ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ประพันธ์ วัตถุประสงค์ในการประพันธ์ กลุ่มเป้าหมายผู้อ่าน รวมถึงมุมมองต่างๆที่นักวิจารณ์มีต่อผลงานเรื่องนี้ด้วย การค้นคว้าหาข้อมูลเกี่ยวกับตัวบทต้นฉบับก่อนที่จะลงมือแปลนับว่ามีความสำคัญเพราะจะช่วยให้เข้าใจตัวบทที่จะแปลในมุมกว้าง ตัดสินได้ว่าจะแปลงานนั้นเพื่อวัตถุประสงค์ใด แปลเพื่อใคร ในต้นฉบับมีสิ่งสำคัญใดบ้างที่ผู้แปลควรเก็บรักษาไม่ให้สูญไปเมื่อต้นฉบับถูกถ่ายทอดไปสู่ภาษาปลายทาง อาจกล่าวได้ว่าการศึกษาองค์ประกอบภายนอกมีส่วนเป็นอย่างมากในการช่วยผู้แปลตัดสินเลือกแนวทางการแปล

3.1.1 ผู้ส่งสาร

มาริลีน โรบินสัน เป็นนักเขียนหญิงชาวอเมริกัน เกิดเมื่อปีค.ศ. 1947 ปัจจุบันอายุ 61 ปี บ้านเกิดของเธออยู่ที่รัฐไอดาโฮ (Idaho) ประเทศสหรัฐอเมริกา มาริลีนจบปริญญาตรีและโทจากคณะอักษรศาสตร์มหาวิทยาลัยบราว์น (Brown University) และจบปริญญาเอกจากมหาวิทยาลัยวอชิงตัน (University of Washington) ในสาขาวิชาภาษาอังกฤษ

นอกจากการเป็นนักเขียนนวนิยาย มาริลีนยังเป็นนักวิจารณ์หนังสือให้กับสำนักพิมพ์ฮาร์เปอร์ส (Harpers) เขียนบทความให้กับหนังสือพิมพ์ต่างๆ และเป็นอาจารย์รับเชิญให้กับมหาวิทยาลัยหลายแห่ง รวมทั้งเป็นอาจารย์สอนในสัมมนาเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการเขียนแบบสร้างสรรค์ (Creative Writing) ที่มหาวิทยาลัยไอโอวา (Iowa University)

มาริลีนแต่งนวนิยายเพียง 2 เรื่อง และทั้งสองเรื่องก็ได้รับการยกย่องในแวดวงวรรณกรรมเป็นอย่างมาก นวนิยายเรื่องแรกคือ *Housekeeping* มาริลีนแต่งขึ้นในปีค.ศ. 1980

ขณะที่กำลังเรียนปริญญาเอก เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับครอบครัวและสังคม ซึ่งได้รับรางวัล PEN/Hemingway Award ในฐานะผลงานชิ้นแรกยอดเยี่ยม ส่วนนวนิยายเรื่องที่สองก็คือ *Gilead* มาริลีนแต่งขึ้นในปีค.ศ. 2004 และเป็นผลงานที่ได้รับการยกย่องเป็นอย่างสูงในวงการวรรณกรรม โดยรับรางวัล National Books Critic Circle Award และรางวัล Pulitzer Prize ในปีถัดมา นอกจากนั้นมาริลีนยังมีผลงานเป็นงานเขียนประเภท non-fiction ได้แก่บทความต่างๆซึ่งเป็นการแสดงความคิดเห็นและวิพากษ์วิจารณ์สังคมและศาสนา เช่น “Mother Country: Britain, the Welfare State and Nuclear Pollution” และผลงานรวมบทความที่มีชื่อเสียงคือ *The Death of Adam: Essays on Modern Thoughts* ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับแนวความเชื่อที่มนุษย์สั่งสมมาจากยุคสมัยต่างๆส่งผลกระทบต่อสังคมปัจจุบัน

จากประวัติของผู้ประพันธ์ จะเห็นได้ว่ามาริลีน โรบินสันเป็นนักเขียนที่มีประสบการณ์เป็นบุคคลในระดับปัญญาชน และได้รับการยอมรับจากสังคม ดังนั้นผู้แปลจะต้องระลึกไว้เสมอว่างานเขียนของเธอย่อมมีน้ำหนักและน่าเชื่อถือ อังเดร เลเฟอแวร์(1992:122) กล่าวว่าหากผู้เขียนต้นฉบับมีความน่าเชื่อถือสูง ผู้แปลก็จะต้องเคารพต้นฉบับนั้นมากเป็นพิเศษ บทแปลที่ออกมาจะต้องคงไว้ซึ่งคุณค่าและชื่อเสียงของงาน รวมทั้งความน่าเชื่อถือของผู้ประพันธ์ นอกจากนี้ จากบทความต่างๆ จะเห็นได้ว่ามาริลีนเป็นผู้ที่ให้ความสำคัญต่อความเชื่อทางศาสนา และมักจะแสดงความคิดเห็นต่อสังคมในเรื่องนี้อย่างเปิดเผย แนวคิดเชิงปรัชญาศาสนาในนวนิยายเรื่อง *Gilead* เป็นประเด็นเดียวกันกับแนวคิดในรวมบทความเรื่อง *The Death of Adam* แต่มาริลีนแสดงความคิดเห็นในลักษณะตรงข้าม กล่าวคือ ใน *The Death of Adam* เธอมองความเชื่อทางศาสนาในแง่มุมที่สงสัยและชี้ให้เห็นถึงจุดอ่อนด้อยต่างๆ แต่ใน *Gilead* เธอแสดงให้เห็นอีกมุมมองหนึ่งว่าความเชื่อเหล่านั้นอาจจะส่งผลดีต่อผู้คนและสังคม ดังนั้นจะเห็นได้ว่าแนวคิดทางศาสนาที่ปรากฏอยู่ในนวนิยายเรื่อง Gilead เป็นสิ่งที่ผู้ประพันธ์ให้ความสำคัญและจะต้องได้รับการถ่ายทอดออกมาอย่างถูกต้อง

อีกสิ่งหนึ่งที่ควรสังเกตก็คือ ฉากในเรื่องของนวนิยายทั้งสองเรื่องของมาริลีน ล้วนแต่ได้รับอิทธิพลจากสถานที่ที่ผู้ประพันธ์รู้จักดี เรื่องราวใน *Housekeeping* เกิดขึ้นในรัฐไอดาโฮซึ่งเป็นรัฐที่เป็นบ้านเกิดของเธอ และมาริลีนเองก็เคยกล่าวว่าเธอใช้ความทรงจำเกี่ยวกับเมืองเกิดมาเป็นส่วนในการสร้างฉากในเรื่องนี้ ส่วนเรื่องราวใน *Gilead* เกิดขึ้นในรัฐไอโอว่า ซึ่งเป็นรัฐที่เธอทำงานอยู่ในปัจจุบัน ถึงแม้ว่า *Gilead* จะเป็นเมืองที่มาริลีนสมมุติขึ้น แต่เธอเองก็เคยเปิดเผยว่าได้แรงบันดาลใจมาจากเมืองทาบอร์ (Tabor) ซึ่งมีอยู่จริงในรัฐไอโอว่า ดังนั้นเราจึงอาจคาดเดาได้ว่าการบรรยายลักษณะของฉากหรือบรรยากาศในนวนิยายของเธอจะมีรายละเอียดที่ค่อนข้างสมจริง เนื่องจากผู้ประพันธ์คุ้นเคยกับสถานที่ที่เป็นที่มาของฉาก นอกจากนี้ การที่ผู้ประพันธ์ได้รับการศึกษาในสาขาอักษรศาสตร์มาโดยตลอด นับตั้งแต่ปริญญาตรีถึงปริญญาเอก ทำให้คาดเดาได้ว่าเธอมีความรู้และทักษะทางด้านวรรณศิลป์เป็นอย่างดี รู้จัก

กลวิธีต่างๆในการประพันธ์ อีกทั้งมีความรู้เกี่ยวกับบทกวีและผลงานวรรณกรรมที่มีชื่อเสียงต่างๆ

มาริลีน โรบินสันได้กล่าวไว้ว่า นอกจากความสนใจเรื่องศาสนศาสตร์และคัมภีร์ไบเบิ้ลแล้ว ตลอดชีวิตที่ผ่านมาเธอยังเป็นสมาชิกของโบสถ์ในชุมชนอีกด้วย เธอคุ้นเคยกับเพลงสวดและคำสอนมาตั้งแต่เด็ก เคยได้รับแรงบันดาลใจจากการฟังเทศน์ และตระหนักดีว่าบาทหลวงนั้นเป็นบุคคลที่มีความสำคัญและมีความหมายเพียงใดต่อชีวิตและจิตใจของผู้คนในชุมชน นอกจากนี้มาริลีนยังมองว่าในภาคตะวันตกกลางของประเทศสหรัฐอเมริกา บาทหลวงมีอิทธิพลอย่างมากต่อการศึกษาและการพัฒนาชุมชน และเป็นผู้ก่อตั้งวิทยาลัยต่างๆมากมาย รวมทั้งช่วยผลักดันสิทธิสตรี ดังนั้นเธอจึงสนใจที่จะเขียนนวนิยายเกี่ยวกับชีวิตของบาทหลวง (Daniel, M. Interview: Marilynne Robinson. *Religion and Ethics Newsweekly* [online], 2005. แหล่งที่มา: http://www.pbs.org/wnet/religionandethics/week829/interview.html)

มาริลีน โรบินสันกล่าวว่ารูปแบบของภาษาที่ใช้ในนวนิยายเรื่อง *Gilead* ยังได้รับอิทธิพลจากภาษาในคัมภีร์ไบเบิ้ล เพราะเธอเห็นว่าภาษาในพระคัมภีร์บางบทมีความเรียบง่ายสวยงามและสื่อความหมายได้อย่างกระจ่างแจ้ง โดยเฉพาะบทที่ว่าด้วยเรื่องของกษัตริย์ดาวิด (King David) แอบซาลอม (Absalom) และซามูเอล (Samuel) นอกจากนี้มาริลีนยังมีความสนใจในนิรุกติศาสตร์ (Etymology) หรือวิชาว่าด้วยที่มาและความหมายของคำ ซึ่งส่งผลให้เธอสามารถเลือกใช้คำที่น่าสนใจและหลากหลายในการประพันธ์นวนิยายเรื่องนี้

สิ่งหนึ่งที่อาจกล่าวได้ว่าเป็นแรงกระตุ้นให้มาริลีน โรบินสันผลิตผลงานเขียนต่างๆก็คือการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในยุคสมัยปัจจุบันทั้งในด้านสังคมและวัฒนธรรม จากบทสัมภาษณ์ต่างๆและจากบทความของเธอเอง จะเห็นได้ว่ามาริลีนมองการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างฉับไวในยุคสมัยปัจจุบันว่ามีทั้งข้อดีและข้อด้อย หนึ่งในข้อด้อยนั้นก็คือมนุษย์เลิกสนใจสิ่งที่มีความจริงจังลุ่มลึก เช่น ศาสนา เพราะมุ่งเน้นแต่ความเปิดกว้างและการไม่ยึดติดกับสิ่งใดเลย ซึ่งแท้ที่จริงแล้วคือการมองข้ามปัญหานั่นเอง ในสายตาของนักวิจารณ์หลายคน ผลงานเรื่อง Gilead ของมาริลีน โรบินสัน เป็นลักษณะของงานเขียนที่หาได้ยากในสมัยปัจจุบัน เนื่องจากเป็นวรรณกรรมที่นำเสนอประเด็นด้านสัจธรรมและจิตวิญญาณด้วยภาษาที่งดงาม ใส่ใจกับรายละเอียด และสามารถดึงผู้อ่านให้ค่อยๆใช้เวลากับการอ่าน ดื่มด่ำกับแต่ละข้อความอย่างช้าๆ ซึ่งขัดแย้งกับวิถีชีวิตอันเร่งรีบของมนุษย์ในยุคสมัยนี้

3.1.2 วัตถุประสงค์ในการสื่อสาร

ในส่วนของเนื้อหา ผู้ประพันธ์ต้องการให้หนังสือเล่มนี้กระตุ้นให้ผู้อ่านไตร่ตรองเรื่องของสัจธรรมและความหมายของชีวิต เข้าใจแก่นคำสอนสำคัญบางประการในคริสต์ศาสนาและเข้าใจความหมายของการเป็นคริสเตียนที่แท้จริง แต่ในขณะเดียวกันผู้ประพันธ์ก็ได้ให้สัมภาษณ์ว่าคน

ที่นับถือศาสนาอื่นก็สามารถเข้าใจความหมายของนวนิยายเรื่องนี้ได้ เพราะมีการนำเสนอแนวคิดสำคัญต่างๆโดยใช้อุปลักษณ์ (Metaphor) เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่เป็นสากลมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเด็นเรื่องความรักระหว่างพ่อกับลูก ที่สามารถเชื่อมโยงไปสู่เรื่องของการให้อภัย และคุณค่าที่แท้จริงของการเป็นมนุษย์ ซึ่งเป็นแนวคิดสำคัญที่ผู้ประพันธ์ต้องการสื่อสารกับผู้อ่าน

นอกจากนี้ วัตถุประสงค์แอบแฝงอีกประการหนึ่งคือผู้ประพันธ์ใช้ตัวละครเอกแนะนำให้ผู้อ่านหันมาสนใจแนวคิดต่างๆของนักคิดคนสำคัญ เช่น คาร์ล บาร์ธ (Karl Barth), จอร์จ เฮอร์เบิร์ต (George Herbert) หรือจอห์น คาลวิน (John Calvin) เห็นได้จากการที่ตัวละครเอกกล่าวถึงแนวคิดของบุคคลเหล่านี้บ่อยๆและแนะนำให้ลูกชายอ่านผลงานของพวกเขา ซึ่งอันที่จริงแล้วก็คือผู้ประพันธ์ต้องการจะกระตุ้นให้ผู้อ่านเกิดความสนใจในตัวนักคิดนักเขียนเหล่านี้นั่นเอง

นอกจากในส่วนของเนื้อหาแล้ว กลวิธีในการประพันธ์และวัจนลีลาต่างๆในนวนิยายเรื่อง *Gilead* ก็มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้อ่านได้รับสุนทรียรสจากงานเขียนที่ประณีตสละสลวย เพลิดเพลินไปกับตัวละครและเรื่องราว และช่วยให้ผู้อ่านลดความเร็วในการอ่านเพื่อจะได้ใส่ใจกับข้อคิดที่สอดแทรกอยู่ในเรื่องราวได้มากขึ้นและซึมซับความงามทางวรรณศิลป์ของแต่ละวรรคตอนได้อย่างลึกซึ้งขึ้น

ส่วนวัตถุประสงค์ของฉบับแปลนั้น ผู้วิจัยต้องการให้คงวัตถุประสงค์เดิมของต้นฉบับไว้ให้มากที่สุด กล่าวคือให้แง่คิดที่ช่วยจรรโลงจิตใจและให้ผู้อ่านได้เพลิดเพลินกับอรรถรสที่มาจากความงามของภาษา แต่ก็มีวัตถุประสงค์ที่เพิ่มเติมขึ้นมา คือต้องการให้ผู้อ่านฉบับแปลได้มีโอกาสเรียนรู้คุณค่าที่มีอยู่ในวัฒนธรรมและแนวคิดของคนต่างชาติต่างศาสนา และมองเห็นความเป็นสากลของสัจธรรมที่ไม่ว่าจะเป็นศาสนาใดก็คล้ายคลึงกัน

3.1.3 ผู้รับสาร

ถึงแม้มาริลีน โรบินสันจะกล่าวว่านวนิยายเรื่องนี้ไม่มีกลุ่มเป้าหมายผู้อ่านที่เจาะจงเป็นพิเศษ และเปิดกว้างสำหรับทุกคนที่สนใจ แต่จากการพิจารณาลักษณะโดยรวมของวรรณกรรมเรื่องนี้แล้ว เราอาจคาดเดาได้ว่าผู้อ่านต้นฉบับส่วนใหญ่น่าจะเป็นผู้ที่นับถือศาสนาคริสต์และมีพื้นฐานความเข้าใจเกี่ยวกับพระคัมภีร์ไบเบิ้ลอยู่บ้างไม่มากก็น้อย และอาจรวมถึงกลุ่มผู้ที่สนใจปรัชญาศาสนา เนื่องจากมีหลายส่วนในเรื่องที่มีการอ้างถึงข้อความหรือทฤษฎีทางศาสนศาสตร์โดยที่ไม่มีการปูพื้นฐานให้กับผู้อ่าน นอกจากนี้แนวคิดหลายๆอย่างในเรื่องค่อนข้างละเอียดอ่อนซับซ้อน เราจึงอาจสันนิษฐานได้ว่ากลุ่มเป้าหมายผู้อ่านต้นฉบับย่อมไม่ใช่เด็กหรือเยาวชน และน่าจะเป็นกลุ่มผู้ที่มีการศึกษาในระดับสูงพอสมควร

สำหรับฉบับแปล ผู้วิจัยขอกำหนดให้เป้าหมายกลุ่มผู้อ่านเป็นคนไทยทั่วไปที่มีความสนใจในงานวรรณกรรมต่างชาติที่มีคุณภาพ มีวัยวุฒิและการศึกษาอยู่ในระดับนักศึกษามหาวิทยาลัยขึ้นไป ดังนั้นจะเห็นได้ชัดเจนว่าผู้รับสารต้นฉบับกับผู้รับสารฉบับแปลจะมีความแตกต่างกันมากในเรื่องของวัฒนธรรม เนื่องจากคนไทยส่วนใหญ่นับถือพุทธศาสนาและไม่มีพื้นฐานเกี่ยวกับคำสอนในศาสนาคริสต์หรือหลักการด้านศาสนศาสตร์ ซึ่งประเด็นนี้จะถือเป็นปัญหาหนึ่งที่ผู้วิจัยจะกล่าวถึงโดยละเอียดในส่วนต่อไป

3.1.4 ประเภทและหน้าที่ของตัวบท

เราอาจแบ่งประเภทของตัวบทโดยยึดตามหน้าที่ของตัวบท ซึ่งจะทำให้แบ่งออกได้เป็น 3 ประเภท (Newmark,1988: 39-41)

(1) ตัวบทประเภท Expressive ทำหน้าที่แสดงอารมณ์ความรู้สึกและความคิดเห็นของผู้ประพันธ์ เช่น นวนิยาย บทละคร บทกวี สุนทรพจน์ อัตชีวประวัติ จดหมายส่วนตัว
(2) ตัวบทประเภท Informative ทำหน้าที่ให้ข้อมูลหรือข่าวสาร เช่น บทความ ตำรา วิชาการ รายงาน
(3) ตัวบทประเภท Vocative ทำหน้าที่ชักจูงปลุกเร้าให้ผู้อ่านคล้อยตาม เช่น โฆษณา คำสั่ง หนังสือเตือน หรืองานเขียนปลุกใจ

Gilead จัดเป็นวรรณกรรมประเภทนวนิยาย ซึ่งถือเป็นตัวบทประเภท Expressive เนื่องจากมีการแสดงอารมณ์ความรู้สึกและความคิดเห็นของผู้ประพันธ์อย่างเต็มที่ ผู้รับสารมีลักษณะที่เปิดกว้าง ไม่ได้เจาะจงที่กลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง มีการเลือกใช้คำและรูปแบบการนำเสนอที่มีลักษณะเฉพาะตัวของผู้ประพันธ์ ผู้อ่านต้องมีการตีความในหลายระดับ และมีการใช้อุปมาและวัจนลีลาต่างๆในการประพันธ์ ท่วงทำนองของการเขียนส่วนใหญ่เป็นการรำพึงรำพันและบรรยายพรรณนา

3.2 องค์ประกอบภายในตัวบท

การวิเคราะห์องค์ประกอบภายในตัวบทมีความสำคัญต่อการแปลมาก เพราะเป็นการวิเคราะห์เนื้อหาของสิ่งที่จะแปลโดยตรง ทั้งในส่วนขององค์ประกอบนวนิยาย ภาษาและวัจนลีลา บริบทการสื่อสารของตัวละครในเรื่อง รวมถึงบริบททางสังคมวัฒนธรรม การวิเคราะห์องค์ประกอบเหล่านี้จะช่วยให้ผู้แปลถ่ายทอดเนื้อหาและรูปแบบของภาษาต้นฉบับได้อย่างถูกต้องยิ่งขึ้น ไม่ผิดพลาดในรายละเอียด และสามารถคาดเดาปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในการแปลได้

3.2.1 การวิเคราะห์องค์ประกอบของนวนิยาย

พจนานุกรม American Heritage ได้ให้คำจำกัดความของคำว่า novel หรือนวนิยายไว้ว่า เป็นความเรียงที่ได้รับการแต่งขึ้น มีความยาวพอสมควร เนื้อหาเป็นเรื่องราวที่เกิดขึ้นและ

ดำเนินไปด้วยการกระทำ คำพูด และความคิดของตัวละคร ดังนั้นนวนิยายจึงเป็นตัวบทที่มีเอกลักษณ์และมีองค์ประกอบไม่เหมือนกับงานเขียนประเภทอื่น ผู้แปลจะต้องศึกษาองค์ประกอบเหล่านั้นอย่างถี่ถ้วนก่อนที่จะลงมือแปล ซึ่งอาจแยกออกเป็นส่วนต่างๆได้ดังต่อไปนี้

3.2.1.1 ชื่อเรื่อง (Title)

"Gilead" คือชื่อเมืองที่สาธุคุณจอห์น เอมส์ (John Ames) ตัวละครเอกของเรื่อง ใช้ชีวิตอยู่มาตั้งแต่เด็กจนถึงบั้นปลายของชีวิต เรื่องราวทุกอย่างในชีวิตของท่านก็เกิดขึ้นที่นี่ หากดูตามเนื้อเรื่อง เมืองนี้เป็นเมืองเล็กๆในรัฐไอโอว่า สหรัฐอเมริกา แต่เมืองนี้เป็นเพียงเมืองสมมุติที่ผู้ประพันธ์จินตนาการขึ้นมา

คำว่า Gilead เป็นภาษาฮีบรูว์แปลว่า ภูเขาแห่งประจักษ์พยาน (ปฐมกาล 31:21) การที่ผู้ประพันธ์ให้ชื่อเมืองนี้ว่า Gilead ก็เพื่อเจตนาที่จะสื่อโดยอ้อมถึงดินแดนแห่งหนึ่งที่มีอยู่จริงในประเทศจอร์แดนและมีปรากฏอยู่ในพระคัมภีร์ไบเบิ้ล ดินแดนนี้มีชื่อเสียงเรื่องสมุนไพรและเครื่องหอม มีน้ำมันหอมชนิดหนึ่งเรียกว่า Balm of Gilead ซึ่งเป็นยาสมุนไพรที่รู้จักกันดีในแถบนั้นและเป็นสินค้าที่พ่อค้ามักจะนำออกไปขายทั้งในดินแดนอื่นๆเช่น อียิปต์และอิสราเอล ผู้คนในสมัยโบราณเชื่อกันว่ายานี้มีสรรพคุณสูงส่ง สามารถรักษาบาดแผลต่างๆได้เกือบทุกชนิด (Balm of Gilead. *The Columbia Encyclopedia, 6th Edition* [online], 2007.แหล่งที่มา: http://www.encyclopedia.com/doc/1E1-balmGile.html) และต่อมาคำว่า Balm of Gilead ก็กลายมาเป็นสัญลักษณ์ของพลังอำนาจแห่งการรักษาความทุกข์ทางจิตวิญญาณ หรือหมายถึงการให้อภัยจากพระผู้เป็นเจ้าหรือความรอดจากองค์พระเยซูคริสต์ ดังจะเห็นได้จากท่อนหนึ่งของเพลงสวดของชาวอเมริกันผิวดำ ซึ่งยังนิยมร้องในโบสถ์อยู่จนถึงปัจจุบัน:

There is a balm in Gilead
To make the wounded whole;
There is a balm in Gilead
To heal the sin-sick soul.

ดังนั้นชื่อของนวนิยายเรื่องนี้นอกจากจะสื่อถึงชื่อเมืองที่ตัวละครเอกใช้ชีวิตอยู่แล้ว ยังสื่อถึงการให้อภัย ซึ่งเป็นแนวคิดสำคัญของเรื่องที่จะอธิบายโดยละเอียดต่อไปในข้อ 3.2.1.3

3.2.1.2 โครงเรื่องและโครงสร้าง (Plot and Structure)

Gilead เป็นเรื่องราวที่เกิดขึ้นในปีค.ศ.1956 ในเมืองเล็กๆแห่งหนึ่งในรัฐไอโอ สาธุคุณจอห์น เอมส์ บาทหลวงวัย 76 ปีว่าป่วยเป็นโรคหัวใจและรู้ตัวดีว่าจะมีชีวิตอยู่อีกไม่นาน จึงเขียนบันทึกทิ้งเอาไว้ให้ลูกชายวัยเจ็ดขวบ เพื่อว่าวันหนึ่งเมื่อลูกเติบโตเป็นผู้ใหญ่จะได้อ่านเรื่องราวเกี่ยวกับผู้เป็นพ่อ

สาธุคุณจอห์น เอมส์อยู่ในเมืองเล็กๆแห่งนี้มาตลอดชีวิต สืบทอดอาชีพบาทหลวงเหมือนกับพ่อและปู่ ซึ่งเป็นนักบวชสองคนที่มีแนวทางปฏิบัติแตกต่างกันมาก ปู่ของท่านเชื่อมั่นในการต่อสู้เพื่อความถูกต้อง เป็นนักบวชที่พกปืนและเดินทางไปร่วมรบในสงครามกลางเมือง ส่วนพ่อของท่านเป็นนักบวชที่รักความสงบสันติเหนือสิ่งอื่นใด และยอมบริจาคทุกสิ่งให้กับทุกคนที่เข้ามาขอ ยอมใช้ชีวิตอยู่อย่างยากจน ดังนั้นพ่อกับปู่ของท่านจึงขัดแย้งกันในเรื่องความเชื่อและมักจะทะเลาะกันอยู่เสมอ สาธุคุณเอมส์มีพี่ชายชื่อเอ็ดเวิร์ด(Edward)ซึ่งเรียนจบมหาวิทยาลัยแต่กลับไม่มีศรัทธาในศาสนาและเชื่อมั่นว่าความเชื่อคือการหลอกตนเอง พี่ชายของท่านออกจากเมือง Gilead ไปตั้งแต่ยังหนุ่มและไม่เคยกลับมาอีก สาธุคุณเอมส์แต่งงานครั้งแรกกับหญิงสาวชื่อหลุยส์ซ่า (Louisa) แต่เธอเสียชีวิตในขณะคลอดลูก และลูกของเธอก็เสียชีวิตหลังจากลืมตาดูโลกอยู่ได้ไม่นาน สาธุคุณเอมส์แต่งงานครั้งที่สองเมื่ออายุมากแล้วและภรรยาของท่านก็อายุน้อยกว่าหลายปี ทั้งคู่มีบุตรชายด้วยกันหนึ่งคน ท่านรักภรรยาและลูกมากและรู้สึกว่าตนเองโชคดีที่ได้มีครอบครัว ในช่วงปลายของชีวิต ลูกชายเพื่อนสนิทของสาธุคุณเอมส์ได้เดินทางกลับมาที่เมือง Gilead อีกครั้ง หลังจากหายจากไปหลายปี ชายผู้นี้ชื่อว่าจอห์น เอมส์ บาวตัน (John Ames Boughton) หรือแจ็ค บาวตัน (Jack Boughton) เป็นเด็กที่สาธุคุณเอมส์ทำพิธีรับศีลให้เมื่อตอนเกิด จึงได้ชื่อเหมือนกับท่าน แต่สาธุคุณเอมส์รู้สึกไม่ถูกชะตากับเด็กคนนี้มาตลอดและไม่เคยพอใจกับพฤติกรรมของเขาตั้งแต่ยังหนุ่ม เขาเคยทำให้ผู้หญิงคนหนึ่งตั้งครรภ์แต่เขาไม่รับผิดชอบดูแลเธอ และเด็กทารกซึ่งคลอดออกมาได้ไม่นานก็เสียชีวิต สาธุคุณเอมส์จึงรู้สึกอึดอัดใจและพยายามหลีกเลี่ยงที่จะพูดคุยกับแจ็ค บาวตัน อีกทั้งยังรู้สึกขุ่นเคืองที่เห็นภรรยาและลูกสนิทสนมกับเขา ทั้งๆที่แจ็ค บาวตันกลับมาด้วยความตั้งใจที่จะกลับตัวเป็นคนดี สาธุคุณเอมส์เริ่มรู้สึกว่าจิตใจของตนไม่สงบเพราะขาดการให้อภัยที่แท้จริง ท่านจึงหันมาพิจารณาใจของตน ทบทวนค้นหาที่มาของความรู้สึกขุ่นเคืองที่มีต่อชายผู้นี้ จนในที่สุดท่านก็สามารถให้อภัยและเมตตาเขาอย่างแท้จริงได้ จอห์น เอมส์ บาวตันอยู่ที่เมืองนี้เพียงระยะหนึ่งก็ลากลับไปหาครอบครัวที่อยู่รัฐอื่น สาธุคุณจอห์น เอมส์เดินทางไปส่งเขาขึ้นรถและอวยพรเขาจากใจ

โครงเรื่องเป็นส่วนที่มีความสำคัญน้อยมากในนวนิยายเรื่องนี้ เพราะผู้ประพันธ์ไม่ได้ต้องการให้ผู้อ่านสนุกสนานหรือตื่นเต้นไปกับเรื่องราวต่างๆที่เกิดขึ้นกับตัวละคร แต่มุ่งเน้นให้ผู้อ่านสังเกตเห็นความสำคัญของสิ่งที่เป็นรายละเอียดของชีวิต และเรียนรู้บทเรียนที่สาธุคุณจอห์น เอมส์พยายามจะถ่ายทอดให้กับลูกชายผ่านประสบการณ์ต่างๆในชีวิตของท่าน โครงสร้างของนวนิยายมีลักษณะเป็นบันทึกที่เล่าสิ่งต่างๆไปตามความคิดความรู้สึกของผู้เล่า ไม่มีการแบ่งออกเป็นตอนหรือเป็นบท เหตุการณ์ไม่ได้เรียงลำดับตามเวลา บางครั้งผู้เล่าก็เล่าเหตุการณ์ประจำวันที่เกิดขึ้น บางครั้งก็ย้อนกลับไปเล่าถึงเรื่องราวในครอบครัวที่เกิดขึ้นในอดีต

หรือไม่ก็เล่าประวัติของเมือง หรือบางครั้งสิ่งที่เล่าก็ไม่ใช่เรื่องราว แต่เป็นความคิดคำนึงของผู้เล่าเกี่ยวกับปรัชญาหรือหลักคำสอน

ลักษณะนิยายที่มีโครงสร้างเช่นนี้ ผู้แปลควรระมัดระวังว่าเนื้อหาที่ตนกำลังแปลนั้นเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเมื่อใด ในอดีตหรือในปัจจุบัน เพราะหากเข้าใจผิดพลาดก็จะแปลผิดไปด้วย นอกจากนี้ก็ควรหาวิธีที่จะสื่อสารให้ผู้อ่านเข้าใจชัดเจนว่าเนื้อหาในส่วนนั้นเป็นเรื่องราวที่เกิดขึ้นตอนไหน เกี่ยวกับใครหรือเกี่ยวกับอะไร เนื่องจากเหตุการณ์ไม่ได้เรียงตามลำดับเวลา และผู้อ่านอาจเกิดความสับสนได้ง่าย

3.2.1.3 แก่นเรื่อง (Theme)

แนวคิดหลักหรือ Theme ถือเป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญมากที่สุดของนวนิยายเรื่องนี้ และเป็นสิ่งที่นักวิจารณ์กล่าวชื่นชมเป็นอย่างมาก แก่นเรื่องประกอบด้วยแนวคิดหลักหลายประเด็น แต่ที่สำคัญที่สุดและมีความเป็นสากลที่สุดคือเรื่องของความรักและการให้อภัย ซึ่งแสดงอยู่ในความสัมพันธ์ระหว่างพ่อกับลูก สาธุคุณเอมส์ได้กล่าวว่ามนุษย์แต่ละคนนั้นมีความแตกต่างกันมาก จนบางครั้งอาจจะไม่เข้าใจกันเลยก็ได้ จะเห็นได้จากความสัมพันธ์ระหว่างพ่อของท่านกับปู่ของท่าน ทั้งสองเป็นนักบวชที่มีความเชื่อมั่นศรัทธาในพระผู้เป็นเจ้าเหมือนกันแต่แสดงออกในลักษณะที่แตกต่างกันมาก สาธุคุณเอมส์ก็ไม่เคยเข้าใจแจ็ค บาวตัน ลูกชายของเพื่อนสนิท ว่าเหตุใดแจ็คถึงประพฤติตัวไม่ดีเมื่อสมัยเป็นเด็กหนุ่ม แต่สุดท้าย “ความรัก” คือสิ่งที่ทำให้ทุกคนยอมรับกันและกันได้ แม้ว่าจะแตกต่างกัน แม้ว่าแต่ละคนจะมีข้อบกพร่องของตนเองและอาจจะทำให้อีกฝ่ายต้องผิดหวัง ดังนั้นประเด็นสำคัญที่หนังสือเล่มนี้ต้องการจะบอกก็คือ หากมนุษย์ยอมให้อภัยกันและใช้ความรักเป็นตัวเชื่อมโยงแม้ว่าเราจะต่างกัน มนุษย์ก็จะสามารถมองเห็นกันและกันได้ในแบบที่พระผู้เป็นเจ้าเห็นมนุษย์ พระผู้เป็นเจ้ารักมนุษย์อย่างที่มนุษย์เป็น รักเหมือนพ่อรักลูก พระเจ้าเห็นความงามในมนุษย์แม้ว่ามนุษย์จะไม่สมบูรณ์แบบและเป็นคนบาป พระผู้เป็นเจ้าให้อภัยและให้โอกาสเรากลับตัวใหม่เสมอ เมื่อสาธุคุณเอมส์ได้ตระหนักถึงความจริงข้อนี้ และเริ่มมองแจ็ค บาวตันเหมือนกับเป็นลูกชายคนหนึ่งของตน ในที่สุดสาธุคุณเอมส์ก็สามารถมองเห็นความงามที่มีอยู่ในตัวแจ็คได้ เห็นได้จากคำบรรยายตอนที่แจ็คแวะมาเยี่ยมสาธุคุณเอมส์และภรรยาที่บ้านเป็นครั้งสุดท้าย

“And I spent the time thinking how it would be if Jack Boughton were indeed my son, and had come home weary from whatever life he had…There in the dark and the quiet, I felt I could forget all the tedious particulars and just feel the presence of his mortal and immortal being” (224)

ผู้ประพันธ์ได้เชื่อมโยงความรักระหว่างพ่อกับลูกและความรักที่พระเจ้ามีต่อมนุษย์ไปสู่ประเด็นเรื่องความงามในการดำรงอยู่ของชีวิต โดยอาจสรุปได้ว่าสรรพสิ่งต่างๆในธรรมชาติ ไม่

ว่าจะเหมือนหรือต่างกันแค่ไหน ก็ล้วนแต่มีความงามและคุณค่าในตัวของตนเอง นี่เป็นแนวคิดอีกประการหนึ่งของนวนิยายเรื่องนี้ ตลอดทั้งเรื่องสาธุคุณเอมส์มองเห็นความงามในสิ่งเล็กน้อยรอบตัวเสมอ เช่น แถวต้นโอ๊คยามที่ลูกโอ๊คร่วงหลุดจากต้น ภาพลูกชายกำลังเล่นชิงช้า ภาพของเด็กวัยรุ่นกำลังหัวเราะ และอื่นๆอีกมากมายที่เป็นรายละเอียดของชีวิต สาธุคุณเอมส์เชื่อว่าแม้เมื่อมนุษย์ตายไปแล้วและไปสู่สรวงสวรรค์ วิญญาณของมนุษย์ก็คงไม่ลืมความหมายของการได้เกิดมาใช้ชีวิตบนโลก เพราะความงามที่มีอยู่ในโลกใบนี้ก็คือความงามที่เกิดขึ้นจากความบกพร่องไม่สมบูรณ์ แต่ขณะเดียวกันในความไม่สมบูรณ์นั้นก็มีความรักและความศักดิ์สิทธิ์ของพระผู้เป็นเจ้าแทรกซึมอยู่ในทุกสรรพสิ่ง รวมทั้งในจิตวิญญาณของมนุษย์ด้วย ซึ่งหากมนุษย์ตั้งใจมองให้ดีก็จะสามารถเห็นความงามนั้นได้

“And I can’t believe that, when we have all been changed and put on incorruptibility, we will forget our fantastic condition of mortality and impermanence, the great bright dream of procreating and perishing that meant the whole world to us.” (65)

“Wherever you turn your eyes the world can shine like transfiguration. You don’t have to bring a thing to it except a little willingness to see…There are two occasions when the sacred beauty of Creation becomes dazzling apparent, and they occur together. One is when we feel our mortal insufficiency to the world, and the other is when we feel the world’s mortal insufficiency to us. ออกุสติน says that the Lord loves each one of us as an only child, and that has to be true.” (280)

แนวคิดสำคัญเหล่านี้คือสิ่งที่ผู้แปลจะต้องถ่ายทอดออกมาให้สมบูรณ์ที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ เพื่อคงรักษาคุณค่าและความหมายของนวนิยายเรื่องนี้เอาไว้

3.2.1.4 มุมมองการเล่าเรื่อง (Point of View)

นวนิยายเรื่อง *Gilead* ใช้การเล่าเรื่องแบบ First Person Narration กล่าวคือผู้ประพันธ์ถ่ายทอดเรื่องราวผ่านสายตาของผู้เล่าบุรุษที่ 1 โดยใช้คำแทนตนว่า I ซึ่งในที่นี้ผู้เล่าก็คือสาธุคุณเอมส์ ดังนั้นภาพของเหตุการณ์และบุคลิกลักษณะของตัวละครอื่นๆก็ขึ้นอยู่กับมุมมองของผู้เล่าที่มีต่อสิ่งเหล่านั้นด้วย ซึ่งอาจมีอคติหรือทัศนคติส่วนตัวแอบแฝงอยู่ได้ ข้อมูลที่ผู้อ่านได้เกี่ยวกับตัวละครต่างๆจะมากน้อยไม่เท่ากัน ขึ้นอยู่กับว่าผู้เล่าสนใจจะกล่าวถึงตัวละครแต่ละตัวมากน้อยเพียงใด และกล่าวถึงในแง่มุมใด ตัวละครบางตัวอาจเป็นเพียงแค่ภาพลางๆ ซึ่งทำให้ผู้อ่านต้องตีความมากขึ้นจากรายละเอียดปลีกย่อยต่างๆและต้องอาศัยจินตนาการ ซึ่งผู้วิจัยจะอธิบายประเด็นนี้เพิ่มเติมในข้อ 3.2.1.5 นอกจากนี้ผู้แปลและผู้อ่านยังต้องวิเคราะห์ว่าสิ่งที่ผู้เล่าบรรยายมานั้นบิดเบือนไปเพราะทัศนคติของตัวเขาเองด้วยหรือไม่ จะสังเกตได้ว่าทุก

ครั้งที่สาธุคุณเอมส์เล่าถึงลูกชาย ส่วนใหญ่ภาพที่ปรากฏจะเป็นภาพในทางบวก เพราะลูกคือเด็กที่น่ารักในสายตาของท่านเสมอ ตัวอย่างเช่นตอนที่สาธุคุณเอมส์เห็นลูกกำลังเล่นชิงช้า
“You are standing up on the seat of your swing and sailing higher than you really ought to with that bold, planted stance of a sailor on a billowy sea…you fly into the sunlight and pause there brilliantly for a second…You looked altogether happy” (127)

หรือตอนที่เห็นลูกกับแม่กำลังเล่นเป่าฟองสบู่ใส่แมวอยู่ในสนามหน้าบ้าน
“There you were, you and your mother, blowing bubbles at the cat…You two were too intent on the cat to see the celestial consequences of your worldly endeavors. They were very lovely. Your mother is wearing her blue dress and you are wearing your red shirt and you were kneeling on the ground together with Soapy between and that effulgence of bubbles rising, and so much laughter.” (10)

แต่เมื่อสาธุคุณเอมส์บรรยายถึงแจ็ค บาวตัน ภาพที่ปรากฏมักจะเป็นในแง่ลบเสมอ
“...this John Ames Boughton with his quiet voice and his preacherly manner which, by the way, he has done nothing to earn, or to deserve. To the best of my knowledge, at any rate. He had it even as a child, and I always found that disturbing.” (136)

อย่างไรก็ตาม การเล่าเรื่องแบบ First Person Narration จะทำให้ผู้อ่านเข้าใจตัวละครที่เป็นผู้เล่าเรื่องได้อย่างลึกซึ้งทุกแง่มุม เพราะจะเหมือนกับนั่งอยู่ในความคิดของตัวละครนั้น เข้าใจอารมณ์ ความรู้สึก และความคิดเห็นทุกอย่าง มาริลีน โรบินสันเลือกใช้การเล่าเรื่องแบบนี้เพราะต้องการจะให้ผู้อ่านรู้สึกเหมือนนั่งฟังเรื่องราวที่นักบวชชราคนนี้เล่าให้ฟัง แบบเดียวกับที่พ่อเล่าให้ลูกฟัง ผู้อ่านสามารถรับรู้ประสบการณ์ต่างๆและเรียนรู้ไปพร้อมๆกับตัวละครเอกได้

นักวิจารณ์หลายท่านกล่าวว่า น้ำเสียงผู้บรรยายในนวนิยายเรื่อง *Gilead* มีความเป็นเอกลักษณ์สูงมาก สามารถถ่ายทอดความคิด ความรู้สึก และภาพที่เห็นได้ละเมียดละไม เช่น บรรยายภาพความงามของธรรมชาติ เล่าถึงลักษณะท่าทางของตัวละครอื่นและความรู้สึกลึกๆ ในใจที่ผู้เล่ามีต่อตัวละครนั้นได้อย่างลึกซึ้ง รวมทั้งอภิปรายหลักการและปรัชญาคำสอนต่างๆได้อย่างชัดเจน โดยที่ตั้งแต่ต้นจนจบน้ำเสียงนั้นยังคงไว้ซึ่งบุคลิกของนักบวชชราคนเดิม ดังนั้น การเล่าเรื่องผ่านสายตาของผู้เล่าบุรุษที่ 1 จึงถือเป็นจุดเด่นประการหนึ่งของนวนิยายเรื่องนี้

3.2.1.5 ตัวละครและการสร้างตัวละคร (Character and Characterization)

หากจะแบ่งตัวละครตามทฤษฎีการวิจารณ์วรรณกรรม ก็อาจแยกได้เป็นสองประเภทคือ

(1) ตัวละครมิติเดียว (Flat character) – หมายถึงตัวละครที่มีบุคลิกลักษณะนิสัยเพียงด้านเดียว หรือตัวละครแบบฉบับ เช่น เจ้าหญิงอ่อนหวานโอบอ้อมอารี เจ้าชายกล้าหาญและองอาจ แม่มดใจร้ายและอำมหิต เป็นตัวละครที่เห็นได้ชัดว่าไม่ได้อยู่ในโลกของความเป็นจริง เป็นไปตามแบบฉบับ เช่นเดียวกับตัวละครที่มักพบในเทพนิยาย นิทานเด็ก และละครโทรทัศน์ส่วนใหญ่

(2) ตัวละครหลายมิติ (Rounded character) – หมายถึงตัวละครที่มีบุคลิกลักษณะหลายด้าน มีทั้งข้อดีและข้อเสียเหมือนกับคนจริงๆ มีที่มาของพฤติกรรมและอุปนิสัย มีพัฒนาการของความคิดและทัศนคติ

ตัวละครเอกในนวนิยายคือสาธุคุณจอห์น เอมส์ เป็นตัวละครประเภทหลายมิติ เพราะว่ามีความคิดความรู้สึกที่ซับซ้อน มีทั้งด้านที่อ่อนแอและเข้มแข็ง ข้อดีและข้อบกพร่อง ถึงแม้จะมีนักวิจารณ์บางท่านท้วงติงว่าตัวละครนี้มีลักษณะคล้ายกับตัวละครด้านเดียว เพราะเป็นคนดีและอยู่ในศีลธรรมตลอดทั้งเรื่อง แต่ถ้าวิเคราะห์ให้ลึกซึ้งแล้วจะเห็นว่าตัวละครนี้มีความเป็นมนุษย์จริงอยู่มาก สาธุคุณเอมส์มักจะกล่าวถึงข้อบกพร่องของตนอยู่เสมอ เช่น ท่านยอมรับว่าตนเองไม่อาจปฏิบัติตามบัญญัติสิบประการบางข้อได้ “I have never really succeeded in obeying that Commandment, Thou Shalt Not Covet.” (153) และไม่อาจควบคุมอารมณ์โกรธของตนเองได้ในบางครั้ง “If there was one thing I should have learned from them and did not learn, it was to control my temper” (7) นอกจากนี้การกระทำและคำพูดของท่านในหลายตอนก็แสดงให้เห็นว่าท่านแอบเก็บความขุ่นเคืองที่มีต่อจอห์น เอมส์ บาวตันเอาไว้ในใจ ดังนั้นแม้สาธุคุณเอมส์จะเป็นนักบวชที่มีศรัทธาต่อศาสนาอย่างแท้จริงและโดยพื้นฐานเป็นคนดี แต่ก็มีข้อบกพร่องไม่ต่างอะไรจากมนุษย์ทั่วไปเช่นกัน ตัวละครนี้จึงจัดเป็นตัวละครหลายมิติ

ส่วนตัวละครอื่นๆ โดยส่วนใหญ่แล้วก็จะเป็นตัวละครหลายมิติเช่นกัน เพียงแต่ว่าอาจจะสังเกตเห็นได้ยากกว่า เพราะในเรื่องนี้ผู้ประพันธ์จะให้รายละเอียดเฉพาะตัวละครที่มีความสำคัญต่อสาธุคุณเอมส์เท่านั้น เช่น ปู่ พ่อ ภรรยา แจ็ค บาวตัน(เพื่อนสนิท) และจอห์น เอมส์ บาวตัน แต่รายละเอียดที่ให้ก็ไม่ครบถ้วนทุกอย่าง ผู้อ่านอาจจะต้องจินตนาการเองในบางส่วน เช่น ผู้ประพันธ์ให้ข้อมูลเกี่ยวกับบุคลิกและอุปนิสัยของไลล่า (Lila) ภรรยาของสาธุคุณเอมส์ เล่าว่าเธอเคยมีชีวิตที่ลำบากและยากจน บอกลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างเธอกับตัวละครเอก แต่ไม่บรรยายรูปร่างหน้าตาของเธอโดยละเอียด แต่อย่างไรก็ตาม ตัวละครเหล่านี้ก็ยังคงจัดเป็นตัวละครหลายมิติ เพราะถึงแม้จะขาดข้อมูลพื้นฐานบางส่วน แต่ผู้ประพันธ์ก็สามารถสื่อให้ผู้อ่านเห็นทั้งข้อดีและข้อเสียของตัวละครเหล่านี้ได้ ส่วนตัวละครปลีกย่อยหรือตัวประกอบที่ไม่ค่อยสำคัญ เช่น โทเบียส เพื่อนของลูกชายสาธุคุณเอมส์ ผู้ประพันธ์แทบจะไม่ได้

รายละเอียดใดๆไว้เลย เพียงแต่บอกว่าเป็นเด็กอายุรุ่นราวคราวเดียวกันกับลูกและชอบแวะมาเล่นด้วยกันเสมอ ตัวละครเหล่านี้จึงไม่ถือเป็นตัวละครแบบหลายมิติ

ผู้ประพันธ์ให้ข้อมูลเกี่ยวกับตัวละครต่างๆในนวนิยายเรื่องนี้ผ่านคำบอกเล่าของสาธุคุณเอมส์ รวมทั้งผ่านการกระทำและคำพูดของตัวละครนั้นๆ ซึ่งในส่วนนี้ผู้อ่านจะต้องทำความเข้าใจและตีความเอาเอง ส่วนใหญ่ผู้ประพันธ์จะไม่ใส่ข้อมูลที่เป็นลักษณะภายนอกของตัวละครแต่มักจะเน้นที่ทัศนคติ ความคิด และความสัมพันธ์ที่มีต่อตัวละครเอกมากกว่า ดังนั้นผู้แปลจึงต้องระมัดระวังในการถ่ายทอดรายละเอียดเหล่านี้ เพราะจะมีผลต่อบุคลิกลักษณะของตัวละครนั้นที่ปรากฏออกมาในฉบับแปล

อีกประเด็นหนึ่งที่ผู้แปลควรสังเกตก็คือเรื่องความคล้ายคลึงของชื่อตัวละคร ซึ่งนวนิยายเรื่องนี้มีตัวละครที่ชื่อจอห์น เอมส์ ถึง 4 คน คือสาธุคุณจอห์น เอมส์ พ่อของท่าน ปู่ของท่านและลูกชายเพื่อนสนิทของท่าน นอกจากนี้ยังมีคนที่นามสกุลบาวตันถึงสามคน และตัวละครที่ชื่อจอห์น เอมส์ บาวตันนั้นบางครั้งผู้บรรยายก็จะเรียกว่าแจ็ค บาวตัน หรือบางครั้งก็เรียกว่า บาวตันคนลูก (Young Boughton) ทั้งที่บาวตันผู้เป็นพ่อนั้นก็มีลูกคนอื่นๆด้วย ดังนั้นจึงอาจก่อให้เกิดความสับสนได้ง่าย ผู้แปลควรพิจารณาให้ดีว่าขณะนั้นผู้ประพันธ์กำลังกล่าวถึงตัวละครใดและในฉบับแปลก็ต้องสื่อสารให้ผู้อ่านเข้าใจอย่างชัดเจนเช่นกัน

ในที่นี้ผู้วิจัยขอกล่าวถึงบุคลิกลักษณะและข้อมูลเกี่ยวกับตัวละครหลักๆในนวนิยายเรื่อง Gilead โดยจะรวบรวมรายละเอียดสำคัญที่นักแปลควรจะทราบก่อนจะลงมือแปล ถึงแม้ว่าบางตัวละครจะปรากฏอยู่ในส่วนที่ผู้วิจัยเลือกแปลเพียงเล็กน้อย แต่ก็จำเป็นต้องทราบที่มาเพื่อที่จะเข้าใจได้ว่าตัวละครนั้นเป็นใครและมีความสำคัญอย่างไร

(1) สาธุคุณจอห์น เอมส์

เป็นบาทหลวงในนิกาย Congregational อายุ 76 ปี อาศัยอยู่ในเมือง Gilead มาตั้งแต่เด็ก สืบทอดอาชีพบาทหลวงมาจากผู้เป็นปู่และพ่อ สาธุคุณจอห์น เอมส์เป็นที่เคารพรักของผู้คนในเมือง เป็นบาทหลวงชราที่ใครๆก็มักจะเกรงใจ แต่ความจริงท่านก็อยากจะมีอิสระมากกว่านี้ อยากจะหัวเราะหรือทำสิ่งสนุกสนานเหมือนกับคนทั่วไป “I appreciate a joke as much as anybody. There have been many occasions when I have wanted to say that. But it’s not a thing people are willing to accept” (6)

สาธุคุณจอห์น เอมส์ ชอบคิดวิเคราะห์ถึงสิ่งต่างๆ ชอบอ่านหนังสือเกี่ยวกับปรัชญาศาสนา เปิดกว้างต่อความคิดที่หลากหลายแต่ในขณะเดียวกันก็ยึดมั่นในศรัทธาต่อพระผู้เป็นเจ้า มีความสุขกับธรรมชาติและบรรยากาศของสิ่งที่ท่านพบเห็นในแต่ละวัน ท่านรักความเงียบสงบ

ชอบนั่งเงียบ ๆอยู่ในโบสถ์เพื่อรอพระอาทิตย์ขึ้น สวดมนต์อธิษฐานทุกวันและหมั่นตรวจสอบสภาพจิตใจของตนอยู่เสมอ แต่ในขณะเดียวกันก็รู้ตัวดีว่าตนเองยังคงมีอารมณ์โกรธ แม้จะแสดงออกกับเรื่องเล็ก ๆน้อย ๆและคนอื่นมองแล้วไม่รู้ “I find myself losing my temper, because a drawer sticks or because I’ve misplaced my glasses.” (7) นอกจากนี้ท่านยังยอมรับด้วยว่าบางครั้งท่านก็อิจฉาผู้อื่น เพียงแต่วัย บุคลิก และอาชีพทำให้ท่านเป็นคนที่พูดจาสุภาพ รักษามารยาท และไม่ได้แสดงความอิจฉาหรือความขุ่นเคืองนั้นออกมาอย่างเด่นชัด แต่ผู้อ่านจะรู้สึกได้จากสิ่งที่ท่านเล่าไว้ในบันทึก เช่น ตอนที่ท่านทำพิธีศีลล้างบาปให้กับลูกชายของบาวตันและผู้เป็นพ่อตัดสินใจโดยฉับพลันว่าจะให้เด็กคนนั้นชื่อเดียวกับท่าน สาธุคุณเอมส์ขุ่นเคืองไม่พอใจอย่างมาก เพราะลึก ๆในใจท่านอิจฉาบาวตันที่มีลูกหลายคนในขณะที่ตัวท่านเองต้องสูญเสียทั้งภรรยาและลูกคนแรก ใจท่านไม่ได้อยากร่วมมีความสุขกับเขา ไม่มีใครรู้ว่าท่านคิดเช่นนั้นเพราะท่านไม่ได้แสดงออก แต่ผู้อ่านจะรู้ได้จากในบันทึก

สาธุคุณจอห์น เอมส์รักภรรยาและลูกมาก หลังจากมีครอบครัวท่านก็รู้สึกว่าชีวิตบนโลกเป็นสิ่งที่สวยงามกว่าตอนช่วงที่ท่านเป็นหนุ่มและอยู่คนเดียว ดังนั้นเมื่อท่านป่วยและรู้ตัวว่าเวลาบนโลกกำลังจะหมด ท่านจึงรู้สึกเศร้าที่จะต้องจากครอบครัว เรื่องความแก่ชรากลายเป็นประเด็นที่ท่านรู้สึกหวั่นไหว “The fact is I don’t want to be old. And I certainly don’t want to be dead. I don’t want to be the tremulous coot you barely remember.” (161) นอกจากนี้ท่านยังรู้สึกผิดที่ไม่มีเงินทองเตรียมไว้ให้สำหรับอนาคตของภรรยาและลูก “I do regret that I have almost nothing to leave you and your mother.” (8) ถึงแม้ครอบครัวของสาธุคุณเอมส์จะเป็นนักบวชสืบต่อกันมาสามชั่วอายุคน แต่ท่านก็ไม่ได้หวังจะให้ลูกต้องเจริญรอยตาม อยากให้ลูกได้มีอิสระที่จะเป็นอะไรก็ได้ที่ต้องการ

โดยรวม ๆแล้วบุคลิกลักษณะของสาธุคุณเอมส์ก็เหมือนกับบาทหลวงสูงอายุในความคิดของคนทั่วไป กล่าวคือ พูดจาสุภาพ กิริยามารยาทนุ่มนวล มีการศึกษา มีน้ำใจชอบช่วยเหลือ ท่าทางการเดินเชื่องช้าเนื่องจากวัยและอาการป่วย บางครั้งหูก็ไม่ค่อยได้ยิน และเผลอหลับบ่อย ๆเช่นเดียวกับคนสูงอายุทั่วไป ส่วนรายละเอียดเกี่ยวกับรูปร่างหน้าตานั้นข้อมูลระบุไว้เพียงแค่ว่าผมขาวทั้งศีรษะและมีเครา

(2) ไลล่า เอมส์

ภรรยาคนที่สอง(คนปัจจุบัน)ของสาธุคุณเอมส์ อายุ 41 ปี บุคลิกเงียบขรึม นิ่งเฉย มีสีหน้าที่เศร้าและเอาจริงเอาจัง “There was a seriousness about her that was almost like a kind of anger (24) It’s a fine face, very intelligent, but the sadness in it is engrafted in the intelligence… “ (156) ไลล่าเป็นคนถ่อมตัว ไม่เคยมองว่าตนเองสวยหรือมีเสน่ห์ ไลล่าไม่ค่อยสุงสิงกับใคร ผู้คนในชุมชนจึงมองว่าเธอเหินห่างเย็นชา แต่สาธุคุณเอมส์มองเห็นความงาม

และความดีในตัวไลล่าเสมอมา และเข้าใจดีว่าเหตุใดภรรยาจึงมีบุคลิกลักษณะเช่นนี้ I have often worried a little about the way the people in the church act toward her. She is distant, but she can't help it. So they are distant, too. On the other hand… I have seen enough of life to understand her…most of them cannot see the youth in her the way I do. (157)

ไลล่ามาจากครอบครัวที่ยากจนและเคยมีชีวิตลำบาก แต่ก็ไม่เคยเล่าหรือบ่นให้ใครฟัง ไลล่าได้รู้จักสาธุคุณเอมส์เมื่อย้ายมาที่เมือง Gilead และได้มาเป็นสมาชิกของโบสถ์ เธอเป็นผู้หญิงที่มีศรัทธาในศาสนาและรักการมาโบสถ์มาก ถึงแม้จะไม่เคยได้รับการศึกษาเกี่ยวกับศาสนามาก่อนเลย สาธุคุณเอมส์ตกหลุมรักไลล่าตั้งแต่แรกเห็น เป็นความรักที่พิเศษและลึกซึ้งยิ่งกว่าความรักที่เขามีต่อภรรยาคนแรก ไลล่ารักและแต่งงานกับสาธุคุณเอมส์ด้วยความยินยอมพร้อมใจ แต่ถึงกระนั้นสาธุคุณเอมส์ก็รู้สึกเสมอว่าไลล่าทั้งสวยและสาว ไม่เหมาะสมกับชายชราอย่างตน บ่อยครั้งจึงเกิดความรู้สึกหวาดระแวงว่าสักวันหนึ่งภรรยาอาจจะหันไปรักคนอื่น และนี่ก็เป็นสาเหตุที่สาธุคุณเอมส์ไม่พอใจเมื่อแจ็ค บาวตันเข้ามาสนิทสนมกับภรรยาและลูก

ในฐานะภรรยา ไลล่ารักและคอยห่วงใยดูแลลูกกับสามีอยู่อย่างสม่ำเสมอ เธอเข้าใจและภาคภูมิใจในตัวของสาธุคุณเอมส์เป็นอย่างมาก แม้ว่าจะไม่พูดจาหรือแสดงออกโดยตรงก็ตาม

(3) ลูกชาย (ไม่ระบุนาม)

ลูกของสาธุคุณเอมส์กับไลล่า เอมส์ เป็นเด็กผู้ชายอายุ 7 ขวบ ผิวขาว ผมดำ ค่อนข้างผอม แต่งตัวสะอาดสะอ้าน เป็นเด็กที่มีมารยาทและเชื่อฟังผู้ใหญ่ You're a nice-looking boy, a bit slight, well scrubbed and well mannered (60) ชอบเล่นสนุกเหมือนเด็กทั่วไป แต่ก็มีบุคลิกลักษณะคล้ายแม่ด้วย คือค่อนข้างเงียบ มีสีหน้าเคร่งขรึม และนิสัยเอาจริงเอาจัง "You're like your mother, so serious about everything (9) สาธุคุณเอมส์มักจะกล่าวอยู่เสมอว่าใบหน้าของลูกชายทำให้เขานึกถึงใบหน้าของภรรยา

ในสายตาของสาธุคุณเอมส์ ลูกชายคือสิ่งที่มีค่ามาก เป็นเหมือนสิ่งอัศจรรย์ที่เกิดกับชีวิตของตน "You have been God's grace to me, a miracle, more than a miracle". (45)

(4) มาร์ธา เอมส์

แม่ของสาธุคุณเอมส์ เป็นหญิงชาวบ้านธรรมดาทั่วไป การศึกษาไม่สูงนัก มีทัศนคติแบบผู้หญิงสมัยก่อนคือรักครอบครัว ชอบการเป็นแม่บ้านและทำงานบ้าน เป็นผู้หญิงที่เข้มแข็งขยันอดทนและทำงานหนัก แม้ที่มือจะเป็นโรคไขข้ออักเสบแต่ก็ใช้วิธีจิบเหล้าแก้ปวดแล้วทำงานต่อโดยไม่ปริปากบ่น มักจะกังวลเกี่ยวกับสิ่งเล็กๆน้อยที่อาจกระทบต่อสุขภาพหรือความเป็นอยู่ของสามีและลูก "In many ways, she was a remarkable careful mother" (19)

มาร์ธาต้องใช้ชีวิตที่ลำบากยากจนมาตลอดในฐานะภรรยานักบวชในช่วงสงครามที่อาหารขาดแคลน เธอต้องเป็นคนดูแลเรื่องการกินการอยู่ของทุกคนในบ้าน จึงไม่ค่อยพอใจพ่อของสามี (ปู่ของสาธุคุณเอมส์) ที่ชอบบริจาคสิ่งต่างๆให้ชาวบ้านทุกคนที่มาขอโดยไม่คำนึงถึงครอบครัวของตนเอง ในความทรงจำของสาธุคุณเอมส์ แม่คือผู้หญิงที่น่าชื่นชม เป็นคนที่ท่านรู้สึกผูกพันและอบอุ่นปลอดภัยเมื่ออยู่ใกล้

(5) สาธุคุณจอห์น เอมส์ (ปู่)

ปู่ของสาธุคุณเอมส์ เป็นชายชรารูปร่างผอมสูง ผมเผ้ายุ่งเหยิง มีเครา ตาบอดข้างหนึ่งจากสงคราม เป็นคนดุ มีอำนาจ ใจร้อน พูดจาเสียงดังโผงผาง ดื้อรั้น หัวแข็ง เชื่อมั่นในความคิดของตนโดยไม่ใส่ใจกับความคิดเห็นของผู้อื่น ปู่ของสาธุคุณเอมส์เกิดที่รัฐเมน จากนั้นก็ย้ายไปที่รัฐแคนซัส หลังจากมีครอบครัวก็พาครอบครัวมาอยู่ที่รัฐไอโอว่า และในช่วงท้ายก็หนีจากครอบครัวไปทำสงครามที่แคนซัสและไม่กลับมาอีกเลย สาธุคุณจอห์น เอมส์คนนี้เป็นบาทหลวงที่เชื่อมั่นในการทำสงครามเพื่อความถูกต้องและเชื่อว่าตนเองได้นิมิตจากพระเจ้าให้นำผู้คนไปรบเพื่อเรียกร้องการเลิกทาส ทุ่มเททั้งชีวิตให้สิ่งที่ตนเองเชื่อ ไม่เคยเก็บรักษาทรัพย์สมบัติใดไว้กับตัว โดยยกทุกอย่างให้คนยากจนหมดเพราะเชื่อว่าความยากจนที่มาจากการรับใช้พระเจ้าคือสิ่งดีงาม แต่การที่เขาประพฤติตนเช่นนั้นก็ทำให้ครอบครัวต้องลำบาก และทำให้ต้องขัดแย้งกับลูกชายอย่างแรงเรื่องความเชื่อ ความเครียดจากสงครามและความขัดแย้งภายในครอบครัวทำให้เขาเป็นคนที่เครียด แอบซ่อนความรู้สึกเจ็บปวดไว้ในใจ “My grandfather seemed to me stricken and afflicted. He was the most unreposeful human being I ever knew” (56) ในสายตาของสาธุคุณเอมส์ ปู่เป็นคนที่ดุและน่ากลัว แต่ในขณะเดียวกันก็น่าสงสาร

(6) สาธุคุณจอห์น เอมส์ (พ่อ)

พ่อของสาธุคุณเอมส์ เป็นบาทหลวงที่รักสงบ ใช้ชีวิตตรงข้ามกับปู่ของสาธุคุณเอมส์ เพราะมีความคิดเห็นที่ขัดแย้งกันมาก ปู่ของสาธุคุณเอมส์เชื่อว่าถ้าคนเราเอาแต่นิ่งเฉยก็จะไม่มีอะไรดีขึ้นมาในสังคม แต่พ่อของสาธุคุณเอมส์มองว่าสงครามไม่ใช่ทางออกของปัญหาและไม่ใช่วิถีทางของคริสเตียน ทั้งสองคนทะเลาะเบาะแว้งกันตลอดและไม่มีโอกาสได้คืนดีกัน สาธุคุณเอมส์มักจะนึกย้อนไปถึงความขัดแย้งระหว่างพ่อกับปู่ มองว่าเป็นตัวอย่างที่ไม่ดีของการเก็บความขุ่นเคืองเอาไว้ในใจ สุดท้ายแล้วพ่อก็เสียใจที่ไม่ได้พูดจาดีๆกับปู่ ถึงแม้ว่าจะไม่แสดงออกมาอย่างชัดเจนก็ตาม

สาธุคุณเอมส์มีช่วงเวลาที่ได้ใกล้ชิดสนิทสนมกับพ่อในวัยเด็ก รู้สึกผูกพันและรู้สึกสำนึกบุญคุณพ่อ แต่ในขณะเดียวกัน สาธุคุณเอมส์กับพ่อก็ต่างผิดหวังในตัวของกันและกัน และไม่ได้เข้าใจกันมากนัก “...something in the way he went about it made him disappointing from time to time (7) I know for a fact I disappointed him.” (8)

(7) เอ็ดเวิร์ด เอมส์

พี่ชายของสาธุคุณเอมส์ ฉลาดและเรียนเก่งมาตั้งแต่เด็ก พ่อแม่ค่อนข้างตามใจ เขาจากบ้านไปเรียนหนังสือต่างรัฐตั้งแต่อายุ 16 ปีและพออายุ 19 ปีก็ได้ไปศึกษาต่อระดับมหาวิทยาลัยที่ประเทศเยอรมนี ทำให้บุคลิกท่าทางและการแต่งกายเป็นแบบชาวยุโรปหัวสมัยใหม่ คือไว้หนวดและถือไม้เท้าตามแฟชั่น การศึกษาที่ยุโรปทำให้เอ็ดเวิร์ดกลายเป็นผู้ไม่ศรัทธาในศาสนา เขาเชื่อมั่นในการใช้เหตุผลและทฤษฎีต่างๆในตำรา และแสดงออกถึงความคิดของตนในเรื่องนี้อย่างชัดเจน เช่น ไม่ยอมกล่าวคำขอบคุณพระเจ้าที่โต๊ะอาหาร ทำให้พ่อแม่และคนในชุมชนผิดหวัง เพราะผู้คนในเมือง Gilead เคร่งศาสนามาก ต่อมาเอ็ดเวิร์ดก็ย้ายออกไปอยู่ต่างรัฐ เป็นอาจารย์มหาวิทยาลัย เขาแต่งงานและมีลูก 6 คน ไม่เคยกลับมาที่บ้านเกิดอีกเลย แต่ยังคงส่งเงินมาทุกปีเพื่อใช้หนี้ทุนการศึกษาที่โบสถ์ออกให้

เอ็ดเวิร์ดอายุมากกว่าสาธุคุณเอมส์เกือบสิบปี พี่ชายพี่สาวคนอื่นๆที่เกิดตามหลังเอ็ดเวิร์ดต่างก็เสียชีวิตด้วยโรคภัยไข้เจ็บ ทั้งครอบครัวจึงเหลือลูกชายเพียงสองคน แต่ถึงแม้จะอายุห่างกัน สาธุคุณเอมส์ก็มีความผูกพันกับเอ็ดเวิร์ดแบบพี่น้อง ตอนที่เอ็ดเวิร์ดกลับมาที่เมือง Gilead และประกาศตัวว่าเป็นผู้ไม่เชื่อในศาสนา พ่อกับแม่ไม่ยอมรับเอ็ดเวิร์ดและไม่อยากให้สาธุคุณเอมส์เข้าไปสนิทสนมหรือยุ่งเกี่ยว แต่สาธุคุณเอมส์ก็ยังแอบไปหาและรับหนังสือของพี่ชายมาแอบอ่าน สาธุคุณเอมส์เข้าใจความคิดของพี่ชาย ไม่ได้ต่อต้าน แต่ก็ไม่ได้เห็นด้วยเสียทุกอย่าง หลังจากเอ็ดเวิร์ดจากไป สาธุคุณเอมส์ก็ยังคงนึกถึงพี่ชายอยู่เสมอๆ และรู้สึกว่าตนทั้งเข้าใจและไม่เข้าใจเอ็ดเวิร์ดในเวลาเดียวกัน “I feel in some ways as if I hardly know him, and in others as if I have been talking to him my whole life.” (188)

(8) บาวตัน

เพื่อนสนิทของสาธุคุณเอมส์ เป็นนักบวชนิกายเพรสไบทีเรียน อายุ 54 ปี สนิทสนมกับสาธุคุณเอมส์มาตั้งแต่เด็ก และพูดคุยแสดงความคิดเห็นเรื่องปรัชญาศาสนากับสาธุคุณเอมส์มาตั้งแต่หนุ่ม (แต่บาวตันเป็นบาทหลวงที่เคร่งครัดกับความเชื่อทางศาสนาแบบดั้งเดิมมากกว่าสาธุคุณเอมส์) บาวตันเป็นเพื่อนเจ้าบ่าวให้สาธุคุณเอมส์ในการแต่งงานครั้งแรกและเป็นบาทหลวงผู้ทำพิธีในการแต่งงานครั้งที่สองให้ด้วย ปัจจุบันบาวตันป่วยเป็นโรคข้ออักเสบ สุขภาพไม่ดี จึงทำให้หลังงอและดูแก่ชรามากกว่าสาธุคุณเอมส์ทั้งที่อายุน้อยกว่า บาวตันต้องนอนพักอยู่ที่บ้านตลอด เขามีอารมณ์หงุดหงิดบ่อยครั้ง สาธุคุณเอมส์มักจะแวะไปเยี่ยมเยือนเสมอ ภรรยาคนแรกของบาวตันเสียชีวิต แต่บาวตันก็ได้แต่งงานใหม่อย่างรวดเร็ว และมีลูกชายลูกสาวอย่างละสี่คนกับภรรยาคนที่สอง บาวตันเป็นพ่อที่รักลูกมาก เมื่อจอห์น เอมส์ บาวตัน (แจ็ค บาวตัน) ลูกชายคนโปรด กลับมาเยี่ยมอีกครั้งหลังจากหายไปหลายปี บาวตันก็รู้สึกตื่นเต้นดีใจ

บาวตันคือเพื่อนที่สาธุคุณเอมส์รักและผูกพันมาก แต่เมื่อสมัยหนุ่มสาธุคุณเอมส์แอบรู้สึกอิจฉาความสุขของบาวตันที่ได้มีครอบครัวอบอุ่น แต่ต่อมาก็ได้เข้าใจว่าชีวิตของบาวตันก็มีความทุกข์มากเช่นกัน ความรู้สึกจึงเปลี่ยนเป็นสงสารและเห็นใจ

(9) จอห์น เอมส์ บาวตัน (แจ็ค บาวตัน)

เป็นลูกชายคนโปรดของบาวตัน สาธุคุณเอมส์เป็นผู้ที่ทำพิธีรับศีลตอนเกิดและเป็นพ่อทูนหัวของแจ็ค บาวตัน แต่ในระหว่างทำพิธีนั้นพ่อของแจ็คเปลี่ยนใจตั้งชื่อลูกว่าจอห์น เอมส์ ซึ่งทำให้สาธุคุณเอมส์รู้สึกโกรธเพราะไม่อยากให้ชื่อของตนเองเป็นชื่อของลูกคนอื่น เป็นสาเหตุทำให้ท่านสาธุคุณไม่ค่อยชอบหน้าเด็กคนนี้มาตั้งแต่แรก แจ็ค บาวตันเป็นลูกที่พ่อรักและตามใจ ส่งให้เรียนจนจบมหาวิทยาลัย ตั้งแต่หนุ่มมีนิสัยขาดความรับผิดชอบและชอบทำตัวเสเพลก่อปัญหาอยู่เสมอ “I don’t know how one boy could have caused so much disappointment without ever giving any grounds for hope” (82) แจ็คเคยทำผู้หญิงยากจนคนหนึ่งตั้งครรภ์และไม่ยอมรับผิดชอบ จนในที่สุดลูกที่เกิดมาก็ต้องเสียชีวิตเพราะขาดการเลี้ยงดูที่เหมาะสม เหตุการณ์นี้ยิ่งทำให้สาธุคุณเอมส์รู้สึกว่าแจ็คเป็นคนเลวร้าย เพราะการมีลูกคือสิ่งที่สาธุคุณเอมส์ปรารถนามาตลอดนับตั้งแต่ลูกสาวคนแรกเสียชีวิต

ปัจจุบันแจ็ค บาวตันอายุประมาณ 43 ปี รูปร่างหน้าตาเหมือนพ่อ ผมสีดำแซมขาวเล็กน้อย หน้าตามีความเครียดและความเศร้าแฝงอยู่ แจ็คมีเสน่ห์และพูดจามีวาทศิลป์ “He had a precious charm” (104) หลังจากหายจากบ้านเกิดไปหลายปี เขาก็กลับมาหาพ่อที่เมือง Gilead อีกครั้ง แจ็คก็มีความสุขุมแบบผู้ใหญ่มากขึ้นและรู้สึกผิดกับสิ่งที่ตนเองเคยทำเมื่อสมัยเป็นเด็กหนุ่ม ปัจจุบันเขามีภรรยาและลูกอยู่ที่เซนต์หลุยส์ และตั้งใจว่าจะกลับตัวเป็นคนดีมีความรับผิดชอบ หาเลี้ยงดูครอบครัวให้ได้ แม้ว่าชีวิตของเขาจะไม่ประสบความสำเร็จและฐานะทางการเงินของเขาจะยังไม่มั่นคง แจ็คเคารพสาธุคุณเอมส์เหมือนเป็นพ่ออีกคนหนึ่ง แต่แจ็คก็พอจะรู้ว่าท่านสาธุคุณไม่ค่อยชอบตน เมื่อกลับมาที่ Gilead แจ็คพยายามแวะไปเยี่ยมเยือนครอบครัวของสาธุคุณเอมส์อยู่เสมอ พยายามผูกมิตรและทำตัวสนิทสนมกับท่านสาธุคุณ รวมทั้งปฏิบัติต่อภรรยาและลูกชายของท่านสาธุคุณเป็นอย่างดี แต่สาธุคุณเอมส์กลับรู้สึกขุ่นเคืองและมองการกระทำของแจ็คในแง่ร้าย เพราะสาธุคุณเอมส์กลัวว่าเขาจะมาแย่งความรักจากภรรยาและลูกของตนไป เมื่อแจ็คมีความสงสัยเกี่ยวกับศรัทธาและศาสนา และซักถามเรื่องนี้กับสาธุคุณเอมส์อย่างจริงใจ สาธุคุณเอมส์กลับมีท่าทีเย็นชาและพยายามหลีกเลี่ยงการตอบคำถาม ทำให้แจ็ครู้สึกน้อยใจและเกรงใจในขณะเดียวกัน

(10) แดน บาวตัน

เป็นลูกชายอีกคนของบาวตัน แต่ในเรื่องไม่ได้ระบุไว้ว่าเป็นพี่ชายหรือน้องชายของแจ็ค บาวตัน เขาเป็นคนหนุ่มนิสัยดี ใช้ชีวิตอยู่ในทำนองคลองธรรม ไม่ทำให้พ่อแม่ลำบากใจ เคยแวะมาเล่นกับลูกชายของท่านสาธุคุณอยู่บ่อยๆ ปัจจุบันเป็นครูสอนหนังสือในโรงเรียนต่างรัฐ

สาธุคุณเอมส์ไม่มีความขุ่นเคืองใดๆกับแดน บาวตัน และเอ็นดูเขาในฐานะลูกชายคนหนึ่งของเพื่อนสนิท

(11) กลอรี่

เป็นลูกสาวคนหนึ่งของบาวตัน หลังจากแยกทางกับสามีก็กลับมาอยู่บ้านดูแลพ่อ แม้จะพร่ำบ่นเป็นบางครั้งเวลาที่บาวตันอารมณ์เสียใส่ แต่ก็อดทนปรนนิบัติพ่อและดูแลบ้านให้พ่อเป็นอย่างสุดความสามารถมาตลอด กลอรี่เป็นคนใจอ่อน ขี้สงสาร รักความถูกต้องยุติธรรม เมื่อทราบข่าวว่าแจ็คทำให้ผู้หญิงคนหนึ่งตั้งครรภ์ก็พยายามหาทางเอาเด็กคนนั้นมาเลี้ยง รวมทั้งเกลี้ยกล่อมแจ็คให้แต่งงานกับแม่ของเด็กหรือยอมรับเด็กเป็นลูก แต่ก็ไม่สำเร็จ สาธุคุณเอมส์รู้จักและคุ้นเคยกับกลอรี่เป็นอย่างดีเพราะแวะไปเยี่ยมเยือนบาวตันบ่อยๆ สาธุคุณเอมส์รักและเอ็นดูกลอรี่ในฐานะลูกของเพื่อนสนิท

(11) หลุยส์ซา

ภรรยาคนแรกของสาธุคุณเอมส์ สนิทสนมและหมั้นหมายกันมาตั้งแต่เด็ก แต่งงานกันตั้งแต่อายุยังน้อย เสียชีวิตหลังจากมีลูกคนแรก

(12) รีเบคก้า (แองเจลีน)

ลูกสาวของหลุยส์ซ่ากับสาธุคุณเอมส์ ตอนแรกสาธุคุณเอมส์กับภรรยาตั้งใจว่าจะให้ชื่อรีเบคก้า แต่ในพิธีรับศีลบาวตันก็ตั้งชื่อให้ใหม่ว่าแองเจลีน เด็กคนนี้เสียชีวิตหลังจากเกิดได้ไม่นาน

3.2.1.6 ฉาก (Setting)

เรื่องราวในนวนิยายเรื่อง Gilead เกิดขึ้นในเมืองสมมุติเล็กๆแห่งหนึ่งในรัฐไอโอว่า ซึ่งเป็นรัฐที่อยู่ค่อนไปทางตะวันตกของสหรัฐอเมริกา เหตุการณ์ส่วนใหญ่ของเรื่องเกิดขึ้นในเมืองนี้ บ่อยครั้งฉากมักจะเป็นบ้านของสาธุคุณเอมส์ บ้านของบาวตัน โบสถ์ หรือทางเดินระหว่างบ้านกับโบสถ์ เนื่องจากชีวิตประจำวันของตัวละครเอกวนเวียนอยู่กับสถานที่เหล่านี้ เว้นแต่บางเหตุการณ์ที่เล่าย้อนไปในอดีต สมัยที่สาธุคุณเอมส์ยังเป็นเด็ก ซึ่งมีบางส่วนเกิดขึ้นในรัฐอื่นๆ เช่น ตอนที่ปู่พาไปดูคอนเสิร์ตที่เดมอยน์ (Des Moines) หรือตอนที่พ่อพาไปตามหาหลุมศพของปู่ที่รัฐแคนซัส

ถึงแม้ว่าผู้ประพันธ์จะไม่ได้มีการบรรยายฉากโดยละเอียดทุกครั้งที่เหตุการณ์หนึ่งๆ เกิดขึ้น เพราะส่วนใหญ่จะเน้นที่ความคิด ความรู้สึกและการกระทำของตัวละคร แต่ก็ต้องถือว่าฉากมีความสำคัญในนวนิยายเรื่องนี้ เพราะมีบ่อยครั้งที่ผู้ประพันธ์จงใจบรรยายฉากผ่านสายตาของตัวละครเอกอย่างละเอียดโดยให้ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะ รูปทรง ขนาด สีสัน และการ

เคลื่อนไหวของสิ่งต่างๆในฉากด้วยภาษาพรรณนาที่สละสลวยแบบบทกวี ทั้งยังมีการใช้อุปมาอุปไมยร่วมด้วย ซึ่งส่วนใหญ่มักจะเป็นฉากธรรมชาติ เพื่อให้ผู้อ่านเห็นความงามในสรรพสิ่งต่างๆตามที่สาธุคุณเอมส์เห็น ทั้งนี้เนื่องจากประเด็นเรื่องความงามของสรรพสิ่งบนโลกนั้นเป็นแนวคิดสำคัญอย่างหนึ่งของเรื่อง ตามที่ได้อธิบายไว้ในข้อ 3.2.1.3

> “I passed that row of big oaks by the war memorial…when they were dropping their acorns as thick as hail almost. There were all sorts of thrashing in the leaves and there were acorns hitting the pavement so hard they’d fly past my head. All this in the dark, of course. I remember a slice of moon, no more than that. It was a very clear night, or morning, very still, and then there were such energy in the things transpiring among those trees, like a storm, like travail.” (64)

นอกจากนี้การบรรยายฉากผ่านสายตาของตัวละครเอกบางครั้งก็ทำให้บรรยากาศในฉากนั้นเป็นไปตามความรู้สึกที่เกิดขึ้นของตัวละคร เช่น เมื่อจอห์น เอมส์ยังเป็นเด็กและได้เห็นหลุมศพของปู่ที่แคนซัส เขารู้สึกว่าบรรยากาศของสถานที่แห่งนั้นเงียบเหงา จึงบรรยายภาพสถานที่ออกมาในลักษณะที่สอดคล้องกับความรู้สึก

> “That graveyard was about the loneliest place you could imagine…it was parched and sun-stricken. It was hard to imagine the grass had ever been green. Everywhere you stepped, little grasshoppers would fly up by the score, making that snap they do, like striking a match.” (15)

นอกจากนี้ ยังมีการนำฉากมาใช้เป็นสัญลักษณ์ (Symbol) ในเรื่องด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งฉากที่มีแสงจันทร์หรือแสงอาทิตย์ แต่จะขออธิบายเรื่องนี้โดยละเอียดในหัวข้อถัดไป

3.2.2 การวิเคราะห์ภาษาและวัจนลีลา

เนื่องจากนวนิยายเรื่องนี้ได้รับคำชมว่ามีลีลาการใช้ภาษาที่ไพเราะและน้ำเสียงของผู้บรรยายมีความเป็นเอกลักษณ์ ดังนั้นในการวิเคราะห์ต้นฉบับ ผู้แปลจึงต้องวิเคราะห์ลักษณะรูปแบบภาษาและวัจนลีลาที่ผู้เขียนใช้ในการถ่ายทอดเรื่องราว เพื่อพิจารณาว่าผู้แปลควรคงรักษาลักษณะเหล่านั้นไว้มากน้อยเพียงใดในฉบับแปล

3.2.2.1 ระดับภาษา (Register)

ระดับภาษาหรือทำเนียบภาษาหมายถึงระดับความเป็นทางการของภาษาที่ใช้ในการสื่อสาร (Newmark, 1988: 14) ซึ่งอาจแบ่งออกได้เป็น 8 ระดับ ได้แก่

(1) ระดับพิธีการ – คือระดับภาษาที่ใช้ในพิธีการต่างๆโดยเฉพาะ มีความเป็นทางการสูงที่สุด

(2)ระดับราชการ – ภาษาที่ใช้ในการติดต่อกันในทางราชการ
(3) ระดับทางการ – ภาษาที่เป็นทางการ แสดงความสุภาพมาก
(4) ระดับกลาง – ภาษาที่ใช้และเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไป เป็นภาษาสุภาพ
(5) ระดับไม่เป็นทางการ – ภาษาที่ใช้กันโดยทั่วไป ถ้อยคำอาจฟังดูไม่เป็นทางการ
(6) ระดับภาษาปาก – ภาษาพูดที่ใช้พูดกับคนทั่วไปในชีวิตประจำวัน
(7) ระดับภาษาแสลง – ภาษาพูดที่ใช้พูดกันเฉพาะในกลุ่มคนที่สนิทสนมมากๆ การมีการใช้ภาษาแสลงที่สื่อกันเฉพาะในกลุ่ม
(8) ระดับภาษาต้องห้าม – ภาษาปากที่มีการใช้สำนวนหรือคำพูดหยาบคายไม่สุภาพ

ระดับภาษาในนวนิยายเรื่องนี้แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ส่วนแรกคือภาษาของผู้บรรยายตอนที่เล่าถึงเหตุการณ์ประจำวันทั่วไป รวมถึงบทสนทนากับตัวละครอื่นๆ ซึ่งช่วงนี้จะเป็นระดับภาษาแบบไม่เป็นทางการแบบหรือบางส่วนก็อาจเป็นภาษาปาก คือเป็นภาษาพูดที่สุภาพแต่ไม่เป็นทางการ คำศัพท์ค่อนข้างเรียบง่ายไม่ซับซ้อน ตัวอย่างเช่น

> I can hear you talking with your mother, you asking, she answering. It's not the words I hear, just the sounds of your voices. You don't like to go to sleep, and every night she has to sort of talk you into it all over again. (5)

> My mother's father was a preacher, and my father's father was, too, and his father before him, and before that, nobody knows, but I wouldn't hesitate to guess. (7)

> "Your father preached here," he said.
> "For a good many years. It hasn't changed much since then."
> "It's like the church I grew up in." (92)

อีกส่วนหนึ่งคือภาษาของผู้บรรยายส่วนที่เป็นการอภิปรายประเด็นทางปรัชญาศาสนา การบรรยายฉาก และข้อความที่ยกมาจากงานเขียนอื่น ซึ่งในส่วนนี้จะใช้ระดับภาษากลางถึงระดับที่เป็นทางการ สังเกตเห็นได้ว่าเนื้อหาในส่วนนี้จะพบคำศัพท์ที่ใช้ในภาษาเขียนมากกว่าภาษาพูด หลายคำเป็นคำศัพท์เฉพาะด้าน มักพบในงานเขียนประเภทปรัชญาหรือศาสนศาสตร์ นอกจากนี้เนื้อหาในส่วนดังกล่าวหลายตอนมีลักษณะการเขียนที่ถูกต้องตามไวยากรณ์แบบภาษาเขียนที่ใช้กันอย่างเป็นทางการในตำราหรืองานเขียนประเภทบทความวิชาการ หรือบางตอนก็เป็นลักษณะการเขียนแบบพรรณนาแสดงความรู้สึก (Descriptive Language) คล้ายกับงานเขียนประเภทบทกวี ระดับภาษาในส่วนนี้จึงมีความเป็นทางการมากกว่าอย่างเห็นได้ชัด

In the matter of belief, I have always found defenses have some irrelevance about them as the criticisms they are meant to answer. I think the attempt to defend belief can unsettle it, in fact, because there is always inadequacy in argument about ultimate things. (15)

Here is a paragraph we lingered over: 'There is indeed a note of sinful pride in the confidence with which the majority of people expressed their ideas about heaven. For although the Bible has much to say about final judgment, it offers no definitive picture of life after death…' (166-167)

Even the holy of Holies was broken open. The deep darkness vanished into ordinary daylight, and the mystery of God was only made more splendid. So my dear hoard of silence can be scattered, too, and the great silence will not be any poorer for it. And yet thank God they are waiting till I die. (152)

3.2.2.2 การเลือกใช้คำศัพท์ (Vocabulary)

ผู้ประพันธ์เลือกใช้คำศัพท์ที่ยากและซับซ้อนค่อนข้างมากในนวนิยายเรื่องนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนที่เป็นการอภิปรายประเด็นทางปรัชญาศาสนา คำศัพท์เหล่านี้แต่ละคำสื่อถึงสิ่งที่เป็นนามธรรมและมีความหมายลึกซึ้ง ผู้อ่านจำเป็นต้องอาศัยการตีความและต้องมีความรู้พื้นฐานในทางศาสนาถึงจะเข้าใจ

- …when we have all been changed and put on incorruptibility, we will forget our fantastic condition of procreating and perishing that meant the whole world to us…I think piety forbids me to try. (65)
- …people of any degree of religious sensitivity are always vulnerable…one of them being the destructive potency of religious self-righteousness. (166)
- …and what I wish to suggest is a much more absolute unlikeness, with which we exist… (63)
- Transgression. That is legalism. (139)
- …whole providential regime of creation (202)

นอกจากนี้ยังมีการเลือกใช้คำคุณศัพท์เข้ามาขยายความสิ่งที่เป็นนามธรรม ซึ่งคำคุณศัพท์เหล่านี้จำนวนมากเป็นคำที่ไพเราะและมักพบในบทกวีหรือบทพรรณนา

- I believe the soul in Paradise must enjoy something nearer to a vigorous perpetual adulthood. (189)
- …naked simplicity, not the elegant, ornamental kind (189)
- *…some unredeemed paganism in me* (161)

3.2.2.3. โครงสร้างประโยคและย่อหน้า (Structure)

ประโยคส่วนใหญ่เป็นประโยคยาว มีส่วนขยายมาก บ้างก็เป็น Present Tense บ้างก็เป็น Past Tense ขึ้นอยู่กับว่าผู้บรรยายเล่าถึงเหตุการณ์ในอดีตหรือสิ่งที่เป็นปัจจุบัน โครงสร้างทางไวยากรณ์ค่อนข้างซับซ้อน บ่อยครั้งส่วนขยายและส่วนหลักของประโยคสลับที่กัน ส่วนเติมเต็มของประโยคก่อนแล้วส่วนหลักภายหลัง Irritation is a form of anger, I recognize that. (8) หรือมีการใส่ส่วนขยายเพิ่มเติมแทรกเข้ามาในประโยคแล้วขั้นด้วยเครื่องหมาย comma ซึ่งพบได้บ่อยๆ เช่น I'm saying you must be sure that the doubts and questions are your own, not, so to speak, the mustache and walking stick that happen to be the fashion of any particular moment. (208) ซึ่งการเรียงโครงสร้างประโยคเช่นนี้เป็นเรื่องธรรมดาในภาษาอังกฤษ แต่ถ้าหากใช้รูปแบบโครงสร้างเดียวกันในบทแปลภาษาไทย ก็จะฟังดูไม่สละสลวย ไม่เป็นธรรมชาติ

สำหรับย่อหน้า ส่วนใหญ่เป็นย่อหน้าขนาดยาว บางย่อหน้าอาจยาวถึงกว่าครึ่งหน้า ส่วนต่างๆของประโยคในแต่ละย่อหน้าเชื่อมต่อด้วยเครื่องหมายวรรคตอน ที่พบบ่อยคือเครื่องหมาย comma และ hyphen เช่น

> He sat himself down on the porch step and talked baseball and politics - he favors Yankees, which he has every right to do - until the fragrance of macaroni and cheese so obtruded that I had to invite him in. (204)

ข้อความที่ยกมาจากงานเขียนอื่น บางส่วนจะใช้เครื่องหมายคำพูด เช่น Above all, mind what you say. 'Behold how much wood is kindled by how small a fire, and the tongue is a fire' – that's the truth. (7) แต่บางส่วนผู้บรรยายก็จะยกมากล่าวถึงโดยไม่มีเครื่องหมายใดๆเน้นบอกไว้ Well, see and see but do not perceive, hear and hear but do not understand, as the Lord says. (8) เช่นเดียวกับบทสนทนา ซึ่งบางส่วนก็จะอยู่ในมีเครื่องหมายคำพูด แต่บางส่วนก็เป็นการกล่าวถึงเท่านั้น

นอกจากนี้ยังพบการใช้ตัวพิมพ์แบบเอียงกับคำที่มีความหมายระบุเจาะจงเป็นพิเศษหรือคำผู้บรรยายต้องการเน้น เช่น

- ...and I think, Oh *that* again! (8)

- You see how it is godlike to love the *being* of someone. Your *existence* is a delight to us. (155)

3.2.2.4 การใช้สัญลักษณ์ (Symbol)

ในส่วนที่เป็นการบรรยายฉากทิวทัศน์หรือธรรมชาติ ผู้ประพันธ์ค่อนข้างให้ความสำคัญเป็นพิเศษ เนื่องจากในเรื่องนี้ธรรมชาติถูกนำมาใช้เป็นสัญลักษณ์ที่สื่อถึงสิ่งอันเป็นนามธรรม ที่เห็นได้บ่อยครั้งคือ การใช้แสงสว่างเป็นสัญลักษณ์สื่อถึงความงามที่ซ่อนอยู่ในตัวมนุษย์และทุกสรรพสิ่ง ดังนั้นผู้ประพันธ์จะบรรยายแสงที่ปรากฏอยู่ในฉากต่างๆอย่างละเอียด โดยเฉพาะแสงจากพระอาทิตย์และพระจันทร์ เพื่อแสดงให้เห็นว่าแสงนั้นเป็นสัญลักษณ์ถึงสัจธรรมที่สูงส่ง ดังในตัวอย่างต่อไปนี้

> The moon looks wonderful in this warm evening light, just as a candle flame looks beautiful in the light of morning. Light within light. It seems like a metaphor for something… (136)

> I love the prairie! So often I have seen the dawn come and the light flood over the land and everything turn radiant at once. The word ‘good’ so profoundly affirmed in my soul that I am amazed I should be allowed to witness such a thing. (281)

> I was struck by the way the light felt that afternoon. I have paid a good deal of attention to light, but no one could begin to do it justice. There was the feeling of a weight of light- pressing damp out of the grass…It was the kind of light that rests on your shoulders the way a cat lies on your lap. (59)

ผู้แปลควรให้ความสำคัญเมื่อแปลสิ่งที่ผู้ประพันธ์จงใจจะใช้เป็นสัญลักษณ์ เพื่อให้บทแปลสื่อสารกับผู้อ่านได้ว่าสิ่งนั้นคือสัญลักษณ์ เช่นเดียวกับที่ต้นฉบับสื่อสารกับผู้อ่าน

3.2.2.5. การใช้อุปมาอุปไมยและอุปลักษณ์ (Simile and Metaphor)

หนึ่งในกลวิธีการประพันธ์ที่ผู้เขียนนวนิยายเรื่องนี้ใช้ก็คือการเปรียบเทียบสิ่งต่างๆ ซึ่งมีทั้งแบบอุปมาอุปไมย (Simile) และอุปลักษณ์ (Metaphor) โดยส่วนใหญ่แล้วเปรียบเทียบเพื่อบรรยายภาพให้เห็นชัดขึ้นในส่วนที่เป็นภาษาพรรณนา หรือเพื่ออธิบายสิ่งที่เป็นนามธรรมให้ผู้อ่านเข้าใจชัดเจนยิ่งขึ้น โดยนำสิ่งที่เป็นนามธรรมไปเปรียบเทียบกับสิ่งที่เป็นรูปธรรม ดังนั้นผู้แปลจึงควรรักษาทุกข้อความที่เป็นการเปรียบเทียบให้คงอยู่ในฉบับแปล เนื่องจากมีความสำคัญทั้งในเชิงวรรณศิลป์และเนื้อหา

- The thump in my chest goes on and on like some old cows chewing her cut… (126)
- …there was such energy in the things transpiring among those trees, like a storm, like travail. (127)
- I don't know why solitude would be a balm for loneliness (12)
- In eternity, this world will be Troy. (65)

3.2.2.6. การยกข้อความจากงานเขียนอื่น (Allusion)

ในนวนิยายเรื่องนี้มีมีข้อความจากงานเขียนอื่นแทรกอยู่ เช่น ข้อความจากพระคัมภีร์ไบเบิ้ล บทกวี/งานเขียนของนักปรัชญา บทละคร หรือเพลงสวด ซึ่งจะถูกยกมาแทรกเพียงสั้นๆ ขณะที่ตัวละครเอกคิดคำนึงเกี่ยวกับประเด็นทางปรัชญาศาสนาต่างๆ ข้อความที่แทรกเข้ามาเหล่านั้นมักจะสนับสนุนหรือขัดแย้งกับความคิดเห็นของตัวละครเอก แสดงให้เห็นถึงมุมมองเกี่ยวกับความเชื่อทางศาสนาของสาธุคุณเอมส์ชัดเจนยิ่งขึ้น หรือบางครั้งก็ยกขึ้นมาเพื่อสะท้อนให้เห็นความรู้สึกของตัวละครเอกชัดเจนขึ้น

งานเขียนส่วนใหญ่ที่ผู้ประพันธ์ยกมาอ้างถึงนั้นเป็นงานเขียนประเภทที่ไม่ใช่วรรณกรรม คือเป็นตัวบททางศาสนาหรือตัวบทประเภทให้ข้อมูล ดังนั้นระดับภาษาและวัจนลีลาจึงแตกต่างไปจากเนื้อหาส่วนอื่นๆของเรื่อง

ส่วนใหญ่แล้วข้อความที่ยกมาจากพระคัมภีร์ไบเบิ้ลจะไม่มีการระบุว่ามาจากตอนใดหรือบทใดของพระคัมภีร์ หรือระบุผู้ที่กล่าวข้อความนั้นในพระคัมภีร์เพียงแค่คร่าวๆ

- 'Rejoice with those who rejoice,' I have found that difficult too often. (153)
- 'Who will free me from the body of this death' Well, I know the answer to that one, 'We shall not all sleep, but we shall all be changed, in a moment, in a twinkling of an eye.' (161)
- The Apostle say *'*Outdo one another in showing honor' and also 'Honor everyone'. (153)

ส่วนข้อความที่ยกมาจากงานเขียนอื่นๆนั้นส่วนใหญ่แล้วในเนื้อเรื่องจะมีการระบุว่าเป็นงานเขียนหรือบทกวีของใคร เช่น

- 'For Preservation is a Creation, it is a continued Creation, and a Creation every moment'. That's George Herbert, whom I hope you have read. (126)

- I brought along *the Essence of Christianity*…I dog-eared page 20 – 'Only that which is apart from my own being is capable of being doubted by me. How then can I doubt of God, who is my being? To doubt God is to doubt myself.' (273)

ส่วนที่เป็นบทกวี ผู้ประพันธ์จะนำมาใช้เพียง 2 – 4 บรรทัดจากทั้งบท โดยจะเลือกเฉพาะส่วนที่เหมาะสมกับสิ่งที่ผู้บรรยายกำลังกล่าวถึงในตอนนั้น เช่น หลังจากสาธุคุณเอมส์พูดถึงความสุขของสวรรค์ว่าน่าจะเทียบได้กับความสุขในโลกมนุษย์เพียงแต่เพิ่มพูนขึ้นหลายเท่า ก็สรุปท้ายย่อหน้าด้วยบทกวี

Grant me on earth what seems Thee best,

Till death and Heav'n reveal the rest.

----Isaac Watt (190)

ในการแปลข้อความที่อ้างอิงจากงานเขียนอื่น ผู้แปลจะต้องค้นหาว่าข้อความนั้นมาจากที่ใด สังเกตรูปแบบภาษาและระดับภาษาที่อยู่ในข้อความนั้น ทำความเข้าใจเนื้อหาของข้อความนั้น และพิจารณาว่าความหมายของข้อความนั้นเชื่อมโยงกับเนื้อหาของเรื่องในช่วงนั้นอย่างไร เหตุใดผู้บรรยายจึงยกขึ้นมากล่าวถึง

3.2.2.7 การสร้างน้ำเสียงของผู้บรรยายและบทสนทนา

ผู้บรรยายใช้สรรพนาม "I" กับ "You" ในการเล่าเรื่องดังนั้นผู้อ่านจึงรู้สึกเหมือนกับผู้บรรยายสื่อสารกับตนไปพร้อมๆกับการเล่าเรื่องราวต่างๆให้ลูกชายฟัง ผู้บรรยายไม่เพียงแต่บอกเล่าเหตุการณ์ต่างๆเท่านั้น แต่จะแสดงอารมณ์ความรู้สึกต่างๆร่วมด้วยเสมอ ซึ่งบางครั้งผู้บรรยายก็แสดงความรู้สึกออกมาในคำพูดตรงๆ เช่น การบอกว่าตนเองรู้สึกเช่นไร การใช้เครื่องหมายอุทาน หรือคำถามที่ไม่ต้องการคำตอบ

- Oh, the clerical life! (96)
- I love the prairie!
- Am I impatient? Can that be? (98)

บ่อยครั้งน้ำเสียงของผู้บรรยายมักจะซ่อนนัยยะของความรู้สึก เช่น ความน้อยใจ ความพอใจ หรือการประชดประชัน ไว้ในประโยคที่เรียบง่ายแต่มีความหมายแฝงเร้น ในระดับผิวเผินจะดูเหมือนเป็นการบอกเล่าที่ไม่แสดงความรู้สึก แต่เมื่ออ่านเชื่อมโยงกับส่วนอื่นๆในย่อหน้าผู้อ่านจะเข้าใจว่าผู้บรรยายรู้สึกอย่างไร

- I hope there's some special providence in his turning up just when I have so many other things to deal with, because he is a considerable disruption when peace would have especially appreciated.

I'm not complaining. Or I ought not to be. (139)

-He sorts of steps back and smiles a little and looks at me as though he's thinking, 'Today we're cordial! What can account for that!' And he looks at me right in the face, as though he wants me to know he knows that it is a performance and he's amused by it. (140)

ในส่วนของบทสนทนาก็เช่นกัน ผู้อ่านจะสามารถคาดเดาน้ำเสียงของผู้พูดได้จากบริบทการบรรยายที่อยู่แวดล้อมและการกระทำของตัวละคร ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดเจนคือบทสนทนาระหว่างแจ็ค บาวตันกับสาธุคุณเอมส์ ตอนที่แจ็คแวะไปหาสาธุคุณเอมส์ที่โบสถ์ตอนเช้าเพื่อถามคำถามเกี่ยวกับศาสนา แม้ว่าจะไม่มีการบรรยายว่าน้ำเสียงของตัวละครทั้งสองเป็นอย่างไร และทั้งคู่ต่างพูดจาสุภาพต่อกัน แต่เมื่อดูจากบทบรรยายความคิดและการกระทำของตัวละคร และความเงียบที่เกิดขึ้นระหว่างการสนทนา ผู้อ่านจะคาดเดาได้ว่าน้ำเสียงของตัวละครมีความอึดอัดใจเนื่องมาจากต่างฝ่ายต่างซ่อนเร้นความไม่พอใจที่มีอยู่ในตัวคู่สนทนา

Jack said, 'It's an enviable thing, to be able to receive your identity from your father."

…I said, 'My vocation was the same as my father's. I assume that if I'd had another entirely the Lord would still have called me.'

I'll admit I'm a little touchy on that point.

Jack was quiet for a minute and then he said 'I always seem to give offense. I don't always intend to'. Then he said, 'I hope you will understand that I don't wish to offend you. Reverend.'

I said, 'I'll bear that in mind.'

He said 'Thank you.' Then after a minute he said, 'I wish I could have been like my father,' and he glanced up at me as though he thought I might laugh.

I said, 'Your father has been an example to us all.'

He gave me a look, then covered his eyes with his hand. There were elements of grief and frustration in the gesture, and of weariness as well. And I know what it meant. I said, 'I'm afraid I offend you.'

'No, no,' he said. 'But I do wish we could speak more – directly.'

There was a silence. Then he said, 'But I thank for your time,' and stood up to leave. (192-193)

3.2.3 การวิเคราะห์บริบททางวัฒนธรรม

เรื่องราวของนวนิยายเรื่อง Gilead เกิดขึ้นในประเทศสหรัฐอเมริกาในช่วงปี ค.ศ. 1956 ส่วนผู้อ่านฉบับแปลนั้นเป็นคนไทยในยุคปัจจุบัน รายละเอียดทางวัฒนธรรมบางอย่างที่อยู่ในเนื้อหาของนวนิยายเรื่องนี้จึงอาจแตกต่างจากวัฒนธรรมของของผู้อ่านฉบับแปล ผู้แปลจะต้องศึกษาค้นคว้ารายละเอียดเหล่านี้จนเข้าใจอย่างชัดเจน และหาวิธีการถ่ายทอดให้ผู้อ่านฉบับแปลเข้าใจด้วยเช่นกัน

จากการวิเคราะห์ส่วนที่เลือกมาแปล พบประเด็นความแตกต่างทางด้านวัฒนธรรมดังต่อไปนี้

3.2.3.1 วัฒนธรรมทางนิเวศวิทยา

บางตอนที่ผู้บรรยายให้รายละเอียดเกี่ยวกับฉากและทิวทัศน์ธรรมชาติ จะพบว่ามีพันธุ์พืชและสัตว์ต่างๆ บางชนิดที่ปกติแล้วจะไม่มีอยู่ในประเทศไทย และภาพทิวทัศน์ทางธรรมชาติบางอย่างเป็นภาพที่คนไทยไม่คุ้นเคย เช่น ในตอนที่ผู้บรรยายเล่าถึงภาพที่ลูกโอ๊คร่วงหล่นจากต้นคราวละมากๆ ภาพเมล็ดของต้น Milkweed ที่ปลิวอยู่ในอากาศ หรือเถาต้นทรัมเป็ต แปลงดอกไอริส และฝูงนกฮัมมิ่งเบิร์ดที่บ้านบาวตัน นอกจากนี้ยังมีความแตกต่างในทางภูมิอากาศ เช่นมีตอนที่ผู้บรรยายกล่าวถึงสภาวะความแห้งแล้งที่ประกอบด้วยฝุ่นและตั๊กแตน ซึ่งเป็นลักษณะทางภูมิอากาศของประเทศในซีกโลกตะวันตก และแตกต่างไปจากลักษณะความแห้งแล้งในประเทศไทย I’ve begun to hear talk of a drought. Dust and grasshoppers are fine in their ways… (164)

3.2.3.2 วัฒนธรรมทางวัตถุ

มีอุปกรณ์เครื่องใช้บางอย่างที่คนไทยอาจจะไม่รู้จัก เช่น grain elevator และ water tower ซึ่งเป็นอุปกรณ์ที่ใช้ในการทำเกษตรกรรมเพาะปลูกที่มีใช้อยู่ในสังคมชนบทของชาวตะวันตก ส่วนของใช้ในบ้านและองค์ประกอบของตัวบ้านบางอย่างที่พบในเนื้อเรื่องก็เป็นสิ่งที่มีพบเห็นได้บ่อยในประเทศแถบตะวันตก เช่น Morris chair หรือ screened porch ที่บ้านของบาวตัน หรือบ้านพักบาทหลวง (Parsonage) ที่สาธุคุณเอมส์อาศัยอยู่ ก็เป็นสิ่งที่กลุ่มผู้อ่านชาวตะวันตกพบเห็นบ่อยหรือรู้จักว่ามีลักษณะอย่างไร แต่ชาวไทยอาจจะนึกภาพไม่ออก เนื่องจากลักษณะบ้านของคนไทยนั้นไม่ค่อยมีระเบียงเช่นนี้หรือเก้าอี้ลักษณะนี้ และคนไทยส่วนใหญ่เป็นชาวพุทธ ก็อาจจะไม่รู้ว่าบ้านพักบาทหลวงนั้นมีลักษณะอย่างไร

เรื่องอาหารก็มีความแตกต่างเช่นกัน ชื่ออาหารหลายอย่างที่มีการกล่าวถึงในเรื่องเป็นอาหารที่ชาวตะวันตกคุ้นเคยและรู้จักดี แต่ในสังคมไทยไม่ได้พบเห็นบ่อยนัก เช่น casserole, apple butter, cold meat loaf, molded salad, orange gelatin with stuff green olives and anchovies, baked beans, macaroni and cheese เป็นต้น

3.2.3.3 วัฒนธรรมทางสังคมและประเพณี

ความแตกต่างทางสังคมส่วนที่โดดเด่นประการหนึ่งในนวนิยายเรื่องนี้คือความแตกต่างระหว่างวิถีชีวิตและหน้าที่ของนักบวชในคริสตศาสนาและนักบวชในพุทธศาสนา ในเนื้อเรื่องจะเห็นว่าสาธุคุณเอมส์สามารถมีภรรยาและลูกได้ และมีหน้าที่ต้องดูแลผู้คนในชุมชน ซึ่งอาจรวมถึงงานอื่นๆที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับการสอนศาสนา เช่น ตอนที่หญิงสูงวัยผู้หนึ่งขอให้สาธุคุณเอมส์ช่วยเหลือเรื่องที่ก๊อกน้ำเย็นกับน้ำอุ่นที่บ้านสลับที่กัน สาธุคุณเอมส์ก็ต้องกลับไปนำอุปกรณ์มาช่วยซ่อม เป็นต้น ซึ่งเป็นลักษณะวิถีชีวิตที่แตกต่างไปจากนักบวชในเมืองไทยที่อาศัยอยู่ในวัดและไม่มีหน้าที่ดังกล่าว ส่วนผู้คนในชุมชนก็มีธรรมเนียมการปฏิบัติตนต่อบาทหลวงแตกต่างกับวิถีที่ชาวไทยปฏิบัติต่อพระสงฆ์ กล่าวคือ เมื่อบาทหลวงไม่อยู่บ้าน ชาวบ้านก็จะนำอาหารไปวางไว้ให้ในห้องครัว หรือแวะเข้าไปช่วยดูแลทำความสะอาดบ้านจัดสวนให้

> In the old days I used to come into the kitchen…and generally I'd find a pot full of soup or stew or casserole of some kind …one of the women would just step in the door and leave dinner there for me and go away, and then another day she'd come back and take her pan and her tea towels… (137-138)

อีกสิ่งหนึ่งที่พบในเรื่องก็คือประเพณีและค่านิยมต่างๆ เช่น ธรรมเนียมการนำชื่อพ่อมาตั้งเป็นชื่อลูกชาย เห็นได้จากการที่ทั้งพ่อ ปู่ และสาธุคุณเอมส์นั้นชื่อเดียวกันทั้งหมด รวมทั้งธรรมเนียมการตั้งชื่อเด็กด้วยชื่อของคนที่บิดามารดาเคารพนับถือ เห็นได้จากการที่บาวตันตั้งชื่อลูกคนหนึ่งของตนว่าจอห์น เอมส์ รวมถึงค่านิยมของคนในชุมชนที่มักจะคาดหวังให้ทายาทของบาทหลวงสืบทอดอาชีพเดิมเป็นผู้ยึดมั่นในศาสนา ดังเช่นที่สาธุคุณเอมส์ประกอบอาชีพนักบวชเหมือนกับพ่อและปู่ จึงได้รับความเคารพเป็นอย่างมากจากผู้คนในชุมชน ในขณะที่เอ็ดเวิร์ดผู้แสดงออกอย่างชัดเจนว่าต่อต้านความเชื่อในศาสนานั้นไม่เป็นที่ยอมรับของผู้คนในเมืองนี้เลย ซึ่งค่านิยมเช่นนี้มักพบในสังคมเมืองเล็กๆในชนบทของประเทศอเมริกา

บางครั้งผู้เขียนกล่าวถึงรายละเอียดของประเพณีที่มีอยู่ในวัฒนธรรมของประเทศตะวันตกอื่นๆ ที่คนไทยอาจไม่เคย เช่น ประเพณีการประกอบพิธีศพของชาวไวกิ้งสมัยโบราณ

> I wish I could be like one of the old Vikings. I'd have the deacons carry me in and lay me down at the foot of communion table, and then torch the old ship… (151 – 152)

3.2.3.4 วัฒนธรรมทางภาษาและการสื่อสาร

ในนวนิยายเรื่องนี้มีสำนวนภาษาและการเปรียบเทียบต่างๆที่ผู้อ่านในวัฒนธรรมต้นทางเข้าใจแต่ผู้อ่านฉบับแปลซึ่งมีวัฒนธรรมต่างออกไปจะไม่เข้าใจเนื่องจากในภาษาของตนอาจไม่มี

การใช้สำนวนหรือความเปรียบเช่นนั้น ตัวอย่างเช่น สำนวน “Nursing a grudge” ซึ่งแปลว่าการเก็บรักษาความขุ่นเคืองที่มีต่อผู้อื่นไว้ในจิตใจ “Ever the stickler” การทำตัวเป็นคนหัวโบราณไม่ยอมเปลี่ยน “Doughface” นักการเมืองที่ยอมตามอิทธิพลผู้อื่นง่าย การใช้ความเปรียบบางอย่างที่คนในสังคมไทยไม่นิยมเปรียบเช่นนั้น เช่น การเปรียบเทียบบ้านที่มีเถาไม้ขึ้นรกรุงรังว่าเหมือนพุ่มไม้ซ่อนตัวของพรานล่าเป็ด …So the house looks sort of like a huge duck blind (132) ซึ่งคนไทยอาจมองว่าการเปรียบเทียบเช่นนี้แปลกประหลาด หรือตอนต้นเรื่องที่สาธุคุณเอมส์มองสีหน้าของภรรยาและบอกว่า I’m always a little surprised to find my eyebrow unsinged after I suffer one of that look.(3) คำว่า “singed eyebrow” หมายถึงคิ้วที่มีลักษณะถูกความร้อนเผาไหม้จนเกือบหมด แต่ในที่นี้สาธุคุณกล่าวว่าเมื่อเขาเห็นสีหน้าของภรรยาแล้วรู้สึกว่าแปลกใจที่คิ้วของเขายังไม่ไหม้หรือ “eyebrow unsinged” ทั้งที่สีหน้าของภรรยานั้นเจิดจ้าร้อนแรงมาก การกล่าวเปรียบเปรยในลักษณะเช่นนี้ไม่พบในภาษาไทย

สำนวนซึ่งมีที่มาจากคริสต์ศาสนาก็เป็นประเด็นทางวัฒนธรรมเช่นกัน คนต่างศาสนาอาจไม่เข้าใจว่าสำนวนการพูดเช่นนั้นหมายถึงอะไร เนื่องจากไม่รู้จักสิ่งที่นำมาเปรียบเทียบ เช่น “How do tell a scribe from a Pharisee?” (180) หรือ “You can tell where a Congregationist live by the padlock on the shed door” (199) เป็นต้น

บ่อยครั้งในนวนิยายเรื่องนี้จะมีการใช้ภาษาอื่นๆที่ไม่ใช่ภาษาอังกฤษ เช่น ละติน กรีก และฝรั่งเศส รวมทั้งการยกตัวอย่างสิ่งที่อยู่ในวัฒนธรรมของภาษาเหล่านั้น เนื่องจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาในกลุ่มเดียวกันกับภาษาตะวันตกเหล่านั้น และกลุ่มผู้รับสารต้นฉบับซึ่งผู้ที่อยู่ในประเทศที่พูดภาษาอังกฤษเป็นหลัก ก็ย่อมคุ้นเคยกับภาษาและวัฒนธรรมเหล่านั้นมากกว่ากลุ่มผู้รับสารฉบับแปลซึ่งอยู่ในประเทศทางตะวันออกที่พูดภาษาคนละกลุ่ม
ตัวอย่างเช่น

- The doctor used the term ‘angina pectoris’, which has a theological sound, like misericordia. (4-5)
- They neither marry nor are given in marriage, but mutantis mutandis, it would be a fine thing. (189)
- I have the sermon, the ipsissima verba… (199)
- The word ‘preacher’ comes from the old French word ‘Predicateur’, which means the prophet. (201)

3.2.3.5 วัฒนธรรมทางประวัติศาสตร์และการเมือง

มีการกล่าวถึงเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์หรือบุคคลสำคัญที่ชาวตะวันตกบางคนโดยไม่มีการให้คำอธิบายเพิ่มเติมเนื่องจากผู้เขียนมองว่าผู้อ่านต้นฉบับรู้จักคุ้นเคยดีอยู่แล้ว แต่

ผู้อ่านฉบับแปลชาวไทยอาจไม่รู้จัก เช่น เช่นมีการเอ่ยถึง Dictatorship of Proletariat (ช่วงต่อของสังคมที่กำลังเปลี่ยนจากทุนนิยมไปสู่คอมมิวนิสต์) Manhattan Project (โครงการพัฒนาระเบิดปรมาณูในสหรัฐในช่วงสงครามโลกครั้งที่สอง) หรือ Charles Lindbergh (นักบินคนแรกของสหรัฐที่สามารถบินจากนิวยอร์คข้ามมหาสมุทรแอตแลนติกได้)

มีการกล่าวถึงแนวคิดของนักปรัชญาที่มีชื่อเสียงทั้งชาวอเมริกันและชาวตะวันตก เช่น Karl Barth, Ludwig Feurbach, Samuel Taylor Coleridge และ Ralph Waldo Emerson ซึ่งเป็นบุคคลที่ผู้อ่านต้นฉบับน่าจะคุ้นเคยมากกว่าผู้อ่านฉบับแปล

นอกจากนี้เนื้อเรื่องของนวนิยายยังมีส่วนเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์สำคัญในประวัติศาสตร์ของอเมริกา คือสงครามกลางเมืองเพื่อเลิกทาส ซึ่งปู่ของสาธุคุณเอมส์พยายามที่จะพาคนในชุมชนไปเข้าร่วม และการเหยียดสีผิวและกีดกันไม่ให้คนผิวดำใช้ชีวิตปะปนกับคนผิวขาวในชุมชน He said that during the Civil war Iowa had a colored regiment (195)

3.2.3.6 วัฒนธรรมทางศาสนาและความเชื่อ

ประเด็นวัฒนธรรมด้านศาสนาและความเชื่อมีความสำคัญมาก เนื่องจากเนื้อหาหลายส่วนในนวนิยายเกี่ยวข้องกับคำสอนทางศาสนาคริสต์และหลักการของปรัชญาตะวันตก มีการยกข้อความจากพระคัมภีร์ไบเบิ้ลและบทเพลงหรือบทกวีสรรเสริญพระเจ้ามาใช้โดยเชื่อมโยงความหมายของข้อความเหล่านั้นกับความคิดของตัวละครหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับตัวละครในบางตอน โดยอนุโลมว่าผู้อ่านเข้าใจความหมายของข้อความเหล่านั้นอยู่แล้ว และมีการกล่าวถึงตัวละครในพระคัมภีร์ไบเบิ้ล เช่น Haga, Ishmael, Adam, Cain, Eli, Samuel, David, Absalom และ Jacob รวมทั้งคำสอนหรือเรื่องเล่าบางตอนจากพระคัมภีร์ เช่น

-The Prodigal Son

ในเนื้อเรื่องมีการเปรียบเทียบตัวละครสำคัญในเรื่อง Gilead กับคำสอนในพระคัมภีร์ส่วนที่เกี่ยวกับ The Prodigal Son ซึ่งเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับลูกชายสองคนของเศรษฐี คนน้องนิสัยเสเพลหนีจากพ่อไปแสวงโชค แต่ท้ายที่สุดเขาก็หมดตัวแล้วต้องซมซานกลับมาหาพ่อ ขอเป็นคนรับใช้ของพ่อ แต่พ่อกลับจัดงานเลี้ยงต้อนรับน้องกลับบ้านด้วยความยินดี ทำให้ลูกชายคนโตรู้สึกอิจฉาที่ตนเองเป็นลูกที่ดีมาตลอดแต่พ่อกลับไม่เคยจัดงานเลี้ยงเฉลิมฉลอง ซึ่งเรื่องราวนี้เป็นการเปรียบเทียบว่าพระผู้เป็นเจ้าเปรียบเสมือนผู้เป็นพ่อที่พร้อมจะให้อภัยลูกเสมอเมื่อลูกสำนึกผิด ดังนั้นคนที่เคยบาปมากและได้รับการให้อภัยจึงสัมผัสถึงพระคุณของพระเจ้าได้มากกว่าคนที่ไม่เคยทำบาปใหญ่โตแต่กลับมองว่าตนเองดีกว่าคนอื่น ในตอนท้ายของนวนิยายเรื่องนี้ สาธุคุณกล่าวถึงตัวเขาเองว่าเป็นเหมือนลูกชายคนโตที่ไม่เคยทำตัวเสเพลไม่เคยทิ้งบ้านแต่กลับมีความรู้สึกอิจฉาเมื่อเห็นคนที่เคยทำตัวไม่ดีและหันกลับมาทำตัวเป็นคนดี “I myself

was the good son, so to speak, the one who never left his father's house – even when his father did, a fact which surely puts my credentials beyond all challenge. I am one of those righteous for whom the rejoicing in heaven will be comparatively restrained." (272) และอีกตอนหนึ่งที่สาธุคุณเอมส์เปรียบแจ็ค บาวตันว่าเป็นเหมือนลูกชายคนเล็กที่หลงผิดและหนีออกจากบ้านไป แต่สำนึกและกลับใจในภายหลัง If Jack Boughton were indeed my son, and had come home weary from whatever life he had (224)

- The Ten Commandments

มีส่วนที่อธิบายและวิเคราะห์บทบัญญัติสิบประการ ซึ่งเป็นคำสอนสำคัญในพระคัมภีร์ไบเบิ้ลภาคพันธสัญญาเก่า โดยจะจัดลำดับความสำคัญและแยกแยะลักษณะของบทบัญญัติต่างๆเหล่านี้ และเน้นที่ข้อห้าที่เกี่ยวกับการเคารพบิดามารดา โดยอนุโลมว่าผู้อ่านน่าจะพอมีพื้นฐานความรู้เกี่ยวกับบัญญัติแต่ละข้อบ้างอยู่แล้ว

There are the Ten Commandments, of course, and I know you will have been particularly aware of the Fifth Commandment, Honor your father and your mother. I draw attention to it because Six, Seven, Eight, and Nine are enforced by criminal and civil laws ad by social custom. The Tenth Commandment is unenforceable, even by oneself, even with the best will in the world, and it is violated constantly. (152)

I believe the Fifth Commandment belongs in the first tablet, among the laws that describe right worship, because right worship is right perception (154)

นอกจากเรื่องที่มาจากพระคัมภีร์ไบเบิ้ลโดยตรงแล้ว ยังมีการอภิปรายประเด็นอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับคำสอนทางคริสต์ศาสนา เช่น การที่ความสำคัญของวันซับบาโต (Sabbath) มีความเชื่อมโยงกับธรรมชาติของพระผู้เป็นเจ้าและประเด็นเรื่องจักรวาลและการมีอยู่ของเวลา

God is set apart – He is One, He is not to be imagined as a thing among things…Then the Sabbath is set apart from other days, for the enjoyment of time and duration…Everyday is holy, but the Sabbath is set apart so that the holiness of time can be experienced. (158)

เรื่องของการที่พระผู้เป็นเจ้าสร้างสรรค์สิ่งต่างๆ (Creation) โดยเฉพาะในประเด็นที่ว่าความแก่ชราก็ถือเป็นการสร้างสรรค์ของพระผู้เป็นเจ้าด้วยเช่นกัน จะเห็นได้ว่าสาธุคุณเอมส์มักจะ

กล่าวถึงประเด็นนี้เนื่องจากตนเองอายุมากแล้วและต้องการพิจารณาให้เห็นถึงคุณค่าและความงามที่มีอยู่ในความแก่ชรา

There's a mystery in the thought of the re-creation of an old man as an old man, with all the defects and injuries of what is called long life preserved in him, and all their claims and all their tendencies honored, too, as in the steady progress of arthritis in my left knee. (131)

อีกประเด็นหนึ่งที่มีการยกขึ้นมาพิจารณาบ่อยครั้งในเรื่องนี้ก็คือเรื่องชีวิตหลังความตาย โดยจะเห็นได้ว่าสาธุคุณแอมส์มีความเชื่อและความหวังว่าเมื่อคนเราตายไปแล้วก็จะได้ไปสวรรค์ คืออยู่ในสภาวะที่ไม่มีความเจ็บป่วยหรือแก่ชรา เป็นสถานที่ที่มีความสุขคล้ายกับความสุขบนโลกมนุษย์แต่อาจเพิ่มขึ้นหลายเท่า ซึ่งมุมมองเหล่านี้เป็นลักษณะความเชื่อทางคริสต์ศาสนา

I believe that a soul in Paradise must enjoy something nearer to a perpetual vigorous adulthood than any other state we know. At least that is my hope…Boughton is right to enjoy the imagination of heaven as the best pleasure of this world. (189)

นอกจากการวิเคราะห์และอภิปรายประเด็นความเชื่อทางศาสนาดังที่กล่าวมาแล้วนี้ ยังพบการใช้คำศัพท์เฉพาะทางคริสตศาสนศาสตร์ ซึ่งแต่ละคำมีความหมายเฉพาะเจาะจงและเชื่อมโยงกับหลักการทางปรัชญาศาสนา บางคำจะพบบ่อยมาก โดยผู้เขียนจะกล่าวถึงในลักษณะที่อนุโลมว่าผู้อ่านเข้าใจความหมายของคำๆนั้นอยู่แล้ว ในกลุ่มผู้อ่านต้นฉบับที่ส่วนใหญ่เป็นคริสตชนก็อาจเคยได้ยินและพอมีความเข้าใจเกี่ยวกับคำเหล่านี้ไม่มากก็น้อย แต่สำหรับกลุ่มผู้อ่านชาวไทยที่เป็นพุทธ ก็อาจเกิดปัญหาเรื่องความเข้าใจ ตัวอย่างเช่น คำว่า Existence และ Grace ซึ่งในเรื่องมีแนวคิดเกี่ยวกับสองคำนี้ปรากฏอยู่บ่อยครั้ง

- Existence is the essential thing and the holy thing. (216)
- I have been thinking about existence lately. In fact, I have been so full of admiration for existence that I have hardly been able to enjoy it properly. (64)
- The idea of grace had been so much on my mind, grace as a sort of ecstatic fire that takes things down to essentials. (224)
- Grace is not so poor a thing that it cannot present itself in a number of ways (273)

นอกจากนี้ยังมีรายละเอียดปลีกย่อยอื่นๆที่ที่ผู้นับถือศาสนาคริสต์จะทราบ เช่น

- ความแตกต่างของคริสตศาสนานิกายต่างๆ: Lutheran, Presbyterian, Methodist Calvinism ซึ่งนิกายหลังนี้มีการกล่าวถึงหลักการสำคัญด้วย ดูตัวอย่างได้จากหน้า 142
- ความแตกต่างของบทในพระคัมภีร์ส่วนที่เรียกว่า Gospel กับส่วนที่เรียกว่า Epistles ดูตัวอย่างได้จากหน้า 135
- การกล่าวถึงเมือง Galilee ซึ่งเป็นเมืองที่มีอยู่ในพระคัมภีร์ไบเบิ้ล

ประเด็นทางวัฒนธรรมด้านต่างๆที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ล้วนมีความสำคัญและผู้แปลจำเป็นต้องศึกษาค้นคว้าเพื่อทำความเข้าใจและหาวิธีถ่ายทอดให้กับผู้อ่านฉบับแปลซึ่งอยู่คนละวัฒนธรรมให้เกิดความเข้าใจด้วยเช่นกัน

จากการวิเคราะห์ต้นฉบับทั้งหมดในบทนี้ อาจกล่าวโดยสรุปได้ว่านวนิยายเรื่อง Gilead เป็นหนังสือที่ให้ความสำคัญทั้งในส่วนของเนื้อหาและความงามทางวรรณศิลป์ ถ่ายทอดโดยผู้บรรยายเป็นบุคคลที่หนึ่ง ความคิดเห็นของผู้บรรยายซึ่งในที่นี้คือตัวละครเอกส่งผลต่อฉากและบุคลิกลักษณะของตัวละครอื่นๆที่ปรากฏในเรื่อง โดยภาพรวมใช้ภาษาในระดับกลางกึ่งทางการผสมกับระดับไม่เป็นทางการ กล่าวคือมีการใช้ทั้งภาษาสุภาพแบบพูดกับคนทั่วไป ภาษาที่เป็นทางการเหมือนในตำรา และภาษาที่ไพเราะสละสลวยแบบบทกวี ประโยคและย่อหน้ามีขนาดยาวและซับซ้อน มีการใช้กลวิธีการประพันธ์รูปแบบต่างๆ เช่น อุปมาอุปไมย และการใช้สัญลักษณ์ มีการยกข้อความจากงานเขียนอื่นมาใช้เป็นบางครั้ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งพระคัมภีร์ไบเบิ้ลและงานเขียนที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับปรัชญาศาสนา น้ำเสียงของผู้บรรยายและบทสนทนาที่ปรากฏในเรื่องมักแอบแฝงนัยยะทางความรู้สึก มีการนำเอาหลักการหรือแนวคิดทางศาสนศาสตร์บางเรื่องมาวิเคราะห์อภิปราย และนำคำสอนทางคริสต์ศาสนามาเชื่อมโยงกับแก่นเรื่อง มีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับบริบททางวัฒนธรรมอยู่มาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องศาสนาและความเชื่อ

บทที่ 4
รูปแบบการแปลและปัญหาในการแปล

4.1 การกำหนดรูปแบบการแปล

ปีเตอร์ นิวมาร์ค (1988: 45-47) รูปแบบการแปลอาจแบ่งออกเป็นสองกลุ่มใหญ่ กลุ่มแรกคือการแปลแบบเน้นการคงรักษาตัวบทต้นฉบับ ซึ่งมีอยู่ 4 ระดับคือ

1. word-for-word translation – การแปลแบบคำต่อคำ คล้ายการถอดรหัสจากภาษาหนึ่งไปอีกภาษาหนึ่ง คงรักษาโครงสร้างทางภาษาทุกอย่างไว้โดยไม่เปลี่ยนแปลง มักใช้ในการแปลพระคัมภีร์ทางศาสนาหรือเอกสารโบราณที่ต้องการรักษารูปแบบภาษาเดิมให้มากที่สุด

2. literal translation – เป็นการแปลประโยคต่อประโยค โดยรักษาคำให้ครบมากที่สุด แต่อาจปรับรูปประโยคเล็กน้อยเพื่อให้ถูกไวยากรณ์ แต่ภาษาแปลจะฟังแล้วขัดหู ไม่เป็นธรรมชาติของภาษาปลายทาง การแปลรูปแบบนี้มักพบในเอกสารกฎหมาย

3. faithful translation – เป็นการแปลที่เก็บความระดับคำและประโยค รวมทั้งรักษาความหมายทางบริบท ภาษาในบทแปลฟังไม่ขัดหู แต่ไม่สละสลวยหรือมีอรรถรส

4. semantic translation – เป็นการแปลแบบเก็บความหมายระดับคำ ระดับประโยค และความหมายในบริบทได้ครบเช่นกัน แต่จะรักษาวัจนลีลาของภาษาต้นทางไว้ด้วย ทำให้ภาษาในบทแปลสละสลวยและมีอรรถรส มักพบในงานแปลประเภทวรรณกรรม

กลุ่มที่สองคือการแปลแบบเน้นความเข้าใจของผู้รับสารปลายทาง ซึ่งมีอยู่ 4 ระดับเช่นกัน ได้แก่

1. Communicative Translation – การแปลแบบเก็บเนื้อความแต่เรียบเรียงรูปแบบภาษาใหม่เพื่อให้ภาษาปลายทางเป็นธรรมชาติมากขึ้น

2. Idiomatic Translation – การแปลแบบคงรักษาเฉพาะเนื้อหาส่วนที่สำคัญ มีการเรียบเรียงเปลี่ยนแปลงหรือตัดทอน จนภาษาฟังสละสลวยเป็นธรรมชาติ ไม่เหมือนบทแปล

3. Free Translation – คงรักษาเฉพาะโครงเรื่องหลัก แต่เปลี่ยนแปลงลีลา น้ำเสียง และมุมมองใหม่ เนื้อหาในฉบับแปลอาจยาวกว่าต้นฉบับ

4. Adaptation Translation –ผู้แปลสามารถเปลี่ยนแปลงโครงเรื่อง ตัวละคร ฉาก หรือกรอบวัฒนธรรมเพื่อให้เหมาะสมกับสังคมของผู้อ่านฉบับแปล และเปลี่ยนแปลงรูปภาษาไปจากเดิมโดยสิ้นเชิงได้

4.1.1 รูปแบบการแปลที่เลือกใช้

ผู้วิจัยได้เลือกรูปแบบการแปลแบบ Semantic Translation กับ Communicative Translation มาใช้ในการแปลนวนิยายเรื่อง *Gilead* กล่าวคือโดยรวมแล้วจะเก็บเนื้อหาครบถ้วน เก็บวัจนลีลาของภาษาต้นฉบับให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ แต่อาจต้องปรับโครงสร้างของประโยคหรือขยายความคำพูดบางอย่างบ้าง โดยเฉพาะในส่วนเนื้อหาที่เป็นหลักความคิดซับซ้อน เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ชัดเจนขึ้น หรือสำนวนภาษาบางอย่างก็จะแปลโดยเทียบเคียงกับภาษาที่ใช้กันในภาษาไทยเข้ามาแทนที่ เพื่อจะได้ฟังเป็นธรรมชาติ ไม่ขัดหูและผู้อ่านชาวไทยสามารถเข้าใจความหมายของการใช้สำนวนนั้นได้อย่างเต็มที่

กล่าวโดยสรุปได้ว่าผู้วิจัยมุ่งเน้นจะให้บทแปลมีลักษณะสำคัญดังต่อไปนี้

- ถ่ายทอดเนื้อหาได้ครบถ้วน ถ่ายทอดประเด็นสำคัญทางปรัชญาและศาสนาในลักษณะที่ช่วยให้ง่ายต่อความเข้าใจของคนไทย คำศัพท์เฉพาะบางอย่างอาจใช้วิธีแปลโดยอธิบายหรือขยายความ หรือหากมีคำใดที่เทียบเคียงกับทางพุทธศาสนาได้ก็จะยกมาใช้ แต่หากคำศัพท์เฉพาะใดมีลักษณะที่ยากต่อการถ่ายทอดโดยการหาคำศัพท์ภาษาไทยมาแทนที่ ก็จะใช้วิธีการแปลแบบตีความ คือให้ความหมายของคำนั้นๆยังคงมีอยู่ในย่อหน้า แต่จะผสานไปกับเนื้อหาในย่อหน้าหลีกเลี่ยงที่จะแปลคำนั้นโดยหาคำอื่นมาแทนที่โดยตรง (ดูรายละเอียดและตัวอย่างได้จากข้อ 4.2 ปัญหาในการแปลและแนวทางแก้ไข) หรืออาจใช้เชิงอรรถช่วยในกรณีที่เนื้อหากล่าวถึงความรู้นอกตัวบท ซึ่งมีแนวโน้มว่าผู้อ่านชาวไทยทั่วไปไม่น่าจะมีพื้นฐาน และถ้าหากจำเป็นต้องอาศัยการอธิบายเพิ่มเติมมาก เชิงอรรถก็จะระบุไว้ว่าให้ไปดู Appendix ด้านหลังเล่ม ซึ่งกล่าวถึงสิ่งนั้นโดยละเอียด

- รักษาน้ำเสียงของผู้บรรยายให้มีความเด่นชัดเช่นเดียวกับต้นฉบับ กล่าวคือโดยรวมและจะเป็นภาษาพูดที่สุภาพ และสะท้อนว่าผู้พูดเป็นคนสูงอายุ มีการใช้คำบอกมาลา เช่น นะ ล่ะ หนอ หรอก แต่จะไม่มีคำแสลงหรือสำนวนสมัยใหม่ ถ้ามีสำนวนก็จะพยายามให้เป็นแบบเก่าที่ผู้สูงวัยมักจะพูดกัน โดยจะเน้นสะท้อนอารมณ์ความรู้สึกของผู้พูดให้ออกมาในน้ำเสียงเช่นเดียวกับในต้นฉบับ

- ทำให้ภาษาฉบับแปลโดยรวมเป็นภาษาไทยที่สละสลวยเป็นธรรมชาติ อ่านเข้าใจได้ง่าย ไม่ยึดกับโครงสร้างของภาษาอังกฤษ อาจมีการสลับลำดับก่อนหลังของประโยคเพื่อให้ฟังรื่นหูมากขึ้น สำนวนหรือความเปรียบในต้นฉบับที่ไม่สื่อความหมายกับคนไทย ผู้วิจัยก็จะนำสำนวนไทยที่มีความหมายเทียบเคียงได้มาปรับใช้แทน แต่ถ้าหากสำนวนใดถ้าแปลตามแบบภาษาอังกฤษแล้วยังคงสื่อความหมายได้ผู้แปลก็จะคงรักษาไว้

4.1.2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือก

ผู้วิจัยตัดสินใจเลือกรูปแบบการแปลเช่นนี้ เนื่องจากปัจจัยสำคัญต่างๆต่อไปนี้

(1) ประเภทและลักษณะของตัวบท – นวนิยายจัดอยู่ในงานเขียนประเภทวรรณกรรม ซึ่งถือว่าเป็นตัวบทแบบรจนาสารหรือ Expressive Text ดังนั้นทั้งเนื้อหาและวัจนลีลาของผู้ประพันธ์จึงถือเป็นเรื่องสำคัญ นิวมาร์ค (1988 : 47)ได้ให้หลักการไว้ว่ารูปแบบการแปลสองประเภทที่เหมาะสมกับการแปลทั่วๆไปก็คือ Semantic Translation กับ Communicative Translation สำหรับนวนิยายเรื่องนี้ บางส่วนมีลักษณะเป็นภาษากวีที่ไพเราะและสมควรที่ผู้แปลจะต้องรักษาความงามทางวรรณศิลป์นั้นไว้ แต่บางส่วนก็มีลักษณะที่คล้ายกับเนื้อหาวิเคราะห์วิจารณ์แนวคิดเชิงปรัชญาศาสนา ซึ่งเน้นที่ความหมายเป็นหลัก ดังนั้นผู้แปลจึงเห็นว่า การแปลแบบ Semantic เหมาะที่จะนำมาใช้เป็นหลักในการแปลเนื้อหาส่วนใหญ่ในนวนิยายเรื่องนี้ แต่สำหรับเนื้อหาส่วนที่เป็นแนวคิดที่ซับซ้อนนั้นเหมาะที่จะใช้วิธีการแปลแบบ Communicative เพื่อที่ผู้แปลจะได้ถ่ายทอดความหมายโดยมุ่งเน้นให้ผู้อ่านเข้าใจเป็นสำคัญ

(2) วัตถุประสงค์ในการสื่อสาร – จุดประสงค์ของนวนิยายเรื่อง Gilead คือมอบแง่คิดให้กับผู้อ่าน และในขณะเดียวกันก็ให้ผู้อ่านได้รับอรรถรสทางวรรณศิลป์ที่เกิดจากลีลาการประพันธ์ของผู้เขียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนที่เป็นน้ำเสียงผู้บรรยายซึ่งมีลักษณะต่อเนื่อง เป็นน้ำเสียงของคนๆเดียวตั้งแต่ต้นจนจบ ส่วนวัตถุประสงค์ของบทแปลนั้นก็มีความใกล้เคียงกับวัตถุประสงค์ของต้นฉบับ ดังนั้นผู้วิจัยจึงเห็นว่าควรเลือกรูปแบบการแปลที่สามารถครอบคลุมทั้งสองแง่มุมของวัตถุประสงค์ คือถ่ายทอดได้ทั้งแง่คิดและความงามทางภาษา

(3) หลักการเรื่อง equivalence – ทฤษฎีการแปลแบบยึดความหมาย (Delisle, 1989: 42-49) ได้กำหนดไว้ว่าคำว่า equivalence หรือการเทียบเคียงได้กับต้นฉบับนั้นคือการแปลที่สามารถนำมาเทียบเคียงกันได้ในเชิงของความหมายและรูปแบบทางภาษา <u>แต่ไม่ได้หมายความว่า</u>จะสามารถนำมาเปรียบเทียบกับต้นฉบับได้แบบคำต่อคำหรือประโยคต่อประโยค ดังนั้นผู้วิจัยจึงยึดหลักการนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการแปลส่วนที่เป็นความคิดเชิงปรัชญาศาสนา เนื่องจากโครงสร้างภาษาในส่วนนี้จะยาวและซับซ้อน เนื้อหามีความหมายที่ต้องตีความมาก ดังนั้นผู้แปลอาจจะปรับโครงสร้างทางประโยคเพื่อให้สามารถสื่อความให้ผู้อ่านเข้าใจชัดเจนยิ่งขึ้น เนื้อหาในส่วนดังกล่าวจึงไม่อาจเอามาเทียบเคียงเป็นประโยคต่อประโยคกับต้นฉบับได้ แต่เมื่อเทียบทั้งย่อหน้าแล้วจะเห็นว่าคงสื่อความหมายเดิม และถึงแม้โครงสร้างทางภาษาจะเปลี่ยนไปบ้างแต่ก็จะยังคงมีลีลาของภาษาที่สอดคล้องกับรูปแบบวัจนลีลาโดยรวมของเนื้อหาทั้งหมด

(4) ปัจจัยด้านผู้อ่าน - เนื่องจากผู้วิจัยเห็นว่าเนื้อหาในนวนิยายเรื่องนี้มีความซับซ้อนอยู่แล้ว และเนื้อหาก็ไม่ใช่สิ่งที่ผู้อ่านชาวไทยวงกว้างจะสนใจ หากภาษาฉบับแปลมีความยุ่งยาก อ่าน

แล้วต้องตีความซ้ำ อาจทำให้หนังสือฉบับแปลไม่เป็นที่สนใจของผู้อ่านชาวไทยเลย ดังนั้นจึงต้องมีการใช้การแปลรูปแบบ semantic ผสานกับ communicative เพื่อที่จะคงรักษาเนื้อหาและและวัจนลีลาตามต้นฉบับให้ได้มากที่สุด แต่ในขณะเดียวกันก็ต้องมีความง่ายต่อการเข้าใจ คือผู้แปลต้องคำนึงถึงผู้รับสารด้วย ไม่อาจเน้นที่ผู้ส่งสารเพียงอย่างเดียวได้

4.2 ปัญหาในการแปลและแนวทางแก้ไข

จากการลงมือแปล ผู้วิจัยได้พบปัญหาการแปลลักษณะต่างๆ ดังต่อไปนี้

- ปัญหาการแปลสิ่งที่เป็นนามธรรมและประเด็นทางศาสนา ได้แก่ ปัญหาการทำความเข้าใจต้นฉบับและปัญหาการถ่ายทอด
-ปัญหาด้านวัฒนธรรม ได้แก่เรื่องของความรู้นอกตัวบททั่วไป และการใช้สำนวนเปรียบเทียบ
-ปัญหาด้านภาษา ได้แก่ ความแตกต่างในโครงสร้างของภาษา และการแปลคำศัพท์เฉพาะทาง
-ปัญหาปลีกย่อยอื่นๆ ได้แก่ การกำหนดสรรพนาม การจัดการกับสิ่งที่ไม่อาจแปลได้

ขอกล่าวถึงรายละเอียดของแต่ละปัญหาพร้อมด้วยตัวอย่างประกอบดังต่อไปนี้

4.2.1 ปัญหาการแปลสิ่งที่เป็นนามธรรมและประเด็นทางศาสนา

ปัญหานี้ถือเป็นประเด็นสำคัญและพบได้บ่อยมากจากการแปลนวนิยายเรื่อง *Gilead* เนื่องจากมีเนื้อหาที่เป็นแนวคิดปรัชญาศาสนาที่ซับซ้อนหลายส่วน ผู้วิจัยจะขอแยกปัญหานี้ออกเป็นสองส่วนใหญ่ๆ คือปัญหาการทำความเข้าใจตัวบทต้นฉบับและปัญหาการถ่ายทอดเป็นภาษาไทย

4.2.1.1 ปัญหาการทำความเข้าใจตัวบทต้นฉบับ

ในระหว่างการแปล ผู้วิจัยพบว่าเนื้อหาที่เป็นการกล่าวถึงประเด็นทางปรัชญาศาสนาอย่างละเอียดบางส่วนนั้นยากต่อการทำความเข้าใจ แม้ว่าผู้วิจัยจะได้ศึกษาค้นคว้าแนวคิดพื้นฐานทางศาสนศาสตร์มาบ้างแล้ว ทั้งนี้เนื่องจากมีคำศัพท์เฉพาะบางอย่างที่มีความหมายที่ซับซ้อนอยู่ในตัวมันเอง และเป็นคำศัพท์นามธรรมที่ต้องอาศัยการตีความมาก บางครั้งผู้เขียนก็กล่าวถึงคำเหล่านั้นทีละหลายคำโดยนำมาเชื่อมโยงกันเอง นอกจากนี้บางส่วนก็มีลักษณะโครงสร้างประโยคที่ซับซ้อน ทำให้มีบางข้อความที่ผู้แปลอ่านแล้วไม่อาจตีความได้ชัดเจน หรือบางครั้งผู้เขียนก็ใช้ภาษากวีหรือใช้โวหารต่างๆเข้ามาร่วมด้วย ทำให้ยากต่อการตีความมากยิ่งขึ้น

สำหรับวิธีการแก้ไขปัญหา ผู้วิจัยใช้วิธีปรึกษาผู้รู้ชาวอเมริกันที่มีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับภาษาในพระคัมภีร์ไบเบิ้ล ให้ช่วยอธิบายความหมายของข้อความหรือย่อหน้านั้นๆ แล้วผู้วิจัยจึงค่อยนำความเข้าใจที่ได้มาหาวิธีการถ่ายทอดเป็นภาษาไทยต่อไป

ขอยกตัวอย่างบางย่อหน้าที่มีปัญหาในการทำความเข้าใจ ดังต่อไปนี้

(1)

ต้นฉบับ	บทแปล
Am I impatient? Can that be? Today there has been no hint of a thorn in my flesh, of a thorn in my heart, more particularly. The thump in my chest goes on and on like some old cow chewing her cud, that same dull endlessness and contentment, so it seems to me. I wake up at night and I hear it. Again, it says. Again, again, again. 'For Preservation is a Creation, and more, it is a continued Creation, and a Creation every moment." That is George Herbert, whom I hope you read. *Again*, all any heart has ever said, and just as the word is said the moment is gone, so there is not even any sort of promise in it.	นี่พ่อกำลังใจร้อนอยู่หรือ เป็นไปได้อย่างไร วันนี้ยังไม่มีวี่แววว่าอะไรจะเป็นหนามยอกอกหรือหนามยอกใจพ่อเลย เสียงตุ้บ ๆในอกของพ่อยังคงดังต่อไปเรื่อย ๆราวกับวัวแก่เคี้ยวเอื้อง พึงพอใจกับสิ่งจำเจไร้ที่สิ้นสุด พ่อรู้สึกอย่างนั้นนะ พ่อตื่นขึ้นมากลางดึก ก็ยังได้ยินหัวใจมันพูดเหมือนเดิมว่า "อีกครั้ง" แล้วก็อีกครั้ง อีกครั้งต่อไปเช่นนี้เรื่อย ๆ "การดำรงรักษาชีวิตก็คือการสร้างสรรค์ของพระผู้เป็นเจ้า และเป็นยิ่งกว่านั้น คือเป็นการสร้างแบบต่อเนื่อง สร้างขึ้นใหม่ทุกห้วงขณะเวลา" นี่คือคำกล่าวของจอร์จ เฮอร์-เบิร์ต พ่อหวังว่าลูกคงได้อ่านงานของกวีผู้นี้บ้าง หัวใจทุกดวงกล่าวเพียงคำว่า "อีกครั้ง" เท่านั้น และเมื่อคำนั้นเปล่งออกมา ห้วงขณะเวลานั้นก็ผ่านพ้นไป มันไม่เคยให้สัญญาเลยว่าต่อไปมันจะกล่าวอีกหรือไม่

ในตอนแรกผู้เขียนมีปัญหาในการทำความข้อใจข้อความที่ขีดเส้นใต้ คือไม่แน่ใจว่า a thorn in my flesh หรือ a thorn in my heart ที่พูดถึงในที่นี้หมายถึงสิ่งที่ทิ่มแทงจิตใจหรือหมายถึงอาการเจ็บป่วยทางร่างกาย เพราะตัวละครเอกนั้นมีปัญหาโรคหัวใจอยู่แล้ว และก็ไม่เข้าใจว่าทำไมหัวใจถึงกล่าวคำว่า again ไม่เข้าใจว่าเกี่ยวข้องกับทฤษฎีการสร้างสรรค์แบบต่อเนื่องที่จอร์จ เฮอร์เบิร์ตกล่าวถึงในประโยคถัดมาอย่างไร รวมทั้งไม่เข้าใจความหมายของประโยคสุดท้าย เนื่องจากโครงสร้างประโยคซับซ้อน

หลังจากได้รับคำอธิบายจากผู้รู้และได้ค้นคว้าเพิ่มเติมแล้ว จึงได้เข้าใจความเชื่อมโยงของทั้งหมด กล่าวคือ a thorn ที่พูดถึงนี้น่าจะเป็นความเปรียบถึงสิ่งที่ทำให้ไม่สบายใจ เนื่องจากมีความต่อเนื่องจาก Am I impatient? คือตัวละครเอกกำลังสงสัยว่าทำไมอยู่ ๆตนเองจึงรู้สึกใจร้อนอยากให้ความตายมาถึงเร็ว ๆ (ซึ่งเชื่อมโยงกับท้ายย่อหน้าก่อนนั้นด้วย) และเสียงของหัวใจที่เต้นแต่ละครั้งก็เหมือนกับเป็นการบอกกับเราว่าชีวิตเรายังคงอยู่ต่อไปอีกห้วงขณะหนึ่ง ทุกครั้งที่หัวใจเต้น มันจะสลับกับจังหวะความเงียบ ซึ่งหมายความว่าเมื่อหัวใจเต้นหนึ่งครั้ง เราก็รู้แค่ว่ามันเต้น แต่ไม่รู้ว่าครั้งต่อ ๆไปมันจะยังเต้นอยู่อีกหรือไม่ เหมือนกับทุก ๆ ชีวิตขึ้นอยู่กับพระเจ้า เราไม่อาจรู้ได้เลยว่าพระองค์จะสร้างสรรค์การดำรงอยู่ของเราในห้วงขณะต่อไปหรือไม่

(2.)

ต้นฉบับ	บทแปล
I wish I could be like one of the old Vikings. I'd have the deacons carry me in and lay me down at the foot of the communion table, and then torch the old ship, and it and I would sail into eternity together. Though in fact I hope they will save that table. Surely they will. Even the Holy of Holies was broken open. The deep darkness vanished into ordinary daylight, and the mystery of God was only made more splendid. So my dear hoard of silence can be scattered, too, and the great silence will not be any poorer for it. And yet thank God they are waiting till I die.	พ่ออยากเป็นเหมือนชาวไวกิ้งสมัยโบราณ จะได้มีพระลูกวัดขนร่างพ่อไปวางไว้หน้าโต๊ะประกอบพิธีศีลมหาสนิท แล้วก็จุดไฟเผาเรือทั้งลำ พ่อและเรือลำนั้นก็จะโลดแล่นไปสู่นิรันดรกาลด้วยกัน แต่จริงๆแล้วพ่อหวังว่าเขาจะเก็บโต๊ะตัวนั้นเอาไว้ เขาต้องเก็บแน่ แม้แต่ห้องศักดิ์สิทธิ์ที่อยู่ด้านในสุดก็คงถูกเผาจนเปิดโล่ง ความมืดมิดที่ดิ่งลึกอยู่ในนั้นก็จะดับสลายหายไปด้วยแสงแห่งวัน ความลึกลับแห่งพระผู้เป็นเจ้าก็จะสว่างเจิดจรัสยิ่งกว่าแต่ก่อน ขุมทรัพย์ความเงียบที่พ่อแสนรักก็อาจกระจัดกระจายไปเช่นกัน แต่ความเงียบอันยิ่งใหญ่นั้นย่อมไม่มีวันถูกทำลาย ขอบคุณพระเจ้าที่พวกเขารอให้พ่อตายเสียก่อน

ในส่วนนี้ตอนแรกผู้วิจัยไม่เข้าใจเลยว่าย่อหน้าที่สองหมายความว่าอะไรและเชื่อมโยงกับย่อหน้าแรกอย่างไร จะสังเกตเห็นได้ว่าในย่อหน้าที่สองนั้นมีการใช้คำที่เป็นนามธรรมมาก และมีลักษณะของภาษากวีด้วย และถึงแม้ผู้วิจัยรู้ความหมายของคำทุกคำในย่อหน้านั้นก็ไม่อาจแปลได้ เพราะไม่รู้ว่าแท้ที่จริงแล้ว Holy of Holies, deep darkness, the great silence และ mystery of God คืออะไรและเหตุใดผู้เขียนถึงนำมากล่าวไว้ตรงนี้ ผู้วิจัยยังไม่เข้าใจอีกด้วยว่าประโยคสุดท้ายของย่อหน้านั้น เกี่ยวข้องอย่างไรกับประโยคอื่นๆในย่อหน้า

จากการค้นคว้าและปรึกษาผู้รู้ ย่อหน้านี้ต่อเนื่องมาจากการเผาเรือที่อยู่ในย่อหน้าก่อน กล่าวคือสาธุคุณเอมส์นึกอยากให้ตนเองเป็นเหมือนชาวไวกิ้งที่พอเสียชีวิตก็ได้ถูกเผาไปพร้อมกับเรือ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าสาธุคุณเอมส์ต้องการตายไปพร้อมๆกับโบสถ์ของตน และคำว่า ship ก็อาจเป็นสัญลักษณ์ที่หมายถึงโบสถ์ได้ด้วย ดังนั้นสาธุคุณเอมส์จึงพยายามจินตนาการว่าถ้าโบสถ์ของเขาถูกทำลาย มันก็อาจไม่เลวร้ายนักเพราะการเผาทำลายจะทำให้แสงสว่างเข้าไปถึงห้องชั้นในสุดของโบสถ์และปลดปล่อยความมืดและความเงียบที่อยู่ในนั้น ซึ่งสิ่งนี้ก็เป็นสัญลักษณ์อีกเช่นกัน เพราะความมืดและความเงียบที่อยู่ในห้องนั้นอาจหมายถึงความมืดมิดเงียบงันของจิตใจได้อีกด้วย สาธุคุณเอมส์คิดเช่นนี้เพื่อปลอบใจตนเอง เพราะรู้ดีว่าคนอื่นๆจะรื้อถอนโบสถ์นั้นเมื่อเขาเสียชีวิต แต่ก็เห็นได้ชัดว่าที่จริงแล้วสาธุคุณเอมส์ไม่ต้องการเห็นโบสถ์ถูกเผาหรือทำลาย เพราะประโยคสุดท้ายแสดงให้เห็นว่าเขาโล่งใจที่คนอื่นไม่เผาโบสถ์นี้จนกว่าเขาจะตาย

(3)

ต้นฉบับ	บทแปล
We participate in Being without remainder. No breath, no thought, no wart or whisker, is not as sunk in Being as it could be. And yet no one can say what Being is. If you describe what a thought and a whisker have in common, and a typhoon and a rise in the stock market, excluding 'existence,' which merely restates the fact that they have a place on our list of known and nameable things (and which would yield as insight: being equals existence!), you would have accomplished a wonderful thing, still too partial in an infinite degree to have any meaning, however.	ตัวตนทั้งหมดของเรามีส่วนร่วมในการดำรงอยู่ ทั้งลมหายใจ ความคิด แม้แต่หนวดหรือเม็ดหูด ทุกอย่างรวมเป็นส่วนหนึ่งของการดำรงอยู่อย่างแยกไม่ออก และไม่มีใครเคยตอบได้ว่าการดำรงอยู่คืออะไร ถ้าเราสามารถบอกได้ว่าความคิดกับหนวดแมวมีอะไรเหมือนกันบ้าง พายุไต้ฝุ่นกับหุ้นขึ้นมีอะไรเหมือนกันบ้าง โดยไม่เอ่ยถึงประเด็น "การมีอยู่ของสิ่งต่างๆ" เลย เราก็จะได้เพียงข้อเท็จจริงที่ว่าสิ่งเหล่านี้อยู่ในหมวดของสิ่งที่เรารู้จักและมีชื่อเรียก (ผลก็คือเกิดเป็นความเข้าใจว่าการดำรงอยู่ก็คือการมีอยู่) ซึ่งก็คงเป็นความสำเร็จที่น่าพอใจ แต่ถึงกระนั้นคำตอบที่ได้นี้ก็ยังคงไม่สมบูรณ์พอที่จะมีความหมายใดๆ

ส่วนนี้เป็นปัญหาในการทำความเข้าใจอย่างมาก จะเห็นได้ว่าผู้แปลจะต้องเข้าใจความหมายและแตกต่างของคำว่า Being กับ Existence อย่างชัดเจน ซึ่งเรื่องนี้ซับซ้อนและยากจะเข้าใจสำหรับผู้ที่ไม่ได้เรียนมาในด้านอภิปรัชญาหรือศาสนศาสตร์โดยตรง นอกจากนี้จะสังเกตได้ว่าผู้เขียนไม่ได้ให้พื้นฐานของเรื่องนี้เอาไว้เลย เช่น ไม่มีการอธิบายว่า participating in Being คืออะไร นอกจากนี้โครงสร้างของประโยคยังยาวและซับซ้อนมาก สังเกตเห็นได้ว่าทั้งย่อหน้ามีเพียงสองประโยคเท่านั้น และเป็นประโยคที่ยาวและขยายต่อเนื่องกัน ดังนั้นผู้วิจัยจึงไม่อาจทำความเข้าใจเองได้ และต้องอาศัยความช่วยเหลือจากผู้รู้ที่มีความเชี่ยวชาญและเป็นเจ้าของภาษา

4.2.1.2 ปัญหาการถ่ายทอด

นอกเหนือจากการทำความเข้าใจต้นฉบับแล้ว สิ่งที่เป็นนามธรรมและประเด็นทางศาสนาในนวนิยายเรื่องนี้ยังมีปัญหาในการถ่ายทอดเป็นภาษาไทยอีกด้วย ทั้งนี้เนื่องจากมีการใช้คำเฉพาะหรือวลีที่มีความหมายกว้างและซับซ้อน ยากที่จะหาคำภาษาไทยสั้นๆที่สามารถเข้าใจได้ทันทีมาแทนที่ อีกทั้งยังมีความซับซ้อนของโครงสร้างที่ทำให้จำเป็นต้องหาวิธีเรียบเรียงให้อ่านเข้าใจง่ายยิ่งขึ้น นอกจากนี้บทแปลยังต้องทำหน้าที่คงความงามทางวรรณศิลป์ให้ใกล้เคียงกับต้นฉบับมากที่สุดอีกด้วย ในส่วนที่พบปัญหาดังกล่าวนี้ ผู้วิจัยหาวิธีแก้ไขโดยการแปลในลักษณะ communicative คำศัพท์เฉพาะบางคำจะแปลโดยการอธิบายคำๆนั้น และโครงสร้างประโยคก็จะปรับเรียงใหม่เพื่อให้อ่านแล้วเข้าใจได้ในคราวเดียว อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยจะพิจารณาว่าในข้อความดังกล่าวนั้นสื่ออารมณ์ความรู้สึกใดด้วยหรือไม่ มีความเป็นภาษากวีด้วยหรือไม่ หรือเพียงแค่อธิบายเท่านั้น เพื่อที่จะปรับข้อความในภาษาไทยให้เป็นไปในแบบ

เดียวกัน กล่าวคือถ้าต้นฉบับใช้ภาษาและโวหารที่งดงาม ฉบับแปลก็จะเลือกใช้คำที่ไพเราะและเป็นภาษาพรรณนา ดังนั้นถึงแม้ว่าผู้แปลจะใช้การแปลแบบ communicative บ้าง แต่ก็จะพยายามรักษาอารมณ์ความรู้สึกในฉบับแปลให้เกิดความเทียบเคียงกันได้ ดังในตัวอย่างต่อไปนี้

(1)

ต้นฉบับ	บทแปล
I know this is all mere apparition compared to what awaits us, but it is only the lovelier for that. There is a human beauty in it. And I can't believe that, when we have all been changed and put on incorruptibility, we will forget our fantastic condition of morality and impermanence, the great bright dream of procreating and perishing that meant the whole world to us. In eternity this world will be Troy, I believe, and all that has passed here will be the epic of the universe, the ballad they sing in the streets.	พ่อรู้ว่าโลกนี้เป็นเพียงภาพมายาเมื่อเทียบกับสิ่งที่รอคอยเราอยู่ในโลกหน้า แต่ถ้าเป็นเช่นนั้นจริง โลกนี้ก็ยิ่งสวยงาม เพราะว่ามันงามแบบมนุษย์ พ่อไม่เชื่อหรอกว่าเมื่อเราได้อยู่ในร่างใหม่ที่ไม่มีวันเสื่อมสลาย เราจะลืมสภาวะอันน่าอัศจรรย์ของการเป็นมนุษย์และการอยู่ในโลกแห่งความไม่จีรัง โลกที่เป็นดั่งความฝันอันเจิดจรัสแห่งการเกิดและการดับ พ่อเชื่อว่าในนิรันดรกาล โลกใบนี้คงเปรียบเหมือนตำนานเมืองทรอย และเรื่องราวทุกอย่างที่เคยเกิดขึ้นก็คงเป็นดังมหากาพย์แห่งจักรวาล เป็นบทเพลงที่ผู้คนร้องขับขานกันบนท้องถนน

ปัญหาหนึ่งที่เห็นได้จากตัวอย่างนี้ก็คือมีเป็นคำศัพท์นามธรรมที่แปลยาก เช่น incorruptibility, condition of morality and impermanence และ perishing and procreating ซึ่งผู้วิจัยก็ใช้วิธีแก้ไขโดยบางคำก็อาจจะแปลเพื่อให้เห็นภาพมากขึ้น เช่น put on incorruptibility แปลว่า อยู่ในร่างใหม่ที่ไม่มีวันเสื่อมสลาย ส่วน condition of morality and

impermanence ก็คือสภาวะของการเป็นมนุษย์และการอยู่ในโลกของความไม่จีรัง นอกจากนี้ยังต้องมีการทำสิ่งที่คลุมเครือเช่นคำว่า “this” ในบรรทัดแรก ก็แปลให้ชัดเจนในภาษาไทยว่าหมายถึงโลกนี้ ส่วนคำว่า what awaits us ก็จะหมายถึงโลกหน้า อย่างไรก็ตามปัญหาไม่ได้มีอยู่เพียงที่คำศัพท์อย่างเดียว แต่ผู้แปลต้องปรับโครงสร้างของภาษาให้ยังคงรักษาทั้งความหมายและความงาม เพราะในต้นฉบับนั้นเนื้อหาส่วนนี้ใช้ภาษาสวยงาม เพราะฉะนั้นผู้แปลก็ต้องคงรักษาความเปรียบหรือโวหารต่างๆไว้และใช้คำที่เป็นภาษาพรรณนาเช่นเดียวกัน อย่างข้อความที่ว่า The great bright dream of procreating and perishing that meant the whole world to us ก็จะแปลว่า “ความฝันอันเจิดจรัสแห่งการเกิดและการดับ” เพื่อให้คงรักษาความงามทางวรรณศิลป์ไว้

(2)

ต้นฉบับ	บทแปล
There’s a mystery in the thought of the re-creation of an old man as an old man, with all the defects and injuries of what is called long life preserved in him, and all their claims and all their tendencies honored, too, as in the steady progress of arthritis in my left knee.	การสร้างสรรค์คนชราให้เป็นคนชราอย่างสมบูรณ์นั้นเป็นเรื่องลึกลับ ไม่ว่าจะเป็นความพิกลพิการ ความป่วยไข้ต่างๆที่เป็นผลมาจากวันเวลาอันยาวนานของชีวิตที่บ่มเพาะอยู่ในตัวตน และความเจ็บปวดลำบากลำบนทั้งหลายที่มาจากอาการเหล่านั้น ตัวอย่างเช่นอาการไขข้ออักเสบที่เข่าซ้ายของพ่อซึ่งกำลังหนักขึ้นเรื่อยๆทุกวัน

ปัญหาที่เห็นได้ชัดในตัวอย่างนี้ก็คือ มีข้อความที่เป็นนามธรรม เช่น the thought of recreation of an old man as an old man ซึ่งผู้แปลต้องพยายามแปลให้เข้าใจชัดยิ่งขึ้น โดยแปลว่าการสร้างสรรค์คนชราให้เป็นคนชราอย่างสมบูรณ์ ส่วนวลีที่ว่า all their claims and all their tendencies นั้นไม่อาจแปลตรงตัวได้เลยเพราะเป็นคำที่มีความหมายกว้างมาก ผู้แปลจึงเลือกอธิบายความหมายของคำเหล่านี้โดยดูจากบริบท ซึ่งในที่นี้ claims and tendencies หมายถึงอาการเจ็บปวดที่เกิดจากความเสื่อมโทรมของสังขาร ไม่อาจทำโน่นทำนี่ไม่ได้

(3)

ต้นฉบับ	บทแปล
There are two occasions when the sacred beauty of Creation becomes dazzlingly apparent, and they occur together. One is when we feel our mortal insufficiency to the world, and the other is when we feel the world’s mortal insufficiency to us.	มีสองวาระที่ความงามของสิ่งที่พระเจ้าสร้างสรรค์จะปรากฏอย่างแจ่มชัดละลานตา วาระแรกก็คือเมื่อเรารู้ตัวว่าความเป็นมนุษย์นั้นมีข้อจำกัดเกินกว่าที่จะเข้าใจโลกนี้ และวาระที่สองก็คือเมื่อเรารู้สึกได้ว่าโลกใบนี้ก็มีข้อจำกัดเกินกว่าที่จะเข้าใจเรา

ส่วนตัวอย่างนี้ ปัญหาหลักที่เห็นได้ชัดมากคือวลีที่มีความเป็นนามธรรมและมีความหมายซับซ้อน ซึ่งได้แก่ our mortal insufficiency to the world และ the world's mortal insufficiency to us ซึ่งวลีทั้งสองนี้ต้องอาศัยการวิเคราะห์ตีความอย่างดีเพื่อให้เข้าใจว่าหมายถึงอะไร และปัญหาในการถ่ายทอดก็คือจะทำอย่างไรให้วลีทั้งสองสื่อความหมายถูกต้องและยังคงใช้ถ้อยคำที่ใกล้เคียงกัน คือมองดูแล้วเป็นคำที่มาคู่กัน เหมือนกับในต้นฉบับ สำหรับปัญหานี้ผู้วิจัยได้ลองตีความจากแก่นเรื่องของนวนิยายและหลักการทางคริสต์ศาสนาที่ว่า ทั้งโลกและมนุษย์ต่างก็ประกอบด้วยความไม่จีรังของสิ่งที่เป็นกายภาพ แต่ขณะเดียวกันก็มีแสงสว่างหรือความศักดิ์สิทธิ์ของพระผู้เป็นเจ้ารวมอยู่ด้วย ดังนั้นความศักดิ์สิทธิ์ของจิตวิญญาณมนุษย์จึงมีความสูงส่งกว่าสิ่งที่เป็นกายภาพของโลก และในขณะเดียวกันความศักดิ์สิทธิ์ของพระผู้เป็นเจ้าที่แทรกอยู่ในธรรมชาติของโลกก็สูงส่งกว่าสิ่งที่เป็นกายภาพในตัวของมนุษย์ ซึ่งประเด็นนี้นับว่ายากมากที่จะถ่ายทอดออกมาเป็นภาษาไทยสั้นๆ คำว่า insufficiency ถ้าแปลตรงๆจะหมายถึงความไม่เพียงพอ แต่ถ้าหากเราแปล mortal insufficiency to the world ว่าความไม่เพียงพอของมนุษย์ต่อโลกนี้ ก็อาจทำให้ความหมายผิดเพี้ยนหรือผู้อ่านต้องตีความซ้ำสอง ดังนั้นจึงเลือกใช้คำว่า "ข้อจำกัดในการเข้าใจ" เพราะคิดว่าน่าจะสื่อความหมายได้ใกล้เคียงกับต้นฉบับกว่า

4.2.2 ปัญหาด้านภาษา

นวนิยายเรื่องนี้มีการใช้คำศัพท์และโครงสร้างภาษาที่ซับซ้อน ทำให้เกิดปัญหาในการแปลออกมาเป็นภาษาไทยให้คงรูปแบบเดิม ในที่นี้จะขอแยกออกเป็นปัญหาความแตกต่างในโครงสร้างของภาษา กับปัญหาการแปลคำศัพท์เฉพาะ

4.2.2.1 ปัญหาความแตกต่างในโครงสร้างของภาษา

นวนิยายเรื่องนี้บ่อยครั้งจะพบลักษณะโครงสร้างทางไวยากรณ์ในรูปแบบที่มีแต่ในภาษาอังกฤษและไม่มีในภาษาไทย เช่น มีการใช้ข้อความขยายแทรกเข้ามาตรงกลางประโยคหรือท้ายประโยค หรือบางครั้งก็นำส่วนขยายกับส่วนหลักของประโยคสลับที่กัน ทำให้ประโยคส่วนใหญ่เป็นประโยคที่ยาวและซับซ้อน ผู้แปลต้องหาทางแก้ไขปัญหาด้วยการตัดเป็นประโยคสั้นๆ หรือถ้าหากต้องการเก็บรูปแบบเดิมเอาไว้ก็อาจต้องใช้วงเล็บเข้ามาช่วย เพื่อให้ดูเป็นภาษาไทยที่ไม่ขัดธรรมชาติ ดังเช่นตัวอย่างที่ 1-3 ต่อไปนี้

(1)

ต้นฉบับ	**บทแปล**
I passed that row of big oaks by the war memorial - if you remember them – and I thought of another morning, fall a year or two ago...	ตอนที่พ่อเดินไปโบสถ์เมื่อเช้า พ่อผ่านแนวต้นโอ๊คที่ขึ้นเรียงรายอยู่ตรงอนุสรณ์สถานสงคราม (ถ้าลูกยังจำได้นะ) แล้วพ่อก็นึกถึงเช้าอีกวันหนึ่ง เมื่อปีหรือสองปีก่อน

(2)

ต้นฉบับ	บทแปล
And then I did want to know what there was in it your mother liked so much. God bless her, she's a dear woman. I read most of it yesterday evening, and then I couldn't sleep	และอีกอย่างคือพ่ออยากรู้จริงๆว่าทำไมแม่ของลูกถึงชอบมากเหลือเกิน (ขอพระเจ้าอวยพรเธอด้วยเถิด เธอเป็นหญิงที่พ่อรักจริงๆ) พ่ออ่านไปราวค่อนเล่มเมื่อเย็นวาน จากนั้นก็นอนไม่หลับ

(3)

ต้นฉบับ	บทแปล
And when I thought about it in those days, which wasn't too often, I thought this was the worst of them all, the draftiest and the dreariest.	แต่ก่อนเวลาที่พ่อคิดถึงเรื่องนี้ (ก็ไม่บ่อยนักหรอก) พ่อจะรู้สึกว่าบ้านพักของพ่อสภาพแย่กว่าของใครๆ ทั้งหมด ทั้งหนาวที่สุด และน่าหดหู่ที่สุด

จะสังเกตเห็นได้ว่าการแทรกข้อความเข้ามาในทั้งสามตัวอย่างนี้เป็นเรื่องธรรมดาในภาษาอังกฤษ แต่เมื่อแปลเป็นภาษาไทยแล้วยังคงเก็บลำดับของประโยคเหล่านี้ไว้ ก็จะฟังดูแปลกๆไม่เป็นธรรมชาติ เพราะข้อความที่แทรกจะดูไม่เข้ากันกับข้อความอื่น ดังนั้นผู้วิจัยจึงแก้ปัญหาด้วยการใช้วงเล็บ เพื่อบทแปลจะได้ฟังเป็นภาษาไทยที่เป็นธรรมชาติมากขึ้น เพราะปกติแล้วในภาษาไทย เวลาที่จะแทรกความคิดเห็นหรือเรื่องอื่นขึ้นมาในขณะที่ผู้พูดกำลังพูดถึงสิ่งหนึ่ง เรานิยมใช้วงเล็บเข้ามาช่วย

นอกจากนี้ยังพบวลีและประโยคอีกจำนวนมากที่ไม่อาจแปลแบบตรงตัวได้ เนื่องจากรูปแบบของภาษาอังกฤษนั้นไม่อาจถ่ายทอดลงมาในภาษาไทยโดยตรงแล้วคงความหมายเดิม หรือถ้าหากคงความหมายเดิมได้ ก็อาจเกิดความคลุมเครือหรือมีลักษณะเยิ่นเย้อไม่สละสลวยไม่เป็นภาษาไทยที่ดี ดังนั้นผู้วิจัยจึงต้องแปลประโยคเหล่านี้ด้วยการตีความและหาประโยคภาษาไทยที่สามารถเทียบเคียงได้ ตัวอย่างเช่น

(4)

ต้นฉบับ	บทแปล
Why American Christianity seems to wait for the real thinking to be done elsewhere?	ทำไมศาสนาคริสต์ในอเมริกาถึงชอบรอให้คนชาติอื่นมาวิเคราะห์ประเด็นแนวคิดต่างๆให้
You can know a thing to death and be for all purposes completely ignorant of it.	เราอาจจะรู้จักสิ่งหนึ่งอย่างหมดเปลือกแต่ในขณะเดียวกันก็ไม่เข้าใจสิ่งนั้นเลยสักนิดเดียวไม่ว่าจะในแง่มุมใด
If I'm still up to that sort of thing.	ถ้าพ่อยังทำงานเช่นนั้นไหว

นอกจากนี้ลักษณะทางภาษาอีกแบบหนึ่งที่มักก่อให้เกิดปัญหาในการแปลก็คือการใช้คำขยายหลายคำซ้อนติดกัน ซึ่งคำขยายเหล่านั้นไม่นิยมนำมาใช้ร่วมกันในภาษาไทย ดังนั้นจึงไม่อาจแปลโดยถ่ายทอดความหมายของคำขยายเหล่านั้นออกมาโดยตรงได้ อาจต้องปรับเปลี่ยนโดยใช้คำขยายอื่นที่มีความหมายเทียบเคียงกันได้ หรือใช้คำเดิมแต่โครงสร้างประโยคเพื่อให้คำขยายเหล่านั้นฟังแล้วไม่ขัดหูในภาษาไทย เห็นได้จากตัวอย่างที่ 5-6

(5)

ต้นฉบับ	บทแปล
I must put special, corrective emphasis on the possibility of doing the thing I dread doing...	ประเด็นก็คือพ่อจะต้องให้ความสำคัญอย่างถูกต้องเป็นพิเศษกับความเป็นไปได้ที่จะกระทำสิ่งที่พ่อหวาดหวั่น

(6)

ต้นฉบับ	บทแปล
You reached up and put your fingers on my lips and gave me that look I never in my life saw on any other face besides your mother's. It's a kind of furious pride, very passionate and stern.	ลูกเอานิ้วมาแตะริมฝีปากของพ่อแล้วก็ทำสีหน้าแบบเดียวกับแม่ของลูก สีหน้าที่พ่อไม่เคยเห็นใครอื่นทำได้เหมือนอีกเลย ทั้งเคร่งขรึมและเจิดจ้าด้วยความรักและความภาคภูมิใจ

(7)

ต้นฉบับ	บทแปล
He studied the room, taking in the simplicity of it, which I know is naked simplicity, not the elegant, ornamental kind you see in some of the finer old churches	เขามองไปรอบห้อง สังเกตเห็นความเรียบง่ายในการตกแต่ง ซึ่งพ่อรู้ว่ามันเรียบง่ายแบบไม่มีอะไรเลยจริงๆ ไม่ได้สง่างามหรือประดับประดาอะไรเหมือนโบสถ์เก่าชั้นดีบางแห่ง

4.2.2.2 ปัญหาการแปลคำศัพท์เฉพาะ

ในนวนิยายเรื่องนี้พบคำศัพท์ที่ใช้เฉพาะในแวดวงศาสนาอยู่เป็นจำนวนมาก ซึ่งคำเหล่านั้น แม้จะเป็นคำสั้นๆ แต่มีความหมายที่ลึกและต้องอาศัยการตีความ ยากที่จะแทนที่ได้ด้วยคำภาษาไทยสั้นๆ และส่วนใหญ่แล้วยังไม่มีการบัญญัติคำภาษาไทยมาเทียบเคียง ทำให้เกิดปัญหาในการแปลว่าจะถ่ายทอดอย่างไรให้ผู้อ่านเข้าใจความหมายของคำศัพท์เหล่านั้น โดยต้องไม่อธิบายยาวเกินไปและต้องรักษาความไพเราะของภาษา เนื่องจากตัวบทนี้เป็นงานเขียนประเภทแสดงอารมณ์ความรู้สึก ไม่ได้มุ่งเน้นการสื่อสารให้ข้อมูลแต่เพียงอย่างเดียว

วิธีแก้ไขปัญหาที่ใช้ก็คือ หากคำนั้นไม่มีคำศัพท์ภาษาไทยบัญญัติไว้ ก็จะใช้วิธีแปลแบบอธิบายขยายความ โดยจะพยายามให้อ่านแล้วเข้าใจได้ง่ายที่สุด ในขณะเดียวกันข้อความที่คำ

ภาษาไทยที่เลือกมาแปลหรืออธิบายนั้นก็ต้องใช้ภาษาที่เหมาะสมกับบริบท ดังเช่นตัวอย่างต่อไปนี้

- ultimate things = สิ่งสูงสุดหรือปรมัตถ์
- religious sensitivity = ความรับรู้ได้ถึงประสบการณ์ทางศาสนา
- religious self-righteousness = การเข้าข้างตนเองโดยอ้างศาสนา
- grace = พระคุณ
- prevenient grace = พระคุณพื้นฐานที่นำไปสู่ความเชื่อ
- Existence = การมีอยู่ของสรรพสิ่ง
- Being = การดำรงอยู่ของชีวิต
- being of (a child) = ตัวตนที่แท้จริงของ...
- slave is “Patriarchal” = ระบบทาสคือ “การปกครองแบบบิดา”
- Creation = การสร้างสรรค์ของพระผู้เป็นเจ้า
- Preservation = การดำรงรักษา
- Divine Providence = พระกรุณาของพระผู้เป็นเจ้า
- covetise = การปรารถนาสิ่งที่เป็นของผู้อื่น
- human’s fallenness = ความเป็นคนบาปของมนุษย์

4.2.3 ปัญหาด้านวัฒนธรรม

4.2.3.1 ปัญหาความรู้นอกตัวบททั่วไป

ประการแรก สิ่งที่มีอยู่ในวัฒนธรรมตะวันตกแต่ไม่มีในวัฒนธรรมไทยอาจก่อให้เกิดปัญหาในการแปล คือผู้แปลอาจไม่รู้ว่าจะใช้คำภาษาไทยมาแทนที่อย่างไรหรืออาจจะนึกภาพตามไม่ออก ดังเช่นตัวอย่างต่อไปนี้

(1)

ต้นฉบับ	บทแปล
I passed that row of big oaks by the war memorial - if you remember them – and I thought of another morning, fall a year or two ago, when they were dropping their acorns as thick as hail almost. There were all sorts of thrashing in the leaves and there were acorns hitting the pavement so hard they’d fly past my head.	พ่อผ่านแนวต้นโอ๊คที่ขึ้นเรียงรายอยู่ตรงอนุสรณ์สถาน (ถ้าลูกยังจำได้นะ) แล้วพ่อก็นึกถึงเช้าอีกวันหนึ่ง เมื่อฤดูใบไม้ร่วงปีหรือสองปีก่อน ต้นโอ๊คเหล่านี้ทิ้งลูกโอ๊คให้ตกกระหน่ำลงมาราวกับลูกเห็บ ส่งเสียงเปาะแปะกรอบแกรบบนใบไม้แห้ง บางส่วนก็ตกกระทบทางเท้าอย่างแรงจนแทบจะกระเด็นข้ามหัวพ่อ

เนื่องจากภาพของลูกโอ๊คร่วงหล่นจากต้นเป็นสิ่งที่ผู้แปลไม่เคยเห็นเพราะต้นโอ๊คไม่ใช่ต้นไม้ที่พบบ่อยในประเทศไทย ดังนั้นเมื่อผู้เขียนบรรยายว่า dropping their acorns thick as hail almost ก็ทำให้ผู้แปลไม่แน่ใจว่าหมายถึงหล่นคราวละมากๆพร้อมๆกันหรือเปล่า หรือคำว่า thick as hail หมายถึงลูกโอ๊คที่เปลือกหนาเหมือนลูกเห็บกันแน่ และเสียง thrashing in the leaves นั้นหมายถึงเสียงของใบไม้แห้งที่โดนลูกโอ๊คตกกระทบหรือเสียงของใบไม้บนต้นกันแน่

วิธีการแก้ไขปัญหาก็คือ ผู้แปลพิจารณาจากการนำสองประโยคนี้เชื่อมโยงกับประโยคต่อมานั่นคือ there were acorns hitting the pavement so hard they'd fly past my head. ซึ่งน่าจะทำให้คาดเดาได้ว่าลูกโอ๊คตกลงมาค่อนข้างแรง ดังนั้นจึงเป็นไปได้ว่าความเปรียบที่บอก thick as hail นั้นน่าจะหมายถึงตกลงมาอย่างแรงคราวละหลายลูกเหมือนเวลาที่ลูกเห็บตก ส่วนคำว่า thrashing in the leaves ก็น่าจะหมายถึงเสียงใบไม้แห้งบนพื้นดังกรอบแกรบเวลาลูกโอ๊คตกลงมากระทบ

(2)
คำศัพท์เกี่ยวกับอาหารบางอย่างไม่มีชื่อเรียกที่ใช้แทนได้ในภาษาไทย หรืออาหารบางอย่างก็ไม่พบบ่อยนักในประเทศไทย ทำให้นึกภาพไม่ออกเช่นกัน

- casserole
- molded salad
- cold meat loaf
- cold baked bean

อาหารที่เรียกว่า casserole นั้นมีคำจำกัดความไว้ในพจนานุกรมว่า a hot dish made with meat, vegetables, etc. that are cooked slowly in an oven. แต่ไม่มีชื่อภาษาไทย และผู้แปลก็ไม่แน่ใจว่าถ้าเขียนทับศัพท์จะทำให้ผู้อ่านชาวไทยนึกภาพออกหรือไม่ จึงต้องแก้ปัญหาด้วยการแปลแบบอธิบายรวมๆไปว่า "อาหารอบ"

ส่วนคำว่า molded salad เป็นอาหารที่ไม่มีชื่อภาษาไทยเช่นกันและไม่มีระบุไว้ในพจนานุกรมด้วย ผู้แปลจึงต้องค้นคว้าข้อมูลจากอินเตอร์เน็ทรวมทั้งหารูปภาพดู พบข้อมูลว่าจริงๆแล้วหมายถึงเยลลี่ที่ใส่เครื่องต่างๆไว้ข้างใน จึงต้องตั้งชื่อเป็นภาษาว่า "สลัดเยลลี่"

ส่วน cold meat loaf และ cold baked bean นั้น ผู้แปลไม่แน่ใจว่าคำว่า cold หมายถึงแช่เย็นหรือหมายถึงว่าตั้งทิ้งไว้จนเย็น หรือหมายถึงไม่ได้นำไปอุ่น การแก้ปัญหาก็คือเช็คข้อมูลจากทางอินเตอร์เน็ทและสอบถามผู้รู้ซึ่งเป็นชาวต่างชาติ ทำให้ทราบว่าบางครั้งชาวตะวันตกก็จะรับประทานอาหารที่ตั้งทิ้งไว้หรือเหลือไว้โดยที่ไม่ได้นำไปอุ่นบนเตา ซึ่ง meat loaf หรือเนื้อ

อบก็จัดอยู่ในกลุ่มที่รับประทานเช่นนี้ได้ ส่วน cold baked bean นั้นมีทั้งแบบทำเองและแบบเทจากกระป๋อง ซึ่งในที่นี้อาจเป็นได้ทั้งสองกรณี ผู้แปลจึงเลือกว่าเป็น baked bean กระป๋อง เนื่องจากพบข้อมูลว่าเป็นอาหารพื้นฐานราคาถูกที่หลายครอบครัวมักซื้อเก็บไว้ ดังนั้นจึงเป็นไปได้ว่า cold baked bean ในที่นี้หมายถึงถั่วต้มที่เทออกมาจากกระป๋องแล้วรับประทานเลย ซึ่งมีความเป็นไปได้สูง เนื่องจากตัวละครเอกกล่าวว่าเขาจะรับประทานอาหารชนิดนี้ถ้าในบ้านไม่มีอย่างอื่น

(3)

คำที่เป็นความรู้นอกตัวบทซึ่งเกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์หรือการเมืองของสหรัฐอเมริกา ซึ่งผู้แปลจะไม่มีความรู้เช่น colored regiment, greybeard regiment, Manhattan Project จึงทำให้ต้องค้นคว้าเพิ่มเติม บางคำเมื่อเข้าใจแล้วก็อาจจะแปลตามตรงได้เลย แต่บางคำเมื่อทราบความหมายแล้วก็อาจจะยังมีปัญหาในการถ่ายทอดให้คนไทยเข้าใจอีก เช่น ถ้าเราแปลคำว่า Manhattan Project ว่าโครงการแมนฮัตตัน ผู้อ่านก็จะไม่เข้าใจว่าสื่อถึงโครงการอะไรเนื่องจากคนส่วนใหญ่อาจจะไม่ได้ติดตามข่าวเรื่องนี้ และบริบทรอบข้างก็ไม่ได้มีการอธิบายขยายความด้วย ผู้แปลจึงต้องศึกษาว่าโครงการนั้นเกี่ยวกับอะไรและตั้งชื่อภาษาไทยที่สื่อให้ผู้อ่านทราบโดยคร่าวๆ ซึ่งในกรณีนี้ผู้วิจัยแปล Manhattan Project ว่า “โครงการลับสร้างระเบิดปรมาณู”

การเอ่ยถึงชื่อบุคคลต่างๆ เช่น George Herbert, Feuerbach, Karl Barth, Calvin, Charles Lindbergh และ Ralph Waldo Emerson ก็เป็นปัญหาในการแปลด้วย เนื่องจากชาวตะวันตกส่วนใหญ่จะพอรู้จักกับบุคคลเหล่านี้อยู่บ้างในขณะที่คนไทยส่วนใหญ่อาจจะไม่รู้เลยว่าบุคคลเหล่านี้เป็นใครและมีความสำคัญอย่างไร ดังนั้นการถ่ายทอดออกมาในบทแปลจึงต้องมีส่วนที่ช่วยให้ผู้อ่านรู้ว่าคนเหล่านี้คือใคร โดยส่วนใหญ่ผู้วิจัยจะแก้ปัญหาโดยใช้วิธีทำเชิงอรรถแนะนำบุคคลนั้นอย่างคร่าวๆ

4.2.3.2 ปัญหาด้านวัฒนธรรมที่ส่งผลต่อการใช้สำนวนเปรียบเทียบ

ปัญหาทางด้านวัฒนธรรมที่สำคัญอีกประการหนึ่งก็คือ การใช้สำนวนเปรียบเทียบ ไม่ว่าจะเป็นอุปมาอุปไมยหรืออุปลักษณ์ บ่อยครั้งความเปรียบในต้นฉบับนั้นชาวอเมริกันอาจจะเข้าใจว่าสื่อถึงอะไร แต่พอแปลเป็นภาษาไทยแล้วถ้าเก็บความเปรียบรูปแบบเดิมนั้นไว้ก็จะฟังดูแปลกๆ และคนไทยอาจจะไม่เข้าใจว่าเหตุใดจึงเปรียบเทียบเช่นนั้น ตัวอย่างเช่น

(1)

ต้นฉบับ	บทแปล
I remember them laughing so hard they just threw themselves down into their hair.	จำได้ว่าพวกเธอหัวเราะกันจนหัวสั่นหัวคลอน

คนไทยอาจไม่เข้าใจว่าการ threw themselves down into their hair เป็นอย่างไรและอาจไม่สื่อให้เห็นภาพของการหัวเราะอย่างสนุกสนาน ดังนั้นในความเปรียบเทียบนี้ผู้แปลจึงเปลี่ยนให้เป็นสำนวนแบบไทยๆคือหัวเราะจนหัวสั่นหัวคลอน ซึ่งยังเก็บภาพของการหัวเราะ

แล้วศีรษะเคลื่อนไหวไว้ได้เหมือนกับต้นฉบับ เพียงแต่ใช้ถ้อยคำที่คนไทยคุ้นเคยและเห็นภาพได้ชัดเจนขึ้น

(2)

ต้นฉบับ	บทแปล
she loves you as God does, to the marrow of your bones.	แม่เขารักลูกเหมือนกับที่พระผู้เป็นเจ้ารักลูก คือรักทุกๆอณูของลูกเลยทีเดียว

การเปรียบเทียบว่ารักไปถึงเนื้อเยื่อกระดูกย่อมฟังแล้วแปร่งในภาษาไทย ดังนั้นผู้แปลจึงจำเป็นต้องหาความเปรียบที่มีลักษณะใกล้เคียงกันและความหมายเทียบเคียงกันได้ กล่าวคือยังคงหมายความว่ารักทุกสิ่งทุกอย่างที่เป็นตัวตนของคนๆนั้น

(3.)

ต้นฉบับ	บทแปล
…you feel it right in your heart, in your bones.	ทุกคนรู้สึกได้อยู่ในหัวใจและวิญญาณของตน

ตัวอย่างนี้ก็ใกล้เคียงกับตัวอย่างที่ 2 คือเมื่อแปลเป็นภาษาไทยแล้วไม่อาจแปลตรงตัวได้ เพราะคนไทยจะไม่เทียบเรื่องความรู้สึกว่าลึกลงไปถึงกระดูก หรือถ้าจะแปลเลี่ยงว่ารู้สึกอยู่ในหัวใจเพียงอย่างเดียวก็จะทำให้ไม่สามารถสื่อความได้ครบตรงตามต้นฉบับ เพราะในประโยคนี้เป็นการเน้นว่าตัวตนของแต่ละคนจะรู้สึกถึงสิ่งนี้ได้เป็นอย่างมาก ผู้แปลจึงเลือกใช้คำว่า “วิญญาณ” เข้ามาเปรียบเทียบแทน เพราะจะฟังแล้วไม่ขัดหูในภาษาไทย

(4.)

ต้นฉบับ	บทแปล
gave me that look I never in my life saw on any other face besides your mother’s. It’s a kind of furious pride, very passionate and stern. I’m always a little surprised to find my eyebrows unsinged after I’ve suffered one of those looks.	แล้วก็ทำสีหน้าแบบเดียวกับแม่ของลูก สีหน้าที่พ่อไม่เคยเห็นใครอื่นทำได้เหมือนอีกเลย ทั้งเคร่งขรึมและเจิดจ้าด้วยความรักและความภาคภูมิใจ พ่อเห็นทีไรยังแปลกใจทุกทีที่คิ้วพ่อยังไม่ไหม้

คำว่า singed eyebrow หมายถึงคิ้วที่ถูกความร้อนเผาจนขนคิ้วหลุดหายไป ดังนั้นเมื่อผู้เล่าเรื่องบอกว่า I am a little surprised to find my eyebrow unsinged ก็หมายความว่าเขาแปลกใจที่คิ้วของตนยังไม่ไหม้ ทั้งที่สีหน้าของแม่และลูกชายมีความรักที่ร้อนแรงเจิดจ้าจนเขาแทบจะรู้สึกได้ ในตอนแรกผู้แปลเห็นว่าน่าจะเปลี่ยนข้อความนี้เป็นสำนวนแบบไทยๆที่ผู้อ่านน่าจะเข้าใจได้ง่ายกว่า แต่เมื่อทดลองเปลี่ยนดูแล้ว เช่นแปลว่า “พ่อเห็นทีไรรู้สึกแสบตาทุกที” ก็เห็นว่าเปลี่ยนแปลงเช่นนั้นอาจเป็นการไม่เคารพต่อความเป็นเอกลักษณ์ของบทเปิดเรื่องของต้นฉบับนวนิยายเรื่องนี้ ก็เลยยังคงไว้เหมือนเดิม เนื่องจากประโยคก่อนหน้านี้มีคำว่า “เจิดจ้า”

ผู้อ่านจึงน่าจะเข้าใจได้ว่ามีความเชื่อมโยงอย่างไรกับประโยคหลังที่บอกว่าแปลกใจที่คิ้วยังไม่ไหม้

นอกจากนี้ยังมีความเปรียบที่ใช้ภาพพจน์ทางศาสนาเข้ามาเกี่ยวข้อง คือนำเอาสำนวนหรือสิ่งที่มีอยู่ในคริสต์ศาสนามาเปรียบเทียบกับสิ่งอื่นๆ ซึ่งถือว่าเป็นปัญหาในการแปล เพราะคนไทยส่วนใหญ่ที่เป็นชาวพุทธจะไม่รู้จักภาพพจน์หรือสำนวนเหล่านี้ ผู้แปลจำเป็นต้องปรับให้เป็นความเปรียบภาษาไทยที่อ่านแล้วเข้าใจได้ง่าย หรือใช้วิธีแปลโดยอธิบายสำนวนเปรียบเทียบนั้น ตัวอย่างเช่น

(4)

ต้นฉบับ	บทแปล
I have cast considerable bread upon those waters, and whatever bread returns to you will be receiving as from my own hand.	แต่ความจริงก็คือพ่อได้หว่านพืชไว้ไม่น้อยในดินผืนนี้ และผลผลิตใดที่ลูกได้รับกลับมาก็เหมือนกับลูกได้รับจากมือของพ่อ

ข้อความนี้เป็นการยกเอาขนมปังและน้ำซึ่งเป็นองค์ประกอบของพิธีทางศาสนามาเป็นความเปรียบถึงการที่สาธุคุณเอมส์ได้เคยช่วยเหลือด้านเงินทองกับคนอื่นๆไว้หลายคน เหมือนเป็นการทำความดีเอาไว้ ซึ่งอีกไม่นานความดีนั้นก็จะสนองผลคือผู้คนก็ย่อมอยากช่วยเหลือสาธุคุณเอมส์และครอบครัว แต่ถ้าหากเราใช้ขนมปังกับน้ำมาเปรียบเทียบในฉบับแปล ผู้อ่านส่วนใหญ่ที่ไม่ได้นับถือศาสนาคริสต์ก็จะไม่เข้าใจ ผู้แปลจึงตัดสินใจใช้การหว่านพืชและผลผลิตมาใช้ในการเปรียบเทียบแทน เพื่อให้ได้ความหมายที่คนไทยเข้าใจง่ายขึ้น

(5)

ต้นฉบับ	บทแปล
To his mind, all those people in all those churches are the scribes and the Pharisees.	ในความคิดของผู้เขียน ผู้คนในโบสถ์มีแต่พวกเคร่งกฎแต่ไม่รู้แก่น

คำว่า scribes and pharisees หมายถึงนักคัดลอกคัมภีร์โบราณและกลุ่มชาวยิวสมัยก่อนที่มองว่าตนเป็นผู้สืบเชื้อสายที่สูงส่งและมีความเคร่งครัดเหนือคนอื่น แต่จริงๆแล้วกลับใช้อำนาจข่มขู่และดูถูกผู้อื่น ซึ่งถ้านำมาใช้ในบริบทนี้ก็ย่อมเป็นความเปรียบหมายถึงคนที่ไปโบสถ์และวางตัวว่าปฏิบัติตนถูกต้องตามคำสอนของศาสนาทุกอย่าง แต่จริงๆแล้วไม่ได้เข้าใจแก่นแท้ว่าศาสนาของตนสอนอะไร ดังนั้นผู้แปลจึงต้องแปลให้ผู้อ่านเข้าใจในประเด็นนี้ ไม่อาจยกเอาคำว่า scribes กับ pharisees มาแปลตรงตัวได้ เพราะผู้อ่านที่เป็นชาวพุทธจะไม่เข้าใจความเปรียบเช่นนี้ ผู้วิจัยจึงทำความเข้าใจกับสำนวนดังกล่าวและแปลว่า “พวกเคร่งกฎแต่ไม่รู้แก่น”

4.2.4 การแปลข้อความที่ยกมาจากงานเขียนอื่น

ในนวนิยายเรื่องนี้มีการยกข้อความหรือคำพูดมาจากงานเขียนอื่นเป็นจำนวนมาก เช่น บทกวี หรือข้อความจากพระคัมภีร์ไบเบิ้ล ซึ่งปัญหาที่พบในการแปลก็คือ ข้อความเหล่านั้นบางครั้งก็ยกขึ้นมาลอยๆโดยที่ไม่ระบุว่ายกมาจากที่ใด ไม่มีประโยคที่ระบุความเชื่อมต่อของข้อความที่ยกมานั้นกับบริบทโดยรอบ ทำให้ผู้วิจัยต้องแก้ปัญหาด้วยการใส่คำพูดที่ระบุความเชื่อมโยงระหว่างบริบทและข้อความดังกล่าว แล้วใส่เชิงอรรถระบุว่าข้อความนั้นมาจากพระคัมภีร์บทใดวรรคใด ตัวอย่างเช่น

(1)

ต้นฉบับ	บทแปล
There may have been a more wonderful first moment ‘when the morning stars sang together and all the sons of God shouted for joy,’	แม้ห้วงขณะเวลาแรกที่สิ่งต่างๆถือกำเนิดอาจน่าประทับใจยิ่งกว่า เหมือนที่พระคัมภีร์กล่าวว่า “เมื่อดาวแห่งอรุณรุ่งแซ่ซ้องสรรเสริญและบรรดาบุตรแห่งพระผู้เป็นเจ้าโห่ร้องด้วยความชื่นบาน

(2)

ต้นฉบับ	บทแปล
Then there have been some vicious, brutal parents in this world. ‘What do you mean, grinding the faces of the poor!’’	ถ้าเช่นนั้นโลกนี้ก็มีพ่อแม่ที่ชั่วร้ายเหี้ยมโหดอยู่ไม่น้อย เหมือนที่พระคัมภีร์กล่าวว่า ‘ที่เจ้าได้บดบี้หน้าคนจนนั้น เจ้าหมายความว่ากระไร’

จะเห็นได้ว่าในตัวอย่างทั้งสองนี้ ก่อนที่จะเข้าสู่ข้อความที่ยกมาผู้เขียนจะเพิ่มวลี “เหมือนที่พระคัมภีร์กล่าวว่า” เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจว่าข้อความในเครื่องหมายคำพูดต่อไปนี้มาจากพระคัมภีร์ จากนั้นจึงทำเชิงอรรถระบุรายละเอียดของบทและวรรคที่ข้อความนั้นยกมา

ในส่วนของการแปลบทกวีก็นับได้ว่าเป็นปัญหาการแปลอย่างหนึ่ง เนื่องจากผู้วิจัยไม่สามารถเก็บรายละเอียดของคำหรือความหมายทั้งหมดตรงตามต้นฉบับได้ เนื่องจากต้องพยายามทำให้บทกวีนั้นมีสัมผัสคล้องจองและมีปริมาณบรรทัดเท่าเทียมกับต้นฉบับ จึงแก้ปัญหาด้วยการใช้วิธีเก็บความหมายหลักโดยคร่าวๆ คือเมื่อผู้อ่านอ่านบทกวีนั้นจะยังได้รับความหมายโดยรวมเหมือนกับต้นฉบับ แต่เมื่อเปรียบเทียบแบบวรรคต่อวรรคก็อาจจะไม่เหมือน เห็นได้จากตัวอย่างต่อไปนี้

ต้นฉบับ	บทแปล
Wherefore each part Of my hard heart Meets in this frame, To praise thy Name: That, if I chance to hold my peace, Those stones to praise thee may not cease.	ขอรวมดวงใจ หยาบกร้านดวงนี้ ขับขานกวี สรรเสริญพระองค์ หากแม้นวันหนึ่งข้าสิ้นเสียงลง สรรพสิ่งยังคงบูชาพระองค์มิเสื่อมคลาย

จะเห็นได้ว่าผู้แปลใช้คำว่า “สรรพสิ่ง” แทนคำว่าก้อนหิน เพราะความหมายที่แท้จริงที่บทกวีนี้ต้องการจะสื่อก็คือ สิ่งต่างๆบนโลกนั้นล้วนแต่เป็นประจักษ์พยานถึงความยิ่งใหญ่ของพระผู้เป็นเจ้า ถึงแม้คนๆหนึ่งจะไม่อาจกล่าวคำสรรเสริญพระเจ้าได้ สิ่งต่างๆที่เหลือในโลกก็ยังคงสรรเสริญพระองค์ในธรรมชาติของตัวมันเองอยู่แล้ว คำว่า “These stones” เป็นการยกสิ่งหนึ่งขึ้นมาเป็นตัวอย่างของสรรพสิ่งทั้งหมดเท่านั้น

ต้นฉบับ	บทแปล
Grant me on earth what seems Thee best, Till death and Heav’n reveal the rest Isaac Watts	ขอพระองค์มอบสิ่งดีในโลกนี้ แม้นยังมีรออีกมากในโลกหน้า ไอแซค วัตต์

จะเห็นได้ว่าในบรรทัดที่ 2 ผู้แปลไม่ได้เก็บคำว่า Heaven and Death เพียงแต่รวมเอาไว้เป็นคำว่าโลกหน้า ดังนั้นบทกวีฉบับภาษาไทยจึงยังคงสะท้อนความหมายรวมของต้นฉบับแต่ไม่อาจนำมาเทียบกันแบบบรรทัดต่อบรรทัดได้

4.2.5 ปัญหาปลีกย่อยอื่นๆ

นอกจากปัญหาหลักๆที่ได้กล่าวมาแล้ว ผู้วิจัยยังพบปัญหาปลีกย่อยที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดสรรพนาม การแปลสิ่งที่ไม่สามารถแปลได้ และการรักษาน้ำเสียงของผู้เล่าเรื่อง

4.2.5.1 ปัญหาการกำหนดสรรพนาม

การกำหนดสรรพนามและชื่อที่จะใช้เรียกตัวละครในนวนิยายเรื่องนี้เป็นปัญหาอยู่พอสมควร เนื่องจากมีตัวละครที่ชื่อซ้ำกันหลายคนและระบบการเรียกเครือญาติของชาวตะวันตกนั้นมีข้อแตกต่างจากของไทย ขอแยกออกเป็นประเด็นสำคัญดังต่อไปนี้

(1) การกำหนดสรรพนามและชื่อที่ใช้เรียกผู้เล่าเรื่องและผู้ฟัง

ผู้วิจัยกำหนดไว้ว่าสาธุคุณเอมส์จะเรียกตัวเองว่าพ่อ และจะใช้สรรพนามเรียกลูกของตนว่า “ลูก” ส่วนคนอื่นๆจะเรียกสาธุคุณเอมส์ว่า “ท่านสาธุคุณ” ยกเว้นบาวตันซึ่งจะเรียกสาธุคุณเอมส์อย่างค่อนข้างสนิทสนมว่า “เอมส์” เท่านั้น

(2) การกำหนดสรรพนามที่ใช้เรียกแจ็ค บาวตัน

ในต้นฉบับ บางครั้งสาธุคุณเอมส์จะเรียก Jack Boughton ว่า “Young Boughton” หรือบางครั้งก็เรียกชื่อเต็มว่า John Ames Boughton แต่ในฉบับแปล เพื่อป้องกันความสับสน จะขอเรียกว่า แจ็ค บาวตัน เกือบทุกครั้ง ยกเว้นตอนที่สาธุคุณเอมส์เรียกชื่อจริงของเขาว่าจอห์น เอมส์ บาวตัน (ซึ่งมีน้อยครั้ง) ในฉบับแปลจะไม่มีการเรียกเขาว่าพ่อหนุ่มบาวตันหรือบาวตันคนลูก ทั้งนี้เพื่อผู้อ่านจะได้จำตัวละครได้โดยไม่สับสน

(3) การกำหนดสรรพนามที่ใช้เรียกพ่อและปู่ของสาธุคุณเอมส์

ในฉบับแปล จะพิจารณาขึ้นอยู่กับสถานการณ์ บางครั้งก็สาธุคุณเอมส์ก็อาจกล่าวถึงพ่อของตนโดยเรียกว่า “พ่อของพ่อ” แต่บางครั้งก็จะเรียกว่า “ปู่ของลูก” ส่วนปู่ของสาธุคุณเอมส์ก็จะถูกเรียกว่า “ปู่ของพ่อ” หรือ “ทวดของลูก” โดยผู้วิจัยจะพิจารณาแล้วว่าบริบทนั้นใช้ชื่อใดเรียกแล้วถึงจะชัดเจนไม่สับสน เช่น ถ้าประโยคแวดล้อมมีคำว่า “พ่อ” หลายคำอยู่แล้ว ก็จะเลี่ยงไม่ใช้คำว่า “พ่อของพ่อ” กับ “ปู่ของพ่อ” แต่จะใช้ว่า “ปู่ของลูก” กับ “ทวดของลูก” แทน ผู้วิจัยจะพยายามเลี่ยงการเรียกชื่อของทั้งพ่อและปู่ของสาธุคุณเอมส์ เนื่องจากทั้งคู่ชื่อเดียวกันกับตัวละครเอกคือสาธุคุณเอมส์

(4) การกำหนดสรรพนามที่ใช้เรียกคนอื่น

สาธุคุณเอมส์จะกล่าวถึงภรรยาโดยเรียกว่า “แม่ของลูก” “แม่เขา” หรือ “เธอ” เนื่องจากในเนื้อเรื่องสาธุคุณเอมส์กำลังสื่อสารกับลูกชาย จึงเอ่ยถึงภรรยาด้วยสรรพนามเหล่านี้ ผู้วิจัยเห็นว่าไม่ควรใช้อันใดอันหนึ่งตลอดเพราะนวนิยายควรมีความหลากหลาย และในกรณีภรรยาของสาธุคุณเอมส์ สรรพนามก็ไม่ได้ซ้ำกันคนอื่นอยู่แล้ว จึงสามารถใช้สรรพนามได้มากกว่าหนึ่ง

ส่วนบุคคลอื่นๆ ถ้าเป็นผู้ชายจะใช้สรรพนามว่า “เขา” ผู้หญิงจะใช้ว่า “เธอ”

4.2.5.2 ปัญหาการแปลสิ่งที่ไม่อาจแปลได้ (untranslatable content)

ผู้วิจัยพบว่ามีบางส่วนของเนื้อหาไม่สามารถแปลได้ เนื่องจากเป็นสิ่งที่ไม่อาจถ่ายทอดจากภาษาหนึ่งมาสู่อีกภาษาหนึ่งได้ เช่น สำเนียงท้องถิ่น หรือความละม้ายคล้ายคลึงระหว่างคำภาษาละตินสองคำ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

(1)

ต้นฉบับ	บทแปล
The doctor used the term 'angina pectoris' which has a theological sound, like misericordia.	...เรียกอาการที่พ่อเป็นอยู่ว่า "แอนจินา เพคโตริส" พ่อว่าเสียงมันเหมือนคำศัพท์ในวิชาศาสนศาสตร์ อย่างคำว่า"มิเซอรีคอร์เดีย"

ถ้าเราแปลคำทั้งสองนี้ออกมาเป็นภาษาไทย จะไม่มีทางทำให้ผู้อ่านเข้าใจได้เลยว่ามีความคล้ายคลึงกันอย่างไร ดังนั้นผู้แปลจึงจำเป็นต้องทับศัพท์ทั้งสองคำ เพื่ออย่างน้อยผู้อ่านจะได้เห็นว่าทั้งสองเป็นคำภาษาละตินเหมือนกัน จากนั้นก็ทำเชิงอรรถอธิบายความหมายของคำเหล่านี้เพิ่มเติม

(2)

ต้นฉบับ	บทแปล
She tells him, 'I'll go with ye anywhar.' That made me laugh.	เธอบอกเขาว่า "ข้าขอตั้นด้นตามท่านไปทุกหนแห่ง" ประโยคนั้นทำเอาพ่อหัวเราะคิก

สำเนียงท้องถิ่นที่ปรากฏอยู่ในเครื่องหมายคำพูดเป็นสิ่งที่ไม่อาจแปลได้ เนื่องจากเราไม่ควรนำเอาสำเนียงท้องถิ่นของไทยไปใช้แทนที่ ดังนั้นผู้แปลจึงแปลความหมายของประโยคนั้นออกมาโดยไม่ได้ใส่สำเนียงท้องถิ่นใดๆ แต่เลือกคำที่ฟังแล้วโบราณหรือเชยคือ "ตั้นด้น" มาใช้ เนื่องจากเราจะต้องทำให้ประโยคนี้ฟังแล้วตลกขบขัน เพราะข้อความที่ตามมากล่าวว่าประโยคนี้ทำให้สาธุคุณเอมส์หัวเราะ

บทที่ 5

ตัวบทต้นฉบับและบทแปล

ตัวบทต้นฉบับและบทแปลของนวนิยายเรื่อง *Gilead*

Source Text	Target Text
I told you last night that I might be gone sometime, and you said, Where, and I said, To be with the Good Lord, and you said, Why, and I said, Because I'm old, and you said, I don't think you're old, And you put your hand in my hand and you said, You aren't very old, as if that settled it. I told you you might have a very different life from mine, and from the life you've had with me, and that would be a wonderful thing, there are many ways to live a good life. And you said, Mama already told me that. And then you said, Don't laugh! because you thought I was laughing at you. You reached up and put your fingers on my lips and gave me that look I never in my life saw on any other face besides your mother's. It's a kind of furious pride, very passionate and stern. I'm always a little surprised to find my eyebrows unsinged after I've suffered one of those looks. I will miss them.	เมื่อคืนก่อนพ่อบอกลูกว่าอีกไม่นานพ่อจะต้องไปแล้วนะ ลูกถามว่าจะไปไหน พ่อบอกว่าจะไปอยู่กับพระเจ้า ลูกถามอีกว่าทำไม พ่อตอบว่าเพราะพ่อแก่แล้ว ลูกเถียงว่าพ่อยังไม่แก่สักหน่อย จากนั้นก็จับมือพ่อเอาไว้แล้วย้ำอีกครั้งว่าพ่อยังไม่แก่มาก เหมือนจะตัดสินทุกอย่างเสร็จสรรพด้วยคำพูดนั้น พ่อบอกลูกว่าในอนาคตข้างหน้าชีวิตของลูกอาจแตกต่างจากชีวิตของพ่อมาก และอาจจะต่างจากช่วงเวลาที่ลูกอยู่กับพ่อด้วย ซึ่งก็เป็นเรื่องดี เพราะคนเราสามารถมีชีวิตที่ดีงามได้ในหลายรูปแบบ ลูกบอกว่าแม่เคยพูดแบบนี้ให้ฟังแล้ว จากนั้นก็บอกว่าอย่าหัวเราะสิพ่อ เพราะลูกคิดว่าพ่อกำลังหัวเราะลูกอยู่ ลูกเอานิ้วมาแตะริมฝีปากของพ่อแล้วก็ทำสีหน้าแบบเดียวกับแม่ของลูก สีหน้าที่พ่อไม่เคยเห็นใครอื่นทำได้เหมือนอีกเลย ทั้งเคร่งขรึมและเจิดจ้าด้วยความรักและความภาคภูมิใจ ได้เห็นทีไรพ่อแปลกใจทุกทีที่คิ้วพ่อยังไม่ไหม้ ต่อไปพ่อคงต้องคิดถึงสีหน้าแบบนี้แน่ๆ
It seems ridiculous to suppose the dead miss anything. If you're grown man when you read this – it is my intention for this letter that you will read it then- I'll have been gone a long time. I'll know most of what there is to know about being dead, but I'll probably keep it to myself. That seems to be the way of things.	การเหมาเอาเองว่าคนตายยังคิดถึงสิ่งโน้นสิ่งนี้ได้อีกอาจฟังดูแปลกๆ ถ้าลูกเป็นผู้ใหญ่แล้วตอนที่กำลังอ่านจดหมายนี้ ซึ่งพ่อจงใจเขียนทิ้งไว้ให้ลูกอ่าน พ่อก็คงตายไปนานโข และได้เรียนรู้หมดทุกอย่างว่าตายแล้วเป็นอย่างไร แต่พ่อก็คงไม่ยอมบอกใครหรอก คนตายทุกคนเขาก็ทำกันแบบนี้ทั้งนั้น

Source Text	Target Text
I don't know how many times people have asked me what death is like, sometimes when they were only an hour or two from finding out themselves. Even when I was a very young man, people as old as I am now would ask me, hold on to my hands and look into my eyes with their old milky eyes, as if they knew I knew and they were going to *make* me tell them. I used to say it was like going home. We have no home in this world, I used to say, and then I'd walk back up the road to this old place and make myself a pot of coffee and a fried-egg sandwich and listen to the radio, when I got one, in the dark as often as not. Do you remember this house? I think you must, a little. I grew up in parsonages. I've lived in this one most of my life, and I've visited in a good many others, because my father's friends and most of our relatives also lived in parsonages. And when I thought about it in those days, which wasn't too often, I thought this was the worst of them all, the draftiest and the dreariest. Well, that was my state of mind at the time. It's a perfectly good old house, but I was all alone in it then. And that made it seem strange to me. I didn't feel very much at home in this world, that was a fact. Now I do.	มีคนถามพ่อว่าความตายเป็นอย่างไรไม่รู้กี่ครั้งแล้ว บางคนถามทั้งที่เขาจะรู้คำตอบด้วยตัวเองในอีกหนึ่งหรือสองชั่วโมงข้างหน้า แม้กระทั่งตอนที่พ่อยังหนุ่มมาก คนชราที่อายุรุ่นเดียวกับพ่อตอนนี้ก็ยังอุตส่าห์มาถาม พวกเขาจับมือพ่อเอาไว้ แล้วจ้องมองพ่อด้วยดวงตาฝ้าฟางขุ่นขาว เหมือนกับพวกเขารู้ว่าพ่อมีคำตอบ และจะต้องขอให้พ่อบอกออกมาให้ได้ สมัยนั้นพ่อมักจะบอกกับใครๆว่าการตายก็เหมือนการกลับบ้าน เราไม่มีบ้านที่แท้จริงอยู่ในโลกใบนี้ จากนั้นพ่อก็จะเดินกลับไปตามถนนเส้นเดิม ไปยังบ้านพักแห่งเดิม ชงกาแฟ ทำแซนวิชไข่ และถ้ามีวิทยุก็จะเปิดฟังในความมืด หรือบางทีก็ไม่เปิด ลูกยังจำบ้านหลังนั้นได้ไหม พ่อลูกว่าต้องพอจำได้ ถึงจะไม่มากนัก พ่อใช้ชีวิตอยู่ในบ้านพักบาทหลวงมาตั้งแต่เด็ก และหลังนี้พ่อก็อยู่มาเกือบตลอดชีวิต พ่อเคยไปเยี่ยมหลังอื่นๆด้วย เพราะมิตรสหายคุณปู่ของลูกและญาติพี่น้องของเราส่วนใหญ่ก็อยู่บ้านพักบาทหลวงกันทั้งนั้น แต่ก่อนเวลาที่พ่อคิดถึงเรื่องนี้ (ก็ไม่บ่อยนักหรอก) พ่อจะรู้สึกว่าบ้านพักของพ่อสภาพแย่กว่าของใครๆทั้งหมด ทั้งหนาวที่สุด และน่าหดหู่ที่สุด แต่มันก็แค่ความคิดของพ่อสมัยนั้นล่ะนะ จริงๆแล้วมันเป็นบ้านเก่าที่สมบูรณ์ดีไม่มีอะไรบกพร่อง เพียงแต่ช่วงนั้นพ่ออยู่ตัวคนเดียว พ่อก็เลยรู้สึกว่าบ้านมันแปลกๆ รู้สึกว่าโลกนี้ไม่ใช่บ้านที่แท้จริงสำหรับพ่อ ก็จริงอยู่หรอกสำหรับตอนนั้น แต่ว่าตอนนี้...พ่อรู้สึกเหมือนได้อยู่บ้านแล้ว

Source Text	Target Text
And now they say my heart is failing. The doctor used the term ‘angina pectoris’ which has a theological sound, like misericordia. Well, you expect these things at my age. My father died an old man, but his sisters didn’t live very long, really. So I can only be grateful. I do regret that I have almost nothing to leave you and your mother. A few old books no one else would want. I never made any money to speak of, and I never paid any attention to the money I had. It was the furthest thing from my mind that I’d be leaving a wife and child, believe me. I’d have been a better father if I’d known. I’d have set something by for you.	หมอบอกว่าหัวใจพ่อกำลังล้มเหลว เรียกอาการที่พ่อเป็นอยู่ว่า “แอนจินา เพคโตริส[1]” พ่อว่าเสียงมันเหมือนคำศัพท์ในวิชาศาสนศาสตร์อย่างคำว่า”มิเซอรีคอร์เดีย[2]” คนวัยพ่อเป็นโรคนี้ก็ไม่แปลกหรอก พ่อของพ่อเสียชีวิตตอนที่ท่านอายุมาก แต่พี่น้องของท่านอายุไม่ยืนนัก ดังนั้นพ่อจึงถือว่าตนเองโชคดีที่อยู่มาได้นานขนาดนี้ พ่อเสียใจที่แทบไม่มีสมบัติอะไรทิ้งไว้ให้ลูกกับแม่เลย จะมีก็แค่หนังสือเก่าๆไม่กี่เล่มที่ไม่มีใครอยากได้ พ่อไม่เคยมีรายได้เป็นกอบเป็นกำ และไม่เคยสนใจเงินทองที่ตนเองมีอยู่เลย เชื่อเถอะว่าพ่อไม่เคยคิดมาก่อนว่าสักวันหนึ่งจะต้องทิ้งภรรยาและลูกให้อยู่บนโลกตามลำพัง ถ้าพ่อรู้ล่วงหน้าพ่อคงจะเป็นพ่อที่ดีกว่านี้ คงจะเตรียมสิ่งต่างๆเผื่อไว้สำหรับอนาคตของลูก
That is the main thing I want to tell you, that I regret very deeply the hard times I know you and your mother must have gone through, with no real help from me at all, except my prayers, and I pray all the time. I did while I lived, and I do now, too, if that is how things are in the next life.	เรื่องนี้ล่ะคือเรื่องสำคัญที่พ่ออยากจะบอก พ่อเสียใจจริงๆที่ลูกกับแม่ต้องเผชิญช่วงเวลาที่ยากลำบากอย่างนั้นโดยที่พ่อช่วยอะไรไม่ได้เลย ได้แต่เพียงอธิษฐานเผื่อเท่านั้น พ่ออธิษฐานอยู่ตลอดเวลา ทั้งตอนที่มีชีวิตอยู่ แล้วก็ตอนนี้ด้วย หากโลกหน้าเป็นอย่างที่พ่อคิดจริงๆ
I can hear you talking with your mother, you asking, she answering. It’s not the words, just the sounds of your voices. You don’t like to go sleep, and every night she has to sort of talk you into it all over again. I never hear her sing except at night, from the next room, when she’s coaxing you to sleep. And then I can’t make out what song it is she’s singing. Her voice is very low. It sounds beautiful to me, but she laughs when I say that.	พ่อได้ยินเสียงลูกกับแม่คุยกัน ลูกถามอะไรสักอย่างแล้วแม่ก็ตอบ แต่พ่อฟังไม่ออกว่าคุยอะไรกัน ได้ยินแต่เสียงพึมพำ ลูกเป็นเด็กไม่ชอบเข้านอน แม่เขาต้องคอยสรรหาเหตุผลมาเกลี้ยกล่อมให้ลูกไปนอนอยู่เสมอ ปกติพ่อไม่เคยได้ยินแม่ของลูกร้องเพลงเลยนอกจากตอนกลางคืน ซึ่งเสียงของเขาจะดังมาจากห้องข้างๆ ขณะที่พยายามกล่อมให้ลูกหลับ แต่พ่อก็ไม่เคยฟังออกหรอกว่าร้องเพลงอะไร เพราะเสียงต่ำมาก พ่อว่าแม่ของลูกร้องเพลงเพราะนะ แต่พอพ่อชมแบบนี้ทีไรเธอก็หัวเราะทุกที

1 Angina pectoris = ภาวะหัวใจล้มเหลว

2 Misericordia มาจากภาษาละติน หมายถึงความเมตตา สงสาร

Source Text	Target Text
I really can't tell what's beautiful anymore. I passed two young fellows on the street the other day. I know who they are, they work at the garage. They're not church-going, either one of them, just decent rascally young fellows who have to be joking all the time, and there they were, propped against the garage wall in the sunshine, lighting up their cigarettes. They're always so black with grease and so strong with gasoline I don't know why they don't catch fire themselves. They were passing remarks back and forth the way they do and laughing that wicked way they have. And it seemed beautiful to me. It is an amazing thing to watch people laugh, the way it sort of takes them over. Sometimes they really do struggle with it. I see that in church often enough. So I wonder what it is and where it comes from, and I wonder what it expends out of your system, so that you have to do it till you're done, like crying in a way, I suppose, except that laughter is much more easily spent.	ทุกวันนี้พ่อชักไม่แน่ใจแล้วว่าอะไรคือสิ่งสวยงาม เมื่อวันก่อนพ่อเดินผ่านเด็กหนุ่มสองคนบนถนน จำได้ว่าเป็นเด็กที่ทำงานในอู่ซ่อมรถ สองคนนี้ไม่ได้ไปโบสถ์หรอก ก็แค่เด็กหนุ่มทะลึ่งทะเล้นที่ชอบหัวเราะเฮฮาทั้งวัน พวกเขายืนพิงกำแพงผึ่งแดดจุดบุหรี่สูบสบายใจเฉิบ เนื้อตัวเลอะเทอะดำเมี่ยม เหม็นกลิ่นน้ำมันหึ่งอยู่ตลอดจนพ่อสงสัยว่าไฟไม่ลุกท่วมตัวบ้างหรือไงหนอ สองคนนั้นพูดอะไรกันสองสามคำแล้วก็หัวเราะเจ้าเล่ห์ไปตามประสาคนหนุ่ม แต่พ่อว่ามันเป็นภาพที่สวยงามนะ การได้มองคนกำลังหัวเราะมันช่างน่าอัศจรรย์ใจเหลือเกิน เหมือนเสียงหัวเราะทำให้เราควบคุมตัวเองไม่ได้ บางทีถึงกับต้องพยายามฝืนพยายามกลั้น อย่างที่พ่อเห็นในโบสถ์อยู่บ่อยๆ น่าคิดนะว่าแท้ที่จริงแล้วการหัวเราะคืออะไรและมาจากไหน มันทำให้ร่างกายของเราปล่อยอะไรออกมา ถึงทำให้พอหัวเราะแล้วต้องหัวเราะต่อให้จบ จะว่าไปก็คล้ายกับการร้องไห้อยู่เหมือนกัน เพียงแต่เราหยุดหัวเราะได้ง่ายกว่าหยุดร้องไห้เยอะ
When they saw me coming, of course the joking stopped, but I could see they were still laughing to themselves, thinking what the old preacher almost heard them say.	พอเห็นพ่อกำลังเดินมาเท่านั้นล่ะ เจ้าเด็กหนุ่มสองคนก็หยุดคุยเล่นกันทันที แต่ก็เห็นได้ว่ายังแอบหัวเราะกับตนเองในใจ คงคิดถึงสิ่งท่านสาธุคุณชราเกือบไปได้ยินเข้า
I felt like telling them, I appreciate a joke as much as anybody. There have been occasions in my life when I have wanted to say that. But it's not a thing people are willing to accept. They want you to be a little bit apart. I felt like saying, I'm a dying man, and I won't have so many more occasions to laugh, in this world at least. But that would just make them serious and polite, I suppose. I'm keeping my condition a secret as long as I can. For a dying man I feel pretty good, and that is a blessing. Of course your mother knows about it. She said if I feel good, maybe the doctor is wrong. But at my age there's a limit to how wrong he can be.	พ่ออยากบอกเด็กพวกนั้นเหลือเกินว่าพ่อก็ชอบฟังเรื่องขำขันเหมือนคนอื่นๆเขาเหมือนกัน มีหลายครั้งในชีวิตที่พ่ออยากจะบอกออกไปอย่างนั้นจริงๆ แต่ก็รู้ว่าเรื่องแบบนี้ผู้คนมักไม่อยากยอมรับ เขาอยากให้นักบวชเป็นคนที่วางตัวอยู่ห่างจากสังคม แต่ความจริงพ่ออยากจะบอกคนอื่นว่าพ่อก็เป็นแค่คนแก่ใกล้ตายคนหนึ่ง เหลือโอกาสหัวเราะไม่มากนักแล้ว อย่างน้อยก็บนโลกนี้ แต่เกรงว่าถ้าพูดไปเช่นนั้นก็ผู้คนก็คงทำหน้าเครียดและพูดจากับพ่อสุภาพเรียบร้อยยิ่งกว่าเดิม พ่อพยายามปกปิดไม่ให้ใครรู้เรื่องอาการป่วย และจะว่าไปพ่อก็เป็นคนใกล้ตายที่ยังรู้สึกแข็งแรงสบายดีอยู่ ซึ่งถือเป็นพระพรจากสวรรค์ แน่นอนว่าแม่ของลูกรู้เรื่องที่พ่อป่วย แม่เขาบอกว่าถ้าพ่อรู้สึกสบายดีแสดงว่าหมอคงวินิจฉัยผิด แต่สำหรับคนอายุมากขนาดพ่อ หมอคงวินิจฉัยไม่ผิดนักหรอก

Source Text	Target Text
That's the strangest thing about this life, about being in the ministry. People change the subject when they see you coming. And then sometimes those very same people come into your study and tell you the most remarkable things. There's a lot under the surface of life, everyone knows that. A lot of malice and dread and guilt, and so much loneliness, where you wouldn't expect to find it either.	นี่ล่ะเรื่องแปลกที่สุดของชีวิตพ่อ ชีวิตของคนเป็นนักบวช เดินไปที่ไหนคนอื่นเขาก็จะรีบเปลี่ยนเรื่องพูดกันทันที แต่บางครั้งคนเหล่านั้นก็กลับแอบมาหาพ่อที่ห้องทำงานและเล่าเรื่องราวน่าตื่นตะลึงให้พ่อฟัง ความจริงทุกคนรู้กันดีอยู่แล้วว่าภายใต้เปลือกนอกของชีวิตคนเรานั้นมีหลายสิ่งซุกซ่อนอยู่ ทั้งความมุ่งร้ายต่อผู้อื่น ความหวาดกลัว ความรู้สึกผิดหรือไม่ก็ความเหงาอย่างมากมายมหาศาล สิ่งเหล่านี้มักจะอยู่ในที่ที่เราไม่คาดคิด
My mother's father was a preacher, and my father's father was, too, and his father before him, and before that, nobody knows, but if there was one thing I should have learned from them and did not learn, it was to control my temper. This is wisdom I should have attained a long time ago. Even now, when a flutter of my pulse makes me think of final things, I find myself losing my temper, because a drawer sticks or because I've misplaced my glasses. I tell you so that you can watch for this in yourself.	คุณตาของพ่อเป็นนักเทศน์ คุณปู่ก็เหมือนกัน คุณทวดก็ด้วย ส่วนรุ่นก่อนหน้าคุณทวดนั้นไม่มีใครรู้ แต่หากจะมีสิ่งหนึ่งที่พ่อควรได้เรียนรู้จากพวกท่านแต่พ่อพลาดไป สิ่งนั้นก็คือการควบคุมอารมณ์โกรธ ซึ่งพ่อควรจะปฏิบัติได้มาตั้งนานแล้ว แต่แม้กระทั่งทุกวันนี้ ถึงพ่อจะนึกถึงวาระสุดท้ายของตนเองทุกครั้งที่ชีพจรเต้นผิดปกติ พ่อก็ยังคงอารมณ์เสียเวลาที่ดึงลิ้นชักไม่ออกหรือหาแว่นตาไม่เจอ ที่พ่อบอกเรื่องนี้ก็เพื่อให้ลูกสังเกตตนเองว่ามีนิสัยแบบเดียวกันนี้อยู่บ้างหรือเปล่า
A little too much anger, too often or at the wrong time, can destroy more than you would ever imagine. Above all, mind what you say. 'Behold how much wood is kindled by how small a fire, and the tongue is a fire' – that's the truth. When my father was old he told me that very thing in a letter he sent me. Which, as it happens, I burned. I dropped it right to the stove. This surprised me a good deal more at the time than it does in retrospect.	ความโกรธที่มากเกินไปหรือบ่อยเกินไปแม้เพียงนิด หรือแสดงออกมาในเวลาที่ไม่เหมาะสมอาจก่อให้เกิดความเสียหายมากมายจนลูกนึกไม่ถึง และที่สำคัญที่สุด พ่ออยากให้ลูกระวังคำพูดของตนเองเอาไว้เสมอ "จงดูเถิด ไฟนิดเดียวอาจเผาไหม้มากเท่าใด และลิ้นนั้นก็เป็นไฟ[3]" คำสอนนี้คือความจริงแท้นะลูก ตอนที่พ่อของพ่ออายุมากแล้ว ท่านเคยกล่าวเช่นนี้ในจดหมายฉบับหนึ่งที่ท่านเขียนถึงพ่อ จดหมายซึ่งพ่อเผาทิ้ง โยนใส่เตาเผาเลยเชียวล่ะ ตอนนั้นพ่อประหลาดใจกับการกระทำของตนเองมากกว่าตอนนี้เสียอีก

[3] James 3: 5 King James Version Bible

Source Text	Target Text
I believe I'll make an experiment with candor here. Now, I say this with all respect. My father was a man who acted from principle, as he said himself. He acted from faithfulness to the truth as he saw it. But something in the way he went about it made him disappointing from time to time, and not just me. I say this despite all the attention he gave to me bringing me up, for which I am profoundly in his debt, though he himself might dispute that. God rest his soul, I know for a fact I disappointed him. It is a remarkable thing to consider. We meant well by each other, too.	ตรงนี้พ่อจะลองพูดแบบเปิดอกสักหน่อยดีกว่า ขอกล่าวด้วยความเคารพเลยว่าคุณปู่ของลูกนั้นเป็นคนที่ใช้ชีวิตตามหลักการของตนเองอย่างแท้จริง ท่านเองก็บอกเช่นนั้น ท่านกระทำทุกอย่างด้วยความซื่อตรงที่ท่านมีต่อสิ่งที่เห็นว่าเป็นสัจธรรม แต่การที่ที่ท่านทำตัวเช่นนั้นบางครั้งบางคราวก็ทำให้คนอื่นผิดหวัง ซึ่งไม่ใช่แค่พ่อคนเดียว พ่อจำเป็นต้องพูดเช่นนี้ถึงแม้ว่าท่านจะให้ความใส่ใจเลี้ยงดูพ่อมาจนเติบใหญ่และพ่อก็เป็นหนี้บุญคุณท่านอย่างมหาศาล และถึงแม้ว่าท่านจะเถียงว่าไม่จริงก็ตาม ขอวิญญาณท่านเป็นสุขเถิดนะ พ่อเองก็รู้ว่าตัวว่าทำให้ท่านผิดหวังด้วยเหมือนกัน ซึ่งเป็นเรื่องที่น่าคิดพิจารณาทีเดียว ทั้งที่เราพ่อลูกต่างก็หวังดีต่อกันและกัน
Well, see and see but do not perceive, hear and hear but do not understand, as the Lord says. I can't claim to understand that saying, as many times as I've heard it, and even preached on it. It simply states a deeply mysterious fact. You can know a thing to death and be for all purposes completely ignorant of it. A man can know his father, or his son, and there might still be nothing between them but loyalty and love and mutual incomprehension.	ดังที่พระผู้เป็นเจ้าท่านกล่าวไว้นั่นล่ะ เราเห็นแต่ไม่รับรู้ เราฟังแต่ไม่เข้าใจ พ่อเองก็ไม่กล้าพูดว่าเข้าใจคำสอนนี้ แม้ว่าพ่อจะได้ยินสักกี่ครั้งหรือเคยเทศน์เรื่องนี้สักกี่หน มันสื่อถึงข้อเท็จจริงบางอย่างอันแสนลึกลับ เราอาจจะรู้จักสิ่งหนึ่งอย่างหมดเปลือกแต่ในขณะเดียวกันเราก็ไม่เข้าใจสิ่งนั้นเลยสักนิดเดียวไม่ว่าจะในแง่มุมใด คนๆหนึ่งอาจจะรู้จักพ่อหรือลูกของตนเอง แต่ในความสัมพันธ์ พวกเขาก็อาจทำได้แค่เพียงให้ความรักและความภักดีต่อกัน โดยที่ต่างฝ่ายต่างไม่เคยเข้าใจกันเลย
My point in mentioning this is only to say that people who feel any sort of regret where you are concerned will suppose you are angry, and they will see anger in what you do, even if you're just quietly going about a life of your own choosing. They make you doubt yourself, which, depending on cases, can be a severe distraction and a waste of time. This is a thing I wish I had understood much earlier than I did. Just to reflect on it makes me a little irritated. Irritation is a form of anger, I recognize that.	ที่พ่อพูดเรื่องนี้ขึ้นมาก็เพียงเพื่อจะสอนลูกว่า เวลาที่ใครสักคนรู้สึกผิดเกี่ยวกับลูก เขาก็จะทึกทักเอาเองว่าลูกกำลังโกรธเขาอยู่ ถึงแม้ว่าลูกจะดำเนินชีวิตไปตามทางของลูกเองเงียบๆ เขาก็จะมองเห็นความขุ่นเคืองในสิ่งที่ลูกทำอยู่ดี จนอาจทำให้ลูกถึงกับสงสัยตนเองและในบางกรณี การสงสัยตนเองก็ทำให้จิตใจเราว้าวุ่นอย่างหนัก ทั้งยังเป็นการเสียเวลาด้วย ความจริงพ่อน่าจะได้เข้าใจเรื่องนี้เสียตั้งแต่สมัยก่อนโน้น แค่นึกย้อนกลับไปพ่อก็รู้สึกหงุดหงิดขึ้นมาแล้ว และสังเกตเห็นว่าความหงุดหงิดก็คือความโกรธรูปแบบหนึ่ง

Source Text	Target Text
One great benefit of a religious vocation is that it helps you concentrate. It gives you a good basic sense of what is being asked of you and also what you might as well ignore. If I have any wisdom to offer, this is a fair part of it.	ข้อดีอย่างหนึ่งของการประกอบอาชีพด้านศาสนาก็คือเราจะมีสมาธิ มีความเข้าใจขั้นพื้นฐานเป็นอย่างดีว่าหน้าที่ของตนคืออะไร และเรื่องใดบ้างที่ไม่ควรเอามาใส่ใจ หากพ่อจะมีคติสอนใจให้ลูกบ้าง ก็เห็นจะมีเรื่องนี้เป็นสำคัญ
You have blessed our house not quite seven years, and fairly lean years, too, so late in my life. There was no way for me to make any changes to provide for the two of you. Still, I think about it and I pray. It is very much in my mind. I want you to know that.	ลูกมาอยู่เป็นพระพรให้กับครอบครัวเรายังไม่ครบเจ็ดปีเต็มด้วยซ้ำ และก็เป็นเจ็ดปีที่ต้องอยู่อย่างประหยัดมัธยัสถ์ เพราะพ่อเองก็มาถึงช่วงบั้นปลายของชีวิตแล้ว ไม่อาจจะเปลี่ยนแปลงสิ่งต่างๆเพื่อหาเลี้ยงลูกกับแม่ให้ดีกว่านี้ได้ แต่พ่อก็ยังคงคิดและยังคงอธิษฐานเรื่องนี้เป็นสิ่งที่ค้างคาใจพ่อมาตลอดจริงๆ อยากให้ลูกรับรู้ไว้
I have been thinking about existence lately. In fact, I have been so full of admiration for existence that I have hardly been able to enjoy it properly. As I was walking up to the church this morning, I passed that row of big oaks by the war memorial - if you remember them – and I thought of another morning, fall, a year or two ago, when they were dropping their acorns as thick as hail almost. There were all sorts of thrashing in the leaves and there were acorns hitting the pavement so hard they'd fly past my head. All this in the dark, of course. I remember a slice of moon, no more than that. It was a very clear night, or morning, very still, and then there were such energy in the things transpiring among those trees, like a storm, like travail. I stood there a little out of range, and I thought, It is all still new to me. I have lived my life on the prairie and a line of oak trees can still astonish me.	ในระยะหลังๆนี้พ่อมักคิดถึงเรื่องการมีอยู่ของสรรพสิ่ง อันที่จริงพ่อมัวแต่คิดชื่นชมสิ่งนี้จนแทบไม่ได้มีความสุขกับชีวิตอย่างแท้จริง ตอนที่พ่อเดินไปโบสถ์เมื่อเช้า พ่อผ่านแนวต้นโอ๊คที่ขึ้นเรียงรายอยู่ตรงอนุสรณ์สถานสงคราม (ถ้าลูกยังจำได้นะ) แล้วพ่อก็นึกถึงเช้าอีกวันหนึ่งในฤดูใบไม้ร่วงเมื่อปีหรือสองปีก่อน ต้นโอ๊คเหล่านี้ทิ้งลูกโอ๊คให้ตกกระหน่ำลงมาราวกับลูกเห็บ ส่งเสียงเปาะแปะกรอบแกรบบนใบไม้แห้ง บางส่วนก็ตกกระทบทางเท้าอย่างแรงจนแทบจะกระเด็นข้ามหัวพ่อ ทั้งหมดนี้เกิดขึ้นในความมืด พ่อจำได้ว่าเห็นพระจันทร์เสี้ยวหนึ่ง แค่เสี้ยวเดียวจริงๆ แต่ฟ้าคืนนั้นหรือเช้าวันนั้นใสกระจ่างเหลือเกิน บรรยากาศก็เงียบสงบมาก พ่อรู้สึกได้ว่ามีพลังงานมากมายส่งผ่านออกมาจากต้นไม้เหล่านั้น ราวกับพายุหรือหญิงที่กำลังคลอดบุตร พ่อยืนห่างออกมาจากตรงนั้นนิดหนึ่ง แล้วก็คิดว่าทุกสิ่งทุกอย่างยังดูแปลกใหม่สำหรับพ่ออยู่เลย ชีวิตของพ่อทั้งชีวิตโตมากับท้องทุ่ง แต่แถวต้นโอ๊คแค่แถวเดียวก็ยังทำให้พ่อรู้สึกตื่นตาตื่นใจได้

Source Text	Target Text
I feel sometimes as if I were a child who opens its eyes on the world once and sees amazing things it will never know any names for and then has to close its eyes again.	บางครั้งพ่อก็รู้สึกเหมือนตนเองเป็นเด็กที่เพิ่งลืมตาดูโลก ได้เห็นสิ่งอัศจรรย์ต่างๆ แต่ยังไม่ทันได้รู้จักชื่อของสิ่งเหล่านั้นก็ต้องหลับตาลงอีกแล้ว
I know this is all mere apparition compared to what awaits us, but it is only the lovelier for that. There is a human beauty in it. And I can't believe that, when we have all been changed and put on incorruptibility, we will forget our fantastic condition of mortality and impermanence, the great bright dream of procreating and perishing that meant the whole world to us. In eternity this world will be Troy, I believe, and all that has passed here will be the epic of the universe, the ballad they sing in the streets. Because I don't imagine any reality putting this one in the shade entirely, and I think piety forbids me to try.	พ่อรู้ว่าโลกนี้เป็นเพียงภาพมายาเมื่อเทียบกับสิ่งที่รอคอยเราอยู่ในโลกหน้า แต่ถ้าเป็นเช่นนั้นจริง โลกนี้ก็ยิ่งสวยงาม เพราะว่ามันงามแบบมนุษย์ พ่อไม่เชื่อหรอกว่าเมื่อเราได้อยู่ในร่างใหม่ที่ไม่มีวันเสื่อมสลาย เราจะลืมสภาวะอันน่าอัศจรรย์ของการเป็นมนุษย์และการอยู่ในโลกแห่งความไม่จีรัง โลกที่เป็นดั่งความฝันอันเจิดจรัสแห่งการเกิดและการดับ พ่อเชื่อว่าในนิรันดรกาล โลกใบนี้คงเปรียบเหมือนตำนานเมืองทรอย[4] และเรื่องราวทุกอย่างที่เคยเกิดขึ้นก็คงเป็นดังมหากาพย์แห่งจักรวาล เป็นบทเพลงที่ผู้คนร้องขับขานกันบนท้องถนน พ่อไม่อาจนึกภาพได้ว่าจะมีโลกใดทำให้โลกนี้หมดความสำคัญโดยสิ้นเชิงได้ ศรัทธาที่มีอยู่ในหัวใจไม่ยอมให้พ่อคิดเช่นนั้น
I spent this morning in a meeting with the trustees. It was pleasant. They respectfully ignored a few suggestions I made about repairs to the building. I'm pretty sure they'll build a new church once I'm gone. I don't mean this unkindly – they don't want to cause me grief, so they're waiting to do what they want to do, and that's good of them. They'll pull the old church down and put up something bigger, sturdier. I hear them admiring what the Lutherans have done, and it is impressive, red brick and a porch with white columns and a fine big door and a handsome steeple. The inside is very beautiful, I'm told. I've been invited to the dedication, and I'll go, if I'm still around and still up to that sort of thing. God willing, in other words. I'd like to see our new church, but they're right, I'd hate to see the old one come down. I believe seeing that might actually kill me, which would not be such a terrible thing for a person in my circumstances. A stab of grief as coup de grace – there'd be poetry in it.	เช้าวันนี้พ่อเข้าประชุมกับคณะกรรมการของโบสถ์ ทุกอย่างก็ราบรื่นดี คณะกรรมการเมินเฉยต่อคำแนะนำเล็กๆน้อยๆของพ่อเรื่องการซ่อมแซมโบสถ์อย่างรักษามารยาท พ่อแน่ใจว่าถ้าพ่อตายไปเมื่อใดเขาก็จะสร้างโบสถ์หลังใหม่ทันที แต่นี่พ่อไม่ได้ว่าเขานะ คณะกรรมการคงไม่ต้องการทำให้พ่อเสียใจ ก็เลยรั้งรออยู่ ยังไม่ทำสิ่งที่อยากทำ ซึ่งก็นับว่าเขามีน้ำใจแล้วล่ะ ต่อไปเขาคงรื้อโบสถ์นี้ทิ้งแล้วสร้างโบสถ์ใหม่ที่ใหญ่และแข็งแรงกว่า พ่อเคยได้ยินเขาพูดชื่นชมถึงโบสถ์ของนิกายลูเธอแรน ซึ่งก็สวยงามน่าประทับใจอยู่ ก่อด้วยอิฐสีแดง มีระเบียงพร้อมเสาสีขาว ประตูบานใหญ่โอ่อ่า และยอดโบสถ์งามตระการ ได้ยินมาว่าข้างในก็สวยมากด้วย พ่อได้รับเชิญให้ไปร่วมพิธีถวายอุทิศที่นั่น ซึ่งพ่อก็คงจะไป ถ้าถึงตอนนั้นแล้วพ่อยังอยู่และยังทำงานแบบนี้ไหว หรือพูดง่ายๆว่าถ้าพระผู้เป็นเจ้าประสงค์เช่นนั้น ความจริงพ่อเองก็อยากเห็นโบสถ์หลังใหม่ แต่คนอื่นเขาก็คิดถูกแล้วล่ะ พ่อไม่อยากเห็นโบสถ์เก่าถูกรื้อถอน ถ้าได้เห็นคงแทบขาดใจ ความจริงก็ไม่เลวนะสำหรับคนแก่ใกล้สิ้นลมอย่างพ่อ ความเศร้าโศกที่เป็นดั่งคมดาบประหาร น่าจะงดงามปานบทกวีเลยทีเดียว

[4] เมืองในตำนานกรีกโบราณที่เคยเจริญรุ่งเรืองก่อนจะเกิดสงคราม เป็นส่วนหนึ่งของมหากาพย์เรื่อง "อิลเลียด" ของกวีโฮเมอร์

Source Text	Target Text
Am I impatient? Can that be? Today there has been no hint of a thorn in my flesh, of a thorn in my heart, more particularly. The thump in my chest goes on and on like some old cow chewing her cud, that same dull endlessness and contentment, so it seems to me. I wake up at night and I hear it. Again, it says. Again, again, again. 'For Preservation is a Creation, and more, it is a continued Creation, and a Creation every moment." That is George Herbert, whom I hope you read. *Again*, all any heart has ever said, and just as the word is said the moment is gone, so there is not even any sort of promise in it.	นี่พ่อกำลังใจร้อนอยู่หรือ เป็นไปได้อย่างไร วันนี้ยังไม่มีวี่แววว่าอะไรจะเป็นหนามยอกอกหรือหนามยอกใจพ่อเลย เสียงตุ้บๆในอกของพ่อยังคงดังต่อไปเรื่อยๆราวกับวัวแก่เคี้ยวเอื้อง พึงพอใจและจำเจไร้ที่สิ้นสุด พ่อตื่นขึ้นมากลางดึก ก็ยังได้ยินหัวใจมันพูดเหมือนเดิมว่า "อีกครั้ง" แล้วก็อีกครั้ง อีกครั้งต่อไปเช่นนี้เรื่อยๆ "การดำรงรักษาชีวิตก็คือการสร้างสรรค์ของพระผู้เป็นเจ้า และเป็นยิ่งกว่านั้น คือเป็นการสร้างแบบต่อเนื่อง สร้างขึ้นใหม่ทุกห้วงขณะเวลา" นี่คือคำกล่าวของจอร์จ เฮอร์เบิร์ต[5] พ่อหวังว่าลูกคงได้อ่านงานของกวีผู้นี้บ้าง หัวใจทุกดวงกล่าวเพียงคำว่า "อีกครั้ง" เท่านั้น และทันทีที่คำนั้นเปล่งออกมา ห้วงขณะเวลานั้นก็ผ่านพ้นไป มันไม่เคยให้สัญญาเลยว่าต่อไปมันจะกล่าวอีกหรือไม่
Wherefore each part Of my hard heart Meets in this frame, To praise thy Name: That, if I chance to hold my peace, Those stones to praise thee may not cease.	ขอรวมดวงใจ หยาบกร้านดวงนี้ ขับขานกวี สรรเสริญพระองค์ หากแม้นวันหนึ่งข้าสิ้นเสียงลง สรรพสิ่งยังคงบูชาพระองค์มิเสื่อมคลาย
Yet awhile. Well, if Herbert is right, this old body is as new a creation as you are yourself. I mean as you are now, playing under my window on the swing Dan Boughton put up for you. You must remember it. He tied fishing line to an arrow and shot it over the bough and then used the fishing line to hoist the rope, and so on. It took him the whole day, but he did it. He's a clever, good-hearted young fellow. He was a great comfort to his father and mother. Now he's teaching school somewhere in Michigan, I'm told. He didn't choose the ministry, though for a long time he was expected to.	ตราบเท่าที่มันทำได้ในตอนนี้ ถ้าเฮอร์เบิร์ตพูดถูก ร่างกายชราของพ่อก็เป็นสิ่งสร้างใหม่ของพระผู้เป็นเจ้าเช่นเดียวกับร่างกายของลูกที่กำลังเล่นชิงช้าอยู่นอกหน้าต่างตอนนี้นั่นล่ะ แดน บาวตันทำชิงช้านี้ให้ลูก ลูกต้องจำได้แน่ เขาเอาสายเบ็ดผูกกับปลายลูกธนูแล้วยิงขึ้นไปบนกิ่งไม้ จากนั้นก็ใช้สายเบ็ดดึงเชือกขึ้น ต้องใช้เวลาทำอยู่ทั้งวันแต่สุดท้ายก็สำเร็จ แดน บาวตันเป็นคนหนุ่มที่ฉลาดและจิตใจดี เป็นลูกที่พ่อแม่ภาคภูมิใจ พ่อได้ข่าวว่าตอนนี้เขาเป็นครูสอนหนังสืออยู่ที่โรงเรียนไหนสักแห่งในมิชิแกน เขาไม่ได้เลือกทำงานสายศาสนาแม้จะถูกคาดหวังเช่นนั้นอยู่เป็นเวลานาน

[5] George Herbert (ค.ศ. 1593-1633) กวีและนักเทศน์ชาวอังกฤษ ผู้มีผลงานส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับศาสนา

Source Text	Target Text
You are standing up on the seat of your swing and sailing higher than you really ought to, with that bold, planted stance of a sailor on a billowy sea. The ropes are long and you are light and the ropes bow like cobwebs, laggardly, indolent. Your shirt is red – it is your favorite shirt – and you fly into the sunlight and pause there brilliantly for a second and then fall back into the shadows again. You appear to be altogether happy. I remember those first experiments with fundamental things, gravity and light, and what an absolute pleasure they were. And there is your mother. “Don’t go so high,” she says. You’ll mind. You’re a good fellow.	ลูกยืนอยู่บนชิงช้าแล้วแกว่งขึ้นไปจนสูงลิบเกินกว่าที่เด็กควรจะเล่น ท่าทีของลูกมั่นคงองอาจราวกับทหารเรือกำลังฝ่าพายุโหมกระหน่ำในทะเล เชือกชิงช้าเส้นยาวแต่ลูกตัวเบามันก็เลยโค้งขดไปมาอย่างอ้อยอิ่งราวกับใยแมงมุม ลูกสวมเสื้อสีแดงตัวโปรด ทะยานตัวขึ้นไปหาแสงแดด แล้วชั่ววินาทีหนึ่งก็หยุดอยู่ตรงนั้นอย่างสง่างาม ก่อนที่จะแกว่งกลับลงไปที่เงามืดอีกครั้ง ดูรวมๆแล้วลูกก็มีความสุขดี พ่อยังจำช่วงเวลาที่ตนเองเคยเล่นสนุกกับสิ่งพื้นๆของธรรมชาติอย่างแรงโน้มถ่วงหรือแสงสว่างในวัยเด็กได้ มันช่างเป็นความหฤหรรษ์จริงๆ แม่ของลูกยืนอยู่ตรงนั้น และเตือนว่า “อย่าแกว่งสูงนัก” ซึ่งลูกก็คงเชื่อฟัง เพราะลูกเป็นเด็กดีอยู่แล้ว
There’s a mystery in the thought of the re-creation of an old man as an old man, with all the defects and injuries of what is called long life preserved in him, and all their claims and all their tendencies honored, too, as in the steady progress of arthritis in my left knee. I have thought sometimes that the Lord must hold the whole of our lives in memory, so to speak. Of course He does. And ‘memory’ is the wrong word, no doubt. But the finger I broke sliding into second base when I was twenty-two years old is crookeder than ever, and I can interpret that fact as an intimate attention, taking Herbert’s view.	การสร้างสรรค์คนชราให้เป็นคนชราอย่างสมบูรณ์นั้นเป็นเรื่องลึกลับ ไม่ว่าจะเป็นความพิกลพิการ ความป่วยไข้ต่างๆที่เป็นผลมาจากวันเวลาอันยาวนานของชีวิตที่บ่มเพาะอยู่ในตัวตน และความเจ็บปวดลำบากลำบนทั้งหลายที่มาจากอาการเหล่านั้น ตัวอย่างเช่นอาการเข่าอักเสบของพ่อที่กำลังหนักขึ้นเรื่อยๆทุกวัน ตัวอย่างเช่นอาการไขข้ออักเสบที่เข่าซ้ายของพ่อซึ่งกำลังหนักขึ้นเรื่อยๆทุกวัน บางครั้งพ่อคิดว่าพระผู้เป็นเจ้าเก็บรักษาชีวิตที่ผ่านมาทั้งหมดของเราไว้ในความทรงจำ ท่านต้องทำเช่นนั้นแน่ แต่คำว่า “ความทรงจำ” ไม่ใช่คำที่ถูกต้องอยู่แล้ว ตอนนี้นิ้วมือของพ่อที่เคยหักตอนที่พ่อลื่นไถลตรงเบสที่สองของสนามเบสบอลเมื่ออายุ 22 ปีงองุ้มยิ่งกว่าเดิม ถือว่าพระองค์ดูแลรายละเอียดการสร้างสรรค์เป็นอย่างดี ถ้ามองจากมุมมองของเฮอร์เบิร์ต
This morning I strolled over to Boughton’s. He was sitting in the screened porch behind the trumpet vines, dozing. He and his wife were fond of those vines because they attract hummingbirds. They’ve pretty well taken over now, so the house looks sort of like a huge duck blind. Boughton corrected when I told him that. “A hummingbird blind,’ he said. ‘There are times when a little bird shot would bring down a thousand of them.’ But, he says, since that’s not enough yet to season a cup of broth, he’s going to bide his time.	เช้าวันนี้พ่อเดินเตร่ไปที่บ้านบาวตัน เขากำลังนั่งสัปหงกอยู่หลังเถาต้นทรัมเป็ตตรงชานบ้านติดมุ้งลวด บาวตันกับภรรยาชื่นชอบเจ้าต้นทรัมเป็ตนี้เสียเหลือเกินเพราะมันดึงดูดนกฮัมมิ่งเบิร์ด และตอนนี้มันก็เลื้อยคลุมไปทั่วจนบ้านทั้งหลังเหมือนซุ้มไม้ที่พรานล่าเป็ดใช้ซ่อนตัว แต่พอพ่อพูดแบบนั้น บาวตันก็แก้ว่า “พรานล่าฮัมมิ่งเบิร์ดต่างหาก” เขาบอกว่าถึงบางครั้งยิงนกหนึ่งตัวอาจทำให้ได้นกพันตัว แต่จำนวนนกแค่นี้ยังไม่พอจะปรุงซุปสักถ้วยเลย รออีกหน่อยดีกว่า

Source Text	Target Text
All his gardens have more or less gone to brush, but as I came up the road I saw young Boughton and the daughter Glory clearing out the iris beds. Boughton owns his house. I used to think that was an enviable thing, but there's been no one but him to see to it, and things have gotten a little out of hand these last years. He seemed in excellent spirit. 'The children,' he said, 'are putting things to rights for me.'	สวนของบาวตันได้กลายสภาพเป็นสุมทุมพุ่มไม้ไปแล้วไม่มากก็น้อย แต่พอพ่อเดินไปถึงก็เห็นลูกชายกับลูกสาวของบาวตันที่ชื่อแจ็คกับกลอรี่กำลังรื้อถอนแปลงดอกไอริส บาวตันมีบ้านเป็นของตนเอง ซึ่งเป็นสิ่งที่พ่อเคยอิจฉา แต่ที่ผ่านมาเขาต้องจัดการทุกอย่างในบ้านเองคนเดียว ไม่มีใครช่วย ช่วงปีหลังๆบ้านเลยออกจะมีสภาพขาดการดูแล บาวตันดูสดชื่นเบิกบาน "ลูกๆฉัน" เขาพูด "กำลังช่วยจัดอะไรๆให้เข้าที่เข้าทาง"
I talked to him some about the baseball season and about the election, but I could tell he was listening mainly to the voices of the children, who did sound very happy and harmonious. I remember when they played in those gardens with their cats and kites and bubbles. It was as pretty a sight as you're likely to see. Their mother was a fine woman, and such a one to laugh! Boughton says, 'I miss her something dreadful,' She knew Louisa when they were girls. Once, I remember, they put hard-boiled eggs under a neighbor's setting hen. What the point was I never knew, but I remember them laughing so hard they just threw themselves down into their hair. One time Boughton and I and some others took a hay wagon apart and reassembled it on the roof of the courthouse. I don't know what the point of that was, either, but we had a grand time, working under cover of darkness and all that. I wasn't ordained yet, but I was in seminary. I don't know what we thought we were up to. All that laughter. I wish I could hear it again. I asked Boughton if he remembered putting that wagon on the roof and he said, 'How could I forget it?' and chuckled to please me, but he really wanted to sit there with his chin propped on the head of his cane and listen to the voices of his children. So I walked home.	พ่อชวนบาวตันคุยเรื่องฤดูเบสบอลกับการเลือกตั้ง แต่ก็รู้ว่าส่วนใหญ่เขาเงี่ยหูฟังเสียงลูกๆคุยกันเสียมากกว่า เสียงนั้นฟังดูมีความสุขเสนาะหูไม่ใช่น้อย พ่อนึกถึงตอนที่สองคนนั้นยังเป็นเด็กวิ่งเล่นอยู่ในสวนกับแมว ว่าว และฟองสบู่ เป็นภาพสวยงามที่ลูกก็น่าจะเคยได้เห็น แม่ของพวกเขาเป็นคนดี หัวเราะเก่งเสียด้วย บาวตันบ่นว่า "ฉันคิดถึงเขาแทบขาดใจ" ภรรยาของบาวตันรู้จักหลุยส์ซาตั้งแต่ยังเป็นเด็ก พ่อจำได้ว่าสองสาวนั่นแกล้งเอาไข่ต้มไปใส่ไว้ใต้แม่ไก่ของเพื่อนบ้าน ทำไปทำไมก็ไม่รู้ แต่จำได้ว่าพวกเธอหัวเราะกันจนหัวสั่นหัวคลอน ครั้งหนึ่งพ่อกับบาวตันและเด็กคนอื่นๆเอาเกวียนขนฟางขึ้นไปบนหลังคาสำนักงานศาล รื้อมันออกเป็นชิ้นๆแล้วก็ประกอบขึ้นใหม่ ทำไปทำไมก็ไม่รู้อีกเหมือนกัน รู้แต่ว่าสนุกสนานเหลือเกินที่ได้ทำงานกันอยู่ในความมืดแบบนั้น สมัยนั้นพ่อยังไม่ได้บวชกำลังเรียนอยู่ที่โรงเรียนสอนศาสนา พ่อไม่รู้เลยว่าพวกเราคิดทำอะไรกันอยู่ แต่เสียงหัวเราะเช่นนั้น ถ้าได้ยินอีกสักครั้งก็คงดี พ่อถามบาวตันว่าจำตอนขึ้นไปต่อเกวียนกันบนหลังคาศาลได้ไหม เขาตอบว่า "โธ่ ใครจะลืมได้ลง" แล้วก็หัวเราะเอาใจพ่อนิดหนึ่ง แต่จริงๆแล้วเขาอยากนั่งเอาคางเกยไม้เท้า ฟังเสียงลูกๆคุยกันมากกว่า พ่อเลยเดินกลับบ้าน

Source Text	Target Text
You and your mother were making sandwiches with peanut butter and apple butter on raisin bread. I consider such a sandwich a great delicacy, as you are clearly aware, because you made me stay on the porch until everything was ready, the milk poured and so on. Children seem to think every pleasant thing has to be a surprise.	ลูกกับแม่กำลังทำแซนวิชขนมปังลูกเกดทาเนยถั่วกับเนยแอบเปิ้ล พ่อว่าแซนวิชแบบนี้เป็นอาหารชั้นเลิศเลยทีเดียว ซึ่งลูกก็คงรู้อยู่แล้วล่ะ เพราะลูกยืนกรานให้พ่อนั่งรออยู่ที่ชานบ้านจนกว่าจะจัดเตรียมทุกอย่างพร้อม เทนมลงแก้วเสร็จสรรพ ดูเหมือนเด็กๆจะชอบคิดว่าของดีทุกอย่างต้องเป็นเรื่องน่าประหลาดใจ
Your mother was a little upset because she didn't know where I was. I didn't tell her I might go to Boughton's. She's afraid I'll just drop dead somewhere, and that's reasonable enough. It seems to me worse things could happen, actually, but that's not how she looks at it. Most of the time I feel a good deal better than the doctor led me to expect, so I'm inclined to enjoy myself as I can. It helps me to sleep.	แม่ของลูกหงุดหงิดนิดหน่อยเพราะไม่รู้ว่าพ่อหายไปไหนมา พ่อไม่ได้บอกไว้ก่อนว่าอาจแวะไปบ้านบาวตัน แม่เขากลัวว่าพ่อจะไปหัวใจวายตายที่ไหน ซึ่งก็มีเหตุผลอยู่ จริงๆพ่อมองว่าเรื่องเลวร้ายกว่านั้นอาจเกิดขึ้นได้เสมออยู่แล้ว แต่แม่เขาไม่ได้มองเช่นนั้น ส่วนใหญ่พ่อรู้สึกสบายดีกว่าที่หมอคาดเดาไว้ตั้งเยอะ ก็เลยอยากจะมีความสุขกับตนเองให้มากในขณะที่ทำได้ ตอนนอนจะได้หลับสบาย
I was thinking about old Boughton's parents, what they were like when we were children. They were rather somber pair, even in their prime. Not like him at all. His mother would take tiny bites of her food and swallow as if she were swallowing live coals, stoking the fires of her dyspepsia. And his father, reverend gentleman that he was, had something about him that bespoke grudge. I have always liked the phrase 'nursing a grudge,' because many people are tender of their resentments, as of the thing nearest their hearts. Well, who knows what account these two old pilgrims have made of themselves by now. I always imagine divine mercy giving us back to ourselves and letting us laugh at what we became, laugh at the preposterous disguises of crouch and squint and limp and lour we all do put on. I enjoy the hope that when we meet I will not be estranged from you by all the oddness life has carved into me. When I look at Boughton, I see a funny, generous young man, full of vigor. He's on two canes now, and he says if he could sprout a third arm there would be three. He hasn't stood in a pulpit these ten years. I conclude that Boughton has completed his errand and I have not yet completed mine. I hope I am not presuming on the Lord's patience.	พ่อนึกถึงภาพพ่อกับแม่ของบาวตันสมัยที่เรายังเป็นเด็ก ทั้งคู่เป็นสามีภรรยาที่ดูเคร่งขรึมตั้งแต่ยังเป็นหนุ่มเป็นสาว ไม่เหมือนบาวตันเลยสักนิด แม่ของบาวตันมักจะตักอาหารเข้าปากคำเล็กๆแล้วกลืนลงคออย่างขมขื่นราวกับกำลังกลืนถ่านคุไฟลงไปกระตุ้นอาการท้องอืด ส่วนพ่อของบาวตัน แม้จะเป็นสุภาพบุรุษผู้น่าเคารพนับถือ แต่บางอย่างในตัวเขาก็สะท้อนถึงความขุ่นเคืองอยู่เสมอ พ่อชอบสำนวนที่ว่า "เพาะบ่มความโกรธ" เพราะหลายคนชอบถนอมรักษาความขุ่นเคืองไว้ในใจตนราวกับเป็นสิ่งมีค่า ป่านนี้ไม่รู้ว่าผู้แสวงบุญผู้ล่วงลับทั้งสองเป็นอย่างไรบ้างแล้ว แต่พ่อคิดเสมอว่าความเมตตาของสวรรค์จะบันดาลให้เรากลับเป็นตัวตนที่แท้จริงอีกครั้ง ให้เราได้ขบขันกับสิ่งที่เราเป็น หัวเราะให้กับร่างจำแลงประหลาดที่เคยเป็นร่างของเรา ทั้งตาเข หน้าบึ้ง หลังงอ เดินโขยกเขยก พ่อสุขใจที่ได้หวังว่าเมื่อเราพบกันอีกครั้ง ลูกจะไม่รู้สึกแปลกแยกกับพ่อเพราะความพิลึกพิลั่นที่ชีวิตสลักลงบนร่างของพ่อตอนนี้ เวลาพ่อมองบาวตันทีไร พ่อก็ยังคงเห็นชายหนุ่มผู้ใจกว้างมากอารมณ์ขัน เต็มเปี่ยมไปด้วยชีวิตชีวา แม้ตอนนี้เขาต้องใช้ไม้ค้ำยันสองอัน บาวตันบอกว่าถ้างอกแขนอีกข้างหนึ่งได้เขาคงใช้สักสามอัน เพื่อนของพ่อคนนี้ไม่ได้ขึ้นเทศน์มาสิบปีแล้ว พ่อเดาว่าเขาคงหมดหน้าที่ต่อโลกนี้แล้วแต่พ่อยังไม่หมด หวังว่าพ่อคงไม่คาดเดาความอดทนของพระเจ้าผิดไป

Source Text	Target Text
I've started *The Trail of the Lonesome Pine.* I went over to the library and got a copy for myself, since your mother can't part with hers. I believe she's reading it again. I'd forgotten it entirely, if I ever read it at all. There's a young girl who falls in love with an older man. She tells him, 'I'll go with ye anywhar.' That made me laugh. I guess it's a pretty good book. He isn't old like I am, but then your mother isn't young like the girl in the book is, either.	พ่อเริ่มอ่านนิยายเรื่อง "ทางรักในป่าสนเปลี่ยว[6]" แล้วนะ พ่อไปยืมมาจากห้องสมุดเอง เลย เพราะเล่มที่บ้านแม่ของลูกแทบไม่เคยวางไว้ห่างตัว สงสัยคงจะอ่านอีกรอบ ถ้าพ่อเคย อ่านนิยายเรื่องนี้มาก่อนพ่อก็จำอะไรไม่ได้เลย เป็นเรื่องของหญิงสาวที่ตกหลุมรักชายที่ อายุมากกว่า เธอบอกเขาว่า "ข้าขอดั้นด้นตามท่านไปทุกหนแห่ง" ประโยคนั้นทำเอาพ่อ หัวเราะคิก พ่อว่าก็คงเป็นหนังสือที่ดีเรื่องหนึ่งนะ พระเอกในเรื่องยังไม่แก่เท่าพ่อหรอก แต่ ก็ไม่เป็นไรเพราะนางเอกในเรื่องก็สาวกว่าแม่ของลูกเหมือนกัน
This week I intend to preach on Genesis 21: 14-21, which is the story of Hagar and Ishmael. If these were ordinary times – if I were twenty years younger – I'd be making an orderly passage through the Gospels and the Epistles before I turned to Genesis again. That was my custom, and I have always felt it was effective as teaching, which is really what all this is about. Now, though, I talk about whatever is on my mind – Hagar and Ishmael at the moment.	สัปดาห์นี้พ่อตั้งใจว่าจะเทศน์เนื้อหาในพระคัมภีร์ปฐมกาลบทที่ 21 วรรค 14-21 ซึ่งเป็น เรื่องของฮาการ์กับอิชมาเอล นี่ถ้าเป็นตามปกติ ถ้าพ่ออายุน้อยกว่านี้สักยี่สิบปี พ่อก็คงจะ ไล่เทศน์ตามบทชีวประวัติพระเยซูหรือบทที่เป็นจดหมายจากอัครสาวกก่อนแล้วค่อยวนมา เทศน์บทปฐมกาล พ่อทำแบบนั้นเป็นประจำ เพราะเห็นว่าเป็นวิธีสอนที่ได้ผลที่สุด ซึ่งการ เทศน์ก็น่าจะเป็นการสอน แต่ทุกวันนี้พ่อนึกถึงเรื่องอะไรขึ้นมาพ่อก็พูดๆไป อย่างเรื่องของ ฮาการ์กับอิชมาเอลที่พ่อคิดอยู่ตอนนี้
The story of Hagar and Ishmael came to mind while I was praying this morning, and I found a great assurance in it. The story says that it is not only the father of a child who cares for its life, who protects its mother, and it says that even if the mother can't find a way to provide for it, provision will be made. At that level it is a story full of comfort. That is how life goes – we send our children into the wilderness. Some of them on the day they are born, it seems, for all the help we can give them. Some of them seem to be a kind of wilderness unto themselves. But there must be angels there, too, and springs of water. Even that wilderness, the very habitation of jackals, is the Lord's. I need to bear that in mind.	เรื่องของฮาการ์กับอิชมาเอลผ่านเข้ามาในความคิดของพ่อขณะกำลังอธิษฐานเมื่อเช้า ทำ ให้พ่อรู้สึกสบายใจขึ้นมาก เรื่องราวนี้สอนว่าไม่ได้มีเพียงแต่ผู้เป็นพ่อเท่านั้นที่สามารถดูแล ลูกและปกป้องแม่ของลูกได้ แต่ยังสอนด้วยว่าถึงแม้ผู้เป็นแม่ไม่อาจหาเลี้ยงดูลูกของตน สวรรค์ก็จะส่งการเลี้ยงดูทางอื่นมาให้แทน เมื่อตีความเช่นนี้ ก็เป็นเรื่องที่ฟังแล้วสบายใจ ชีวิตคนเราก็เป็นแบบนี้ล่ะ เหมือนเราต้องส่งลูกไปอยู่ในป่าในดง บางรายก็ตั้งแต่เกิดเลย ด้วยซ้ำ ถ้ามองว่าพ่อแม่ได้ให้อะไรลูกบ้าง แต่ลูกบางคนก็เปรียบเสมือนมีป่าดงอยู่ในตนเอง อย่างไรก็ตาม ในป่าย่อมต้องมีเทวดาและมีแหล่งน้ำ เพราะแม้แต่ป่าดงพงไพร ถิ่นที่อยู่ของ สัตว์ร้าย ก็ล้วนเป็นของพระผู้เป็นเจ้าทั้งสิ้น พ่อต้องระลึกไว้เช่นนี้เสมอ

6 The Trail of the Lonesome Pine ของ John Fox, Jr.

Source Text	Target Text
Young Boughton came by to see if you felt like a game of catch. You did. He was sunburned from working in the garden. It gave him a healthy, honest look. He's teaching you to throw over hand. He said he couldn't stay for supper. You were disappointed, as I believe your mother was also.	แจ็ค บาวตันแวะมาชวนลูกไปเล่นขว้างบอล ลูกตอบตกลง ผิวของเขาถูกแดดเผาจากการทำงานในสวน ทำให้ดูเหมือนชายหนุ่มที่แข็งแรงจริงใจ แจ็คสอนลูกขว้างบอลแบบยกแขนขึ้นสูง เขาบอกว่าอยู่ร่วมทานอาหารเย็นด้วยไม่ได้ ลูกผิดหวัง พ่อเชื่อว่าแม่ของลูกก็คงผิดหวังด้วย
The moon looks wonderful in this warm evening light, just as a candle flame looks beautiful in the light of morning. Light within light. It seems like a metaphor for something. So much does. Ralph Waldo Emerson is excellent on this point.	คืนนี้พระจันทร์ช่างงามเหลือเกินเมื่ออยู่ในแสงอันอบอุ่นของยามพลบค่ำ งามเหมือนเปลวเทียนที่อยู่ในแสงอาทิตย์ยามเช้า แสงที่อยู่ในแสง เหมือนเป็นความเปรียบถึงอะไรสักอย่างเหมือนจริงๆนะ ราล์ฟ วอลโด เอเมอร์สัน[7]กล่าวถึงประเด็นนี้ไว้อย่างดีเยี่ยม
It seems to be a metaphor for the human soul, the singular light within the great general light of existence. Or it seems like poetry within language. Perhaps wisdom within experience. Or marriage within friendship and love. I'll try to remember to use this. I believe I see a place for it in my thoughts on Hagar and Ishmael. Their time in the wilderness seems like a specific moment of divine Providence within the whole providential regime of Creation.	คงเปรียบได้กับวิญญาณของมนุษย์ แสงหนึ่งที่โดดเด่นอยู่ท่ามกลางแสงอันยิ่งใหญ่แห่งสรรพสิ่งทั้งมวล หรืออาจเปรียบได้กับบทกวีที่มีอยู่ในภาษา ปัญญาที่มีอยู่ในประสบการณ์ หรือการแต่งงานที่อยู่ในมิตรภาพและความรัก พ่อจะจำคำพูดนี้เอาไว้ใช้ตอนเทศน์ พ่อว่าพอจะคิดออกแล้วว่าควรเอาไปใช้กับเรื่องฮาการ์และอิชมาเอลอย่างไร ช่วงเวลาที่ทั้งสองต้องอยู่ในป่าเปรียบเสมือนห้วงเวลาหนึ่งแห่งพระกรุณาของพระผู้เป็นเจ้า ท่ามกลางความกรุณาทั้งหมดที่พระองค์มอบให้กับทุกสิ่งที่ทรงสร้างขึ้น
Just before suppertime yesterday evening Jack Boughton came strolling by. He sat himself down on the porch step and talked baseball and politics – he favors the Yankees, which he has every right to do – until the fragrance of macaroni and cheese so obtruded itself that I was obliged to invite him in. You and your mother still regard him as a fairly wonderful surprise, this John Ames Boughton with his quiet voice and his preacherly manner, which by the way, he has done nothing to earn, or to deserve. To the best of my knowledge, at any rate. He had it even as a child, and I always found that disturbing. Maybe it's something he isn't conscious of, growing up the way he did. But it seems to me sometimes that there's an element of parody in it. I wonder if he acts that way everywhere, or if he does it only around me, and around his father.	ก่อนอาหารค่ำเมื่อวานนี้ แจ็ค บาวตันเดินทอดน่องมาหาเราที่บ้าน เขานั่งลงที่ระเบียงและพูดคุยเรื่องเบสบอลกับการเมือง เขาเข้าข้างทีมแยงกี้ แต่นั่นก็เป็นสิทธิของเขาอยู่แล้ว ในที่สุดกลิ่นมักกะโรนีอบชีสก็หอมฟุ้งออกมาข้างนอกจนพ่อต้องเชิญเขาเข้ามาร่วมรับประทานด้วย ลูกกับแม่ยังคงมองว่าเขาคือเรื่องน่าประหลาดใจที่น่ายินดี จอห์น เอมส์ บาวตันคนนี้มีน้ำเสียงแผ่วเบาและบุคลิกท่าทางราวกับนักเทศน์ ทั้งที่จริงๆแล้วเขาไม่เคยทำอะไรที่คู่ควรหรือเหมาะสมกับบุคลิกเช่นนั้นเลย ไม่เลยแม้แต่น้อย เท่าที่พ่อรู้มา เขามีท่าทางแบบนี้มาตั้งแต่เด็ก พ่อเห็นทีไรก็ให้รู้สึกรำคาญใจ แต่เขาอาจจะไม่รู้ตัวก็ได้เขาอาจโตขึ้นมาแบบนั้นเอง แต่บางครั้งนะ พ่อก็รู้สึกว่าบุคลิกของเขาเหมือนการแสดงตลกเสียดสีอยู่หน่อยๆ พ่ออยากรู้ว่าเขาแสดงท่าทีแบบนี้ตลอดเวลาหรือเปล่า หรือทำเฉพาะตอนอยู่ต่อหน้าพ่อและบาวตัน

[7] Ralph Waldo Emerson (คศ. 1803-1882) กวี นักเขียน และนักปรัชญาชาวอเมริกัน ผู้นำขบวนการเคลื่อนไหวทางปรัชญาแนว Transcendentalism

Source Text	Target Text
What do I mean by preacherly? There's a way of being formal and differential and at the same time cordial, while maintaining an air of dignified authority, which is preacherly. I never mastered this myself, but my father had it and Boughton had it. My grandfather, that old Nazirite, was impressive in another style. But of sheer and perfect preacherliness I have never seen a finer example than this Jack Boughton, heathen that he is, or was. Your mother asked him if he would like to say grace, and he did with an elegant simplicity that seemed almost wasted on macaroni and cheese.	ท่าทางราวกับนักเทศน์เป็นอย่างไรน่ะหรือ การวางตัวเป็นการเป็นงาน ให้เกียรติผู้อื่น และดูอบอุ่นมีไมตรีในเวลาเดียวกัน โดยไม่ละทิ้งความสง่าผ่าเผยทรงอำนาจ นี่ล่ะท่าทางแบบนักเทศน์ ซึ่งพ่อไม่เคยทำได้เหมือนเลยสักครั้ง พ่อของพ่อมีบุคลิกเช่นนั้น บาวตันก็เหมือนกัน ส่วนปู่ของพ่อผู้เป็นบาทหลวงชราจอมเผด็จการ มีบุคลิกน่าประทับใจอีกรูปแบบหนึ่ง แต่ถ้าพูดถึงมาดนักเทศน์อย่างสมบูรณ์แบบของแท้นั้น พ่อไม่เคยเห็นใครเกินแจ็ค บาวตันคนนี้เลย ทั้งๆที่เขาเป็นคนไร้ศาสนา หรืออย่างน้อยก็เคยเป็น แม่ของลูกขอให้เขากล่าวคำขอบคุณพระเจ้า เขาก็กล่าวออกมาอย่างง่ายดายและสง่างามจนน่าเสียดายที่อาหารบนโต๊ะเป็นแค่มักกะโรนีอบชีส
He mentioned that I had not been to see his father in a few days, which is the truth, and which is no coincidence either. I thought that he might be at his father's only a few days. It has been one of the great irritations of my life, seeing the two of them together. I hoped to stay away till he left, but clearly he is not about to do that.	เขาเอ่ยขึ้นมาว่าสองสามวันที่ผ่านมานี้ไม่เห็นพ่อแวะไปเยี่ยมเยียนบาวตันบ้างเลย ซึ่งก็จริงอยู่ และไม่ใช่เรื่องบังเอิญด้วย ภาพแจ็คอยู่กับพ่อของเขานั้นเป็นสิ่งหนึ่งที่พ่อเห็นแล้วหงุดหงิดที่สุดในชีวิต ตอนแรกพ่อคาดว่าเขาคงมาอยู่กับบาวตันแค่สองสามวัน ก็เลยตั้งใจว่าจะอยู่ห่างๆก่อนจนกว่าเขาจะกลับไป แต่เห็นได้ชัดเลยว่าเขายังไม่มีทีท่าจะกลับง่ายๆ
In the old days I used to come into the kitchen and look around in the pantry and the icebox, and generally I find a pot full of soup or stew or a casserole of some kind, which I would warm up or not depending on my mood. If I didn't find anything, I'd eat cold baked beans and fried-egg sandwiches – which, by the way, I enjoyed. I'd find pie or biscuits on the table sometimes. When I was at the church or up in my study, one of the women would just step in the door and leave dinner there for me and go away, and then another day she'd come back and take her pan and her tea towels or whatever and go away. I'd find jam and pickles and smoked fish. Once I found liver pills. It was a strange life, with its own pleasure.	แต่ก่อนพ่อจะเดินเข้าครัวแล้วเปิดดูในตู้เย็นและห้องเก็บอาหาร ปกติก็มักจะพบซุปหรือสตูว์สักหม้อ หรือไม่ก็อาหารอบสักชามวางอยู่ จากนั้นพ่อก็จะเอาไปอุ่นหรือบางครั้งก็ไม่อุ่นแล้วแต่อารมณ์ แต่ถ้าพ่อไม่เจออาหารวางอยู่ในนั้น พ่อก็จะกินถั่วอบกระป๋องและแซนวิชไข่ซึ่งพ่อชอบนะ และบางครั้งพ่อก็จะพบขนมพายหรือขนมปังกรอบวางอยู่บนโต๊ะ เวลาที่พ่ออยู่ที่โบสถ์หรือทำงานอยู่ในห้องส่วนตัว หนึ่งในผู้หญิงจากโบสถ์จะเปิดประตูเข้ามาวางอาหารเย็นทิ้งไว้ให้ แล้วจากไป วันรุ่งขึ้นเธอก็จะเข้ามาเก็บกระทะ ผ้าเช็ดชาม หรืออื่นๆแล้วก็จากไปอีก บางครั้งพ่อก็ได้แยม แตงกวาดอง หรือเนื้อปลารมควัน ครั้งหนึ่งพ่อเคยได้น้ำมันตับปลาด้วยนะ เป็นชีวิตที่แปลกๆ แต่ก็มีความสุขไปอีกแบบ

Source Text	Target Text
Then, when your mother and I got married, it was a little hard for people to learn that they couldn't just come and go anymore. They suspected she was not a cook, I believe, and in fact she was not, so they kept coming in the door with their casseroles until I realized it upset her, and then I spoke with them about it. I found her crying in the pantry one evening. Someone had come in and changed the pull cord on the light and put new paper down on the shelves. It was kindly intended, but not considerate, I understand that.	ต่อมาเมื่อพ่อแต่งงานกับแม่ของลูก ก็ไม่ใช่เรื่องง่ายที่จะบอกชาวบ้านว่าจะเข้าๆออกๆบ้านพ่อแบบเดิมไม่ได้แล้ว สงสัยพวกเขาจะคาดว่าแม่ของลูกไม่ถนัดเรื่องทำกับข้าว (ซึ่งก็เป็นเรื่องจริง) ก็เลยยังคงเดินเข้าประตูเอาอาหารอบใส่ชามมาวางไว้ให้พ่อจนกระทั่งพ่อได้รู้ว่าแม่เขาเสียใจเรื่องนี้ ก็เลยไปอธิบายให้ทุกคนเข้าใจ เย็นวันนั้นพ่อเห็นแม่ของลูกยืนร้องไห้อยู่ในห้องเตรียมอาหาร เพราะมีคนเข้ามาเปลี่ยนสายสวิตช์ไฟและเอากระดาษหนังสือพิมพ์ใหม่มาปูรองหิ้ง พ่อเข้าใจว่าเป็นการกระทำที่ปรารถนาดี แต่ว่าไม่คำนึงถึงความรู้สึกของผู้อื่น
I mention this because it seemed so strange to me to be sitting there with the two of you and young Boughton, of all people. Because not so many years ago I was sitting at that table in the dark eating cold meat loaf from the pan it came in, listening to the radio, when old Boughton let himself in the door and sat down at the table and said, 'Don't put the light on.' So I turned the radio off and we sat there together and talked and prayed, about John Ames Boughton, for John Ames Boughton.	พ่อพูดเรื่องนี้ขึ้นมาก็เพราะรู้สึกแปลกๆที่ตอนนี้ตนเองกำลังนั่งร่วมโต๊ะกับแม่และลูกและแจ็ค บาวตัน แทนที่จะเป็นคนอื่น เพราะเมื่อไม่กี่ปีก่อนพ่อนั่งอยู่คนเดียวที่โต๊ะตัวนี้ กินเนื้ออบจากกระทะโดยที่ไม่อุ่น ฟังวิทยุไปพลางๆ จากนั้นบาวตันก็เดินเข้าประตูมาแล้วนั่งลงที่โต๊ะ พูดว่า "ไม่ต้องเปิดไฟนะ" พ่อก็เลยปิดวิทยุ แล้วเราทั้งสองก็นั่งพูดคุยและอธิษฐานร่วมกัน เรื่องที่เราคุยก็คือจอห์น เอมส์ บาวตัน และคนที่เราอธิษฐานเผื่อก็คือจอห์น เอมส์ บาวตัน
But that story maybe more than you need to know, more than I ought to tell you. If things have come right, what is the point? There's nothing very remarkable in the story, in fact it is very commonplace, which is not an extenuation by any means. So often people tell me about some wickedness they've been up to, or they've suffered from, and I think, Oh *that* again! I heard of churches in the South that oblige people to make a public confession of their graver sins to the whole congregation. I think sometimes there might be an advantage in making people aware how worn and stale these old transgressions are. It might take some of the shine off them, for those who are tempted. But I have no evidence to suggest it has that effect. Of course there are special and extenuating circumstances. They were fairly special in young Boughton's case and by no means extenuating, if I am any judge. Which I am not, or ought not to be, according to the scripture.	แต่เรื่องนั้นลูกอาจไม่จำเป็นต้องรู้ พ่ออาจจะไม่ควรเล่า ถ้าทุกอย่างดำเนินไปอย่างที่ควรจะเป็นแล้ว ก็ไม่รู้จะพูดถึงอีกทำไม ความจริงก็ไม่ใช่เรื่องน่าจดจำอะไรนักหนา เป็นสิ่งที่พบเห็นกันอยู่ทุกวัน แต่นั่นก็ไม่ใช่ข้ออ้างที่จะทำให้ความผิดนั้นเบาบางลง บ่อยครั้งผู้คนจะมาเล่าให้พ่อฟังว่าไปทำเรื่องเลวร้ายอะไรมาหรือทุกข์ทรมานใจเรื่องใดอยู่ แล้วพ่อก็จะคิดว่าอ้อ "เรื่องนั้น" อีกแล้ว พ่อได้ยินมาว่ามีโบสถ์ทางใต้บางแห่งบังคับให้ผู้คนสารภาพบาปหนักของตนในที่สาธารณะด้วยการเล่าให้คนทั้งโบสถ์รับรู้ พ่อคิดว่าการทำอย่างนี้ก็มีข้อดี คือทำให้ผู้คนได้รู้ว่าบาปเหล่านี้คือเรื่องเดิมๆที่เกิดขึ้นซ้ำซากไม่รู้กี่ครั้งกี่หน จะได้ไม่หลงคิดไปว่าบาปของตนเป็นเรื่องใหญ่กว่าของใคร แต่พ่อก็ไม่อาจรับรองได้หรอกว่ามันจะได้ผลเช่นนั้นจริง แน่นอนอยู่แล้วว่าบางสถานการณ์ก็เป็นกรณีพิเศษซึ่งทำให้ความผิดบาปนั้นบรรเทาลง ถ้าจะให้พ่อตัดสิน เรื่องของแจ็ค บาวตันก็เป็นสถานการณ์ที่พิเศษพอสมควร แต่ไม่อาจบรรเทาความผิดของเขาได้เลย ถึงอย่างไรพ่อก็ไม่ใช่ผู้ตัดสิน พ่อไม่ควรตัดสินใคร เพราะพระคัมภีร์สอนไว้อย่างนั้น

Source Text	Target Text
Transgression. That is legalism. There is never just one transgression. There is a wound in the flesh of human life that scars when it heals and often enough seems never heal at all. Avoid transgression. How's that for an advice.	การกระทำผิดต่อผู้อื่นก็คือการฝ่าฝืนกฎ มันไม่ใช่แค่การกระทำผิดหนึ่งครั้ง แต่มันคือการทำร้ายชีวิตคนๆหนึ่งให้เกิดบาดแผล ที่แม้นหายดีแล้วก็จะยังคงทิ้งรอยแผลเป็น หรือบ่อยครั้งแผลที่เกิดขึ้นก็ไม่มีวันหายเลย จงอย่ากระทำผิดต่อใคร พ่อแนะนำลูกเช่นนี้ดีกว่า
I have to decide what to tell your mother. I know she is wondering. He's very nice to her, and to you. And to me. No 'Papa' this evening thanks goodness. He's so respectful I feel like telling him I'm not the oldest man in the world yet. Well, I know I'm touchy about some things. I have to try to be fair with him. You look at him as if he were Charles Lindbergh. He keeps calling you little brother and you love that.	พ่อต้องตัดสินใจว่าจะเล่าให้แม่ของลูกฟังอย่างไร พ่อรู้ว่าแม่เขากำลังสงสัย ในเมื่อแจ็คทำตัวแสนดีกับลูก แม่ของลูก และพ่อด้วย ขอบคุณพระเจ้าที่เย็นนี้เขาไม่เรียกพ่อว่า "คุณพ่อ" เขาเคารพนบนอบเสียเหลือเกิน จนพ่ออยากบอกเขาว่าพ่อไม่ได้แก่ที่สุดในโลก เอาล่ะ พ่อรู้ว่าบางเรื่องพ่อก็ออกจะขี้ใจน้อยเกินไป ต้องให้ความยุติธรรมกับเขาบ้าง ลูกมองดูแจ็คราวกับว่าเขาคือชาลส์ ลินด์เบอร์ก[8] พอเขาเรียกลูกว่า "เจ้าน้องชาย" ลูกก็ชอบอกชอบใจ
I hope there's some special providence in his turning up just when I have so many other things to deal with, because he is a considerable disruption when peace would have been especially appreciated. I'm not complaining. Or I ought not to be.	พ่อหวังว่าพระผู้เป็นเจ้าคงมีเหตุผลพิเศษที่ส่งแจ็คมาบ้านเราในขณะที่พ่อมีงานอื่นต้องทำมากมาย เพราะเขาเข้ามารบกวนความสงบในช่วงเวลาที่พ่อกำลังปรารถนาความสงบเป็นพิเศษ นี่พ่อไม่ได้บ่นนะ หรืออย่างน้อยก็รู้ตัวว่าไม่ควรบ่น
I've been thinking about my funeral sermon, which I plan to write to save old Boughton the trouble. I can do a pretty good imitation of his style. He'll get a laugh out of that.	พ่อกำลังคิดเรื่องบทเทศน์ในงานศพของตนเอง ตั้งใจว่าจะเขียนเองเลย บาวตันจะได้ไม่ยุ่งยาก พ่อเลียนแบบสำนวนการเทศน์ของเขาได้เหมือนเชียวล่ะ พอเขาได้อ่านจะต้องหัวเราะแน่
Young Boughton came by again this morning, with some apples and plums from their trees. He and Glory have things looking pretty nice over there. They've done a lot of work.	แจ็ค บาวตันแวะมาบ้านเราอีกครั้งเมื่อเช้านี้ ขนเอาแอบเปิ้ลกับลูกพลัมจากสวนที่บ้านมาฝาก เขากับกลอรี่จัดบ้านของบาวตันเสียจนดูดีทีเดียว ช่วยกันทำงานไปได้หลายอย่าง

8 Charles Lindbergh (ค.ศ. 1903 – 1974) นักบินชาวอเมริกันคนแรกที่สามารถบินข้ามมหาสมุทรแอตแลนติก

Source Text	Target Text
I'm trying to be a little more cordial to him than I have been. He sort of steps back and smiles a little, and looks at me as though he wants me to know he knows it is a performance and he's amused by it. I suppose an attempt is a performance, in some sense. But what else can I do? Most people will go along with you in these situations, whatever their private thoughts might be. I hesitate to call it devilment, but it certainly does make me uncomfortable, and I'm fairly sure that is what he intends. And I believe he truly is amused as well. So I abandoned that attempt at cordiality for today and excused myself and went off to look after some things at the church.	ครั้งนี้พ่อพยายามจะมีไมตรีกับเขามากว่าเดิม แต่เขากลับถอยห่าง ยิ้มนิดหนึ่ง แล้วมองพ่อราวกับจะบอกว่าเขารู้ว่าพ่อแสดงละครอยู่ และเขารู้สึกว่ามันน่าขำ พ่อเห็นด้วยว่าการที่คนเราพยายามฝืนวางตัวมันก็คือการแสดงละครแบบหนึ่ง แต่จะให้พ่อทำอะไรได้อีกล่ะ ในสถานการณ์เช่นนี้ คนทั่วไปเขาก็เล่นไปตามบทบาท ไม่ว่าในใจจะคิดอย่างไร พ่อไม่อยากจะพูดว่าเขาทำเพื่อแกล้งพ่อเล่น แต่พ่อรู้สึกอึดอัด และแน่ใจว่าเขาเจตนาจะให้พ่อรู้สึกเช่นนั้น พ่อเชื่อว่าเขารู้สึกสนุกที่เห็นพ่อเป็นเช่นนั้น พ่อก็เลยล้มเลิกความพยายามที่จะแสดงมิตรไมตรีและขอตัวไปธุระที่โบสถ์
I spent several hours in meditation and prayer over John Ames Boughton, and also over John Ames, the father of his soul, as Boughton once called me, though I can't endorse the phrase, any soul's father being the Lord only. There's much for me to ponder in that fact. Better that I should offend or reject my own son – which God forbid – but you are the Lord's child also, as am I, as we all are. I must be gracious. My only role is to be gracious. Clearly I must somehow contrive to *think* graciously about him, also, since he makes such a point of seeing right through me. I believe I have made some progress on that front through prayer, though there is clearly much more progress to be made, much more praying to be done.	พ่อครุ่นคิดและอธิษฐานเรื่องจอห์น เอมส์ บาวตันอยู่นานหลายชั่วโมง รวมทั้งเรื่องของจอห์น เอมส์ คุณพ่อทางวิญญาณของเขาด้วย บาวตันเคยเรียกพ่อเช่นนั้น แต่พ่อไม่เห็นด้วย เพราะบิดาแห่งจิตวิญญาณทุกดวงคือพระผู้เป็นเจ้าเท่านั้น เรื่องนี้มีประเด็นให้พ่อต้องขบคิดมากเหลือเกิน แต่พ่อยอมปฏิเสธหรือทำให้ลูกของตนเสียใจดีกว่า ถึงพระเจ้าจะห้ามไว้ก็เถอะ ลูกเองก็เป็นบุตรของพระเจ้าด้วย เช่นเดียวกับพ่อ และมนุษย์เราทุกคน พ่อจะต้องมีเมตตา หน้าที่เดียวของพ่อก็คือมีเมตตา และเห็นได้ชัดเลยว่าพ่อจะต้องคิดเรื่องแจ็คอย่างมีเมตตาด้วย เพราะเขาสามารถอ่านความคิดของพ่อได้อย่างปรุโปร่ง พ่อเชื่อว่าได้พัฒนาใจตนเองไปบ้างในเรื่องนี้โดยการอธิษฐาน แต่ก็รู้ว่ายังต้องพัฒนาอีกเยอะ และต้องอธิษฐานอีกมาก
This is an important thing, which I have told many people, and which my father told me, and which his father told him. When you encounter another person, when you have dealings with anyone at all, it is as if a question is being put to you. So you must think, What is the Lord asking of me in this moment, in this situation? If you confront insult or antagonism, your first impulse will be to respond in kind.	นี่คือสิ่งสำคัญที่พ่อสอนทุกคน พ่อได้ฟังมาจากพ่อของพ่อ ซึ่งท่านก็ได้ฟังมาจากปู่อีกทีหนึ่ง เวลาที่ลูกเผชิญหน้ากับใครสักคน เวลาที่ลูกต้องพูดคุยข้องเกี่ยวกับใครก็ตาม ก็เหมือนกับมีคำถามที่ลูกต้องตอบในขณะนั้น ลูกจะต้องถามตนเองว่าพระผู้เป็นเจ้าอยากให้ลูกทำอะไรในวินาทีนี้ ในสถานการณ์นี้ เมื่อลูกเผชิญกับคำสบประมาทหรือการต่อต้าน ปฏิกิริยาแรกของลูกก็คือต้องการจะตอบโต้ในลักษณะเดียวกัน

Source Text	Target Text
But if you think, as it were, This is an Emissary sent from the Lord, and some benefit intended for me, first of all the occasion to demonstrate my faithfulness, the chance to show that I do in some small degree participate in the grace that saved me, you are free to act otherwise than as circumstance would seem to dictate. You are free to act by your own lights. You are free at the same time of the impulse to hate or resent that person. He would probably laugh at the thought that the Lord sent him to you for your benefit (and his), but that is the perfection of the disguise, his own ignorance of it.	แต่ถ้าลูกคิดว่า นี่คือผู้ส่งสารที่พระผู้เป็นเจ้าส่งมาให้เพื่อประโยชน์ต่อตัวลูกเอง อย่างเช่น อันดับแรกก็คือโอกาสที่จะแสดงออกถึงความยึดมั่นต่อศรัทธา โอกาสที่จะแสดงออกว่าลูกมีส่วนร่วมอยู่เล็กน้อยในพระเมตตาของพระเจ้าที่ได้ช่วยให้ลูกรอด ลูกก็มีอิสระที่จะกระทำสิ่งใดก็ได้นอกเหนือไปจากสิ่งสถานการณ์บ่งให้ทำ ลูกมีอิสระที่จะกระทำสิ่งที่ตนเองต้องการ และในขณะเดียวกันก็มีอิสระที่จะเกลียดหรือโกรธบุคคลนั้นด้วย เขาอาจจะหัวเราะกับความคิดที่ว่าพระเจ้าส่งเขามาหาลูกเพื่อประโยชน์ของลูก (และของเขา) แต่นั่นล่ะคือการซ่อนเร้นอย่างสมบูรณ์แบบ คือแม้แต่ตัวเขาเองก็ไม่รับรู้
I am reminded of this precious instruction by my own great failure to live up to it recently. Calvin says somewhere that each of us is an actor on a stage and God is the audience. That metaphor has always interested me, because it makes us artists of our behavior, and the reaction of God to us might be thought of as aesthetic rather than morally judgmental in the ordinary sense. How well do we understand our role? With how much assurance do we perform it? I suppose Calvin's God was a Frenchman, just as mine is a Middle Westerner of New England extraction. Well, we all bring such light to bear on those great matters as we can. I do like Calvin's image, though, because it suggests how God might actually enjoy us. I believe we think about that far too little. It would be a way into understanding essential things, since presumably the world exists for God's enjoyment, not in any impulse sense, of course, but as you enjoy the *being* of a child even when he is in every way a thorn in your heart. 'He has a mind of his own,' Boughton used to say when that son of his was up to something. And he meant it as a praise, he really did. Now, Edward, for example, *did* have a mind of his own, a mind worthy of respect.	พ่อระลึกถึงคำสอนอันมีค่านี้ขึ้นมาได้เพราะในระยะหลังๆพ่อล้มเหลวในการปฏิบัติเรื่องนี้จริงๆ คาลวิน[9]เคยกล่าวไว้ว่ามนุษย์แต่ละคนคือนักแสดงบนเวที ส่วนพระผู้เป็นเจ้าคือผู้ชม ความเปรียบนี้พ่อว่าน่าสนใจ เพราะเท่ากับว่าเราคือศิลปินที่ออกแบบความประพฤติของเราเอง และการตอบสนองจากพระผู้เป็นเจ้าก็เป็นไปในเชิงศิลปะมากกว่าการตัดสินความถูกผิดทางศีลธรรมในความคิดของคนทั่วไป ท่านดูว่าเราเข้าใจบทบาทของตัวเราเองมากน้อยเพียงใด เราแสดงบทบาทนั้นออกมาด้วยความมั่นใจแค่ไหน พ่อว่าพระเจ้าของคาลวินน่าจะเป็นชาวฝรั่งเศส ส่วนพระเจ้าของพ่อเป็นชาวอเมริกันตะวันตกกลางเชื้อสายนิวอิงแลนด์ เอาเถอะ เราต่างก็พยายามหาความกระจ่างให้กับเรื่องยิ่งใหญ่เช่นนี้เท่าที่เราจะทำได้ แต่พ่อชอบการมองแบบคาลวินนะ เพราะแสดงให้เห็นว่าจริงๆแล้วพระผู้เป็นเจ้าอาจจะเพลิดเพลินกับการเฝ้าดูมนุษย์ พ่อว่าเราคิดถึงประเด็นนี้น้อยเกินไป มันอาจเป็นทางที่ช่วยให้เราเข้าใจสิ่งที่เป็นสาระสำคัญก็ได้ เพราะในเมื่อเราสันนิษฐานว่าโลกนี้ดำรงอยู่ก็เพื่อความเพลิดเพลินของพระผู้เป็นเจ้า ซึ่งแน่นอนว่าไม่ใช่แบบฉาบฉวย แต่เหมือนกับการที่เราเพลิดเพลินกับตัวตนของลูกเรา ทั้งที่ลูกก็เป็นดั่งหนามทิ่มแทงหัวใจเราในทุกๆทาง "เขามีความคิดเป็นของเขาเอง" บาวตันชอบพูดเช่นนี้เวลาที่ลูกชายตัวดีก่อเรื่อง พูดอย่างชื่นชมด้วยซ้ำ เอ็ดเวิร์ดก็เป็นตัวอย่างหนึ่ง เขามีความคิดเป็นของเขาเองอย่างเห็นได้ชัด เป็นความคิดที่น่านับถือเสียด้วย

9 จอห์น คาลวิน ผู้ก่อตั้งคริสตศาสนานิกาย Calvinism

Source Text	Target Text
I'm not sure that's true, either. Worthy of respect, of course. But the fact is that his mind came from one set of books as surely as mine has come from another set of books. But that can't be true. While I was at seminary I read every book he had ever mentioned and every book I thought he might have read, if I could put my hand on it and it wasn't in German. If I had the money, I ordered books through the mail that I thought he might be about to read. When I brought them home my father began to read them, too, which surprised me at the time. Who knows where any mind comes from. It's all mystery. Still, Boughton is right. Jack Boughton is a piece of work. Much more prayer is called for, clearly, but first I will take a nap ……..	แต่พอก็ไม่แน่ใจว่าจริงหรือเปล่า เป็นความคิดที่น่านับถือ ก็คงใช่อยู่ แต่ความจริงก็คือความคิดของเอ็ดเวิร์ดมาจากหนังสือชุดหนึ่ง ส่วนความคิดของพ่อก็มาจากหนังสืออีกชุดหนึ่ง แต่ก็ไม่จริงอีกนั่นล่ะ เพราะสมัยที่พ่อเรียนอยู่ที่โรงเรียนสอนศาสนา พ่ออ่านหนังสือที่เอ็ดเวิร์ดพูดถึงครบหมดทุกเล่ม แถมยังอ่านเล่มที่พ่อคิดว่าเขาน่าจะอ่านอีก ถ้าสามารถหาได้และไม่ใช่ภาษาเยอรมัน ตอนไหนพ่อมีเงิน พ่อก็จะสั่งซื้อหนังสือทางไปรษณีย์ หนังสือที่พ่อคิดว่าเอ็ดเวิร์ดน่าจะอ่าน และเมื่อพ่อเอาหนังสือพวกนั้นกลับมาที่บ้าน ปู่ของลูกก็เริ่มอ่านด้วย ตอนนั้นพ่อยังแปลกใจเลย ใครจะไปรู้ว่าความคิดของคนๆหนึ่งมาจากที่ไหน เรื่องนี้เป็นเรื่องลึกลับ แต่ถึงอย่างไร บาวตันเพื่อนพ่อก็พูดถูก แจ็ค บาวตันเป็นมนุษย์ที่ยากจะหาใครเหมือนจริงๆ เห็นได้ชัดเลยว่าพ่อจำเป็นต้องอธิษฐานอีกเยอะ แต่ของีบสักหน่อยก่อน
Another morning, thank the Lord. A good night's sleep, and no real discomfort to speak of. A woman in my flock called just after breakfast and asked me to come to her house. She is elderly, recently a widow, all by herself, and she had just moved from her farm to a cottage in town. You can never know what troubles or fears such people have, and I went. It turned out that the problem was her kitchen sink. She told me, considerably amazed that a reversal so drastic could occur in a lawful universe, that hot water came from the cold faucet and cold water from the hot faucet. I suggested that she might just decide to take C for hot and H for cold, but she said she liked things to work the way they were supposed to. So I went home and got my screw-driver and came back and switched the handles. She said she guessed that would do until she gets the real plumber. Oh, the clerical life! I think this lady has suspected me of a certain doctrinal sloughing off, and now she will be sure of it. The story made your mother laugh, though, so my labors are repaid.	ขอบคุณพระผู้เป็นเจ้าสำหรับเช้าวันใหม่ เมื่อคืนพ่อหลับสบายดี ไม่มีอาการเจ็บป่วยใดๆมารบกวน ผู้หญิงคนหนึ่งซึ่งเป็นสมาชิกโบสถ์แวะมาหาพ่อหลังอาหารเช้า ขอให้พ่อไปที่บ้าน เธอผู้นี้เป็นสตรีสูงวัย เพิ่งเป็นหม้ายหมาดๆ และอยู่ตัวคนเดียว เธอเพิ่งย้ายจากไร่มาอยู่บ้านหลังเล็กๆในตัวเมือง ผู้คนที่โดดเดี่ยวเช่นนี้มักจะมีปัญหาหรือความกลัวต่างๆนานาที่ยากจะคาดเดาได้ พ่อก็เลยไปที่บ้านของเธอ ปรากฏว่าปัญหาคืออ่างล้างจาน เธอบอกพ่อว่าน้ำร้อนไหลออกมาจากก๊อกน้ำเย็นและน้ำเย็นไหลออกมาจากก๊อกน้ำร้อน ท่าทางเธอตื่นตะลึงว่าเกิดเรื่องพิสดารเช่นนี้ในจักรวาลอันมีระเบียบได้อย่างไร พ่อแนะนำให้เธอจำสลับกันว่า C คือน้ำร้อน และ H คือน้ำเย็น แต่เธอยืนกรานว่าอยากให้สิ่งต่างๆใช้งานได้อย่างถูกต้องตามแบบแผน พ่อก็เลยกลับบ้านไปเอาไขควงมาสลับหัวก๊อกให้ เธอบอกว่าคงพอแก้ขัดไปก่อนจนกว่าจะหาช่างประปาจริงๆได้ เฮ้อ นี่ล่ะหนอชีวิตนักบวช พ่อว่าสุภาพสตรีผู้นี้คงเคยสงสัยว่าพ่อเป็นพระที่หละหลวมจารีตหรือเปล่า และหลังจากวันนั้นเธอคงแน่ใจเลยล่ะ แต่อย่างน้อยเรื่องนี้ก็ทำให้แม่ของลูกหัวเราะ ความเหนื่อยของพ่อก็เลยไม่สูญเปล่า

Source Text	Target Text
Last night I finished *The Trail of the Lonesome Pine*. It gave me a sort of turn there a while. The old man sees the girl with someone her own age and remarks how well suited they are, and then he starts getting old and shabby and broke, and she's still very beautiful, of course. But it turns out fine. She loves him only and forever. I doubt the book would have kept my interest if that particular matter had not risen. And then I did want to know what there was in it your mother liked so much. God bless her, she's a dear woman. I read most of it yesterday evening, and then I couldn't sleep, wondering about it, so I crept off to my study and read till almost dawn. And then I went up to the church to watch the dawn come, because that peace does restore me better than sleep can do. It is as though there were a hoard of quiet in that room, as if any silence that ever entered that room stayed in it. I remember once as a child dreaming that my mother came into my bedroom and sat down in a chair in the corner and folded her hands in her lap and stayed there, very calm and still. It made me feel wonderfully safe, wonderfully happy. When I woke up, there she was, sitting in that chair. She smiled at me and said, 'I was just enjoying the quiet.' I have that same feeling in the church, that I am dreaming what is true.	เมื่อคืนพ่ออ่าน *ทางรักในป่าสนเปลี่ยว* จบแล้ว แอบรู้สึกดีอยู่ไม่ใช่น้อย ชายสูงวัยเห็นหญิงสาวที่เขารักเดินไปกับชายหนุ่มที่อายุใกล้เคียงกับเธอและรู้สึกว่าทั้งสองคนเหมาะสมกันดี ชายสูงวัยแก่ชราและทรุดโทรมลงเรื่อยๆในขณะที่หญิงคนนั้นยังคงสาวและสวยมากๆ แต่สุดท้ายทุกอย่างก็ลงเอยด้วยดี หญิงสาวรักชายสูงวัยผู้นั้นเพียงคนเดียวและตลอดไป หนังสือเล่มนี้คงไม่มีอะไรดึงดูดใจให้พ่ออ่านต่อเลยถ้าไม่มีประเด็นนี้ และอีกอย่างคือพ่ออยากรู้จริงๆว่าทำไมแม่ของลูกถึงชอบมากเหลือเกิน (ขอพระเจ้าอวยพรเธอด้วยเถิด เธอเป็นหญิงที่พ่อรักจริงๆ) พ่ออ่านไปราวค่อนเล่มเมื่อเย็นวาน จากนั้นก็นอนไม่หลับ ได้แต่นึกสงสัยเกี่ยวกับหนังสือเล่มนั้น จนในที่สุดก็ต้องย่องออกมาอ่านต่อในห้องทำงานจนเกือบเช้า จากนั้นพ่อก็ไปรอรับรุ่งอรุณวันใหม่ที่โบสถ์ ความเงียบสงบที่นั่นทำให้กายและใจของพ่อได้พักผ่อนดีกว่าการนอนหลับเสียอีก ที่นั่นเป็นเหมือนห้องขุมทรัพย์แห่งความเงียบ ราวกับว่าความเงียบจากทุกหนแห่งมารวมตัวกันอยู่ในนั้น พ่อจำได้ว่าครั้งหนึ่งตอนเป็นเด็กพ่อฝันว่าย่าของลูกเดินเข้ามาในห้องนอน แล้วนั่งลงที่เก้าอี้หัวมุม สองมือกุมอยู่บนตัก ท่านนั่งอยู่เฉยๆเช่นนั้น นิ่งและสงบเหลือเกิน พ่อรู้สึกปลอดภัยและมีความสุขอย่างอธิบายไม่ถูก และพอตื่นขึ้นมา ย่าของลูกก็อยู่ตรงนั้นจริงๆ นั่งอยู่ที่เก้าอี้ตัวนั้นเลย แล้วท่านก็ยิ้มและบอกว่า "แม่กำลังเพลินกับความเงียบจ้ะ" ตอนอยู่ในโบสถ์พ่อก็รู้สึกแบบเดียวกันนั้น รู้สึกเหมือนกำลังฝันในสิ่งที่เกิดขึ้นจริง
It strikes me that your mother could not have said a more heartening word to me by any other means than she did by loving that unremarkable book so much that I noticed and read it, too. That was providence telling me what she could not have told me.	อยู่ๆพ่อก็คิดขึ้นมาได้ว่าแม่ของลูกคงไม่รู้จะหาวิธีอื่นใดมากล่าวถ้อยคำหวานหูกับพ่อ ก็เลยแสดงออกว่ารักหนังสือธรรมดาๆเล่มนั้นมาก พ่อจะได้สังเกตเห็นและลองอ่านดู พระผู้เป็นเจ้าได้ช่วยให้พ่อได้เข้าใจในสิ่งที่แม่เขาไม่อาจกล่าวออกมาได้
I wish I could be like one of the old Vikings. I'd have the deacons carry me in and lay me down at the foot of the communion table, and then torch the old ship, and it and I would sail into eternity together. Though in fact I hope they will save that table. Surely they will.	พ่ออยากเป็นเหมือนชาวไวกิ้งสมัยโบราณ จะได้มีพระลูกวัดขนร่างพ่อไปวางไว้หน้าโต๊ะประกอบพิธีศีลมหาสนิท แล้วก็จุดไฟเผาเรือทั้งลำ พ่อและเรือลำนั้นก็จะโลดแล่นไปสู่นิรันดรกาลด้วยกัน แต่จริงๆแล้วพ่อหวังว่าเขาจะเก็บโต๊ะตัวนั้นเอาไว้ เขาต้องเก็บแน่

Source Text	Target Text
Even the Holy of Holies was broken open. The deep darkness vanished into ordinary daylight, and the mystery of God was only made more splendid. So my dear hoard of silence can be scattered, too, and the great silence will not be any poorer for it. And yet thank God they are waiting till I die.	แม้แต่ห้องศักดิ์สิทธิ์ที่อยู่ด้านในสุดก็คงถูกเผาจนเปิดโล่ง ความมืดมิดที่ดิ่งลึกอยู่ในนั้นก็จะดับสลายหายไปด้วยแสงแห่งวัน ความลึกลับแห่งพระผู้เป็นเจ้าก็จะสว่างเจิดจรัสยิ่งกว่าแต่ก่อน ขุมทรัพย์ความเงียบที่พ่อแสนรักก็อาจกระจัดกระจายไปเช่นกัน แต่ความเงียบอันยิ่งใหญ่นั้นย่อมไม่มีวันถูกทำลาย ขอบคุณพระเจ้าที่พวกเขารอให้พ่อตายเสียก่อน
Sometimes I almost forget my purpose in writing this, which is to tell you things I would have told you if you had grown up with me, things I believe it becomes me as a father to teach you. There are the Ten Commandments, of course, and I know you will have been particularly aware of the Fifth Commandment, Honor your father and your mother. I draw attention to it because Six, Seven, Eight, and Nine are enforced by the criminal and civil laws and by social custom. The Tenth Commandment is unenforceable, even by oneself, even with the best of will in the world, and it is violated constantly. I have been candid with you about my suffering a good deal at the spectacle of all the marriages, all the households overflowing with children, especially Boughton's – not because I wanted them, but because I wanted my own. I believe the sin of covetise is that pang of resentment you may feel when even the people you love best have what you want and don't have. From the point of view of loving your neighbor as yourself (Leviticus 19:18), there is nothing that makes a person's fallenness more undeniable than covetise – you feel it right in your heart, in your bones. In that way it is instructive.	บางครั้งพ่อก็หลงลืมว่าเขียนบันทึกเหล่านี้ขึ้นเพื่ออะไร พ่อเขียนเพื่อบอกสิ่งต่างๆกับลูก สิ่งที่พ่อคงได้บอกลูกหากพ่อมีชีวิตอยู่กับลูกจนเติบใหญ่ สิ่งที่พ่อควรจะสอนลูกในฐานะที่พ่อเป็นพ่อ เรื่องบัญญัติสิบประการก็เรื่องหนึ่งล่ะ พ่อรู้ว่าลูกคงรู้จักบัญญัติข้อที่ห้า "จงเคารพบิดามารดาของเจ้า" เป็นอย่างดีอยู่แล้ว พ่ออยากพูดถึงข้อนี้เป็นพิเศษ เพราะข้อหก เจ็ด แปด และเก้า[10]มีการบังคับใช้เนื่องจากกฎหมายแพ่ง กฎหมายอาญา และธรรมเนียมปฏิบัติของสังคม ส่วนข้อที่สิบ[11]ไม่สามารถบังคับให้ใครปฏิบัติได้ บังคับตัวเองก็ไม่ได้ ต่อให้มีความตั้งใจกล้าแกร่งที่สุดในโลกก็เถอะ บัญญัติข้อนี้คนเราฝ่าฝืนกันอยู่เนืองๆ พ่อเปิดเผยกับลูกมาตลอดว่าแต่ก่อนพ่อทรมานใจมากเวลาที่เห็นคนแต่งงานกัน เห็นบ้านที่เต็มไปด้วยเด็กๆ โดยเฉพาะบ้านของบาวตัน พ่อไม่ได้ปรารถนาครอบครัวของเขา แต่พ่ออยากมีครอบครัวของพ่อเองบ้าง พ่อเชื่อว่าบาปแห่งการปรารถนาสิ่งที่เป็นของผู้อื่นก็คือความรู้สึกเจ็บแปลบในหัวใจเมื่อเห็นคนอื่น หรือแม้แต่ผู้คนที่เรารักที่สุด มีสิ่งที่เราอยากได้แต่เราไม่มี หากมองตามคำสอนเรื่องการรักเพื่อนบ้านเหมือนรักตนเอง (เลวิติคัส บทที่ 19 วรรค 18) การปรารถนาสิ่งที่เป็นของผู้อื่นคือเครื่องฟ้องให้เห็นความเป็นคนบาปของมนุษย์ได้อย่างดีที่สุด เพราะทุกคนรู้สึกได้อยู่ในหัวใจและวิญญาณของตน ถ้ามองเช่นนั้นก็ถือเป็นการสอนอย่างหนึ่ง

10 ข้อ 6- ห้ามฆ่าผู้อื่น ข้อ7 - ห้ามประพฤติผิดในกาม ข้อ8 – ห้ามลักขโมย ข้อ 9 - ห้ามเป็นพยานเท็จ

11 จงอย่าปรารถนาสิ่งที่เป็นของผู้อื่น

Source Text	Target Text
I have never really succeeded in obeying that Commandment, Thou shalt not covet. I avoided the experience of disobeying by keeping to myself a good deal, as I have said. I am sure I would have laboured in my vocation more effectively if I had simply accepted covetise in myself as something inevitable, as Paul seems to do, as the thorn in my side, so to speak. 'Rejoice with those who rejoice." I have found that difficult too often. I was much better at weeping with those who weep. I don't mean that as a joke, but it is kind of funny, when I think about it.	พ่อไม่เคยปฏิบัติตามบัญญัติ "จงอย่าปรารถนาสิ่งที่เป็นของผู้อื่น" ได้สำเร็จเลย อย่างที่เคยบอก พ่อจะพยายามเลี่ยงสถานการณ์ที่อาจนำไปสู่บาปนี้ด้วยการเก็บตัวอยู่คนเดียวเป็นส่วนใหญ่ พ่อคงทำงานในอาชีพได้ดีกว่าที่เป็นมาถ้าพ่อยอมรับข้อเสียของตนเองในเรื่องนี้ว่ามันเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ เหมือนหนามที่อยู่ข้างกาย อย่างที่อาจารย์เปาโล[12]ยอมรับ หลายครั้งพ่อรู้สึกว่า "จงรื่นเริงยินดีกับผู้ที่กำลังรื่นเริงยินดี[13]" เป็นคำสอนที่ปฏิบัติตามได้ยาก พ่อถนัดการร้องไห้เมื่อเห็นผู้อื่นร้องไห้มากกว่า นี่พ่อไม่ได้ตั้งใจจะพูดให้ตลกนะ แต่คิดๆไปมันก็ขำดีเหมือนกัน
If I had lived, you'd have learned from my example, bad as well as good. So I want to tell you where I have failed, if the failures were important enough to have had real consequences, as this one certainly was.	ถ้าพ่อยังอยู่กับลูก ลูกก็คงได้เห็นตัวอย่างจากชีวิตพ่อ ทั้งที่ดีและไม่ดี พ่อก็เลยอยากจะเล่าถึงสิ่งที่พ่อล้มเหลว หากความล้มเหลวนั้นเป็นเรื่องสำคัญและก่อให้เกิดผลกระทบตามมาอย่างเช่นเรื่องนี้
But to return to the matter of honoring your mother. I think it is significant that the Fifth Commandment falls between those that have to do with proper worship of God and those that have to do with right conduct toward other people. I have always wondered if the Commandments should be read as occurring in order of importance. If that is correct, honoring your mother is more important than not committing murder. That seems remarkable, though I am open to the idea.	แต่กลับไปพูดถึงเรื่องการเคารพมารดาดีกว่า พ่อว่าน่าสนใจที่บัญญัติข้อห้าอยู่ตรงกลางระหว่างข้อที่กล่าวถึงการบูชาพระผู้เป็นเจ้าอย่างถูกต้องกับข้อที่กล่าวถึงการปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างถูกต้อง พ่อสงสัยมาตลอดว่าบัญญัติเหล่านี้เรียงตามลำดับความสำคัญหรือเปล่า ถ้าใช่ก็แสดงว่าการเคารพมารดามีความสำคัญมากกว่าการไม่ฆ่าผู้อื่น ซึ่งก็น่าแปลกนะ แต่พ่อก็เปิดกว้างต่อความคิดนี้
Or they may be thought of as different kinds of law, not comparable in terms of their importance, and honoring your mother might be the last in the sequence relating to the right worship rather than the first in the series relating to right conduct. I believe this is a very defensible view.	หรือเราอาจมองว่ามันเป็นกฎบัญญัติที่ต่างประเภทกัน เอามาเปรียบเทียบความสำคัญกันไม่ได้ การเคารพมารดาอาจเป็นข้อสุดท้ายในกลุ่มบัญญัติที่กล่าวถึงการเคารพบูชา ไม่ใช่ข้อแรกในกลุ่มที่กล่าวถึงการประพฤติตน พ่อเชื่อว่ามุมมองนี้ก็มีเหตุผลสนับสนุนอยู่ไม่น้อย

12 Paul - หนึ่งในอัครสาวกของพระเยซูคริสต์

13 คัมภีร์ไบเบิ้ล โรมัน 12: 15

Source Text	Target Text
The apostle says, 'Outdo one another in showing honor' and also 'Honor everyone.' The old commentators usually say 'your father ad mother' means anyone in authority over you, but that is the way people thought for a long time and a lot of harm came from it – slavery was 'patriarchal,' and so on. Anyone who happens to have authority over you is your parent! Then there have been some vicious, brutal parents in this world. 'What do you mean, grinding the faces of the poor!' Does the text anywhere say, 'Children will be given good things and *parents* will be sent empty away?' No, because parents are not equated with the rich or those in authority. Nowhere in Scripture is there a father who behaves wickedly toward his child, but the rich and powerful are wicked much more often than not. And if honoring authority means only that you don't go out of your way to defy it, that really cheapens the notion of honoring as it would apply to an actual mother. It would not be anything beautiful or important enough to be placed right at the center of the 10 Commandments, for goodness' sake.	อัครสาวกกล่าวว่า "จงแข่งขันการให้เกียรติกันและกัน" และ "จงให้เกียรติคนทุกคน" นักอธิบายพระคัมภีร์สมัยก่อนมองว่า "บิดาและมารดา" ในที่นี้หมายถึงใครก็ตามที่มีอำนาจเหนือกว่า ผู้คนเชื่อเช่นนี้มานาน และก่อให้เกิดปัญหาตามมามากมาย อย่างเช่นการมองว่าระบบทาสก็คือ "การปกครองแบบบิดา" ใครก็ตามที่บังเอิญมีอำนาจเหนือเรา ต้องถือว่าเขาเป็นพ่อแม่เราเลยเชียวหรือ ถ้าเช่นนั้นโลกนี้ก็มีพ่อแม่ที่ชั่วร้ายเหี้ยมโหดอยู่ไม่น้อย เหมือนที่พระคัมภีร์กล่าวว่า 'ที่เจ้าได้บดบี้หน้าคนจนนั้น เจ้าหมายความว่ากระไร[14]' มีส่วนไหนของพระคัมภีร์หรือที่กล่าวว่า 'บุตรนั้นจะได้รับสิ่งดีแต่บิดามารดาจะถูกไล่ให้จากไปโดยไม่ได้อะไรเลย' ไม่มีหรอก เพราะคำว่าบิดามารดาไม่ได้หมายถึงบุคคลผู้ร่ำรวยหรือมีอำนาจ ในพระคัมภีร์ไม่มีเรื่องราวของพ่อที่ปฏิบัติต่อลูกอย่างเลวทราม แต่ผู้ที่ร่ำรวยมีอำนาจส่วนใหญ่ต่างหากที่เลวทราม และถ้าการเคารพบิดามารดาหมายถึงแค่การไม่ทำตัวนอกลู่นอกทาง ก็เท่ากับดูถูกความหมายของคำว่า "เคารพ" ที่ใช้กับผู้เป็นมารดาจริงๆ คำนี้จะไม่มีความหมายที่งดงามหรือสำคัญพอที่จะเป็นข้อกลางของบัญญัติสิบประการได้เลย เห็นแก่พระเจ้าเถอะ
I believe the Fifth Commandment belongs in the first tablet, among the laws that describe worship, because right worship is right perception (see especially Romans 1), and here the Scripture commands right perception of people you have a real and deep knowledge of. How you would honor someone differs with circumstances, so you can only truly fulfill a general obligation to show honor in specific cases of mutual intimacy and understanding. If all this seems lopsided in favor of parents, I would point out again that it is the consistent example of parents in the Bible that they honor their children. I think it is notable in this connection that it is not Adam but the Lord who rebukes Cain. Eli never rebukes his sons, or Samuel his. David never rebukes Absalom. At the very end, poor old Jacob rebukes his sons as he blesses them. A remarkable thing to consider	พ่อเชื่อว่าบัญญัติข้อที่ห้าจัดอยู่ในจารึกแผ่นแรก ซึ่งก็คือกฎที่เกี่ยวกับการเคารพบูชา เพราะการเคารพบูชาสิ่งที่ถูกต้องก็คือการมองเห็นสิ่งต่างๆอย่างถูกต้อง (ลูกลองกลับไปอ่านโรมบทที่ 1 ดูสิ) ในที่นี้พระคัมภีร์สั่งให้เรามีมุมมองที่ถูกต้องต่อบุคคลซึ่งเรารู้จักอย่างลึกซึ้งแท้จริง คนเราจะให้เกียรติบุคคลหนึ่งอย่างไรนั้นก็ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ เราจะสามารถทำหน้าที่ของการให้เกียรติผู้อื่นได้อย่างแท้จริงก็เฉพาะในกรณีที่ทั้งสองฝ่ายต่างมีความใกล้ชิดและเข้าใจซึ่งกันและกัน และถ้าที่กล่าวมานี้ดูจะเข้าข้างพ่อแม่มากเกินไป ก็ขอให้ลองสังเกตว่าพ่อแม่ในพระคัมภีร์ได้แสดงตัวอย่างให้เห็นเสมอถึงการเคารพให้เกียรติลูก และพ่อว่าอีกสิ่งหนึ่งที่เด่นในประเด็นนี้ก็คือ พระเจ้าคือผู้ที่ลงโทษเคน ไม่ใช่อดัมผู้เป็นพ่อ เอลีก็ไม่เคยลงโทษลูกๆของตน ซามูเอลก็ด้วย กษัตริย์ดาวิดก็ไม่เคยทำโทษแอบซา-ลอม และในช่วงท้ายของชีวิต ยาคอบชราผู้น่าสงสารก็ลงโทษลูกชายด้วยการอวยพรให้กับพวกเขา ถือเป็นเรื่องที่น่าคิดพิจารณาทีเดียว

14 อิสยาห์ 3: 15

Source Text	Target Text
There's a sermon here. The Prodigal Son as the Gospel text. I should ask Boughton if he has noticed this. But of course he has, of course he has. I must give that more thought.	เรื่องนี้เอาไปใช้เทศน์ได้นะ ใช้ข้อความจากพระคัมภีร์เรื่องลูกชายผู้หลงผิดแต่กลับใจที่อยู่ในส่วนประวัติพระเยซูคริสต์ได้เลย พ่อน่าจะถามบาวตันว่าเคยคิดเรื่องนี้บ้างไหม แต่เขาก็คงต้องเคยล่ะ เคยแน่นอนอยู่แล้วนะพ่อว่า พ่อจะต้องลองคิดเรื่องนี้ดูอีกสักหน่อย
My point here is that the great kindness and providence of the Lord has given most of us someone to honor – the child his parent, the parent his child. I have great respect for the uprightness of your character and the goodness of your heart, and your mother could not love you more or take greater pride in you. She has watched every moment of your life, almost, and she loves you as God does, to the marrow of your bones. So that is the honoring of the child. You see how it is godlike to love the *being* of someone. Your *existence* is a delight to us. I hope you never have to long for a child as I did, but oh, what a splendid thing it has been that you came finally, and what a blessing to enjoy you now for almost seven years.	ประเด็นที่พ่ออยากจะพูดก็คือ พระเมตตาและกรุณาอันยิ่งใหญ่ของพระผู้เป็นเจ้าทำให้มนุษย์ส่วนใหญ่มีใครสักคนในชีวิตที่เราสามารถให้ความเคารพ บุตรก็มีบิดามารดา ส่วนบิดามารดาก็มีบุตร พ่อเคารพความเป็นคนซื่อตรงและจิตใจอันดีงามของลูกนะ ส่วนแม่เขาก็รักและภูมิใจในตัวลูกมากเสียจนไม่อาจมากไปกว่านี้ได้แล้ว คอยเฝ้ามองชีวิตของลูกเกือบจะทุกห้วงขณะเวลา แม่เขารักลูกเหมือนกับที่พระผู้เป็นเจ้ารักลูก คือรักทุกๆอณูของลูกเลยทีเดียว นี่ล่ะคือความเคารพที่บิดามารดามีให้กับบุตร เห็นไหมว่าการรัก "ตัวตนที่แท้จริง" ของใครสักคนหนึ่งนั้นเปรียบเหมือนความรักที่มาจากพระผู้เป็นเจ้า "การดำรงอยู่" ของลูกคือความเบิกบานใจพ่อกับแม่ พ่อหวังว่าลูกคงไม่ต้องโหยหาปรารถนาการมีลูกของตนเองเหมือนกับพ่อ แต่รู้ไหม ช่างเป็นสิ่งที่แสนงดงามเหลือเกินที่ในที่สุดลูกก็มาเกิดเป็นลูกพ่อ การที่พ่อได้อยู่กับลูกอย่างมีความสุขมาเกือบเจ็ดปีถือเป็นพระพรอันหาที่เปรียบมิได้

Source Text	Target Text
As for the child honoring the parent, I believe that had to be commanded because the parent is a great mystery, a stranger in a sense. So much of our lives has passed, and that is true even for your mother, who is a good generation younger than I am but who had a considerable life before she came to me – by which I mean only that she was well in her thirties when we were married. As I have said, I think she experienced a good deal of sorrow in those years. I have never asked, but one thing I have learned in when I saw her I thought, Where have you come from, my dear child? She came in during the first prayer and sat in the last pew and looked up at me, and from that moment hers was the only face I saw. I heard a man says once that Christian worship sorrow. That is by no means true. But we do believe there is a sacred mystery in it, it's fair to say that. There is something in her face I have always felt I must be sufficient to, as if there is a truth in it that tests the meaning of what I say. It's a fine face, very intelligent, but the sadness in it is engrafted into the intelligence, so to speak, until they seem one thing. I believe there is a dignity in sorrow simply because it is God's good pleasure that there should be. He is forever raising up those who are brought low. This does not mean that it is ever right to cause suffering or to seek it out when it can be avoided, and serves no good, practical purpose. To value suffering in itself can be dangerous and strange, so I want to be very clear about this. It means simply that God takes the side of sufferers against those who afflict them. (I hope you are familiar with the prophets, particularly Isaiah.)	ส่วนเรื่องบุตรเคารพบิดามารดา พ่อว่าบัญญัติข้อนี้ต้องมีขึ้นเพราะผู้ที่เป็นพ่อเป็นแม่คือบุคคลปริศนา เสมือนเป็นคนแปลกหน้าสำหรับลูก เพราะชีวิตของพ่อแม่นั้นผ่านมานานหลายปีแล้ว เป็นเรื่องจริงนะ แม้แต่ในกรณีแม่ของลูกที่อ่อนกว่าพ่อจนเรียกได้ว่าห่างกันหนึ่งรุ่นเต็มๆ แต่เธอก็ผ่านชีวิตมามากโขก่อนที่จะได้เจอกับพ่อ คือแม่ของลูกอายุสามสิบปีกว่าๆแล้วตอนที่เราแต่งงานกัน อย่างที่เคยบอก พ่อคิดว่าแม่ของลูกคงพบเจอเรื่องเศร้าโศกมามากในช่วงปีเหล่านั้น พ่อไม่กล้าถาม แต่สิ่งที่พ่อรู้คือตอนที่เห็นหน้าแม่ของลูกครั้งแรก พ่อคิดว่า "เด็กน้อยเอ๋ย เธอมาจากที่ไหนกันหนอ" แม่ของลูกเดินเข้ามาระหว่างการสวดอธิษฐานรอบแรก นั่งลงตรงม้านั่งแถวสุดท้าย เธอเงยหน้าขึ้นมองพ่อ และนับจากวินาทีนั้นพ่อก็เห็นแต่ใบหน้าของเธอเพียงผู้เดียว ครั้งหนึ่งพ่อเคยได้ยินคนพูดว่าพวก คริสเตียนบูชาความเศร้า ซึ่งไม่จริงเลยแม้แต่น้อย เพียงแต่เราเชื่อว่าในความเศร้ามีความศักดิ์สิทธิ์ลึกลับแอบแฝงอยู่ กล่าวอย่างนั้นก็พอได้ ใบหน้าแม่ของลูกมีบางอย่างบอกว่าพอนั้นดีเพียงพอ เหมือนมีสัจธรรมที่ช่วยพิสูจน์ความหมายของสิ่งที่พ่อเทศน์ออกไป ใบหน้านั้นงดงามและเฉลียวฉลาดมากๆ แต่มีความเศร้าฝังลึกอยู่ในความฉลาดนั้นจนแทบจะหลอมรวมเป็นหนึ่งเดียว พ่อเชื่อว่าในความเศร้ามีความสง่างามเพราะพระผู้เป็นเจ้าพึงพอใจให้เป็นเช่นนั้น พระองค์จะคอยช่วยเหลือผู้ที่ตกทุกข์ได้ยากเสมอ แต่ไม่ได้หมายความว่าเราควรสร้างทุกข์ให้ผู้อื่นหรือนำทุกข์มาสู่ตนเองทั้งที่หลีกเลี่ยงได้ โดยไม่มีวัตถุประสงค์ที่ดีงามหรือเหมาะสมใดๆ การมองว่าความทุกข์นั้นเป็นสิ่งมีค่าในตัวมันเองเป็นความคิดที่อันตรายและประหลาดโลก พ่อก็เลยอยากจะอธิบายเรื่องนี้ให้ชัดเจน พระผู้เป็นเจ้าเพียงแต่เข้าข้างผู้ถูกข่มเหงและต่อต้านผู้ข่มเหงเท่านั้น (พ่อหวังว่าลูกคงจะคุ้นเคยกับพระคัมภีร์ส่วนที่เป็นคำสอนจากผู้เผยพระวจนะ โดยเฉพาะท่านอิสยาห์)

Source Text	Target Text
Now, your mother never talks about herself, really, and she never admits to having felt any sort of grief in her life at all. That's her courage, her pride, and I know you will be respectful of it, and remember at the same time that very, very great gentleness is called for, a great kindness. Because no one never has that sort of courage who hasn't needed it. But you might not realize that, when you are young. I have often worried a little about the way people in the church act toward her. She is distant but she can't help that. So they are distant, too. On the other hand, I have often thought that she and I are well suited, no matter how we appear, because I have seen enough of life to understand her. They are not unkind, and they will give her whatever help she will accept. But most of them cannot see her youth in her as I do. I believe she may even seem a little hard to them.	แม่ของลูกไม่เคยพูดถึงตัวเองหรอก จริงๆนะ เธอไม่ยอมรับเลยว่าเคยทุกข์โศกเรื่องใดในชีวิต นี่คือความกล้าหาญ คือสิ่งที่แม่ของลูกภาคภูมิใจ พ่อรู้ว่าลูกก็เคารพแม่ในเรื่องนี้ แต่ในขณะเดียวกันลูกก็ควรจำไว้ด้วยว่าต้องปฏิบัติต่อแม่ด้วยความอ่อนโยนอย่างมหาศาล ต้องดีกับเธอให้มากๆ เพราะคนเราจะไม่มีความกล้าหาญเช่นนี้หากไม่ถูกบีบคั้นให้จำเป็นต้องมี ลูกอาจยังไม่ตระหนักในเรื่องนี้เพราะลูกยังเด็ก บ่อยครั้งพ่อกังวลอยู่บ้างเมื่อเห็นท่าทีที่ผู้คนในโบสถ์ปฏิบัติต่อแม่ของลูก เธอวางตัวห่างเหินกับคนอื่นเพราะเธอวางตัวแบบอื่นไม่เป็น ผู้คนในโบสถ์ก็เลยห่างเหินกับเธอด้วย แต่ในทางตรงข้าม พ่อคิดเสมอว่าเราสองคนเป็นคู่ที่เหมาะสมกันดีแล้ว ไม่ว่าคนอื่นจะมองอย่างไร พ่อเห็นชีวิตมามากพอที่จะเข้าใจแม่ของลูกได้ จะว่าไปผู้คนที่โบสถ์ก็ไม่ถึงกับใจร้ายใจดำหรอกนะ พวกเขาพร้อมจะให้ความช่วยเหลือหากมีสิ่งใดที่เธอต้องการ เพียงแต่คนส่วนใหญ่มองไม่เห็นความอ่อนเยาว์ที่ซ่อนอยู่ในตัวเธอ คงมองว่าเธอออกจะแข็งกระด้างหน่อยๆ
I have written a letter to her, with instructions. I will add this to it – I have given money to people over the years, not a large amount, but a fair portion of my salary. Generally, I made up stories about forgotten funds and anonymous donations. Whether most of them believed me I doubt. At the time I had no idea that I would ever have a wife or a child, so I didn't think much about it, as I have said. I didn't keep any record, and I have no certain memory of individuals or circumstances. I have also paid for things around the church, paint and windowpanes and so on. We had some bleak times when I couldn't bring myself to ask anyone to provide what I could provide myself. I say this only because I want you to know that any help you receive, even to a fairly substantial amount, may be brought of by you not as charity but as *repayment*. I have never thought of the congregation as being in my debt, but the fact is that I have cast considerable bread upon those waters, and whatever bread returns you will be receiving as from my own hand. By the grace of God, of course.	พ่อเขียนจดหมายเตรียมไว้ให้แม่ของลูกแล้ว พร้อมด้วยคำชี้แนะ พ่อจะเขียนเติมลงไปด้วยว่า ตลอดหลายปีที่ผ่านมาพ่อได้แจกจ่ายเงินให้ผู้คนไปบ้าง ถึงจะไม่มากนัก แต่ก็เป็นจำนวนไม่น้อยของเงินเดือนที่พ่อได้รับ ปกติพ่อจะอ้างว่าทางโบสถ์มีเงินทุนหลงเหลืออยู่ก้อนหนึ่ง หรือไม่ก็บอกว่ามีผู้ไม่ประสงค์ออกนามบริจาคมา แต่พ่อว่าคนส่วนใหญ่ก็คงไม่เชื่อหรอก ตอนนั้นพ่อไม่เคยคิดสักนิดว่าสักวันหนึ่งจะมีลูกเมีย พ่อก็เลยให้เงินคนอื่นไปโดยไม่คิดมากอย่างที่เล่านี่ล่ะ พ่อไม่ได้ลงบันทึกอะไรไว้เลย จำไม่ได้ด้วยว่าให้ใครเมื่อไหร่ นอกจากนี้พ่อยังออกค่าใช้จ่ายเล็กๆน้อยๆของโบสถ์เอง เช่น ค่าสี ค่ากระจก อะไรพวกนี้ สมัยที่เงินทองหายากมากๆพ่อก็ไม่กล้าขอให้ใครจัดหาอะไรที่พ่อสามารถหาเองได้ ที่พูดเรื่องนี้ก็เพื่อบอกให้ลูกเข้าใจว่า หากลูกได้รับความช่วยเหลือจากใคร ซึ่งอาจเป็นเงินก้อนใหญ่ ก็อย่ามองว่าเขาบริจาคให้เพราะสงสาร ถือเสียว่าเขา "จ่ายคืน" ให้พ่อก็แล้วกัน พ่อไม่เคยมองว่าคนในโบสถ์เป็นหนี้พ่อหรอกนะ แต่ความจริงก็คือพ่อได้หว่านพืชไว้ไม่น้อยในดินผืนนี้ และผลผลิตใดที่ลูกได้รับกลับมาก็เหมือนกับลูกได้รับจากมือของพ่อ ผ่านทางพระคุณของพระผู้เป็นเจ้า

Source Text	Target Text
But I wished to say certain things about the Fifth Commandment, and why it should be thought of as belonging to the first tablet. Briefly, the right worship of God is essential because it forms the mind to the right understanding of God. God is set apart – He is One, He is not to be imagined as a thing among things (idolatry – this is what Feuerbach failed to grasp). His name is set apart. It is sacred (which I take to be a reflection of the sacredness of the Word, the creative utterance which is not of a kind with other language). Then the Sabbath is set apart from other days, for the enjoyment of time and duration, perhaps over and above the creatures who inhabit time. Because 'the beginning,' which might be called the seed of time, is the condition for all the creation that follows. Then mother and father is set apart, you see. It seems to me almost a retelling of Creation – First there is the Lord, then the Word, then the Day, then the Man and Woman – and after that Cain and Abel – Thou shalt not kill – and the sins recorded in those prohibitions, just as crimes are recorded in the laws against them. So perhaps the tablets differ as addressing the eternal and the temporal.	แต่พ่อขอบอกอะไรเพิ่มเกี่ยวกับบัญญัติข้อห้าอีกสักนิด และบอกเหตุผลที่มันควรจัดอยู่ในจารึกแผ่นแรก อาจกล่าวสั้นๆได้ว่า การบูชาพระผู้เป็นเจ้าอย่างถูกต้องถือเป็นสิ่งสำคัญที่ขาดมิได้ เพราะมันคือการปรับความคิดของเราให้เข้าใจมโนทัศน์ของคำว่าพระผู้เป็นเจ้าอย่างถูกต้อง พระผู้เป็นเจ้าแยกห่างจากสิ่งอื่นโดยสิ้นเชิง พระองค์มีเพียงหนึ่งเดียวและเราไม่อาจมองพระองค์ในฐานะสิ่งหนึ่งในบรรดาสรรพสิ่งทั้งหลาย การนำเอาพระผู้เป็นเจ้าไปปะปนกับสิ่งอื่นคือการบูชารูปเคารพ (ซึ่งเรื่องนี้ฟอยเออบาค[15]ไม่เข้าใจ) พระนามของพระองค์นั้นแยกออกจากทุกสิ่ง เป็นพระนามศักดิ์สิทธิ์ (ซึ่งพ่อคิดว่าเป็นการสะท้อนให้เห็นถึงความศักดิ์สิทธิ์ของ "พระวาทะ" หรือถ้อยคำแรกที่พระผู้เป็นเจ้าเปล่งออกมาเพื่อสร้างสรรพสิ่ง ซึ่งไม่อาจจัดเป็นภาษาใด) วันซับบาธ[16]ถูกกำหนดแยกออกมาจากวันอื่นๆก็อาจเพื่อให้มนุษย์รับรู้ถึงความสุขที่มาจากเวลาและความต่อเนื่องของเวลา ซึ่งอาจอยู่เหนือสรรพชีวิตที่อาศัยอยู่ในกาลเวลานั้น เพราะ "จุดเริ่มต้น" ที่เราเรียกว่า "เมล็ดพันธุ์แห่งกาลเวลา" ได้กำหนดสภาวะให้กับสิ่งทั้งปวงที่เกิดขึ้นตามมา พ่อว่าลำดับของบัญญัติสิบประการก็เหมือนการเล่าเรื่องกำเนิดสรรพสิ่ง แรกสุดก็คือพระผู้เป็นเจ้า แล้วก็พระวาทะ จากนั้นก็วันเวลา ชายและหญิง แล้วตามมาด้วยเรื่องราวของเคนกับอาเบล[17] ก็ข้อที่บอกว่าจงอย่าเอาชีวิตผู้อื่นนั่นล่ะ จากนั้นก็บาปอื่นๆที่ระบุห้ามไว้ในบัญญัติ เช่นเดียวกับอาชญากรรมประเภทต่างๆที่ระบุห้ามไว้ในกฎหมาย ดังนั้นจารึกสองแผ่นนี้อาจแตกต่างกันตรงที่แผ่นหนึ่งกล่าวถึงสิ่งที่เป็นนิรันดร์ แผ่นหนึ่งกล่าวถึงสิ่งที่ไม่จีรัง

15 Ludwig Andreas Feuerbach – นักปรัชญาชาวเยอรมัน(1802-1872) ที่มีมุมมองว่าความเชื่อทางคริสตศาสนาเป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นเอง

16 วันหยุดประจำสัปดาห์เพื่อพักผ่อนและบูชาพระผู้เป็นเจ้า เช่น วันอาทิตย์ของชาวคริสต์ และวันเสาร์ของชาวยิว

17 ลูกชายสองคนของอดัมและอีฟ เคนฆ่าอาเบลตายด้วยความอิจฉาที่พระผู้เป็นเจ้าโปรดปรานอาเบลมากกว่า

Source Text	Target Text
What the reading yields is the idea of father and mother as the Universal Father and Mother, the Lord's dear Adam and His beloved Eve; that is, essential humankind as it came from His hand. There's a pattern in these commandments of setting things apart so that their holiness will be perceived. Every day is holy, but the Sabbath is set apart so that the holiness of time can be experienced. Every human being is worthy of honor, but the conscious discipline of honor is learned from this setting apart of the father and mother, who usually labor and are heavy-laden, and may be cranky or stingy or ignorant or overbearing. Believe me, I know this can be a hard commandment to keep. But I believe also that the reward of obedience are great, because at the root of real honor is always the sense of the sacredness of the person who is its object. In the particular instance of your mother, I know that if you are attentive to her in this way, you will find a great loveliness in her. When you love someone to the degree you love her, you see her as God sees her, and that is an instruction in the nature of God and humankind and of Being itself. That is why the Fifth Commandment belongs on the first tablets. I have persuaded myself of it.	จารึกนี้กล่าวถึงแนวคิดเรื่องพ่อกับแม่ที่เป็นบิดามารดาแห่งจักรวาล ซึ่งก็คืออดัมและอดีฟ ผู้เป็นที่รักของพระผู้เป็นเจ้า มนุษย์ต้นแบบที่มาจากพระหัตถ์ของพระองค์เอง บัญญัติเหล่านี้มีรูปแบบการแยกสิ่งต่างๆออกจากกันเพื่อให้เรารับรู้ได้ถึงความศักดิ์สิทธิ์ของสิ่งเหล่านั้น แม้วันทุกวันจะมีความศักดิ์สิทธิ์ในตัวของมันเอง แต่เราแยกวันซับบาธออกมาเพื่อจะได้สัมผัสรับรู้ถึงความศักดิ์สิทธิ์ของวันเวลาได้อย่างแท้จริง มนุษย์ทุกคนมีคุณค่าควรแก่การให้เกียรติ แต่พ่อแม่ถูกจัดแยกออกมาจากบุคคลทั่วไปก็เพื่อให้เราได้ฝึกฝนการให้เกียรติผู้อื่นอย่างมีสำนึก พ่อแม่นั้นคือผู้ที่ทำงานหนักและแบกรับภาระมากมาย บางครั้งก็อาจจะหงุดหงิด งี่เง่า ขี้เหนียว หรือเจ้ากี้เจ้าการ เชื่อพ่อเถอะ บัญญัติข้อนี้ยากที่จะปฏิบัติตามก็จริง แต่ผลที่ลูกจะได้รับจากการเชื่อฟังนั้นยิ่งใหญ่นัก เพราะรากฐานของการให้เกียรติก็คือการรับรู้ถึงความศักดิ์สิทธิ์ของบุคคลผู้ที่เราให้เกียรติ ในกรณีแม่ของลูก พ่อรู้ว่าถ้าลูกเอาใจใส่เธอ ลูกก็จะเห็นความน่ารักมากมายที่อยู่ในตัวเธอ และถ้าลูกรักใครสักคนมากเท่ากับที่ลูกรักแม่ ลูกก็จะมองเห็นเขาแบบที่พระผู้เป็นเจ้าเห็น นี่ล่ะคือคำสอนเรื่องธรรมชาติของพระผู้เป็นเจ้า มนุษย์ และการดำรงอยู่ของชีวิต และคือเหตุผลว่าทำไมบัญญัติข้อห้าถึงจัดอยู่ในจารึกแผ่นแรก ส่วนตัวแล้วพ่อเชื่อเช่นนี้

Source Text	Target Text
I slept decently. I stay at home Mondays when I can – my day of rest – so I had the morning to think and pray and also to do a little reshelving, and while I was doing that, it came to my mind that I should consider what I would say to myself if I came to myself for counsel. In fact, I do that all the time, as any rational person does, but there is a tendency, in my thinking, for the opposed side of a question to cancel each other more or less algebraically – this is true, but on the other hand, so is that, so I discover a kind of equivalency of considerations that is interesting in itself but resolves nothing. If I put my thinking down on paper perhaps I can think more rigorously. Where a resolution is necessary it must also be possible. Not deciding is really one of the two choices that are available to me, so decision must be allowed its moment, too. That is, as behavior, not deciding to act would be identical with deciding not to act. If I were to put deciding not to act at one end of a continuum of possibility and deciding to act at the other end, the whole intervening space would be given over to not deciding, which would mean not acting. I believe this makes sense.	เมื่อคืนพ่อหลับสบายดี ปกติวันจันทร์พ่อจะพยายามอยู่บ้านถ้าเป็นไปได้ เพราะเป็นวันหยุดพักผ่อน เช้านี้พ่อจึงพอมีเวลาได้ครุ่นคิดอธิษฐานและจัดเรียงหนังสือบนหิ้ง ขณะที่พ่อกำลังทำเช่นนั้นก็นึกขึ้นมาได้ว่าพ่อจะให้คำแนะนำอะไรหากตัวพ่อเองคือผู้ที่มาขอคำแนะนำนั้น จะว่าไปพ่อก็ทำแบบนี้อยู่เสมอ เหมือนที่คนรู้จักใช้เหตุผลเขาทำกัน มีความเป็นไปได้สูงที่สองขั้วตรงข้ามของคำถามหนึ่งจะหักลบกันเองเหมือนพีชคณิตในความคิดของพ่อ สิ่งนี้ก็จริง แต่ในขณะเดียวกัน สิ่งนั้นก็จริงเหมือนกัน ก็เลยกลายเป็นว่าพ่อค้นพบวิธีที่น่าสนใจในการชั่งวัดเหตุผล แต่ไม่อาจนำไปใช้แก้ปัญหาอะไรได้เลย ถ้าพ่อเขียนความคิดลงไปบนกระดาษอาจทำให้คิดได้ถูกต้องแม่นยำขึ้นก็ได้ หากสถานการณ์หนึ่งบังคับให้เราต้องหาทางออก ก็แสดงว่าทางออกนั้นย่อมต้องมีอยู่จริง การไม่ตัดสินใจอะไรเลยเป็นหนึ่งในทางเลือกที่พ่อมีอยู่ตอนนี้ เพราะบางครั้งเราก็ควรรอให้การตัดสินใจเกิดขึ้นในเวลาที่เหมาะสมเท่านั้น ซึ่งหมายความว่า การไม่ตัดสินใจทำอะไรเลยก็คือการตัดสินใจไม่ทำอะไรเลย ถ้าพ่อนำ “การตัดสินใจไม่ทำอะไรเลย” ไว้ด้านหนึ่งของตาชั่ง แล้วเอา “การตัดสินใจทำอะไรสักอย่าง” ไว้อีกด้านหนึ่ง ตาชั่งก็จะเทไปหาด้านการไม่ตัดสินใจ ซึ่งก็คือไม่ต้องทำอะไรเลย พ่อเชื่อว่าคิดแบบนี้มีเหตุมีผลนะ
My point in any case is that I must put special, corrective emphasis on the possibility of doing the thing I dread doing, which is telling your mother what I think I ought to tell her.	แต่ไม่ว่าจะอย่างไร ประเด็นก็คือพ่อจะต้องให้ความสำคัญอย่างถูกต้องเป็นพิเศษกับความเป็นไปได้ที่จะกระทำสิ่งที่พ่อหวาดหวั่น ซึ่งก็คือการบอกสิ่งที่พ่อคิดว่าควรบอกกับแม่ของลูก
Question: What is it you fear most, Moriturus? Answer: I, Moriturus, fear leaving my wife and child unknowingly in the sway of a man of extremely questionable character.	คำถาม: ลูกกลัวสิ่งใดมากที่สุดหรือ มอริทูรุส คำตอบ: กระผม มอริทูรุส กลัวที่จะต้องทิ้งภรรยาและลูกให้อยู่ใต้อิทธิพลของชายที่มีพฤติกรรมไม่น่าไว้วางใจ

Source Text	Target Text
Question: What makes you think his contact with them or his influence upon them will be considerable enough to be damaging to them? Now, that really is an excellent question, and one I would not have thought to put to myself. The answer would be, he has come by the house a few times, he has come to church once. Not an impressive reply. The truth is, as I stood there in the pulpit, looking down on the three of you, you looked to me like a handsome young family, and my evil old heart rose within me, the old covetise I have mentioned elsewhere came over me, and I felt the way I used to feel when the beauty of other lives was a misery and an offense to me. And I felt as if I were looking back from the grave. Well, thank God I thought that through.	คำถาม: อะไรทำให้ลูกคิดว่าการติดต่อสัมพันธ์หรืออิทธิพลจากจากชายผู้นี้จะมากพอจนส่งผลร้ายต่อภรรยาและลูก เป็นคำถามที่ยอดเยี่ยมจริงๆ พ่อนึกไม่ถึงว่าจะถามคำถามนี้กับตนเอง คำตอบก็คือ เขาแวะมาเยี่ยมบ้านเราสองสามครั้ง ไปที่โบสถ์ครั้งหนึ่ง ซึ่งเป็นคำตอบที่ไม่น่าประทับใจสักเท่าไหร่ ความจริงก็คือตอนที่พอยืนอยู่บนธรรมาศน์แล้วมองลงมาเห็นทั้งสามคน พ่อรู้สึกเหมือนกำลังดูครอบครัวของคนหนุ่มสาว ความชั่วร้ายในใจพ่อพลุ่งพล่านขึ้นมาทันที ความปรารถนาสิ่งที่เป็นของผู้อื่นที่พ่อเคยเล่าให้ฟังก็เกิดขึ้นมาอีก พ่อรู้สึกแบบเดิม คือเห็นความงดงามในชีวิตของผู้อื่นเป็นความทุกข์ความน่ารำคาญใจ พ่อรู้สึกเหมือนผีที่กำลังมองออกมาจากหลุม ขอบคุณพระเจ้าที่ทำให้พ่อคิดได้
And while I am being honest, I will add here that for perhaps two months I have felt a certain change in the way people act toward me, which could be a simple reflex of the way I act toward them. Maybe I don't understand as much as I should. Maybe I don't make as much sense as I should.	ไหนๆ พ่อก็พูดตรงๆ แล้ว ขอบอกด้วยเลยว่าราวสองเดือนที่ผ่านมาพ่อรู้สึกว่าคนรอบข้างปฏิบัติต่อพ่อแปลกไปจากเดิม ซึ่งก็คงเป็นผลจากการที่พ่อปฏิบัติต่อพวกเขาต่างไปเหมือนกัน ช่วงนี้พ่ออาจจะไม่เข้าอกเข้าใจคนอื่นเท่าที่ควร หรือทำอะไรไม่ค่อยมีเหตุมีผลนัก
The fact is, I don't want to be old. And I certainly don't want to be dead. I don't want to be the tremulous coot you barely remember. I bitterly wish you could know me as a young man, and not really so young, either, necessarily. I was trim and fit into my sixties. That was one way I took after my grandfather and my father. I was never rangy like them, but I was very strong, very sound. Even now, if I could trust my heart, there's a lot I could do.	บอกตามตรงว่าพ่อไม่อยากแก่และแน่นอนว่ายังไม่อยากตาย พ่อไม่อยากเป็นตาแก่งกๆ เงิ่นๆที่ลูกจำแทบไม่ได้ พ่อแอบหวังอย่างขมขื่นว่าลูกน่าจะได้เห็นพ่อตอนเป็นหนุ่ม หรือตอนที่ไม่ต้องหนุ่มมากก็ได้ พ่อแข็งแรงดูดีจนถึงอายุหกสิบกว่าเชียวนะ เรื่องนี้พ่อได้เชื้อแถวมาจากปู่กับทวดของลูก ถึงพ่อจะไม่ได้สูงเพรียวเหมือนพวกท่าน แต่ก็แข็งแรงสมบูรณ์ดีเยี่ยม แม้กระทั่งตอนนี้ ถ้าพ่อไม่ห่วงเรื่องหัวใจละก็ พ่อยังทำอะไรต่อมิอะไรได้อีกเยอะ

Source Text	Target Text
I don't have to fault myself for feeling this way. The Lord wept in the Garden on the night he was betrayed, as I have said to people in my situation many times. So it isn't just some unredeemed paganism in me that I dread what I should welcome, though clearly my sorrow is alloyed with discredible emotions, emotions of other kinds. Of course, of course. 'Who will free me from the body of this death?' Well, I know the answer to that one. 'We shall not all sleep, but we shall all be changed, in a moment, in the twinkling of an eye.' I imagine a kind of ecstatic pirouette, a little bit like going up for a line drive when you're so young that your body almost doesn't know about effort. Paul couldn't have meant something *entirely* different from that. So there's that to look forward to	พ่อไม่จำเป็นต้องโทษตนเองที่รู้สึกแบบนี้ เพราะขนาดพระเยซูยังร้องไห้ในสวนคืนที่ท่านถูกทรยศ พ่อเคยบอกกับคนที่อยู่ในสถานการณ์เดียวกันเช่นนี้หลายครั้ง ดังนั้นการที่พ่อกลัวสิ่งที่พ่อควรจะเปิดใจรับก็ไม่ใช่เป็นเพราะความไร้ที่พึ่งทางจิตใจในตัวพ่อเพียงอย่างเดียว ถึงแม้ความเศร้านี้จะเจือปนด้วยอารมณ์ความรู้สึกอื่นๆที่ไม่น่าภูมิใจนักก็ตาม พ่อรู้ พ่อรู้ พระคัมภีร์กล่าวว่า "ใครจะช่วยข้าพเจ้าให้พ้นจากร่างแห่งความตายนี้ได้[18]" ซึ่งพ่อก็รู้คำตอบอยู่แล้วคือ "เราทั้งหลายจะไม่หลับใหล แต่เราจะถูกเปลี่ยนแปลงใหม่หมด ในชั่วขณะเดียว ในพริบตาเดียว[19]" พ่อจินตนาการว่าคงเหมือนการหมุนตัวเต้นระบำอย่างแสนสุข เหมือนกระโดดรับลูกพุ่งในสนามบอลขณะที่เรายังหนุ่มมาก จนแทบไม่รู้สึกว่าร่างกายต้องออกแรงอะไรเลย สิ่งที่อาจารย์เปาโลพูดถึงคงไม่ต่างจากนี้มากนัก เพราะฉะนั้นพ่อก็ยังมีอะไรให้ตั้งตารอคอย
I say this because I really feel as though I'm failing, and not primarily in the medical sense. And I feel as if I am being left out, as though I'm some straggler and people can't quite remember to stay back for me. I had a dream like that last night. I was Boughton in the dream, for all purposes. Poor old Boughton	พ่อพูดเช่นนี้เพราะรู้สึกว่าตนเองกำลังล้มเหลวลงทุกที และส่วนใหญ่ก็ไม่ใช่ที่ร่างกาย พ่อรู้สึกเหมือนถูกทิ้ง เหมือนเดินรั้งท้ายตามเขาไม่ทันแล้วคนอื่นก็ลืมหยุดรอ พ่อฝันคล้ายๆแบบนี้เมื่อคืน ฝันว่าพ่อเป็นบาวตัน เป็นตาแก่บาวตันผู้น่าสงสาร
This morning you came to me with a picture you had made that you wanted me to admire. I was just at the end of a magazine article, just finishing the last paragraph, so I didn't look up right away. Your mother said, in the kindest, saddest voice, 'He doesn't hear you.' Not 'He didn't' but 'He doesn't'.	เมื่อเช้านี้ลูกเอารูปที่ลูกวาดมาอวดให้พ่อชม ตอนนั้นพ่อใกล้จะอ่านบทความจบ ถึงย่อหน้าสุดท้ายพ่อดี ก็เลยไม่ได้เงยหน้าขึ้นทันที แต่แม่ของลูกบอกด้วยน้ำเสียงที่แสนเศร้าและอ่อนโยนที่สุดว่า "พ่อเขาไม่ได้ยินหรอกจ๊ะ" เธอใช้คำว่า "ไม่ได้ยิน" แทนที่จะเป็น "ไม่ได้ฟัง"

18 โรม 7 : 54

19 โครินธ์ 15: 51

Source Text	Target Text
The article was very interesting. It was in *Ladies' Home Journal,* an old issue Glory found in her father's study and brought over for me to look at. There was a note on it. *Show Aimes.* But it ended up at the bottom of a stack of things, I guess, because it's from 1948, The article is called 'God and the American People,' and it says 95 percent of us say we believe in God. But our religion doesn't meet the writer's standards, not at all. To his mind, all those people in all those churches are the scribes and the Pharisees. He seems to me to be a bit of a scribe himself, scorning and rebuking the way he does. How do you tell a scribe from a prophet, which is what he clearly takes himself to be? The prophets love the people they chastise, a thing this writer does not appear to me to do.	บทความนั้นน่าสนใจมาก มาจาก *วารสารเลดี้โฮมส์* ฉบับเก่าที่กลอรี่พบในห้องทำงานบาวตันแล้วเอามาให้พ่ออ่าน มีกระดาษโน้ตติดไว้ด้วยว่า "ให้เอมส์อ่าน" แต่พ่อเดาว่ามันคงหลงไปอยู่ใต้กองข้าวของเสียก่อนเพราะเป็นวารสารตั้งแต่ปี 1948 โน่น บทความนั้นมีชื่อเรื่องว่า "พระเจ้าและชาวอเมริกัน" ผู้เขียนกล่าวว่าร้อยละ 95 ของพวกเราเชื่อในพระผู้เป็นเจ้า แต่ศาสนาเรานั้นไม่ถึงมาตรฐานที่ผู้เขียนต้องการเลยแม้แต่น้อย ในความคิดของผู้เขียน ผู้คนในโบสถ์มีแต่พวกเคร่งกฎแต่ไม่รู้แก่น แต่พ่อว่าผู้เขียนเองก็ออกจะเป็นแบบนั้นเหมือนกัน ถึงได้ดูหมิ่นว่ากล่าวผู้อื่นเช่นนี้ เราจะรู้ได้อย่างไรว่าใครคือผู้ที่เคร่งกฎแต่ไม่รู้แก่น ใครคือผู้เผยพระวจนะที่แท้จริง ความต่างก็คือผู้เผยพระวจนะรักผู้คนที่ตนว่ากล่าวสั่งสอน แต่พ่อว่านักเขียนผู้นี้ไม่ได้เป็นเช่นนั้น
The oddness of the phrase 'believe in God' brings to my mind that first chapter of Feurebach, which is really about the awkwardness of language, not about religion at all. Feurebach doesn't imagine the possibility of an existence beyond this one, by which I mean a reality embracing this one but exceeding it, the way, for example, this world embraces and exceeds Soapy's understanding of it. Soapy might be a victim of ideological conflict along with the rest of us, if things get out of hand. She would no doubt make some feline appraisal of the situation, which would have nothing to do with the Dictatorship of the Proletariat or the Manhattan Project. The inadequacy of her concepts would have nothing to do with the reality of the situation.	ความแปลกประหลาดของคำว่า "เชื่อในพระผู้เป็นเจ้า" ทำให้พ่อนึกถึงบทแรกในหนังสือของฟอยเออบาค ซึ่งจริงๆแล้วเป็นเรื่องของความไม่เหมาะสมในการใช้ภาษา ไม่ได้เกี่ยวกับศาสนาเลยสักนิด ฟอยเออบาคไม่คิดถึงความเป็นไปได้ของการมีโลกอื่นที่อยู่เหนือโลกนี้ พ่อหมายถึงมิติอื่นที่โอบอุ้มมิติของโลกเราแต่ก็อยู่สูงกว่ามิติของโลกเรา ตัวอย่างเช่นโลกใบนี้โอบอุ้มเจ้าโซบปี้แต่ก็อยู่เหนือความเข้าใจของมันด้วย เจ้าโซปปี้อาจตกเป็นเหยื่อของความขัดแย้งทางแนวคิดไปพร้อมๆกับพวกเราทั้งหลาย หากมีเหตุการณ์รุนแรงควบคุมไม่ได้เกิดขึ้น แต่มันก็คงประเมินสถานการณ์ไปตามประสาแมว โดยไม่รับรู้ถึงเผด็จการชนชั้นกรรมาชีพหรือโครงการลับสร้างระเบิดปรมาณูแต่อย่างใด ดังนั้นการที่ความเข้าใจของมันมีข้อจำกัด ก็ไม่มีผลอะไรต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริง

Source Text	Target Text
That's a drastic way of putting it, and not a very precise one. I don't wish to suggest a reality that is simply an enlarged or extrapolated version of this reality. If you think how a thing we call a stone differs from a thing we call a dream – the degrees of unlikeness within the reality we know are very extreme, and what I wish to suggest is a much more absolute unlikeness, with which we exist, though our human circumstance creates in us a radically limited and peculiar notion of what existence is. I gave a sermon on this once, the text being 'Your thoughts are not our thoughts.' That was a good deal longer than two months ago. I believe it was last year. I thought at the time it might have puzzled a few people, but I was pleased with it. I felt I'd clarified some things. I remember one lady did ask me, as she was going out the door, 'Who is Feuerbach?' And that made me aware of that tendency of mine to live too much in my own thoughts. Your mother wanted to name the cat Feuerbach, but you insisted on Soapy.	อธิบายแบบนี้ออกจะแรงไปหน่อยและไม่ถูกต้องเสียทีเดียวนัก พ่อไม่อยากให้นึกภาพมิตินั้นด้วยการคาดคะเนจากโลกของเราหรือมองแค่ว่ามันใหญ่กว่าโลกของเรา ลองนึกถึงความต่างระหว่างสิ่งที่เราเรียกว่า "ก้อนหิน" กับ "ความฝัน" ดูสิ สิ่งที่อยู่ในมิติของเรายังต่างกันได้มากถึงเพียงนี้ สิ่งที่พ่อกล่าวถึงยิ่งเป็นความต่างแบบโดยสิ้นเชิงกับสภาวะที่เราดำรงอยู่ ถึงแม้ความเป็นมนุษย์ทำให้เรามีมโนทัศน์เกี่ยวกับการดำรงอยู่ของชีวิตในแบบที่จำกัดและเฉพาะเจาะจงอยู่บ้าง ครั้งหนึ่งพ่อเคยเทศน์เรื่องนี้ โดยใช้หัวข้อว่า "เพราะความคิดของเราไม่ใช่ความคิดของเจ้า" พ่อเทศน์เรื่องนี้ไปกว่าสองเดือนแล้วล่ะ น่าจะเมื่อปีที่แล้ว พ่อคิดว่าเรื่องนี้ทำให้บางคนฟังแล้วงง แต่พ่อก็พอใจกับการเทศน์ครั้งนั้น ถึงกับอยากให้เอ็ดเวิร์ดมาฟังด้วยซ้ำ พ่อรู้สึกเหมือนได้อธิบายบางสิ่งออกไปอย่างชัดเจน พ่อจำได้ว่าสุภาพสตรีผู้หนึ่งถามพ่อตอนเดินออกจากโบสถ์ว่า "ใครคือฟอยเออบาคหรือคะ" ทำให้พ่อรู้ตัวว่าพ่อคงจมอยู่กับความคิดของตนเองมากเกินไป ตอนแรกแม่ของลูกอยากตั้งชื่อเจ้าเหมียวว่า ฟอยเออบาค แต่ลูกยืนกรานว่าจะให้มันชื่อโซบปี้
It could be true that my interest in abstractions, which would have been forgive first on grounds of youth and then on grounds of eccentricity, is now being forgiven on grounds of senility, which would mean people have stopped trying to see the sense in the things I say the way they once did. That would be by far the worst form of forgiveness. I used to have one of those books with humorous little sermon anecdotes in it somewhere. It was a gift, I remember, no name on it. How many years ago did I get that? I've probably been boring a lot of people for a long time Strange to find comfort in the idea. There have always been things I felt I must tell them, even if no one listened or understood. And one of them is that many of the attacks on belief that have had such prestige for the last century or two are in fact meaningless. I must tell *you* this, because everything else I have told you, and them, loses almost all its meaning and its right to attention if this is not established.	คงจะจริงที่ว่าแต่ก่อนผู้คนไม่ถือสาที่พ่อฝักใฝ่สิ่งที่เป็นนามธรรมก็เพราะเขาเห็นว่าพ่อยังหนุ่มอยู่ ต่อมาก็เห็นแก่ความที่พ่อชอบทำตัวประหลาด และตอนนี้เขาก็คงไม่ถือสาเพราะเห็นแก่ความชราของพ่อ ซึ่งหมายความว่าตอนนี้ผู้คนไม่คาดหวังให้พ่อพูดจาเป็นเหตุเป็นผลเหมือนที่พวกเขาเคยคาดหวัง ซึ่งถือเป็นการให้อภัยในรูปแบบที่แย่ที่สุดก็ว่าได้ พ่อเคยมีหนังสือรวมข้อความขำขันจากบทเทศน์ จำได้ว่ามีคนให้มาแต่ไม่เขียนชื่อไว้ พ่อได้มากี่ปีแล้วหนอ สงสัยพ่อคงเทศน์จนทำให้หลายคนเบื่อมานานมากแล้ว แปลกนะที่คิดแบบนี้แล้วสบายใจ ที่ผ่านมามักมีเรื่องบางอย่างที่พ่อรู้สึกว่าตนเองต้องบอกออกไป แม้ว่าจะไม่มีใครฟังหรือเข้าใจ หนึ่งในเรื่องนั้นก็คือ คำโจมตีความเชื่อทางศาสนาที่โด่งดังในช่วงศตวรรษหลังๆนี้ล้วนแต่ไร้สาระ พ่อจะจำเป็นต้องอธิบายเรื่องนี้กับลูก มิฉะนั้นทุกอย่างที่พ่อบอกกับลูกและผู้คนมาตลอดก็จะไม่มีความหมายและไม่มีใครสนใจ ถ้าไม่ได้ชี้แจงประเด็นนี้ให้เห็นชัดก่อน

Source Text	Target Text
If I were to go through my old sermons, I might find some in which I deal with this subject. Since I am presumably somewhere near the end of my time and my strength, that might be the best way to make the case for you. I should have thought of this a long time ago.	ถ้าพ่อกลับไปค้นบทเทศน์เก่าๆก็อาจจะเจอสักบทที่พูดถึงเรื่องนี้ พ่อเองก็ถือได้ว่าใกล้หมดเรี่ยวแรงและใกล้ฝั่งเต็มทีแล้ว ใช้วิธีนี้อธิบายให้ลูกฟังคงดีกว่า พ่อน่าจะคิดออกตั้งแต่ก่อนโน้น
This afternoon we walked over to Boughton's to return his magazine. You held my hand a fair part of the way. There were milkweed seeds drifting around which you had to try to catch, but you'd come back and take my hand again. It's a hard thing to be patient with me, the way I creep along these days, but I'm trying not to get my heart in a state. There have been so many fine days this summer that I've begun to hear talk of a drought. Dust and grasshoppers are fine in their way, too, within limits. Whatever is coming, I'd be sorry to miss it.	บ่ายวันนี้ลูกกับพ่อเดินเอาบทความไปคืนที่บ้านบาวตันด้วยกัน ลูกจับมือพ่อเกือบตลอดทาง แม้บางครั้งจะมีเมล็ดมิลวีดล่องลอยในอากาศให้ลูกไปโดดตะครุบ แต่ไม่นานลูกก็จะกลับมาจับมือพ่อใหม่ ยากหน่อยนะที่ต้องอดทนกับคนแก่อย่างพ่อ ทุกวันนี้พ่อต้องค่อยๆ คืบคลานไปทีละก้าว เพราะไม่อยากให้หัวใจมีปัญหา ฤดูร้อนนี้มีวันอากาศสดใสหลายวันทีเดียว พ่อเริ่มได้ยินคนพูดกันว่าจะเกิดภาวะแห้งแล้ง ฝุ่นกับตั๊กแตนก็เริ่มจะมาแล้ว แต่คงไม่มากเกินไปหรอก ไม่ว่าอะไรจะเกิดขึ้นก็ตาม พ่อคงเสียใจที่ไม่ได้อยู่เห็น
Boughton was on his porch, 'listening to the breeze,' he said. 'Feeling the breeze.' Glory brought over some lemonade for us and sat down with us, and we talked a little bit about television. Your mother has been looking at it, too. I don't enjoy it myself. It's not the last impression I want to have with the world.	บาวตันนั่งอยู่ที่ระเบียง "กำลังฟังเสียงลม" เขาว่า "นั่งตากลมเล่น" กลอรี่เอาน้ำมะนาวมาให้แล้วนั่งลงด้วยกัน จากนั้นเราก็คุยกันนิดหน่อยเรื่องโทรทัศน์ แม่ของลูกก็ดูโทรทัศน์ด้วยนะ แต่พ่อไม่ค่อยชอบเท่าไหร่ ไม่ใช่ความทรงจำสุดท้ายของโลกนี้ที่พ่ออยากเก็บไว้
It turns out that when Glory found that article and asked her father if he still wanted me to see it, he asked her to read it over to him, and then he laughed and said, 'Oh yes, yes, Reverend Ames will want to have a look a that.' He knows what will exasperate me, and he was laughing in anticipation as soon as I mentioned it.	ตอนที่กลอรี่เจอบทความนั้นแล้วถามบาวตันว่ายังอยากให้พ่ออ่านอยู่หรือเปล่า บาวตันให้เธออ่านให้เขาฟังก่อน พอจบก็หัวเราะแล้วพูดว่า "ใช่เลย ใช่เลย อย่างนี้สาธุคุณเอมส์ต้องอยากอ่านแน่ๆ" เพื่อนพ่อคนนี้รู้ดีจริงๆว่าส่วนไหนของบทความจะทำให้พ่อฉุนกึก พอพ่อพูดถึงเขาก็หัวเราะก๊ากเลยทีเดียว

Source Text	Target Text
We agree it must have been fairly widely read in both our congregations, because on one page there's a recipe for that molded salad of orange gelatin with stuffed green cabbage and anchovies that has dogged my ministerial life these last years, and which appears at his house whenever he so much as catches cold. There should be a law to prevent recipes for molded salad from appearing within twenty pages of any article having to do with religion. I ended up bringing the magazine back home because I thought I might want to use it in a sermon.	เราเห็นพ้องกันว่าบทความนี้ผู้คนในโบสถ์ของเราทั้งสองคงได้อ่านโดยทั่วกันแล้ว เพราะด้านหลังบทความเป็นสูตรทำสลัดเยลลี่ ซึ่งใส่เยลลี่รสส้ม ลูกมะกอกยัดไส้ กะหล่ำหั่นฝอย และปลาแองโชวี่ ช่วงปีหลังๆชีวิตนักบวชของพ่อไม่เคยขาดสลัดแบบนี้เลย และมักมีคนเอาไปฝากให้บาวตันที่บ้านเวลาที่เขาป่วยหรือแม้เพียงเป็นหวัด น่าจะมีใครออกกฎบังคับให้สูตรทำสลัดอยู่ห่างจากบทความศาสนาอย่างน้อย 20 หน้า ในที่สุดพ่อก็เอาวารสารนั้นกลับบ้านเพราะคิดว่าอาจจะใช้ตอนเทศน์
There are two insidious notions, from the point of view of Christianity in the modern world. (No doubt there are more than two, but the others will have to wait.) One is that religion and religious experience are illusions of some sort (Feurebach, Freud, etc.), and the other is that religion itself is real, but *your* belief in it is an illusion. I think the second of these is the more insidious, because it is religious experience above all that authenticates religion, for the purposes of the individual believers.	ตามมุมมองของศาสนาคริสต์ในโลกปัจจุบัน ความคิดเห็นที่บ่อนทำลายมีอยู่สองประเด็น (จริงๆ มีมากกว่าสอง แต่ขอเก็บประเด็นอื่นไว้ก่อน) ประเด็นแรกคือการมองว่าศาสนาและประสบการณ์ทางศาสนาคือการหลงผิดอย่างหนึ่ง (เช่นความเห็นของฟอยเออ-บาคและ ซิกมันด์ ฟรอยด์) อีกประเด็นหนึ่งคือการมองว่าศาสนาเป็นความจริงแต่ความเชื่อศาสนาคือการหลงผิด พ่อว่าประเด็นหลังนี้บ่อนทำลายยิ่งกว่า เพราะประสบการณ์ทางศาสนาคือสิ่งที่รับรองความจริงแท้ทางศาสนาได้เหนือสิ่งอื่นใดสำหรับมนุษย์แต่ละคน
But people of any degree of religious sensitivity are always vulnerable to the accusation that their consciousness or their understanding does not attain to the highest standards of the faith, because that is always true of everyone. St Paul is eloquent on this subject. But if the awkwardness and falseness and failure of a religion are interpreted to mean there is no core of truth in it – and the witness of Scripture from end to end discourages this view – then people are disabled from trusting their thoughts, their expressions of belief and their understanding, and even from believing in the essential dignity of their and their neighbors' endlessly flawed experience of belief. It seems to me there is less meanness in atheism, by a good measure. It seems that the spirit of religious self-righteousness this article deplores is precisely the spirit in which it is written. Of course he's right about many things, one of them being the destructive potency of religious self-righteousness.	แต่คนที่สัมผัสได้ถึงความจริงทางศาสนา ไม่ว่าในระดับใด ย่อมรู้สึกกระทบกระเทือนได้ง่ายเมื่อถูกกล่าวหาว่าจิตสำนึกหรือความเข้าใจของตนไม่ถึงระดับมาตรฐานสูงสุดของความเชื่อ ซึ่งก็เป็นความจริงสำหรับทุกคน อาจารย์เปาโลกล่าวถึงเรื่องนี้ไว้อย่างคมคาย แต่ถ้าเรามองว่าความติดๆขัดๆ ความผิดพลาด หรือความล้มเหลว ของศาสนาหมายความว่าศาสนานั้นไม่มีแก่นแท้แห่งสัจธรรมอยู่เลย ทั้งที่พยานทุกคนในพระคัมภีร์แสดงให้เห็นอยู่แล้วว่ามุมมองนี้ไม่จริง ผู้คนก็จะไม่สามารถเชื่อความคิด การแสดงออกถึงศรัทธา หรือความเข้าใจทางศาสนาของตนได้ อีกทั้งไม่สามารถเชื่อในศักดิ์ศรีที่อยู่ในแก่นแท้และประสบการณ์ทางศาสนาที่บกพร่องของผู้อื่นด้วย พ่อว่าลัทธิอเทวนิยมหรือผู้ที่ไม่เชื่อในพระเจ้าเลยยังร้ายกาจน้อยกว่านี้หลายขุม บทความนี้ไม่เห็นด้วยกับการเข้าข้างตนเองโดยอ้างศาสนา แต่มันกลับเขียนขึ้นมาด้วยความเข้าข้างตนเองโดยอ้างศาสนาเหมือนกันไม่มีผิด แต่แน่นอนว่าสิ่งที่ผู้เขียนพูดถูกก็มีอยู่หลายประเด็น หนึ่งก็คือการเข้าข้างตนเองโดยอ้างศาสนาสามารถก่อให้เกิดความเสียหายได้

Source Text	Target Text
Here is a sentence Boughton and I got a laugh out of: 'One might ask how many Christians can define Christianity.' In twenty-five volumes or less, I said. Boughton said, "Fewer,' and winked at Glory, and then she said, 'Ever the stickler', which is true.	มีอยู่ประโยคหนึ่งที่พ่อกับบาวตันอ่านแล้วหัวเราะกันใหญ่ ประโยคนั้นก็คือ "น่าจะถามดูว่ามีคริสเตียนกี่คนที่ให้คำจำกัดความของคริสต์ศาสนาได้" พ่อบอกว่าคงเขียนออกมาเป็นหนังสือไม่เกินยี่สิบห้าเล่ม บาวตันเถียงว่า "น้อยกว่านั้น" แล้วขยิบตาให้กลอรี่ แต่เธอกลับพูดว่า "พ่อน่ะหัวโบราณไม่เคยเปลี่ยน" ซึ่งก็จริงนะ
(Of course I was simply using contemporary idiom, and he was aware of that. He just doesn't approve of it. I don't use it often. But I think it's perfectly fine for making a little joke now and then.)	(พ่อก็แค่ใช้สำนวนทันสมัย บาวตันเองก็รู้แต่ว่าเขารับไม่ได้ พ่อไม่ได้พูดแบบนี้บ่อยหรอกนะ แต่คิดว่านานๆครั้งจะพูดเล่นสักนิดสักหน่อยก็ไม่เห็นเป็นไร)
Here is a paragraph we lingered over: 'There is indeed a note of sinful pride in the confidence with which the majority of people expressed their ideas about heaven. For although the Bible has much to say about final judgment, it offers no definitive picture of life after death. Yet fewer than one third of the American people – 29 percent – admit they have no ideas on what is one of the most ambiguous subjects in the Biblical revelation.'	มีย่อหน้าหนึ่งที่เราพิจารณาอยู่นาน ย่อหน้านั้นกล่าวว่า "ความมั่นใจที่คนส่วนใหญ่แสดงออกเวลาพูดถึงสวรรค์สะท้อนให้เห็นถึงความยิ่งยโส เพราะถึงแม้พระคัมภีร์จะกล่าวถึงวันพิพากษาโลกบ่อยครั้ง แต่ก็ไม่เคยให้ภาพที่ชัดเจนว่าชีวิตหลังความตายเป็นเช่นไร แต่มีคนเมริกันเพียงร้อยละ 29 ซึ่งก็คือน้อยกว่าหนึ่งในสาม ยอมรับว่าตนเองไม่มีความเห็นในเรื่องดังกล่าว ซึ่งเป็นประเด็นที่คลุมเครือที่สุดในบรรดาสิ่งที่พระคัมภีร์เปิดเผย"
Now that is a kind of interpretation I would call fraudulent. To say a subject is ambiguous is not to say one cannot form ideas on it, or shouldn't, nor it is to say even that it is possible to *avoid* forming ideas on it. Any concept that exists in the mind at all exists in some form, among some set of associations. I'd like to talk to that 29 percent who have no ideas, to see how they do it. I bet they just didn't like the question.	นี่ล่ะเป็นการตีความที่พ่อเรียกว่าไม่ซื่อตรง หากสิ่งหนึ่งคลุมเครือก็ไม่ได้หมายความว่าเราจะนึกภาพเกี่ยวกับสิ่งนั้นไม่ได้หรือไม่ควรนึก ที่จริงไม่ได้น่าจะเป็นไปได้ที่ใครจะหลีกเลี่ยงการนึกภาพเกี่ยวกับสิ่งนั้น มโนทัศน์ใดๆที่อยู่ในความคิดของคนย่อมปรากฏเป็นภาพที่เชื่อมโยงกับมโนทัศน์อื่นๆ พ่ออยากคุยกับคนร้อยละ 29 ที่บอกว่าตนไม่มีความคิดเห็นเรื่องสวรรค์เลย พ่ออยากรู้ว่าพวกเขาทำได้อย่างไร พนันได้เลยว่าคงเป็นเพราะไม่ชอบตอบคำถามแบบนี้

Source Text	Target Text
I wish I had more pictures of myself as a young man, I suppose because I believe that as you read this I will not be old, and when I see you, at the end of your good long life, neither of us will be old. We will be like brothers. That is how I imagine it. Sometimes now when you crawl into my lap and settle against me and I feel that light, quick strength of your body and the weightiness of your head, when you're cold from playing in the sprinkler or warm from your bath at night, and you lie in my arms and fiddle with my beard and tell me what you've been thinking about, that is perfectly pleasant, and I imagine your child self finding me in heaven and jumping into my arms, and there is a great joy in the thoughts. Still, the other is better, and more likely to be somewhere near the reality of the situation, I believe. We know nothing about heaven, or very little, and I think Calvin is right to discourage curious speculations on things the Lord has not seen fit to reveal us. Adulthood is a wonderful thing, and brief. You must be sure to enjoy it while it lasts.	พ่ออยากมีรูปถ่ายตอนสมัยหนุ่มๆมากกว่านี้ เพราะพ่อเชื่อว่าขณะที่ลูกกำลังอ่านบันทึกนี้อยู่พ่อคงไม่ใช่คนชราอีกต่อไป และเมื่อพ่อได้พบกับลูกอีกครั้งหลังจากที่ลูกได้ใช้ชีวิตอันยาวนานและดีงามจบสิ้นแล้ว เราทั้งคู่ก็จะไม่ใช่คนชรา แต่จะเป็นเหมือนพี่น้องกัน พ่อนึกภาพไว้อย่างนั้นนะ บางครั้งเวลาที่ลูกคลานขึ้นมานั่งบนตักพ่อ พ่อจะรู้สึกถึงความแข็งแรงของร่างกายลูกที่ทั้งเบาและว่องไว รู้สึกถึงน้ำหนักของศีรษะลูก เมื่อลูกตัวเย็นหลังจากเล่นน้ำจากเครื่องฉีดน้ำหรือตัวอุ่นหลังจากอาบน้ำในอ่างตอนกลางคืนแล้วมานอนในอ้อมแขนของพ่อ ดึงเคราพ่อเล่น เล่าความคิดต่างๆให้พ่อฟัง พ่อรู้สึกดีที่สุดเลย พ่อจะจินตนาการเห็นตัวตนที่เป็นเด็กของลูกมาพบพ่อบนสวรรค์แล้วกระโดดเข้าสู่อ้อมแขนพ่อ แค่คิดก็มีความสุขเหลือเกินแล้ว แต่อย่างไรก็ตาม จินตนาการแรกน่าจะดีกว่า พ่อเชื่อว่าคงจะใกล้เคียงกับความเป็นจริงของสถานการณ์มากกว่า เราไม่รู้อะไรเลยเกี่ยวกับสวรรค์ หรือรู้น้อยมาก และพ่อว่าคาลวินทำถูกแล้วที่ไม่แนะนำให้เราคาดเดาสิ่งที่พระผู้เป็นเจ้าเห็นว่ายังไม่สมควรจะเปิดเผย วัยผู้ใหญ่เป็นช่วงเวลาที่สั้นและสวยงาม ลูกจงมีความสุขกับช่วงเวลานั้นตราบใดที่มันยังไม่สิ้นสุด
I believe the soul in Paradise must enjoy something nearer to a perpetual vigorous adulthood than to any other state we know. At least that is my hope. Not that Paradise could disappoint, but I believe Boughton is right to enjoy the imagination of the world. I don't see how he can be entirely wrong, approaching it this way. I certainly don't mind the thought of your mother finding me a strong young man. There is neither male nor female, they neither marry nor are given in marriage, but, *mutatis mutandis* , it would be a fine thing. That *mutandis!* Such a burden on one word! Grant me on earth what seems Thee best, Till death and Heav'n reveal the rest ---------Isaac Watts And John Ames adds his amen.	พ่อเชื่อว่าวิญญาณที่อยู่ในสวรรค์คงมีความสุขคล้ายกับการได้อยู่ในวัยผู้ใหญ่ตลอดกาลมากกว่าอย่างอื่น อย่างน้อยพ่อก็หวังเช่นนั้น สวรรค์คงไม่มีทางทำให้เราผิดหวังได้หรอก แต่ถึงอย่างไรพ่อก็เชื่อว่าบาวตันไม่ผิดที่พอใจจะนึกภาพว่าสวรรค์คือที่สุดของความสุขทางโลก พ่อไม่เห็นว่าการคิดแบบนี้เป็นการคิดที่ผิดมหันต์ พ่อเองยังชอบนึกภาพแม่ของลูกพบพ่อบนสวรรค์ในสภาพชายหนุ่มผู้แข็งแรง ถึงแม้ที่นั่นจะไม่มีการเป็นชายหรือหญิง ไม่มีการแต่งงานหรือชีวิตสมรส แต่ "โดยอนุโลมแล้ว" สวรรค์ก็ยังเป็นที่ที่งดงาม คำว่า "โดยอนุโลม" ช่างมีความหมายมากมายจริงๆ ขอพระองค์มอบสิ่งดีในโลกนี้ แม้นยังมีรออีกมากในโลกหน้า --ไอแซค วัตต์ จอห์น เอมส์คนนี้ขอกล่าวต่อท้ายว่า "เอเมน"

Source Text	Target Text
This morning I woke early, which is really a way of saying last night I hardly slept at all. I had it in my mind that I would dress a little more carefully than has been my habit lately. I have a good head of hair, not as evenly distributed as it might be, but pretty thick where it grows and a good white. My eyebrows are white, too, and quite thick. I mean the hairs grow long and spiral off in every direction. The irises of my eyes have begun to melt at the edges a little. They never were any particular color, and now they're a lighter shade. My nose and ears are definitely larger than they were in my prime. I know I'm perfectly passable old fellow with regard to my appearance, for what that's worth. Age is strange, though. Yesterday you stood by my chair and toyed with my eyebrow, pulling the hairs out to their full length and watching them curl back again. You thought it was funny, and it is.	พ่อตื่นเช้ามาก หรือพูดได้อีกอย่างว่าเมื่อคืนพ่อแทบไม่ได้หลับ ตั้งใจไว้ว่าวันนี้จะบรรจงแต่งตัวเป็นพิเศษ พ่อยังมีผมเยอะอยู่นะ ถึงแม้ตอนนี้มันจะกระจายไม่เท่ากันทั้งหัว แต่ผมที่พ่อมีอยู่ก็ยังหนาใช้ได้และเป็นสีขาวสวย คิ้วพ่อก็หงอกด้วยเหมือนกัน ทั้งยังหนาอยู่พอสมควร จริงๆคือหมายความว่ามันทั้งยาวและชี้โด่ชี้เด่ ม่านตาของพ่อเริ่มเสื่อมตรงบริเวณขอบ เดิมมันเป็นสีอะไรก็ดูยากอยู่แล้ว ทุกวันนี้สียิ่งจางลงไปอีก ส่วนจมูกกับหูของพ่อก็ใหญ่เทอะทะกว่าตอนสมัยหนุ่มอย่างเห็นได้ชัด แต่ถึงกระนั้นถ้าพูดเรื่องหน้าตาพ่อก็นับได้ว่าเป็นคนสูงอายุที่ดูดีพอใช้ แต่ก็ไม่รู้ว่าจะมีความหมายอะไรหรือเปล่า อายุก็เป็นสิ่งแปลกประหลาดนะ เมื่อวานลูกมายืนเล่นคิ้วพ่ออยู่ข้างเก้าอี้ ดึงขนคิ้วพ่อให้ยืดตรงจนสุดแล้วปล่อยให้มันม้วนขดกลับไปเหมือนเดิม ลูกคิดว่ามันตลกดี พ่อก็เห็นด้วย
Well, but I shaved carefully and put on a white shirt and buffed my shoes a little, and so on. I think such preparations can be the difference between an elderly gentleman and a codger. I know the former is a more suitable consort for your lovely mother, but sometimes I forget to go to the necessary trouble, and that's an error I mean to correct.	แต่วันนี้พ่อโกนหนวดอย่างตั้งอกตั้งใจ สวมเสื้อเชิ้ตสีขาว ขัดรองเท้าเสียเล็กน้อย อะไรทำนองนี้ พ่อคิดว่าการใส่ใจกับรายละเอียดการแต่งตัวทำให้เกิดความแตกต่างระหว่างสุภาพบุรุษวัยชรากับตาแก่หนังเหี่ยว พ่อรู้ว่าแม่ของลูกควรคู่กับแบบแรกมากกว่า แต่บางทีพ่อก็ลืมใส่ใจดูแลตนเอง ซึ่งเป็นข้อผิดพลาดที่พ่อตั้งใจจะแก้ไข
And after all that, I went up to the church and waited in the sanctuary for the light to come and fell asleep in the pew, upright, which is a good thing, because young Boughton came in looking for me when he found I wasn't in my study. I felt just the way old Samuel must have felt when the witch dragged him up from Sheol. 'Why hast thou disquieted me, to bring me up?' In fact, I had spent the morning in darkness praying for the wisdom to do well by John Ames Boughton, and then when he woke me, I was immediately aware that my sullen old reptilian self would have handed him over to the Philistines for the sake of a few more minutes' sleep. I really despise the pathos of being found asleep at odd times in the odd places. Your mother always tells people I'm just up the whole night reading and writing and sometimes that is true. And sometimes I'm just up the whole night wishing that I weren't.	พอแต่งตัวเสร็จพ่อก็ไปที่โบสถ์ นั่งรอแสงสว่างอยู่ในห้องบูชาชั้นในจนเผลอหลับอยู่ตรงม้านั่งยาว ยังดีที่เป็นท่านั่ง เพราะแจ็ค บาวตันเดินมาเห็นพ่อตรงนี้พอดีหลังจากไปหาที่ห้องทำงานแล้วไม่เจอ พ่อรู้เลยว่าตาเฒ่าซามูเอลรู้สึกอย่างไรเวลาถูกแม่มดลากออกมาจากโลกหลังความตาย "ทำไมเจ้าต้องมารบกวนความสงบด้วยการปลุกข้าขึ้นมาด้วย" ที่จริงเช้าวันนี้พ่ออธิษฐานอยู่ในความมืดเพื่อให้เกิดปัญญารู้ว่าควรจะปฏิบัติตัวต่อจอห์น เอมส์ บาวตันอย่างไร แต่พอเขามาปลุกพ่อเท่านั้นล่ะ พ่อก็รู้ตัวเลยว่าปิศาจร้ายในจิตใจของพ่ออยากส่งเขาไปให้คนป่าคนเถื่อนรุมทึ้ง พ่อจะได้นอนต่ออีกสักสองสามนาที พ่อเกลียดจริงๆเวลาที่ใครมาเห็นพ่อนอนหลับผิดที่ผิดเวลาแล้วรู้สึกสงสาร แม่ของลูกบอกกับทุกคนเสมอว่าพ่อนั่งเขียนหนังสืออ่านหนังสือจนไม่ได้นอนทั้งคืน ซึ่งบางครั้งมันก็จริง แต่บางทีพ่อก็ตื่นอยู่ทั้งคืนทั้งที่ไม่ได้อยากตื่น

Source Text	Target Text
(I do recommend prayer at such times, because often they mean something is in need of resolving. I had arrived at a considerable equanimity, there in the dark, and I believe that is what permitted me to sleep. The problem was that I slept too deeply. The physical body can crave sleep with an animal greed, as everybody knows. Then it is snappish when it is disturbed, as I would have been if I hadn't had the memory, at least, of praying for tranquility. At that moment I cannot claim to have had tranquility. At that moment I cannot claim to have had tranquility itself.)	(ในสถานการณ์เช่นนั้นพ่อขอแนะนำให้ลูกอธิษฐาน เพราะบ่อยครั้งสาเหตุเกิดจากการที่ใจเรามีปมบางอย่างที่ยังไม่คลี่คลาย พ่อพบความสงบในความมืดเช้าวันนั้น พ่อถึงหลับลงได้ แต่ปัญหาคือพ่อหลับลึกไปหน่อย เพราะบางครั้งร่างกายของคนเราก็โหยหาการพักผ่อนราวกับสัตว์หิวกระหาย ข้อนี้ทุกคนรู้ดี และเมื่อถูกรบกวนก็จะรู้สึกหงุดหงิดโมโห พ่อก็คงเป็นเช่นนั้นเหมือนกันถ้าไม่นึกขึ้นมาได้ว่าอย่างน้อยเมื่อเช้าพ่อก็อธิษฐานขอความสงบ แต่ในชั่วขณะนั้นพ่อไม่อาจกล่าวได้เลยว่าตนเองมีความสงบ)
So Jack Boughton's first words to me were 'I'm very sorry.' He sat down in the pew, allowing me time to gather myself, which was good of him. I noticed that he also was dressed with special care, that he was wearing a jacket and a tie and that his shoes had a good shine on them. He studied the room, taking in the simplicity of it, which I know is naked simplicity, not the elegant, ornamental kind you see in some of the finer old churches, since this one was always meant temporary.	ประโยคแรกที่แจ็ค บาวตันพูดกับพ่อก็คือ "ขอโทษจริงๆครับ" เขานั่งลงบนม้านั่ง ปล่อยให้พ่อจัดแจงตนเองให้พร้อม ซึ่งก็นับว่าเขามารยาทดี พ่อสังเกตว่าแจ็คก็แต่งตัวดูดีเป็นพิเศษเหมือนกัน เขาสวมเสื้อแจ็คเก็ต ผูกเนคไท รองเท้าก็ขัดจนขึ้นเงา เขามองไปรอบห้อง สังเกตเห็นความเรียบง่ายในการตกแต่ง ซึ่งพ่อรู้ว่ามันเรียบง่ายแบบไม่มีอะไรเลยจริงๆ ไม่ได้สง่างามหรือประดับประดาอะไรเหมือนโบสถ์เก่าชั้นดีบางแห่ง เพราะใครๆก็มองว่าโบสถ์นี้มีไว้ใช้งานแค่ชั่วคราว
'Your father preached here,' he said. 'For a good many years. It hasn't changed much since then.' 'It's like the church I grew up in.' The Presbyterians did have a church very much like this one, but they replaced it several years ago with a fairly imposing building of brick and stone. It already has a good deal of ivy clinging to it. Boughton says if he could just get them to dilapidate the bell tower a little they would have a real antiquity. He has suggested that we out-antiquate the Presbyterians by modeling our new building on the catacombs. I believe I'll propose it.	"พ่อของท่านสาธุคุณก็เคยเทศน์ที่นี่ด้วยใช่ไหมครับ" เขาพูด "ก็หลายปีอยู่เหมือนกัน ไม่มีอะไรเปลี่ยนไปจากสมัยนั้นมากนักหรอก" "เหมือนกับโบสถ์ที่ผมโตขึ้นมาเลย" โบสถ์ของนิกายเพรสไบทีเรียนก็เคยมีลักษณะคล้ายกับโบสถ์นี้ แต่หลายปีก่อนมันถูกแทนที่ด้วยโบสถ์ใหม่ซึ่งสร้างจากอิฐและหิน สูงใหญ่พอสมควร ทุกวันนี้มีเถาไอวี่เลื้อยเกาะผนังแล้ว บาวตันบอกว่าถ้าหาใครมาทำให้หอระฆังดูโทรมๆหน่อย โบสถ์เขาก็จะดูเหมือนโบราณสถานเลยทีเดียว เขาแนะว่าเราน่าจะแข่งความโบราณกับโบสถ์นิกายเพรสไบทีเรียนด้วยการสร้างโบสถ์ใหม่ให้มีห้องเก็บศพใต้ดิน พ่อว่าจะลองเสนอความคิดนี้ดูสักหน่อย

Source Text	Target Text
Jack said, ‘It’s an enviable thing, to be able to receive your identity from you father.’ I have a dreadful habit of taking the measure of a conversation early, in terms of the pleasure or benefit I can expect from it or what I might accomplish through it, and at that point my hopes were not high. I said, ‘My vocation was the same as my father’s. I assume that if I’d had another father entirely the Lord would still have called me.’ I’ll admit I’m a little touchy on that point.	แจ็คพูดว่า “น่าอิจฉานะครับ ที่ท่านสาธุคุณได้สืบทอดตัวตนจากผู้เป็นพ่อ” พ่อมีนิสัยเสียคือชอบตัดสินแต่เนิ่นๆว่าบทสนทนาที่เกิดขึ้นจะมีประโยชน์หรือให้ความสุขอะไรกับพ่อหรือเปล่า จะช่วยให้พ่อทำอะไรสำเร็จหรือเปล่า และในขณะนั้นพ่อก็เห็นว่าบทสนทนาที่เกิดขึ้นดูไม่มีหวังเท่าไหร่ พ่อตอบไปว่า “ฉันแค่ประกอบอาชีพเดียวกับพ่อ แต่เชื่อว่าต่อให้ฉันมีพ่อเป็นคนอื่นพระผู้เป็นเจ้าก็คงเรียกให้ทำงานนี้อยู่ดี” พ่อยอมรับว่าพ่อค่อนข้างโกรธง่ายกับเรื่องนี้
Jack was quiet for a minute, and then he said, ‘I always seem to give offense. I don’t always intend to.’ Then he said, ‘I hope you will understand that I don’t wish to offend you. Reverend.’ I said, ‘I’ll bear that in mind.’	แจ็คเงียบไปพักหนึ่งแล้วพูดว่า “ผมชอบทำให้คนอื่นไม่พอใจบ่อยๆ แต่ผมก็ไม่ได้เจตนานะครับ” เขาบอกต่อว่า “ขอให้รับรู้ว่าผมไม่ได้ตั้งใจจะทำให้ท่านโกรธเลยนะครับ สาธุคุณ” พ่อบอกว่า “ฉันจะรับรู้ไว้”
He said, ‘Thank you.’ Then after a minute he said, ‘I wish I could have been like my father,’ and he glanced up at me as though he thought I might laugh. I said, ‘Your father has been an example to us all.’	เขากล่าวว่า “ขอบคุณครับ” และหลังจากนั้นอีกสักนาทีก็พูดต่อ “ผมอยากเป็นเหมือนพ่อของผมบ้าง” แล้วเขาก็เหลือบมามองหน้าพ่อราวกับเกรงว่าพ่อจะหัวเราะ พ่อบอกไปว่า “พ่อของเธอเป็นแบบอย่างที่ดีสำหรับเราทุกคน”
He gave me a look, then covered his eyes with his hand. There were elements of grief and frustration in the gesture, and of weariness as well. And I knew what it meant. I said, ‘I’m afraid I offend you.’ ‘No, no, ‘he said. ‘But I do wish we could speak more – directly.’ There was a silence. Then he said, ‘But I thank you for your time,’ and stood up to leave. I said, ‘Sit down, son. Sit down. Let’s give this another try.’	แจ็คมองหน้าพ่อแล้วยกมือขึ้นปิดตา ท่าทางของเขาบ่งบอกถึงความเศร้า หงุดหงิด ผิดหวังและอ่อนใจ พ่อรู้ว่าท่าทางแบบนี้หมายถึงอะไร พ่อจึงพูดว่า “เกรงว่าฉันจะทำให้เธอไม่พอใจ” “เปล่าเลยครับ เปล่า” เขาบอก “ผมแค่หวังว่าเราสองคนน่าจะคุยกันได้อย่าง… ตรงไปตรงมามากกว่านี้” เราทั้งคู่นิ่งเงียบ แล้วแจ็คก็เอ่ยขึ้นว่า “แต่ขอบคุณที่ท่านสละเวลานะครับ” จากนั้นก็ลุกขึ้นยืนเตรียมจะกลับ พ่อบอกว่า “นั่งลงลูก นั่งลงก่อน เรามาลองคุยกันใหม่อีกครั้งเถอะ”

Source Text	Target Text
So we were just quiet there for a while. He took off his necktie and wound it around his hand and showed it to me as though there were something amusing about it and slipped it into his pocket. Finally he said, 'When I was small I thought the Lord was someone who lived in the attic and paid for the groceries. That was the last form of religious conviction I have been capable of.' Then he said, 'I don't mean to be rude.' 'I understand.' 'Why would that happen, do you think? I mean, that I could never believe a word my poor old father said. Even as a child. When everyone I knew thought it was all, well, everyone thought it was the Gospels' 'Do you believe any of it now?' He shook his head. 'I can't say that I do.' He glanced up at me. 'I'm trying to be honest.'	เราต่างก็นิ่งเงียบกันไปพักหนึ่ง แจ็คถอดเนคไทออกแล้วเอามาพันมือยื่นให้พ่อดูราวกับว่ามันมีอะไรน่าขบขัน จากนั้นจึงเก็บใส่กระเป๋าเสื้อ และในที่สุดเขาก็พูดว่า "ตอนที่ผมเป็นเด็ก พระผู้เป็นเจ้าสำหรับผมก็คือผู้ที่อยู่ในห้องใต้หลังคาและออกเงินค่าซื้อของในบ้าน นั่นล่ะความเชื่อทางศาสนาแบบเดียวที่ผมเคยมี" เขาบอกต่อว่า "ผมไม่ได้ตั้งใจจะเสียมารยาทนะครับ" "ฉันเข้าใจ" "ทำไมถึงเป็นเช่นนั้นล่ะ ทำไมผมถึงไม่อาจเชื่อคำที่พ่อผู้ชราของผมสอนได้เลยสักคำเดียว แม้แต่ตอนเป็นเด็ก ในขณะที่คนที่ผมรู้จักทุกคนคิดว่า...เอ่อ...ว่าสิ่งนี้คือข่าวประเสริฐ" "แล้วตอนนี้เธอเชื่อบ้างหรือยัง" แจ็คสั่นศีรษะ "ต้องบอกว่ายังครับ" เขาเงยหน้าขึ้นมองพ่อแล้วกล่าวว่า "นี่ผมพยายามพูดอย่างตรงไปตรงมานะครับ"
'I can see that.' He said, 'I'll tell you another strange thing. I lie quite a lot, because when I do people believe me. It's when I try to tell the truth that things go wrong for me.' He laughed and shrugged. 'So I know the risk I'm running here.' Then he said, 'And in fact, things also go wrong when I lie.' I asked him what exactly it was that he wanted to tell me. 'Well' he said, 'I believe I put a question to you' He had every right to point that out. He had asked a question, and I had avoided responding to it. That's true. I couldn't help but notice the edge of irritation in his voice, considering how earnest he seemed to be about keeping the conversation civil.	"ฉันเห็นแล้วล่ะ" แจ็คบอกว่า "ผมจะเล่าเรื่องแปลกให้ฟังอีกอย่างหนึ่ง ผมโกหกบ่อยครั้งนะ เพราะโกหกทีไรคนอื่นก็เชื่อ แต่พอพยายามพูดความจริง ก็มักจะเกิดเรื่องให้เดือดร้อนทุกที" เขาหัวเราะและยักไหล่ "เพราะฉะนั้นผมรู้ว่าตอนนี้ผมกำลังเสี่ยง" แล้วบอกต่อว่า "แต่ที่จริงผมก็เดือดร้อนเวลาที่โกหกด้วยเหมือนกันแหละ" พ่อถามเขาไปว่าจริงๆแล้วสิ่งที่เขาต้องการจะบอกคืออะไร "อ้าว" เขาพูด "ผมว่าผมถามคำถามท่านไว้นะ" เขามีสิทธิที่จะชี้แจงเช่นนั้น เพราะเขาถามคำถามพ่อมาข้อหนึ่งแล้วพ่อก็หลีกเลี่ยงที่จะไม่ตอบ พ่ออดรู้สึกไม่ได้ว่าน้ำเสียงของเขาแสดงความรำคาญใจ แม้ว่าเขาจะพยายามเหลือเกินที่จะให้บทสนทนานี้ดำเนินไปอย่างสุภาพ

Source Text	Target Text
I said, ‘I just don’t know how to answer that question. I truly wish I did.’ He folded his arms and leaned back and twitched his foot for a minute. ‘Does it seem right to you,’ he said, ‘that there should be no common language between us? That there should be no way to bring a drop of water to those of us who languish in the flames, or who will? Granting your terms? That between us and you there is a great gulf fixed? How can capital-T Truth not be communicable? That makes no sense to me.’	พ่อตอบไปว่า “ฉันก็ไม่รู้จะตอบคำถามนั้นอย่างไรจริงๆ ถ้าฉันรู้คำตอบก็คงดี” แจ็คกอดอก เอนหลังพิงพนัก และขยับเท้าหยุกหยิกอยู่ครู่หนึ่ง “ท่านสาธุคุณว่ามันถูกหรือครับ เราสองคนไม่มีคำพูดที่จะใช้สื่อสารกันได้เลยหรือ ไม่มีทางหรือใครเลยใช่ไหมที่จะเอาน้ำมาช่วยคนที่กำลังกระหายอยู่ในกองเพลิง ถ้าพูดตามภาษาของท่าน ระหว่างเราสองคนมีมหาสมุทรที่ไม่อาจข้ามผ่านได้เลยใช่ไหม ทำไมสิ่งที่เรียกว่าสัจธรรมจึงไม่อาจสื่อสารจากคนหนึ่งไปยังอีกคนหนึ่งได้ล่ะครับ ผมไม่เข้าใจจริงๆ”
‘I am not sure that those are my terms. I would speak of grace in that context,’ I said. ‘And never of the absence of grace, which would in fact seem to be the issue here. If your terms are granted. I don’t mean to be disrespectful.’ ‘I understand that,’ I said. ‘So,’ he said, after a silence, ‘you have no wisdom to share with me on this subject.’ I said, ‘Well, I don’t know quite how to approach it in this case. Do you want to be persuaded of the truth of the Christian religion?’ He laughed, “I’m sure if I were persuaded of it, I would be grateful in retrospect. People generally are, as I understand.’ ‘Well,’ I said, ‘that doesn’t give me much to work with, does it?’ He just sat there for a while, and then he said, ‘A friend of mine – no, not a friend, a man I met in Tennessee – had heard about this town, and he also heard of your grandfather. He told me some stories about the old days in Kansas that his father had told him. He said that during the Civil War Iowa had a colored regiment.’	“ฉันไม่คิดว่านั่นเป็นภาษาของฉันหรอกนะ ในกรณีเช่นนั้นฉันคงจะพูดถึงพระคุณของพระผู้เป็นเจ้า” “แต่ท่านสาธุคุณก็ไม่เคยพูดว่าทำไมบางคนถึงไม่เคยได้รับพระคุณนั้นเลย ทั้งที่เป็นประเด็นที่เรากำลังคุยกันอยู่ ถ้าพูดตามภาษาของท่าน นี่ผมไม่ได้จะดูหมิ่นท่านนะครับ” “ฉันเข้าใจ” พ่อบอก “ถ้าอย่างนั้น” เขาพูดขึ้นหลังจากที่เราต่างเงียบกันไปอีกครั้ง “แสดงว่าท่านสาธุคุณไม่มีคำแนะนำอะไรจะให้ผมในเรื่องนี้” พ่อบอกว่า “ฉันไม่แน่ใจว่าในกรณีนี้ฉันควรจะแนะนำเธอยังไง เธออยากให้ใครสักคนพูดให้เธอยอมรับสัจธรรมในศาสนาคริสต์หรือ” แจ็คหัวเราะ “ถ้าผมเชื่อได้ผมคงซาบซึ้งเวลามองย้อนกลับไปแล้วล่ะ เห็นหลายคนเขาเป็นอย่างนั้น เท่าที่ผมเข้าใจนะ” “เหรอ” พ่อพูด “ถ้าเช่นนั้นก็คงไม่น่ามีอะไรที่ฉันทำได้มากนักถูกไหม” เขานั่งนิ่งอยู่ตรงนั้นครู่หนึ่ง ต่อมาก็พูดว่า “เพื่อนผมคนนึง...ไม่...ไม่ใช่เพื่อน ชายคนหนึ่งที่ผมพบในรัฐเทนเนสซีเคยได้ยินเรื่องราวเกี่ยวกับเมืองนี้ และเคยได้ยินเรื่องปู่ของท่านสาธุคุณ เขาเล่าให้ผมฟังถึงสิ่งต่างๆที่เคยเกิดขึ้นในรัฐแคนซัสสมัยก่อน เขาได้ยินมาจากพ่อของเขาอีกทีหนึ่ง เขาบอกว่าสมัยสงครามกลางเมือง รัฐไอโอเคยมีกองทหารผิวสีด้วย”

Source Text	Target Text
‘Yes, we did. And a greybeard regiment, and a Methodist regiment, as they called it. They were teetotalers, at any rate.’ ‘I was interested to learn that there was a colored regiment,’ he said. ‘I wouldn’t have thought there were ever that many colored people in this state.’ ‘Oh yes. Quite a few colored people came up from Missouri in the days before the war. And I think quite a few came up from Missouri Valley.’ He said, ‘When I was growing up, there were some Negro families in this town.’ I said, ‘Yes, there were, but they left some years ago.’ ‘I remember hearing about a fire at their church.’ ‘Oh yes, but that was *many* years ago, when I was a boy. And it was only a small fire. There was very little damage.’ ‘So they’re all gone now.’ ‘Yes, they are. It’s a pity. We have several new Lithuanian families. Of course they are Lutheran.’ He laughed. He said, ‘It is a pity that they’re gone.’ And he seemed to be pondering it for a while.	“ใช่ แต่ก่อนเคยมี รวมทั้งกองทหารผู้สูงอายุ กองทหารนิกายเมธอดิสต์ เขาเรียกกันแบบนั้น จริงๆก็คือเป็นพวกที่ไม่ดื่มเหล้า” “ผมสนใจที่ได้รู้ว่ารัฐนี้เคยมีกองทหารผิวสี” เขาพูดต่อ “ไม่เคยคิดว่าที่นี่เคยมีคนผิวสีเยอะขนาดนั้น” “มีสิ คนผิวสีบางส่วนย้ายมาจากรัฐมิสซูรีก่อนสงคราม และคิดว่ามีจำนวนไม่น้อยที่มาจากพื้นที่หุบเขาในรัฐมิสซิสซิบปี้” เขาพูดว่า “ตอนที่ผมโตขึ้นมา มีครอบครัวคนนิโกรอาศัยอยู่ในเมืองนี้ด้วย” พ่อบอกว่า “ใช่ แต่พวกเขาย้ายออกไปแล้วนะหลายปีแล้วล่ะ” “ผมจำได้ว่าเคยได้ยินเรื่องไฟไหม้โบสถ์” “อ๋อ ใช่ แต่นั่นหลายปีมากแล้ว ตั้งแต่ฉันยังเป็นเด็ก ก็แค่ไฟไหม้เล็กๆเอง แทบไม่มีอะไรเสียหาย” “คนพวกนี้ย้ายไปกันหมดแล้วใช่ไหมครับ” “ใช่ น่าเสียดาย สมัยนั้นมีครอบครัวใหม่ๆที่เป็นชาวลิธัวเนียด้วยนะ แน่นอนเลยว่าพวกนี้นับถือนิกายลูเธอแรน” แจ็คหัวเราะแล้วพูดว่า “น่าเสียดายที่เขาไปกันหมดแล้ว” จากนั้นก็ดูเหมือนเขาจะจมอยู่ในความคิดครู่หนึ่ง
Then he said, ‘You admire Karl Barth.’ And I believe it was here he began to speak out of anger of his, that sly, weary anger I have never been able to deal with. He was always smart as the devil, and serious as the devil, too. I should have known he had read Karl Barth. I said, ‘Yes, I do admire him. Very much.’ ‘But he seems to have very little respect for American religion. Don’t you agree? He is quite candid about it.’	แล้วเขาก็พูดขึ้นว่า “ท่านชื่นชมคาร์ล บาร์ธ[20]ใช่ไหมครับ” ตอนนั้นล่ะพ่อรู้สึกเลยว่าเขากำลังพูดด้วยโทสะ โทสะแบบเดิมๆของเขาที่เต็มไปด้วยเล่ห์ลวง ซึ่งพ่อไม่เคยรู้เลยว่าจะต้องรับมืออย่างไร แจ็คฉลาดเป็นกรดราวกับซาตาน แถมยังทำอะไรจริงจังเหมือนซาตานด้วย พ่อน่าจะได้รู้มาก่อนว่าเขาเคยอ่านคาร์ล บาร์ธ พ่อตอบว่า “ใช่ ฉันชื่นชมเขามาก” “แต่ดูเขาจะไม่ค่อยให้ความเคารพศาสนาคริสต์ในอเมริกาสักเท่าไรนะ ท่านว่าไหม เขาออกจะเปิดเผยในเรื่องนี้”

20 Karl Barth - นักศาสนศาสตร์ชาวสวิสที่มีชื่อเสียงในศตวรรษที่ 20

Source Text	Target Text
‘He has been very critical of European religion also,’ I said, which is true. And yet even at the time I recognized that my reply was somewhat evasive. So did young Boughton, as I could tell by his expression, which was not exactly a smile.	“เขาก็วิพากษ์วิจารณ์ศาสนาในยุโรปด้วยเหมือนกัน” พ่อพูด ซึ่งก็เป็นความจริง แต่แม้กระทั่งตอนนั้นพ่อก็รู้ตัวว่าเป็นการตอบแบบเลี่ยงๆ แจ็คเองก็รู้ พ่อเห็นได้จากสีหน้าของเขา ซึ่งดูไม่ค่อยเหมือนรอยยิ้มสักเท่าไหร่
He said, ‘He takes it seriously, though. He thinks it’s worth quarreling with.’ ‘Granted.’ That is certainly true, too. Then he asked, ‘Do you ever wonder why American Christianity always seems to wait for the real thinking to be done elsewhere?’ ‘Not really,’ I said, which surprised me, since I have wondered about that very thing any number of times.	แจ็คพูดว่า “แต่เขาก็พูดเรื่องนี้อย่างจริงจัง เขาเห็นเป็นเรื่องที่ควรค่าแก่การโต้เถียง” “ก็จริง” พ่อบอก เพราะสิ่งนี้เป็นความจริงอย่างยิ่ง แล้วเขาก็ถามว่า “แล้วเคยสงสัยไหมครับว่าทำไมศาสนาคริสต์ในอเมริกาถึงชอบรอให้คนชาติอื่นมาวิเคราะห์ประเด็นแนวคิดต่างๆให้” “ก็ไม่เชิง” พ่อตอบ ตัวพ่อเองก็แปลกใจที่ตอบไปเช่นนั้น ทั้งที่พ่อเคยสงสัยเช่นนั้นมานับครั้งไม่ถ้วน
Now, at that point I did feel that Jack Boughton was, so to speak, winning the conversation, and furthermore, that he was no happier than I was, maybe even a little disgusted. Certainly I found myself in a false position yet again. I felt like pleading old age. But I was sitting there in my church, with the sweet and irrefragable daylight pouring in through the windows. And I felt, as I have often felt, that my failing the truth could have no bearing at all on the Truth itself, which could never conceivably be in any sense dependent on me or on anyone. And my heart rose up within me – that’s exactly what it felt like – and I said, “I have heard any number of fine sermons in my life, and I have known any number of deep souls. I am well aware that people find fault, but it seems to me to be presumptuous to judge the authenticity of anyone’s religion, except one’s own. And that is also presumptuous.	ในขณะนั้นพ่อรู้สึกว่าแจ็ค บาวตันกำลังเป็นผู้ชนะในบทสนทนานี้ และเขาก็ไม่ได้รู้สึกมีความสุขมากกว่าพ่อแต่อย่างใด อาจจะรู้สึกรังเกียจสิ่งที่ตนทำอยู่ด้วยซ้ำ แน่นอนว่าพ่อรู้สึกว่าตนเองอยู่ในจุดที่ไม่ควรอยู่ อยากขอตัวไปให้พ้นจากตรงนั้นโดยอ้างความชราภาพ แต่เมื่อเช้านี้พ่อนั่งอยู่ในโบสถ์ขณะที่แสงแห่งวันอันอ่อนโยนและจริงแท้หลั่งไหลเข้ามาทางหน้าต่าง และพ่อก็รู้สึกเหมือนที่เคยรู้สึกบ่อยๆว่า ถึงแม้พ่อจะล้มเหลวในการปฏิบัติตามสัจธรรม แต่สัจธรรมก็ยังคงอยู่ได้โดยไม่กระทบกระเทือนแต่อย่างใด เพราะว่ามันไม่เคยพึ่งพาพ่อหรือสิ่งใดในแง่มุมใดทั้งสิ้น ถึงตอนนั้นพ่อรู้สึกว่าหัวใจของพ่อเต็มตื้นขึ้นมาทันที พ่อรู้สึกเช่นนั้นจริงๆ แล้วพ่อก็พูดออกมาว่า “ในชีวิตนี้ฉันรู้จักบทเทศน์ดีๆมากมาย เคยพบเจอผู้คนที่มีจิตวิญญาณล้ำลึกก็หลายคน ฉันรู้ว่าคนเราชอบมองหาข้อบกพร่องของสิ่งต่างๆ แต่เราคงอวดดีเกินไปถ้าอาจหาญไปตัดสินความจริงแท้ของศาสนาอื่นที่ไม่ใช่ศาสนาของเรา และการที่ฉันคิดเช่นนั้นก็เป็นความอวดดีด้วยเช่นกัน”

Source Text	Target Text
And I said, 'When this old sanctuary is full of silence and prayer, every book Karl Barth ever will write would not be a feather in the scales against it from the point of view of profundity, and I would not believe in Barth's own authenticity if I did not also believe he would know and recognize the truth of that, and honor it, too.'	แล้วพ่อก็บอกอีกว่า "เมื่อโบสถ์เก่าแก่แห่งนี้มีความเงียบและแรงอธิษฐานอวลอยู่ในบรรยากาศ ไม่ว่าคาร์ล บาร์ธจะเขียนหนังสือสักกี่เล่ม น้ำหนักความคิดเขาก็เบากว่าขนนกด้วยซ้ำเมื่อเอามาเปรียบเทียบกันในแง่ของความลึกซึ้ง ฉันคงไม่เชื่อถือความจริงแท้ของคาร์ล บาร์ธ ถ้าฉันไม่เชื่อว่าเขารู้ เขาเข้าใจ และเคารพสัจธรรมข้อนี้"
I was tired and I was feeling more beleaguered than a man my age should feel, and that is the only way I can explain the tears. I was almost as surprised as young Boughton.	พ่อเหนื่อยมากและรู้สึกเหมือนถูกรบกวนมากเกินกว่าที่คนวัยพ่อจะรับไหว พ่ออธิบายสาเหตุของน้ำตาที่ไหลออกมาได้เพียงเท่านั้น พ่อเองก็แปลกใจไม่น้อยไปกว่าแจ็ค
He said, 'I can't tell you how sorry I am,' and he said it convincingly. There I was, wiping tears off my face with my sleeve, just the way you do it. It was embarrassing, believe me. He said something that sounded like 'Forgive me,' and he went away.	เขาบอกว่า "ผมขอโทษจริงๆครับ ไม่รู้จะพูดอย่างไรเลย" ดูเหมือนเขากล่าวถ้อยคำนี้ออกมาจากใจจริง พ่อก็ได้แต่นั่งอยู่ตรงนั้น เช็ดน้ำตาด้วยแขนเสื้อแบบเดียวกับที่ลูกชอบทำ เชื่อพ่อเถอะว่ามันน่าอายจริงๆ แจ็คพึมพำอะไรบางอย่างที่ฟังคล้ายๆกับว่า "ยกโทษให้ผมเถอะ" แล้วเขาก็จากไป
Now what? My present thought is that I will write him a letter. I have no idea what it will say.	ทีนี้ยังไงดีล่ะ ที่พ่อคิดออกตอนนี้ก็คือจะเขียนจดหมายไปหาเขา แต่ยังไม่รู้เลยว่าจะเขียนอะไรลงไป
In the matter of belief, I have always found that defenses have the same irrelevance about them as the criticism they are meant to answer. I think the attempt to defend belief can unsettle it, in fact, because there is always an inadequacy in argument about ultimate things. We participate in Being without remainder. No breath, no thought, no wart or whisker, is not as sunk in Being as it could be. And yet no one can say what Being is. If you describe what a thought and a whisker have in common, and a typhoon and a rise in the stock market, excluding 'existence,' which merely restates the fact that they have a place on our list of known and nameable things (and which would yield as insight: being equals existence!), you would have accomplished a wonderful thing, still too partial in an infinite degree to have any meaning, however.	ในเรื่องของความเชื่อ พ่อเห็นมาตลอดว่าเหตุผลที่สนับสนุนความเชื่อก็ไร้ความหมายพอกับคำวิพากษ์วิจารณ์ ยิ่งเราพยายามปกป้องความเชื่อก็จะยิ่งทำให้ประเด็นนี้ยุ่งเหยิงไม่จบไม่สิ้น เพราะการถกเถียงกันเรื่องสิ่งสูงสุดหรือปรมัตถ์นั้นไม่เพียงพอที่จะพิสูจน์อะไรได้เลย ตัวตนทั้งหมดของเรามีส่วนร่วมในการดำรงอยู่ ทั้งลมหายใจ ความคิด แม้แต่หนวดหรือเม็ดหูด ทุกอย่างรวมเป็นส่วนหนึ่งของการดำรงอยู่อย่างแยกไม่ออก และไม่มีใครเคยตอบได้ว่าการดำรงอยู่คืออะไร ถ้าเราสามารถบอกได้ว่าความคิดกับหนวดแมวมีอะไรเหมือนกันบ้าง พายุไต้ฝุ่นกับหุ้นขึ้นมีอะไรเหมือนกันบ้าง โดยไม่เอ่ยถึงประเด็น "การมีอยู่ของสิ่งต่างๆ" เลย เราก็จะได้เพียงข้อเท็จจริงที่ว่าสิ่งเหล่านี้อยู่ในหมวดของสิ่งที่เรารู้จักและมีชื่อเรียก (ผลก็คือเกิดเป็นความเข้าใจว่าการดำรงอยู่ก็คือการมีอยู่) ซึ่งก็คงเป็นความสำเร็จที่น่าพอใจ แต่ถึงกระนั้นคำตอบที่ได้นี้ก็ยังคงไม่สมบูรณ์พอที่จะมีความหมายใดๆ

Source Text	Target Text
So my advice is this – don't look for proof. Don't bother with them at all. They are never sufficient to the question, and they're always a little impertinent, I think, because they claim for God a place within our conceptual grasp. And they will likely sound wrong to you even if you convince someone else with them. That is very unsettling over the long term. 'Let your works so shine before men,' etc. It was Coleridge who said Christianity is a life, not a doctrine, words to that effect. I'm not saying never doubt or question. The Lord gave you a mind so that you would make honest use of it. I'm saying that you must be sure that the doubts and questions are your own, not, so to speak, the mustache and walking stick that happen to be the fashion of any particular moment.	คำแนะนำของพ่อก็คือ อย่าหาข้อพิสูจน์ใดๆเลย ไม่ต้องคิดหาให้ปวดหัว เพราะเหตุผลหรือข้อพิสูจน์ไม่เคยเพียงพอสำหรับคำถามนี้ และการอธิบายด้วยเหตุผลก็ดูจะอวดดีเกินไปหน่อยด้วย พ่อว่านะ เพราะเป็นการอ้างว่าพระผู้เป็นเจ้าอยู่ในตำแหน่งที่มโนทัศน์ของเราสามารถเข้าใจได้ เหตุผลเหล่านั้นอาจจะฟังไม่ขึ้นกับตัวเราเอง ต่อให้พูดไปแล้วคนอื่นเชื่อก็ตาม เรื่องนี้ไม่มีวันหาข้อสรุปได้ในระยะยาว ดังนั้น "จงให้ผลงานของเจ้าส่องสว่างแก่คนทั้งปวง[21]..." กวีโคเลอริดจ์เคยกล่าวไว้ว่าคริสต์ศาสนาคือการใช้ชีวิต ไม่ใช่ทฤษฎีหรือหลักการ หรืออะไรสักอย่างทำนองนั้น แต่พ่อไม่ได้บอกว่าห้ามสงสัยหรือตั้งคำถามนะ พระผู้เป็นเจ้าท่านมอบความคิดให้กับเรา เพื่อให้เรานำไปใช้อย่างสุจริต หมายความว่าลูกต้องแน่ใจก่อนว่าความสงสัยหรือคำถามนั้นมาจากตัวลูกเอง ไม่ได้มาจากความนิยมของผู้คนในยุคสมัยหนึ่งอย่างการไว้หนวดหรือถือไม้เท้า
It has seemed to me sometimes as though the Lord breathes on this poor grey ember of Creation and it turns to radiance – for a moment or a year or the span of life. And then it sinks back into itself again, and to look at it no one would know it had anything to do with fire, or light. That is what I said in the Pentecost sermon. I have reflected on that sermon, and there is some truth in it. But the Lord is more constant and far more extravagant than it seems to imply. Wherever you turn your eyes the world can shine like transfiguration. You don't have to bring a thing to it except a little willingness to see. Only, who could have the courage to see it?	บางครั้งดูเหมือนว่าพระผู้เป็นเจ้าทรงพ่นลมหายใจลงบนสรรพสิ่งซึ่งเป็นดั่งเถ้าถ่านสีเทามัวหมองให้กลับกลายเป็นเจิดจรัสผ่องใส และคงอยู่เช่นนั้นไปชั่วขณะหนึ่ง ปีหนึ่ง หรือช่วงชีวิตหนึ่ง จากนั้นมันก็จะจมลงสู่สภาวะเดิมอีกครั้ง ใครมาเห็นก็จะไม่รู้เลยว่าสิ่งนี้เคยมีแสงไฟหรือแสงสว่างใดๆ พ่อกล่าวเรื่องนี้ไว้ในบทเทศน์ของงานเพนทาคอสท์ แล้วก็ได้กลับไปอ่านพิจารณาอีกครั้ง รู้สึกว่ามีสัจธรรมอยู่บ้าง แต่พ่อว่าพระผู้เป็นเจ้าท่านมีความสม่ำเสมอและใจกว้างยิ่งกว่าที่กล่าวไว้ในบทเทศน์นี้ เพราะไม่ว่าเราจะหันไปทางใด โลกใบนี้ก็จะเปล่งประกายราวกับเนรมิตได้ โดยที่เราไม่ต้องทำอะไรเลย ขอเพียงใส่ใจที่จะมองให้เห็นเท่านั้น แต่ใครล่ะที่จะกล้าหาญพอจะมองเห็น

21 คัมภีร์ไบเบิ้ล มัทธิว 5:16

Source Text	Target Text
I'll just ask your mother to have those old sermons of mine burned. The deacons could arrange it. There are enough to make a good fire. I'm thinking here of hot dogs and marshmallows, something to celebrate the first snow. Of course she can set by any of them she might want to keep, but I don't want her to waste much effort on them. They mattered or they didn't and that's the end of it.	พ่อจะบอกแม่ของลูกให้เอาบทเทศน์เก่าๆพวกนี้ไปเผาเสีย ให้พระลูกวัดช่วยก็ได้ คงก่อไฟได้กองโตทีเดียว นี่พ่อกำลังคิดถึงการปิ้งฮอทดอกกับมาร์ชเมลโลว์เพื่อฉลองวันแรกที่หิมะตกอยู่เลยนะ แม่เขาจะเลือกบทที่ชอบเก็บไว้บ้างก็ได้ เพียงแต่พ่อไม่อยากให้เสียเวลาหรือเรี่ยวแรงมากนัก บทเทศน์เหล่านี้จะมีความหมายหรือไม่มีก็ไม่สำคัญอีกแล้ว
There are two occasions when the sacred beauty of Creation becomes dazzlingly apparent, and they occur together. One is when we feel our mortal insufficiency to the world, and the other is when we feel the world's mortal insufficiency to us. Augustine says the Lord loves each of us as an only child, and that has to be true. 'He will wipe the tears from all faces.' It takes nothing from the loveliness of the verse to say that is exactly what will be required.	มีสองวาระที่ความงามของสิ่งที่พระเจ้าสร้างสรรค์จะปรากฏอย่างแจ่มชัดละลานตา วาระแรกก็คือเมื่อเรารู้ตัวว่าความเป็นมนุษย์นั้นมีข้อจำกัดเกินกว่าที่จะเข้าใจโลกนี้ และวาระที่สองก็คือเมื่อเรารู้สึกได้ว่าโลกใบนี้ก็มีข้อจำกัดเกินกว่าที่จะเข้าใจเรา นักบุญออกุสติน กล่าวว่าพระผู้เป็นเจ้ารักเราแต่ละคนดั่งบุตรคนเดียวของพระองค์ ข้อนี้ต้องเป็นความจริงอย่างแน่แท้ 'แล้วพระองค์จะเช็ดน้ำตาจากทุกใบหน้า" ความงดงามของคำกล่าวนี้ไม่ได้ลดน้อยลงไปเลยหากจะเสริมว่านั่นล่ะคือสิ่งที่เราต้องการอย่างแท้จริง
Theologians talk about a prevenient grace that precedes grace itself and allows us to accept it. I think there must also be a prevenient grace that allows us to be brave – that is, to acknowledge that there is more beauty than our eyes can bear, that precious things have been put into our hands and to do nothing to honor them is to do great harm. And therefore, this courage allows us, as the old men said, to make ourselves useful. It allows us to be generous, which is another way of saying exactly the same thing. But that is the pulpit speaking. What have I to leave you but the ruins of old courage, and the lore of old gallantry and hope? Well, as I have said, it is all an ember now, and the good Lord will surely someday breathe it into flame again.	นักศาสนศาสตร์กล่าวว่าพระคุณพื้นฐานที่นำมนุษย์เข้าสู่ความเชื่อ[22] เป็นสิ่งที่มีขึ้นก่อนพระคุณอื่นๆ เพื่อช่วยให้เราสามารถยอมรับพระคุณอื่นๆจากพระผู้เป็นเจ้าได้ และพ่อคิดว่าพระคุณพื้นฐานนี้ยังช่วยให้เรากล้า กล้าที่จะยอมรับว่าโลกนี้มีความงามมากเกินกว่าที่สายตาของเราจะสัมผัสได้ กล้าที่จะยอมรับว่าโลกได้มอบสิ่งมีค่าไว้ในมือของเราและถ้าเราไม่ทำอะไรสักอย่างเพื่อให้เกียรติสิ่งนั้น ก็เท่ากับเราทำร้ายมันอย่างรุนแรง ดังที่คนสมัยก่อนเคยพูดไว้ ความกล้าหาญนี้ช่วยให้เราใช้ชีวิตให้เกิดประโยชน์ ช่วยให้เราโอบอ้อมอารีต่อชีวิตอื่นๆ ทั้งสองอย่างนี้คือสิ่งเดียวกัน พ่อก็พูดแบบนักเทศน์ล่ะนะ คนอย่างพ่อจะมีสมบัติอะไรเหลือให้ลูกนอกจากคำสอนเชยๆ เรื่องความกล้าหาญกับความเชื่อโบร่ำโบราณเรื่องความองอาจและความหวัง แต่ก็อย่างที่พ่อบอกนั่นล่ะ ตอนนี้มันเป็นเพียงเถ้าถ่าน แต่สักวันพระองค์ก็จะเป่าลมหายใจให้มันลุกโชติช่วงขึ้นอีกครั้ง

22 Prevenient Grace – พระคุณแรกสุดของพระผู้เป็นเจ้าที่ช่วยให้มนุษย์สามารถยอมรับความเชื่อในองค์พระเยซูคริสต์ ในขณะที่มนุษย์ยังเป็นคนบาปและไม่รู้จักพระเจ้า

Source Text	Target Text
I love the prairie! So often I have seen the dawn come and the light flood over the land and everything turn radiant at once, that word 'good' so profoundly affirmed in my soul that I am amazed I should be allowed to witness such a thing. There may have been a more wonderful first moment 'when the morning stars sang together and all the sons of God shouted for joy,' but for all I know to the contrary, they still do sing and shout, and they certainly might well. Here on the prairie there is nothing to distract attention from the evening and the morning, nothing on the horizon to abbreviate or to delay. Mountains would seem impertinence from that point of view.	พ่อรักท้องทุ่งแห่งนี้เหลือเกิน บ่อยครั้งพ่อได้เห็นรุ่งอรุณที่ลำแสงจากดวงอาทิตย์อาบไล้ไปทั่วผืนดิน แล้วทุกอย่างก็เปล่งประกายสดใสขึ้นทันที ความหมายของคำว่า "ดีงาม" แจ่มชัดอยู่ในจิตวิญญาณของพ่อ น่าอัศจรรย์ใจจริงๆที่พ่อได้เป็นประจักษ์พยานแก่สิ่งนี้ แม้ห้วงขณะเวลาแรกที่สิ่งต่างๆถือกำเนิดอาจน่าประทับใจยิ่งกว่า เหมือนที่พระคัมภีร์กล่าวว่า "เมื่อดาวแห่งอรุณรุ่งแซ่ซ้องสรรเสริญและบรรดาบุตรแห่งพระผู้เป็นเจ้าโห่ร้องด้วยความชื่นบาน[23]" แต่เท่าที่พ่อรู้มากลับตรงข้าม สรรพสิ่งยังคงส่งเสียงร้องขับขานอยู่เสมอ และคงเป็นเช่นนี้ต่อไป ณ ท้องทุ่งแห่งนี้ไม่มีสิ่งใดเบี่ยงเบนความสนใจเราจากยามพลบค่ำและยามอรุณรุ่ง ที่เส้นขอบฟ้าไม่มีสิ่งใดทำให้ความงามนี้ลดน้อยหรือล่าช้า ภูเขาคงดูผิดที่ผิดทางหากมองจากมุมนี้
To me it seems rather Christlike to be as unadorned as this place is, as little regarded. I can't help imagining that you will leave sooner or later, and it's a fine if you have done that, or you mean to do it. This whole town does look like whatever hope becomes after it begins to weary a little, then weary a little more. But hope deferred is still hope.	พ่อว่าการปฏิบัติตนเช่นพระเยซูคริสต์ก็คือทำตัวให้ไร้สิ่งประดับรุงรัง ไร้ความสำคัญเหมือนกับสถานที่แห่งนี้ พ่ออดคิดไม่ได้ว่า สักวันไม่ช้าก็เร็วลูกก็จะจากเมืองนี้ไป ซึ่งก็ดีแล้วล่ะถ้าลูกทำเช่นนั้นหรือตั้งใจจะทำเช่นนั้น เพราะเมืองนี้มีสภาพเหมือนความหวังที่กำลังเริ่มอ่อนล้า และก็จะอ่อนล้าลงไปเรื่อยๆ แต่ถึงกระนั้นความหวังที่อาจต้องใช้เวลารอคอยก็ยังคงเป็นความหวังอยู่ดี
I love this town. I think sometimes of going into the ground here as a last wild gesture of love – I too will smolder away the time until the great and general incandescence.	พ่อรักเมืองนี้ บางทีพ่อก็คิดว่าการได้ทอดร่างลงในผืนดินที่นี่ก็คือการแสดงความรักอย่างตรงไปตรงมาเป็นครั้งสุดท้าย พ่อจะค่อยๆเฝ้ารอคอยกาลเวลาให้ผันผ่านจนกระทั่งถึงเวลาที่ทุกสรรพสิ่งบนโลกลุกโชติช่วงเป็นแสงสว่างอันยิ่งใหญ่เจิดจ้า
I'll pray that you grow up a brave man in a brave country. I will pray you find a way to be useful. I'll pray, and then I'll sleep. ……..	พ่อจะอธิษฐานขอให้ลูกเติบโตขึ้นมาเป็นคนที่กล้าหาญ ได้อยู่ในประเทศที่กล้าแกร่ง ขอให้ลูกค้นพบวิธีการใช้ชีวิตให้เกิดประโยชน์ พ่อจะอธิษฐาน แล้วก็จะไปนอน ……..

23 โยบ 38 : 7

บทที่ 6
บทสรุป: ทบทวนสมมุติฐานและสรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาหาวิธีการที่เหมาะสมที่สุดในการแปลนวนิยายเรื่อง *Gilead* ซึ่งเป็นงานวรรณกรรมที่มีคุณค่าทั้งในด้านความงามทางภาษาและเนื้อหาที่จรรโลงจิตใจ วิเคราะห์อุปสรรคปัญหาที่พบในการแปลตัวบทประเภทนวนิยายที่มีการอภิปรายแนวคิดทางปรัชญาศาสนาอย่างลึกซึ้ง รวมทั้งเสนอแนะแนวทางแก้ไข เพื่อให้ได้บทแปลงานวรรณกรรมร่วมสมัยที่มีคุณภาพเทียบเคียงกับต้นฉบับ

ในการดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยเริ่มจากการตั้งสมมุติฐานเกี่ยวกับการปรับใช้หลักการและทฤษฎีต่างๆ อันได้แก่ ทฤษฎีวาทกรรมวิเคราะห์ ทฤษฎีพื้นฐานด้านการแปล ทฤษฎีการแปลวรรณกรรม และหลักการพื้นฐานด้านคริสตศาสนศาสตร์ส่วนที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาในต้นฉบับ โดยระบุว่าหลักการและทฤษฎีเหล่านี้ช่วยให้สามารถแปลนวนิยายเรื่องนี้ได้โดยมีความเทียบเคียงทั้งในด้านของเนื้อหาและลีลาการประพันธ์ จากนั้นผู้วิจัยก็ศึกษาและทบทวนหลักการเหล่านี้ ก่อนจะนำมาใช้ในการวิเคราะห์ต้นฉบับอย่างละเอียด แล้วจึงค้นคว้าหาข้อมูลเพิ่มเติมจากสื่ออื่นๆเช่น อินเทอร์เน็ต หรือจากการพูดคุยปรึกษากับผู้เชี่ยวชาญ วางแผนการแปล กำหนดรูปแบบการแปล ระบุปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการแปล และหาแนวทางแก้ไข

จากการลงมือแปลนวนิยายเรื่องนี้โดยอาศัยหลักการที่กล่าวไว้ข้างต้น พบว่าทฤษฎีต่างๆดังกล่าวมีประโยชน์ต่อการแปลนวนิยายเรื่องนี้จริง กล่าวคือหลักการวาทกรรมวิเคราะห์ช่วยให้สามารถศึกษาวิเคราะห์ต้นฉบับได้อย่างละเอียดถี่ถ้วน หลักการแปลพื้นฐานช่วยกำหนดแนวทางและรูปแบบการแปล รวมทั้งการตีความน้ำเสียงของผู้เล่าเรื่อง หลักการแปลวรรณกรรมช่วยในการแยกองค์ประกอบของนวนิยาย และการเก็บวัจนลีลาที่เป็นเอกลักษณ์ของผู้ประพันธ์ และที่สำคัญคือผู้วิจัยพบว่าหลักการพื้นฐานด้านคริสตศาสนศาสตร์มีส่วนช่วยเป็นอย่างยิ่งให้สามารถตีความและทำความเข้าใจเนื้อหาหลายส่วนที่เป็นแนวคิดเชิงปรัชญาศาสนาที่สลับซับซ้อนของนวนิยายเรื่องนี้ ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าสารนิพนธ์นี้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้และสามารถพิสูจน์สมมุติฐานได้ในเบื้องต้น

ปัญหาหลักที่พบระหว่างการแปลคือปัญหาที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม ความรู้นอกตัวบทซึ่งเป็นความรู้ที่เจาะลึกเฉพาะทาง และความแตกต่างทางโครงสร้างของภาษา จากการลงมือแปลจริง ผู้วิจัยค้นพบว่ารูปแบบการแปลที่ตั้งไว้ในตอนแรกคือ semantic translation หรือการแปลแบบครบความ ไม่อาจนำมาใช้กับการแปลนวนิยายเรื่องนี้ได้ทั้งหมด เพราะเนื้อหาบางส่วนไม่อาจถ่ายทอดเป็นภาษาปลายทางได้อย่างครบถ้วนเหมือนกับต้นฉบับ จำเป็นต้องใช้วิธีการแปลแบบ communicative translation เข้ามาผสมผสาน จึงจะสามารถสื่อความได้อย่างครบถ้วน

ดังนั้นสิ่งที่ผู้วิจัยค้นพบเพิ่มเติมก็คือการกำหนดรูปแบบการแปล ซึ่งถือได้ว่ามีความสำคัญกับการแปลนวนิยายที่มีลักษณะเนื้อหาเฉพาะทางที่ค่อนข้างซับซ้อนเช่นนี้ อนึ่ง บทแปลที่ได้นี้ไม่อาจเก็บรายละเอียดวัจนลีลาการประพันธ์ของผู้เขียนได้ทั้งหมดเนื่องจากโครงสร้างภาษาไทยกับภาษาอังกฤษนั้นมีความแตกต่างกันมาก และผู้แปลจำเป็นต้องคำนึงถึงความหมายที่ชัดเจนแต่ก็นับได้ว่ามีความงามทางภาษาพอเทียบเคียงกับต้นฉบับได้

อีกสิ่งหนึ่งที่ผู้วิจัยค้นพบก็คือ การศึกษาทฤษฎีศาสนศาสตร์ด้วยตนเองนั้นก็อาจช่วยให้เข้าใจได้ในระดับหนึ่ง แต่ในส่วนที่ภาษาและแนวคิดมีความซับซ้อนมาก ผู้แปลจำเป็นต้องปรึกษาผู้รู้หรือผู้เชี่ยวชาญที่มีความถนัดหรือคุ้นเคยกับตัวบททางศาสนาและเป็นเจ้าของภาษาควบคู่ไปกับการศึกษาค้นคว้าความรู้เฉพาะด้านเพิ่มเติม จะช่วยให้สามารถตีความได้อย่างถ่องแท้และไม่ผิดพลาด

สรุปแล้ว ผู้วิจัยพบว่าการแปลนวนิยายเรื่อง *Gilead* สมควรแปลโดยยึดหลักการของทฤษฎีวาทกรรมวิเคราะห์ ทฤษฎีการแปลพื้นฐาน ทฤษฎีการแปลวรรณกรรม และการศึกษาหลักการด้านคริสตศาสนศาสตร์ รวมทั้งต้องใช้รูปแบบการแปลที่เหมาะสม และปรึกษาผู้รู้ควบคู่ไปกับการค้นคว้าข้อมูลเพิ่มเติมหากประสบปัญหาในการตีความ แนวทางดังกล่าวนี้สามารถนำไปปรับใช้กับการแปลงานวรรณกรรมอื่นๆที่มีเนื้อหาลักษณะใกล้เคียงกันได้